

Jurnalul Oficial

al Uniunii Europene

L 77

Ediția în limba română

Legislație

Anul 57

15 martie 2014

Cuprins

I *Acte legislative*

REGULAMENTE

★ Regulamentul (UE) nr. 230/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de instituire a unui instrument care contribuie la stabilitate și pace	1
★ Regulamentul (UE) nr. 231/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de instituire a unui instrument de asistență pentru preaderare (IPA II)	11
★ Regulamentul (UE) nr. 232/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de instituire a unui instrument european de vecinătate	27
★ Regulamentul (UE) nr. 233/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de instituire a unui instrument de finanțare a cooperării pentru dezvoltare în perioada 2014-2020	44
★ Regulamentul (UE) nr. 234/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de instituire a unui instrument de parteneriat pentru cooperarea cu țările terțe	77
★ Regulamentul (UE) nr. 235/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de instituire a unui instrument de finanțare pentru democrație și drepturile omului la scară mondială	85
★ Regulamentul (UE) nr. 236/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de stabilire a normelor și procedurilor comune pentru punerea în aplicare a instrumentelor Uniunii pentru finanțarea acțiunii externe	95

Preț: 7 EUR

(continuare în pagina următoare)

RO

Actele ale căror titluri sunt tipărite cu caractere drepte sunt acte de gestionare curentă adoptate în cadrul politicii agricole și care au, în general, o perioadă de valabilitate limitată.

Titlurile celorlalte acte sunt tipărite cu caractere aldine și sunt precedate de un asterisc.

II *Acte fără caracter legislativ*

REGULAMENTE

- ★ **Regulamentul (Euratom) nr. 237/2014 al Consiliului din 13 decembrie 2013 privind instituirea unui instrument pentru cooperarea în materie de securitate nucleară 109**

I

(Acte legislative)

REGULAMENTE

REGULAMENTUL (UE) NR. 230/2014 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI

din 11 martie 2014

de instituire a unui instrument care contribuie la stabilitate și pace

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 209 alineatul (1) și articolul 212 alineatul (2),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,

hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară ⁽¹⁾,

întrucât:

(1) Prezentul regulament reprezintă unul dintre instrumentele care sprijină în mod direct politicile externe ale Uniunii și succede Regulamentului (CE) nr. 1717/2006 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽²⁾, care a expirat la 31 decembrie 2013.

(2) Menținerea păcii, prevenirea conflictelor, consolidarea securității internaționale și acordarea de asistență populațiilor, țărilor și regiunilor care se confruntă cu dezastre naturale sau provocate de om se numără printre obiectivele principale ale acțiunii externe a Uniunii, astfel cum sunt prevăzute, printre altele, la articolul 21 din Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE). Crizele și conflictele care afectează țările și regiunile și alți factori, precum provocările reprezentate de terorism, criminalitatea organizată, violența bazată pe gen, schimbările climatice, securitatea cibernetică și amenințările la adresa securității ce își au originea în dezastrele naturale reprezintă riscuri la adresa stabilității și securității. Pentru a aborda în mod eficace și la timp aspectele menționate, este nevoie de resurse financiare și de instrumente de finanțare specifice, care să poată funcționa într-un mod complementar cu instrumentele de ajutor umanitar și de cooperare pe termen lung.

(3) În concluziile sale din 15-16 iunie 2001, Consiliul European și-a exprimat sprijinul pentru Programul Uniunii pentru prevenirea conflictelor violente, punând accentul pe angajamentul politic al Uniunii de a face din prevenirea conflictelor unul dintre principalele obiective ale relațiilor externe ale Uniunii și afirmând că instrumentele de cooperare pentru dezvoltare pot contribui la realizarea acestui obiectiv. Concluziile Consiliului din 20 iunie 2011 privind prevenirea conflictelor au reafirmat valabilitatea acestui program ca o bază de politică legitimă pentru continuarea acțiunilor Uniunii în domeniul prevenirii conflictelor. În concluziile sale din 17 noiembrie 2009, Consiliul a aprobat conceptul privind consolidarea capacităților UE în domeniul medierii și al dialogului.

(4) Concluziile Consiliului din 19 noiembrie 2007 privind reacția UE în situațiile de fragilitate și Concluziile Consiliului și ale reprezentanților guvernelor statelor membre, reuniți în cadrul Consiliului, privind securitatea și dezvoltarea, adoptate de asemenea la 19 noiembrie 2007, au subliniat faptul că legătura dintre dezvoltare și securitate ar trebui să se reflecte în strategiile și politicile Uniunii pentru a contribui la coerența politicilor de dezvoltare, în conformitate cu articolul 208 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), precum și la coerența acțiunii externe a Uniunii în general. Mai exact, Consiliul a concluzionat că acțiunile viitoare în domeniul securității și dezvoltării ar trebui să aibă în vedere impactul pe care îl au asupra dezvoltării și securității schimbările climatice, protecția mediului și gestionarea resurselor naturale, precum și migrația.

(5) Consiliul European a aprobat Strategia europeană de securitate la 12 decembrie 2003 și analiza comună privind raportul său de punere în aplicare la 11 decembrie 2008. În comunicarea sa intitulată „Strategia de securitate internă a UE în acțiune: cinci pași către o Europă mai sigură”, Comisia a subliniat, de asemenea, importanța cooperării cu țările terțe și cu organizațiile regionale, în special în scopul combaterii amenințărilor multiple, precum traficul de persoane, traficul de droguri și terorismul.

⁽¹⁾ Poziția Parlamentului European din 11 decembrie 2013 (nepublicată încă în Jurnalul Oficial) și Decizia Consiliului din 11 martie 2014.

⁽²⁾ Regulamentul (CE) nr. 1717/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 noiembrie 2006 de instituire a unui instrument de stabilitate (JO L 327, 24.11.2006, p. 1).

- (6) În comunicarea sa intitulată „Către un reacție al UE la situațiile de fragilitate – intervenția în medii dificile pentru dezvoltare durabilă, stabilitate și pace” Comisia a recunoscut contribuția esențială a Uniunii la promovarea păcii și a stabilității prin abordarea manifestărilor de violență și a cauzelor profunde ale insecurității și ale conflictelor violente. Prezentul regulament ar trebui să contribuie la realizarea obiectivelor menționate.
- (7) La 8 decembrie 2008, Consiliul a aprobat o abordare cuprinzătoare a punerii în aplicare de către Uniune a Rezoluțiilor 1325 (2000) și 1820 (2008) ale Consiliului de Securitate al Organizației Națiunilor Unite privind femeile, pacea și securitatea, în care se recunosc legăturile strânse dintre chestiunile legate de pace, securitate, dezvoltare și egalitatea de gen. Uniunea a solicitat în mod repetat punerea în aplicare deplină a agendei privind femeile, pacea și securitatea, astfel cum se prevede în rezoluțiile pertinente ale Consiliului de Securitate al ONU, în special în ceea ce privește necesitatea de a combate violența împotriva femeilor în situațiile de conflict și de a promova participarea femeilor la procesul de consolidare a păcii.
- (8) Cadrul strategic și Planul de acțiune ale UE privind drepturile omului și democrația, adoptate de Consiliu la 25 iunie 2012, solicită dezvoltarea unor orientări operaționale pentru a asigura luarea în considerare a drepturilor omului în conceperea și punerea în aplicare a măsurilor de asistență pentru combaterea terorismului, și subliniază că eradicarea torturii și a altor tratamente crude, inumane sau degradante, precum și respectarea unei proceduri juste (incluzând prezumția de nevinovăție, dreptul la un proces echitabil și dreptul la apărare) constituie o prioritate a Uniunii în ceea ce privește punerea în aplicare a drepturilor omului.
- (9) Democrația și drepturile omului ocupă un loc central în cadrul relațiilor Uniunii cu țările terțe și ar trebui considerate, prin urmare, drept principii în temeiul prezentului regulament.
- (10) În declarația sa din 25 martie 2004 privind combaterea terorismului, Consiliul European a solicitat integrarea obiectivelor luptei împotriva terorismului în programele de asistență externă. Strategia Uniunii Europene de combatere a terorismului, adoptată de Consiliu la 30 noiembrie 2005, a făcut apel la intensificarea cooperării cu țările terțe și cu Organizația Națiunilor Unite în domeniul combaterii terorismului. Concluziile Consiliului din 23 mai 2011 privind îmbunătățirea legăturilor dintre aspectele interne și cele externe ale combaterii terorismului au pledat pentru consolidarea capacității autorităților competente implicate în combaterea terorismului în țările terțe în ceea ce privește programarea strategică a Instrumentului de stabilitate instituit prin Regulamentul (CE) nr. 1717/2006.
- (11) Regulamentul (CE) nr. 1717/2006 a fost adoptat cu scopul de a permite Uniunii să ofere o reacție coerentă și integrată în situațiile de criză și de criză emergentă, să abordeze amenințările specifice la adresa securității globale și transregionale și să îmbunătățească pregătirea pentru situații de criză. Acest regulament are ca obiectiv introducerea unui instrument revizuit, care să valorifice experiența dobândită prin Regulamentul (CE) nr. 1717/2006, pentru a spori eficiența și coerența acțiunilor Uniunii în materie de reacție în situații de criză, de prevenire a conflictelor, de consolidare a păcii și de pregătire pentru situații de criză, precum și în abordarea amenințărilor și provocărilor la adresa securității.
- (12) Măsurile adoptate în temeiul prezentului regulament ar trebui să urmărească obiectivele prevăzute la articolul 21 din TUE și la articolele 208 și 212 din TFUE. Aceste măsuri pot fi complementare și ar trebui să fie coerente cu măsurile adoptate de Uniune în vederea atingerii obiectivelor politicii externe și de securitate comune în temeiul Titlului V din TUE, precum și cu măsurile adoptate în temeiul Părții a Cincea din TFUE. Consiliul și Comisia ar trebui să coopereze pentru asigurarea acestei coerențe, fiecare în conformitate cu competențele care îi revin.
- (13) Prezentul regulament ar trebui să fie consecvent cu dispozițiile privind organizarea și funcționarea Serviciului European de Acțiune Externă (SEAE), astfel cum a fost instituit prin Decizia 2010/427/UE a Consiliului ⁽¹⁾. Declarația Înaltului Reprezentant privind responsabilitatea politică din 2010 a confirmat principiile dialogului, consultării, furnizării de informații și al raportării către Parlamentul European.
- (14) Comisia și SEAE, după caz, ar trebui să desfășoare schimburi periodice și frecvente de opinii și de informații cu Parlamentul European. De asemenea, în conformitate cu acordurile interinstituționale relevante în materie, Parlamentul European ar trebui să i se acorde accesul la documente pentru ca dreptul de control în temeiul Regulamentului 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽²⁾ să fie exercitat în mod informat.
- (15) Normele și procedurile comune pentru punerea în aplicare a instrumentelor Uniunii pentru finanțarea acțiunii externe sunt prevăzute Regulamentul (UE) nr. 231/2014 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽³⁾.
-
- ⁽¹⁾ Decizia 2010/427/UE a Consiliului din 26 iulie 2010 privind organizarea și funcționarea Serviciului European de Acțiune Externă (JO L 201, 3.8.2010, p. 30).
- ⁽²⁾ Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 februarie 2011 de stabilire a normelor și principiilor generale privind mecanismele de control de către statele membre al exercitării competențelor de executare de către Comisie (JO L 55, 28.2.2011, p. 13).
- ⁽³⁾ Regulamentul (UE) nr. 231/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de stabilire a normelor și procedurilor comune de punere în aplicare a instrumentelor Uniunii pentru finanțarea acțiunii externe (a se vedea pagina 11 din prezentul Jurnal Oficial).

- (16) Pentru a asigura condiții uniforme de punere în aplicare a prezentului regulament, ar trebui să se confere competențe de executare Comisiei în ceea ce privește măsurile de programare și de punere în aplicare. Respectivul competențe de executare ar trebui să se exercite în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 182/2011.
- (17) Având în vedere natura respectivelor acte de punere în aplicare, în special orientarea pe care o imprimă la nivelul politicilor și implicațiile bugetare, pentru adoptarea lor ar trebui să se recurgă, de regulă, la procedura de examinare, cu excepția măsurilor care au o importanță financiară redusă.
- (18) Comisia ar trebui să adopte acte de punere în aplicare imediat aplicabile în cazul în care, în cazuri justificate în mod corespunzător, legate de necesitatea unei reacții rapide din partea Uniunii, motive imperative de urgență impun acest lucru.
- (19) Uniunea ar trebui să urmărească un nivel maxim de eficiență în utilizarea resurselor disponibile, pentru a optima impactul acțiunii sale externe. Acest lucru ar trebui să fie obținut prin intermediul coerenței și al complementarității dintre instrumentele Uniunii pentru acțiune externă, precum și prin crearea de sinergie între prezentul instrument și alte instrumente ale Uniunii pentru finanțarea acțiunii externe și a altor politici ale Uniunii. Aceasta ar trebui să aibă drept consecință consolidarea reciprocă a programelor concepute în temeiul instrumentelor pentru finanțarea acțiunii externe.
- (20) Având în vedere faptul că obiectivele prezentului regulament nu pot fi realizate în mod suficient de către statele membre, dar, având în vedere amploarea și efectele acțiunii, pot fi realizate mai bine la nivelul Uniunii, aceasta din urmă poate adopta măsuri, în conformitate cu principiul subsidiarității, astfel cum se prevede la articolul 5 din TUE. În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este definit la articolul menționat, prezentul regulament nu depășește ceea ce este necesar pentru realizarea obiectivelor menționate.
- (21) Prezentul regulament prevede un pachet financiar pentru întreaga sa durată de aplicare, acesta urmând să constituie suma de referință primară pentru Parlamentul European și Consiliu în cadrul procedurii bugetare anuale, în sensul punctului 17 din Acordul interinstituțional din 2 decembrie 2013 între Parlamentul European, Consiliu și Comisie privind disciplina bugetară, cooperarea în chestiuni bugetare și buna gestiune financiară ⁽¹⁾.
- (22) Este oportună alinierea duratei de aplicare a prezentului regulament cu cea a Regulamentului (UE, Euratom) nr. 1311/2013 al Consiliului ⁽²⁾. Prin urmare, prezentul regulament ar trebui să se aplice de la 1 ianuarie 2014 până la 31 decembrie 2020,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

TITLUL I

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1

Obiectul și obiectivele

(1) Prin prezentul regulament se instituie un instrument (instrumentul care contribuie la stabilitate și pace) care prevede, pentru perioada 2014-2020, sprijin direct pentru politicile externe ale Uniunii prin îmbunătățirea eficienței și a coerenței acțiunilor Uniunii în domeniul reacției în caz de criză, prevenirii conflictelor, consolidării păcii și pregătirii pentru situații de criză, precum și în ceea ce privește abordarea amenințărilor globale și transregionale.

(2) Uniunea ia măsuri de cooperare pentru dezvoltare, precum și măsuri de cooperare financiară, economică și tehnică cu țări terțe, cu organizații regionale și internaționale și cu alți actori statali și ai societății civile, în conformitate cu condițiile prevăzute de prezentul regulament.

(3) În sensul prezentului regulament, sintagma „actorii societății civile” cuprinde organizațiile neguvernamentale, organizațiile reprezentând populații autohtone, grupurile profesionale și grupurile de inițiativă locală, cooperativele, syndicatele, organizațiile reprezentative ale intereselor economice și sociale, organizațiile locale (inclusiv rețelele) care activează în domeniul cooperării și integrării regionale descentralizate, organizațiile de consumatori, organizațiile de femei și de tineri, organizațiile de învățământ, culturale, de cercetare și științifice, universitățile, bisericile și asociațiile sau comunitățile religioase, mijloacele de informare în masă și toate asociațiile neguvernamentale și fundațiile private și publice susceptibile de a contribui la dezvoltarea sau la dimensiunea externă a politicilor interne. Alte organisme sau actori, care nu sunt enumerați la prezentul alineat pot face obiectul unei finanțări, în măsura în care aceasta este necesară pentru realizarea obiectivelor prevăzute de prezentul regulament.

(4) Ca obiective specifice prezentul regulament urmărește:

- (a) să contribuie în mod rapid, într-o situație de criză sau de criză emergentă, la asigurarea stabilității printr-o reacție eficace menită să contribuie la menținerea, instaurarea sau restabilirea condițiilor esențiale necesare pentru punerea în aplicare corespunzătoare a politicilor și acțiunilor externe ale Uniunii, în conformitate cu articolul 21 din TUE;
- (b) să contribuie la prevenirea conflictelor și la asigurarea capacității și a gradului de pregătire necesar pentru gestionarea situațiilor precriză și postcriză și la consolidarea păcii; și
- (c) să abordeze amenințările mondiale și transregionale specifice la adresa păcii, a securității și a stabilității internaționale.

⁽¹⁾ JO C 373, 20.12.2013, p. 1.

⁽²⁾ Regulamentul (UE, Euratom) nr. 1311/2013 al Consiliului din 2 decembrie 2013 de stabilire a cadrului financiar multianual pentru perioada 2014-2020 (JO L 347, 20.12.2013, p. 884).

Articolul 2

Consecvența și complementaritatea asistenței din partea Uniunii

(1) Comisia se asigură că măsurile adoptate în temeiul prezentului regulament sunt consecvente cu cadrul politic strategic global al Uniunii pentru țările partenere, în special cu obiectivele măsurilor menționate la alineatul (2), precum și cu alte măsuri relevante adoptate de Uniune.

(2) Măsurile adoptate în temeiul prezentului regulament pot fi complementare măsurilor adoptate în temeiul Titlului V din TUE și al Părții a Cincea din TFUE și sunt consecvente cu acestea. Măsurile adoptate în temeiul prezentului regulament țin seama în mod corespunzător de opiniile Parlamentului European.

(3) Asistența din partea Uniunii în temeiul prezentului regulament este complementară celei acordate în temeiul instrumentelor de asistență externă ale Uniunii, se acordă numai în măsura în care nu se poate asigura o reacție adecvată și eficace în cadrul instrumentelor menționate anterior și este planificată și implementată astfel încât să asigure continuitatea acțiunilor în temeiul instrumentelor respective, după caz.

(4) Următoarele aspecte transversale sunt incluse, în cazul în care este posibil, inclusiv în programare:

- (a) promovarea democrației și a bunei guvernanțe;
- (b) drepturile omului și dreptul umanitar, inclusiv drepturile copiilor și drepturile populațiilor indigene;
- (c) nediscriminarea;
- (d) egalitatea de gen și emanciparea femeilor;
- (e) prevenirea conflictelor; și
- (f) schimbările climatice.

(5) Activitățile care se încadrează în domeniul de aplicare al Regulamentului (CE) nr. 1257/96 al Consiliului ⁽¹⁾ și al Deciziei nr. 1313/2013/UE a Parlamentului European și a Consiliului ⁽²⁾ și care sunt eligibile pentru finanțare în temeiul respectivelor acte legislative nu se finanțează în temeiul prezentului regulament.

(6) În vederea consolidării eficacității și a complementarității măsurilor de asistență adoptate la nivelul Uniunii și la nivel național și pentru a evita dubla finanțare, Comisia promovează o coordonare strânsă între activitățile Uniunii și cele ale statelor membre, atât la nivel decizional, cât și pe teren. În acest scop, statele membre și Comisia instituie un sistem de schimb de informații. Comisia poate lua inițiativa de a promova această coordonare. În plus, Comisia asigură coordonarea și cooperarea

cu organizațiile multilaterale, regionale și subregionale și cu alți donatori.

TITLUL II

FORME DE ASISTENȚĂ DIN PARTEA UNIUNII

Articolul 3

Asistența acordată ca reacție în situații de criză sau de criză emergentă pentru prevenirea conflictelor

(1) Uniunea acordă asistență tehnică și financiară pentru atingerea obiectivelor specifice descrise la articolul 1 alineatul (4) litera (a) ca reacție în următoarele situații excepționale și neprevăzute:

- (a) o situație de urgență, de criză sau de criză emergentă,
- (b) o situație care constituie o amenințare la adresa democrației, a ordinii publice, a protecției drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a securității și a siguranței persoanelor, în special a celor expuși violenței bazate pe gen în situații de instabilitate; sau
- (c) o situație care riscă să degenereze într-un conflict armat sau să destabilizeze grav țara sau țările terțe în cauză.

De asemenea, aceste forme de asistență pot viza situațiile în care Uniunea a invocat clauzele privind elementele esențiale ale unor acorduri internaționale în vederea suspendării, parțiale sau totale, a cooperării cu țări terțe.

(2) Asistența tehnică și financiară menționată la alineatul (1) poate avea ca obiect următoarele domenii:

- (a) sprijinul, prin furnizarea unei asistențe tehnice și logistice, pentru eforturile depuse de organizații internaționale și regionale, de actori statali și ai societății civile pentru promovarea măsurilor de creștere a gradului de încredere, a acțiunilor de mediere, a dialogului și a reconcilierii;
- (b) sprijinul pentru punerea în aplicare a rezoluțiilor Consiliului de Securitate al Organizației Națiunilor Unite privind femeile, pacea și securitatea, în special în țările care se află în situații fragile, de conflict sau de postconflict;
- (c) sprijinul pentru crearea și funcționarea administrațiilor interimare mandatate în conformitate cu dreptul internațional;
- (d) sprijinul pentru dezvoltarea unor instituții publice democratice și pluraliste, inclusiv pentru măsuri de consolidare a rolului femeilor în astfel de instituții, pentru o administrație civilă eficientă și controlul civil al sistemului de securitate, precum și pentru măsuri de consolidare a capacității autorităților de aplicare a legii și a autorităților judiciare implicate în combaterea terorismului, a criminalității organizate și a tuturor formelor de trafic ilicit;

⁽¹⁾ Regulamentul (CE) nr. 1257/96 al Consiliului din 20 iunie 1996 privind ajutorul umanitar (JO L 163, 2.7.1996, p. 1).

⁽²⁾ Decizia nr. 1313/2013/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 17 decembrie 2013 privind un mecanism al Uniunii de protecție civilă (JO L 347, 20.12.2013, p. 924.).

- (e) sprijinul pentru tribunalele penale internaționale și tribunalele naționale ad-hoc, pentru comisiile pentru „adevăr și reconciliere” și pentru mecanismele de soluționare juridică a plângerilor în materie de drepturi ale omului și privind revendicarea și declararea drepturilor de proprietate, instituite în conformitate cu standardele internaționale din domeniul drepturilor omului și al statului de drept;
- (f) sprijinul pentru măsurile necesare pentru inițierea reabilitării și a reconstrucției de infrastructuri, locuințe, imobile publice și bunuri economice cruciale, pentru capacitatea de producție esențială, precum și pentru alte măsuri ce vizează reluarea activității economice, crearea de locuri de muncă și crearea condițiilor minime necesare pentru o dezvoltare socială durabilă;
- (g) sprijinul pentru măsurile civile legate de demobilizarea și de reintegrarea foștilor combatanți și a familiilor acestora în societatea civilă și, după caz, legate de repatrierea acestora, precum și pentru măsuri care vizează abordarea situației copiilor soldați și a femeilor combatante;
- (h) sprijinul pentru măsuri care vizează atenuarea efectelor sociale ale restructurării forțelor armate;
- (i) sprijinul pentru măsuri care vizează abordarea, în cadrul politicilor Uniunii în materie de cooperare și al obiectivelor acestora, a impactului socioeconomic asupra populației civile al minelor antipersonal, al munițiilor neexplodate sau al materialelor explozive rămase în urma războaielor. Activitățile finanțate în temeiul prezentului regulament pot viza, printre altele, educația cu privire la riscuri, detectarea minelor și deminarea, precum și, în legătură cu cele menționate anterior, distrugerea stocurilor;
- (j) sprijinul pentru măsuri de combatere, în cadrul politicilor Uniunii în materie de cooperare și al obiectivelor acestora, a utilizării ilicite a armelor ușoare, a armelor de calibru mic, a armamentului ușor și a accesului la acestea;
- (k) sprijinul pentru măsuri care garantează că se răspunde în mod corespunzător nevoilor specifice ale femeilor și copiilor în situații de criză și de conflict, inclusiv în ceea ce privește expunerea acestora la violență bazată pe sex;
- (l) sprijinul pentru reabilitarea și reintegrarea victimelor conflictelor armate, inclusiv măsuri care vizează abordarea nevoilor specifice ale femeilor și copiilor;
- (m) sprijinul pentru măsurile care vizează promovarea și apărarea respectării drepturilor omului și a libertăților fundamentale, a democrației și a statului de drept, precum și instrumentele internaționale aferente;
- (n) sprijinul pentru măsuri socioeconomice care vizează promovarea unui acces echitabil la resurse naturale și a unei gestionări transparente a acestora într-o situație de criză sau de criză emergentă, inclusiv consolidarea păcii;
- (o) sprijinul pentru măsuri care vizează abordarea impactului potențial al mișcărilor bruște de populație, cu relevanță pentru situația politică și de securitate, inclusiv pentru măsuri care răspund nevoilor comunităților-gazdă într-o situație de criză sau de criză emergentă, inclusiv de consolidare a păcii;
- (p) sprijinul pentru măsuri de promovare a dezvoltării și a organizării societății civile și a participării acesteia la procesul politic, inclusiv pentru măsurile care vizează consolidarea rolului femeilor în astfel de procese și pentru măsurile de promovare a unei mass-media independente, pluraliste și profesioniste;
- (q) sprijinul pentru măsuri întreprinse ca reacție la dezastrele naturale sau provocate de om care reprezintă o amenințare la adresa stabilității sau a sănătății publice în ceea ce privește pandemiile, în cazul absenței asistenței umanitare și a asistenței în materie de protecție civilă a Uniunii sau în completarea acesteia.
- (3) În situațiile menționate la alineatul (1) din prezentul articol, Uniunea poate furniza, de asemenea, asistență tehnică și financiară care nu este reglementată de alineatul (2) din prezentul articol. O astfel de asistență este limitată la măsurile excepționale de asistență menționate la articolul 7 alineatul (2), care îndeplinesc toate condițiile menționate în continuare:
- (a) intră atât sub incidența domeniului general de aplicare al prezentului regulament, cât și a obiectivelor specifice menționate la articolul 1 alineatul (4) litera (a);
- (b) sunt limitate ca durată la perioada prevăzută la articolul 7 alineatul (2);
- (c) ar fi în mod normal eligibile în temeiul altor instrumente de asistență externă ale Uniunii sau al celorlalte componente ale prezentului regulament, dar, deoarece este necesar să se intervină rapid, ar trebui să fie abordate prin măsuri care corespund unei situații de criză sau de criză emergentă.

Articolul 4

Asistența acordată pentru prevenirea conflictelor, consolidarea păcii și pregătirea pentru situații de criză

(1) Uniunea acordă asistență tehnică și financiară pentru atingerea obiectivelor specifice descrise la articolul 1 alineatul (4) litera (b). Această formă de asistență are ca obiect sprijinul pentru măsurile care vizează dezvoltarea și consolidarea capacității Uniunii și a partenerilor săi de a preveni conflictele, a consolida pacea și a aborda situațiile precriză și postcriză, în strânsă coordonare cu Organizația Națiunilor Unite și cu alte organizații internaționale, regionale și subregionale și cu actorii statali și ai societății civile în ceea ce privește eforturile depuse de aceștia în următoarele domenii:

- (a) promovarea alertării timpurii și a unor analize de risc care să țină seama de conflicte în cadrul elaborării politicilor și al punerii în aplicare a acestora;
- (b) facilitarea și edificarea capacității în ceea ce privește câștigarea încrederii, medierea, dialogul și reconcilierea, în special cu privire la tensiunile care apar între diferite comunități;

- (c) consolidarea capacităților de participare și desfășurare în misiunile civile de stabilizare;
 - (d) îmbunătățirea redresării postconflict și postdezastru, cu relevanță pentru situația politică și de securitate;
 - (e) limitarea utilizării resurselor naturale în finanțarea conflictelor și sprijinirea respectării de către părțile interesate a inițiativelor precum sistemul de certificare pentru Procesul Kimberley, în special în ceea ce privește punerea în aplicare a unor controale interne eficiente privind producerea și comercializarea resurselor naturale.
- (2) Măsurile prevăzute la prezentul articol:
- (a) includ transferul de cunoștințe, schimbul de informații și de cele mai bune practici, evaluarea riscurilor sau a amenințărilor, cercetarea și analiza, sistemele de alertă timpurie, activitățile de formare și furnizarea de servicii;
 - (b) contribuie la continuarea dezvoltării unui dialog structural privind chestiunile legate de consolidarea păcii;
 - (c) pot să includă, de asemenea, asistență financiară și tehnică pentru punerea în aplicare a acțiunilor de consolidare a păcii și de sprijin pentru construcția statală.
- (c) asigurarea unei reacții adecvate la amenințările majore la adresa sănătății publice, inclusiv la epidemiile care izbucnesc brusc și care pot avea un impact transnațional;
 - (d) abordarea efectelor globale și transregionale ale schimbărilor climatice care au un impact potențial destabilizator asupra păcii și securității.
- (3) În ceea ce privește măsurile menționate la alineatul (2) litera (a):
- (a) se acordă prioritate cooperării transregionale care implică două sau mai multe țări terțe care au demonstrat o voință politică clară de a rezolva problemele care apar. Cooperarea privind combaterea terorismului poate fi realizată, de asemenea, cu anumite țări, regiuni sau organizații internaționale, regionale și subregionale;
 - (b) pun un accent deosebit pe buna guvernare și sunt conforme dreptului internațional;
 - (c) în ceea ce privește asistența pentru autoritățile implicate în combaterea terorismului, se acordă prioritate măsurilor de sprijin privind elaborarea și consolidarea legislației în materie de combatere a terorismului, punerea în aplicare și practica dreptului financiar, a dreptului vamal și a legislației în domeniul imigrației, elaborarea unor proceduri de aplicare a legii aliniate la cele mai înalte standarde internaționale și în conformitate cu dreptul internațional, consolidarea mecanismelor de control democratic și de supraveghere instituțională și prevenirea radicalismului violent;
 - (d) în ceea ce privește asistența legată de problema drogurilor, se acordă atenția cuvenită cooperării internaționale care vizează promovarea celor mai bune practici privind reducerea cererii, a producției și a daunelor provocate.

Articolul 5

Asistența acordată pentru abordarea amenințărilor mondiale, transregionale și emergente

- (1) Uniunea acordă asistență tehnică și financiară pentru atingerea obiectivelor specifice descrise la articolul 1 alineatul (4) litera (c) în următoarele domenii:
- (a) amenințările la adresa ordinii publice, a securității și a siguranței persoanelor, a infrastructurii critice și a sănătății publice;
 - (b) atenuarea riscurilor și pregătirea în cazul riscurilor legate de materiale sau agenți chimici, biologici, radiologici și nucleari, indiferent dacă sunt intenționate, accidentale sau survin natural;
- (2) Asistența în domeniile menționate la alineatul (1) litera (a) include sprijinul pentru măsuri care vizează:
- (a) consolidarea capacității autorităților de aplicare a legii și a autorităților judiciare și civile implicate în combaterea terorismului, a criminalității organizate, inclusiv a celei informatice și a tuturor formelor de trafic ilicit și în controlul eficace al comerțului și tranzitului ilegal.
 - (b) abordarea amenințărilor la adresa infrastructurii critice, care poate include transporturile internaționale, inclusiv traficul de pasageri și de mărfuri, operațiunile din domeniul energiei și distribuția de energie, precum și rețelele electronice de informații și comunicații. Măsurile adoptate în acest domeniu pun accentul în special pe cooperarea transregională și pe punerea în aplicare a standardelor internaționale în domeniile creșterii gradului de conștientizare a riscurilor, analizei vulnerabilității, pregătirii pentru situații de urgență, gestionării alertelor și consecințelor;
- (b) consolidarea practicilor în materie de siguranță legate de facilitățile civile în care sunt depozitate sau tratate materiale sau agenți sensibili chimici, biologici, radiologici și nucleari în cadrul unor programe de cercetare civilă;
 - (c) sprijinirea, în cadrul politicilor de cooperare ale Uniunii și al obiectivelor acestora, a instituirii infrastructurii civile și elaborarea studiilor civile relevante necesare demontării, reabilitării sau conversiei instalațiilor și siturilor din domeniul armamentului atunci când se declară că acestea nu mai fac parte dintr-un program de apărare;
 - (d) consolidarea capacității autorităților civile competente implicate în dezvoltarea și aplicarea unui control efectiv al traficului de materiale sau agenți chimici, biologici, radiologici sau nucleari (inclusiv al echipamentului care servește la producerea sau livrarea acestora);

- (e) dezvoltarea cadrului juridic și a capacităților instituționale pentru instituirea și aplicarea unor controale eficace la export asupra bunurilor cu dublă utilizare, inclusiv a unor măsuri de cooperare regională;
- (f) dezvoltarea unui nivel de pregătire eficace pentru dezastre civile, planificare în caz de urgențe, reacție în caz de criză și capacități de aplicare a unor măsuri de curățare.

TITLUL III

PROGRAMARE ȘI PUNERE ÎN APLICARE

Articolul 6

Cadru general

Asistența Uniunii este pusă în aplicare în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 236/2014 prin intermediul:

- (a) măsurilor excepționale de asistență și programelor de reacție provizorie așa cum sunt menționate la articolul 7;
- (b) documentelor de strategie tematice și programele orientative multianuale așa cum sunt menționate la articolul 8;
- (c) programelor anuale de acțiune, măsuri individuale și măsuri speciale;
- (d) măsurilor de sprijin.

Articolul 7

Măsuri excepționale de asistență și programe de reacție provizorie

(1) Asistența Uniunii prevăzută la articolul 3 este pusă în aplicare prin intermediul unor măsuri excepționale de asistență și al unor programe de reacție provizorie.

(2) În situațiile menționate la articolul 3 alineatul (1), Comisia poate adopta măsuri excepționale de asistență care îndeplinesc condițiile prevăzute la articolul 3 alineatul (3). O astfel de măsură excepțională de asistență se poate aplica pentru o perioadă de cel mult 18 luni, care poate fi prelungită de două ori pentru câte o perioadă de cel mult șase luni, până la o durată maximă de 30 de luni, în cazul unor obstacole obiective și neprevăzute în calea punerii sale în aplicare, cu condiția ca valoarea financiară a măsurii să nu se majoreze.

În cazul unor crize și conflicte prelungite, Comisia poate adopta o a doua măsură excepțională de asistență, cu o durată maximă de 18 luni.

Durata măsurii excepționale de asistență menționată la primul paragraf, combinată cu durata menționată la al doilea paragraf, nu depășește 36 de luni.

(3) În cazul în care costul unei măsuri excepționale de asistență depășește 20 000 000 EUR, aceasta este adoptată în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 16 alineatul (3) din Regulamentul (UE) nr. 236/2014.

(4) Înainte de a adopta sau de a reînnoi o măsură excepțională de asistență al cărei cost nu depășește 20 000 000 EUR, Comisia informează Consiliul cu privire la natura și obiectivele acestora și cu privire la sumele financiare avute în vedere. De asemenea, Comisia informează Consiliul înainte de a proceda la orice modificare semnificativă și substanțială a măsurilor excepționale de asistență deja adoptate. Comisia ține seama de abordarea politică relevantă a Consiliului atât în ceea ce privește planificarea, cât și punerea în aplicare ulterioară a acestor măsuri, în interesul coerenței acțiunii externe a Uniunii.

(5) Cât mai curând posibil după adoptarea unei măsuri excepționale de asistență și, în orice caz, în termen de trei luni de la adoptarea acesteia, Comisia prezintă Parlamentului European și Consiliului un raport privind natura, contextul și motivația măsurilor adoptate, inclusiv complementaritatea respectivei măsuri în raport cu reacția în curs de desfășurare și planificată a Uniunii.

(6) Comisia poate adopta programe de reacție interimare în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 16 alineatul (3) din Regulamentul (UE) nr. 236/2014 în vederea instaurării sau a restabilirii condițiilor esențiale necesare pentru punerea în aplicare eficace a politicilor de cooperare externă ale Uniunii.

Programele de reacție interimare se bazează pe măsurile excepționale de asistență.

(7) Comisia informează Parlamentul European în mod corespunzător și la timp privind planificarea sa și punerea în aplicare a asistenței Uniunii în conformitate cu articolul 3, inclusiv sumele financiare avute în vedere, și informează de asemenea Parlamentul European atunci când modifică sau prelungeste semnificativ respectiva asistență.

Articolul 8

Documentele de strategie tematice și programele orientative multianuale

(1) Documentele de strategie tematice constituie cadrul general al punerii în aplicare a asistenței prevăzute la articolele 4 și 5. Documentele de strategie tematice oferă un cadru de cooperare între Uniune și țările sau regiunile partenere în cauză.

(2) Elaborarea și punerea în aplicare a documentelor de strategie tematice respectă principiile eficacității ajutorului, precum parteneriatul, coordonarea și, după caz, armonizarea. În acest scop, documentele de strategie tematice sunt compatibile cu documentele de programare aprobate sau adoptate în temeiul altor instrumente de asistență externă ale Uniunii și evită suprapunerile cu acestea.

Documentele de strategie tematice se bazează, în principiu, pe un dialog între Uniune și, dacă este cazul, statele membre relevante, și țările sau regiunile partenere în cauză, la care participă societatea civilă și autoritățile locale și regionale, cu scopul de a se asigura că țările sau regiunile în cauză sunt suficient de responsabilizate în procesul de programare.

Uniunea și statele membre se consultă într-o etapă timpurie a procesului de programare, pentru a promova coerența și complementaritatea activităților lor de cooperare.

(3) Fiecare document de strategie tematic este însoțit de un program orientativ multianual care prezintă pe scurt domeniile prioritare selectate pentru finanțare din partea Uniunii, obiectivele specifice, rezultatele scontate, indicatorii de performanță și calendarul de acordare a asistenței din partea Uniunii.

Programul orientativ multianual stabilește alocările financiare indicative pentru fiecare program, ținând cont de nevoile și dificultățile speciale ale țărilor sau regiunilor partenere în cauză. În cazul în care este necesar, alocările financiare pot lua forma unui interval de valori.

(4) Documentele de strategie tematice sunt aprobate și programele orientative multianuale sunt adoptate de către Comisie în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 16 alineatul (3) din Regulamentul (UE) nr. 236/2014. Această procedură se aplică, de asemenea, revizuirilor substanțiale care modifică semnificativ documentele de strategie tematice sau programele orientative multianuale.

(5) Procedura de examinare menționată la articolul 16 alineatul (3) din Regulamentul (UE) nr. 236/2014 nu se aplică în cazul modificării nesemnificative sau al ajustării tehnice a documentelor de strategie tematice și programelor orientative multianuale prin care se realocă fonduri în limitele alocărilor financiare orientative pentru fiecare domeniu prioritar sau majorări sau reduceri ale valorii alocărilor orientative inițiale cu până la 20 %, dar care nu depășesc suma de 10 000 000 EUR, cu condiția ca respectiva modificare sau ajustare tehnică să nu afecteze domeniile prioritare și obiectivele stabilite în aceste documente.

În astfel de cazuri, respectiva modificare sau ajustare tehnică se comunică imediat Parlamentului European și reprezentanților statelor membre din cadrul comitetului menționat la articolul 11.

(6) Atunci când, din motive imperative de urgență justificate în mod corespunzător, este necesară o reacție rapidă din partea Uniunii, Comisia poate modifica documentele de strategie tematice și programelor orientative multianuale în conformitate cu procedura de urgență menționată la articolul 16 alineatul (4) din Regulamentul (UE) nr. 236/2014.

(7) Orice programare sau revizuire a programelor care are loc ulterior publicării raportului intermediar prevăzut la articolul 17 din Regulamentul (UE) nr. 236/2014 ține seama de rezultatele, constatările și concluziile din raport.

Articolul 9

Societatea civilă

Pregătirea, programarea, punerea în aplicare și monitorizarea măsurilor în temeiul prezentului regulament se efectuează, atunci când este posibil și adecvat, în consultare cu societatea civilă.

Articolul 10

Drepturile omului

(1) Comisia garantează faptul că măsurile adoptate în temeiul prezentului regulament și care privesc combaterea terorismului și a criminalității organizate sunt puse în aplicare în conformitate cu dreptul internațional, inclusiv dreptul internațional umanitar.

(2) În conformitate cu Cadrul strategic și Planul de acțiune ale UE privind drepturile omului și democrația, Comisia elaborează orientări operaționale pentru a asigura luarea în considerare a drepturilor omului în planificarea și punerea în aplicare a măsurilor menționate la alineatul (1), în special în ceea ce privește prevenirea torturii și a altor tratamente crude, inumane sau degradante, precum și respectarea unei proceduri juste, incluzând prezumția de nevinovăție, dreptul la un proces echitabil și dreptul la apărare. De asemenea, o perspectivă clară în materie de drepturile omului este prezentă în cadrul măsurilor referitoare la securitatea informatică și la lupta împotriva criminalității informatice.

(3) Comisia monitorizează atent ca punerea în aplicare a măsurilor menționate la alineatul (1) pentru a asigura respectarea obligațiilor privind drepturile omului. Comisia include informații legate de acest aspect în rapoartele sale periodice.

TITLUL IV

DISPOZIȚII FINALE

Articolul 11

Comitetul

Comisia este asistată de un comitet („Comitetul pentru instrumentul de stabilitate și pace”). Respectivul comitet reprezintă un comitet în sensul Regulamentului (UE) nr. 182/2011.

Articolul 12

Serviciul European de Acțiune Externă

Prezentul regulament se aplică în conformitate cu Decizia 2010/427/UE, în special articolul 9.

Articolul 13

Pachetul financiar

(1) Pachetul financiar pentru punerea în aplicare a prezentului regulament în perioada 2014-2020 este de 2 338 719 000 EUR.

(2) Creditele anuale se autorizează de Parlamentul European și Consiliu în limita cadrului financiar multianual.

(3) În perioada 2014–2020:

Articolul 14

Intrarea în vigoare

(a) cel puțin 70 de puncte procentuale din pachetul financiar se alocă măsurilor care intră sub incidența articolului 3;

Prezentul regulament intră în vigoare în ziua următoare datei publicării în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene.

(b) nouă puncte procentuale din pachetul financiar se alocă măsurilor care intră sub incidența articolului 4.

Prezentul regulament se aplică de la 1 ianuarie 2014 până la 31 decembrie 2020.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la Strasbourg, 11 martie 2014.

Pentru Parlamentul European

Președintele

M. SCHULZ

Pentru Consiliu

Președintele

D. KOURKOULAS

Declarația Comisiei Europene privind dialogul strategic cu Parlamentul European ⁽¹⁾

Pe baza articolului 14 din TUE, Comisia Europeană va purta un dialog strategic cu Parlamentul European, anterior programării prevăzute în cadrul Regulamentului (UE) nr. 230/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de instituire a unui instrument care să contribuie la stabilitate și la pace și după consultarea inițială a beneficiarilor relevanți, după caz. Comisia Europeană va prezenta Parlamentului European documentele relevante disponibile privind programarea, cu alocările orientative prevăzute pe țară/regiune și, în interiorul fiecărei țări/regiuni, prioritățile, rezultatele posibile și alocările indicative prevăzute pentru programele geografice, precum și alegerea modalităților de asistență (*). Comisia Europeană va prezenta Parlamentului European documentele relevante disponibile privind programarea, cu prioritățile tematiche, rezultatele posibile, alegerea modalităților de asistență (*) și alocările financiare pentru aceste priorități prevăzute în programe tematice. Comisia Europeană va lua în considerare poziția exprimată de Parlamentul European în această privință.

Comisia Europeană va purta un dialog strategic cu Parlamentul European pentru pregătirea evaluării intermediare și înainte de orice revizuire substanțială a documentelor de programare derulate în perioada de valabilitate a prezentului regulament.

La cererea Parlamentului European, Comisia Europeană va explica modul în care observațiile Parlamentului European au fost luate în considerare în documentele de programare și orice alte măsuri luate ca urmare a dialogului strategic.

⁽¹⁾ Comisia Europeană va fi reprezentată la nivel de comisar responsabil.

(*) După caz.

REGULAMENTUL (UE) NR. 231/2014 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI**din 11 martie 2014****de instituire a unui instrument de asistență pentru preaderare (IPA II)**

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 212 alineatul (2),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European ⁽¹⁾,având în vedere avizul Comitetului Regiunilor ⁽²⁾,hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară ⁽³⁾,

întrucât:

- (1) În Comunicarea sa din 29 iunie 2011 intitulată „Un buget pentru Europa 2020”, Comisia stabilește cadrul pentru instrumentele Uniunii pentru finanțarea acțiunii externe ale Uniunii, inclusiv Instrumentul de asistență pentru preaderare (IPA II).
- (2) Deoarece Regulamentul (CE) nr. 1085/2006 al Consiliului ⁽⁴⁾ a expirat la 31 decembrie 2013 și pentru ca acțiunea externă a Uniunii să devină mai eficace, ar trebui să fie menținut un cadru pentru planificarea și acordarea de asistență externă în perioada 2014-2020. Politica de extindere a Uniunii ar trebui să fie în continuare susținută printr-un instrument financiar specific pentru finanțarea acțiunii externe. Prin urmare ar trebui instituit IPA II.
- (3) Articolul 49 din Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE) prevede că orice stat european care respectă valorile respectării demnității umane, libertății, democrației, egalității, statului de drept, precum și respectarea drepturilor omului, inclusiv drepturile persoanelor aparținând unor minorități, poate solicita să devină membru al Uniunii. Un stat european care a solicitat aderarea la Uniune poate deveni membru doar după ce se confirmă să întrunește criteriile de aderare convenite în cadrul

Consiliului European de la Copenhaga din iunie 1993 („criteriile de la Copenhaga”) și cu condiția ca aderarea să nu suprasolicite capacitatea Uniunii de a integra noul membru. Aceste criterii au legătură cu stabilitatea instituțiilor care garantează democrația, statul de drept, respectarea drepturilor omului și respectarea și protejarea minorităților, existența unei economii de piață funcționale, precum și capacitatea de a face față presiunilor concurenței și forțelor pieței din cadrul Uniunii și capacitatea de asumare nu numai a drepturilor, ci și a obligațiilor în temeiul tratatelor, inclusiv aderarea la țelurile uniunii politice, economice și monetare.

- (4) Strategia de extindere bazată pe consolidare, condiționalitate și comunicare, combinată cu capacitatea Uniunii de a integra noi membri, continuă să constituie temeiul unui consens reînnoit privind extinderea. Procesul de aderare se bazează pe criterii obiective și pe aplicarea principiului tratamentului egal pentru toți solicitanții, fiecare fiind evaluat în funcție de propriile merite. Progresul în direcția aderării depinde de respectul fiecărui solicitant pentru valorile Uniunii și de capacitatea sa de a realiza reformele necesare pentru alinierea sistemelor sale politice, instituționale, juridice, administrative și economice la normele, standardele, politicile și practicile din Uniune.
- (5) Procesul de extindere consolidează pacea, democrația și stabilitatea în Europa, permițându-i Uniunii o mai bună poziționare în vederea abordării provocărilor globale. Puterea de transformare a procesului de extindere generează reforme politice și economice de amploare în țările implicate în procesul de extindere, aducând totodată beneficii Uniunii, în ansamblu.
- (6) Consiliul European a acordat statutul de țară candidată Islandei, Muntenegrului, fostei Republici iugoslave a Macedoniei, Turciei și Serbiei. Consiliul European a confirmat perspectiva europeană a Balcanilor de Vest. Fără a aduce atingere pozițiilor privind statutul sau oricăror decizii viitoare care urmează să fie luate de Consiliul European sau de Consiliu, beneficiarii acestei perspective europene cărora nu li s-a acordat statutul de țară candidată pot fi considerați candidați potențiali exclusiv în înțelesul prezentului regulament. Asistența financiară în temeiul prezentului regulament ar trebui acordată tuturor beneficiarilor enumerați în anexa I.
- (7) Asistența în temeiul prezentului regulament ar trebui să se acorde în conformitate cu cadrul politicii de extindere definit de Consiliul European și de Consiliu și ținând seama în mod corespunzător de Comunicarea Comisiei privind strategia de extindere și de rapoartele interimare

⁽¹⁾ JO C 11, 15.1.2013, p.77.⁽²⁾ JO C 391, 18.12.2012, p. 110.⁽³⁾ Poziția Parlamentului European din 11 decembrie 2013 (nepublicată încă în Jurnalul Oficial) și decizia Consiliului din 11 martie 2014.⁽⁴⁾ Regulamentul (CE) nr. 1085/2006 al Consiliului din 17 iulie 2006 de instituire a unui instrument de asistență pentru preaderare (IPA) (JO L 210, 31.7.2006, p. 82).

cuprinse în pachetul anual al Comisiei privind extinderea, precum și de rezoluțiile relevante ale Parlamentului European. Asistența ar trebui să fie, de asemenea, acordată în conformitate cu acordurile încheiate de Uniune cu beneficiarii enumerați în lista de la anexa I și în conformitate cu parteneriatele europene și cu cele de aderare. Asistența ar trebui să se concentreze în special pe un număr selectat de domenii de politică, care vor ajuta beneficiarii enumerați în lista de la anexa I să își consolideze instituțiile democratice și supremația legii, să reformeze sistemul judiciar și administrația publică, să respecte drepturile fundamentale și să promoveze egalitatea de gen, toleranța, incluziunea socială și nediscriminarea. Asistența ar trebui să sprijine în continuare eforturile lor de a promova cooperarea regională, macroregională și transfrontalieră, precum și dezvoltarea teritorială, inclusiv prin punerea în aplicare a strategiilor macroregionale ale Uniunii. De asemenea, asistența ar trebui să accelereze dezvoltarea economică și socială a acestor țări, susținând creșterea inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii, axându-se în mod special pe întreprinderile mici și mijlocii, având în vedere atingerea obiectivelor prevăzute în strategia Europa 2020 pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii („strategia Europa 2020”) și alinierea progresivă la criteriile de la Copenhaga. Coerența între asistența financiară și progresele generale înregistrate în punerea în aplicare a strategiei de preaderare ar trebui să fie consolidată.

- (8) Pentru a lua în considerare schimbările aferente cadrului politicii de extindere sau evoluțiile semnificative referitoare la beneficiarii enumerați în lista de la anexa I, competența de a adopta acte în conformitate cu articolul 290 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ar trebui delegată Comisiei în ceea ce privește adaptarea și actualizarea priorităților tematice pentru asistență enumerate la anexa II. Este deosebit de important ca, pe parcursul activității sale de pregătire, Comisia să organizeze consultări adecvate, inclusiv la nivel de experți. În pregătirea și elaborarea actelor delegate, Comisia ar trebui să asigure transmiterea simultană, adecvată și în timp util a documentelor relevante către Parlamentul European și către Consiliu.
- (9) Consolidarea supremației legii, inclusiv combaterea corupției și a criminalității organizate și buna guvernare, inclusiv reforma administrației publice, rămân provocări majore pentru majoritatea beneficiarilor enumerați în lista de la anexa I și sunt esențiale pentru acei beneficiari pentru a se apropia de Uniune și pentru asumarea ulterioară deplină de către aceștia a obligațiilor care le revin în temeiul aderării la Uniune. Având în vedere faptul că reformele urmărite în aceste domenii se realizează pe termen mai lung și că este necesar să se constituie evidențe, asistența financiară în temeiul prezentului regulament ar trebui să abordeze cerințele care incumbă beneficiarilor enumerați în lista de la anexa I cât mai curând posibil.
- (10) Beneficiarii enumerați în lista de la anexa I trebuie să fie mai bine pregătiți pentru a aborda provocările globale, precum dezvoltarea durabilă și schimbările climatice, și pentru a se alinia la eforturile Uniunii în direcția abordării

acestor aspecte. Asistența Uniunii în temeiul prezentului regulament ar trebui să contribuie și la atingerea obiectivului de majorare a alocărilor pentru aspectele climatice astfel încât să ajungă la cel puțin 20 % din bugetul Uniunii.

- (11) Uniunea ar trebui să ofere, de asemenea, sprijin pentru tranziția către aderare pentru beneficiarii enumerați în lista de la anexa I, pe baza experienței statelor sale membre. Această cooperare ar trebui să vizeze îndeosebi împărtășirea experienței dobândite de statele membre în procesul de reformă.
- (12) Comisia și statele membre ar trebui să asigure conformitatea, coerența și complementaritatea asistenței pe care o oferă, în special prin consultări periodice și schimburi frecvente de informații în timpul diferitelor etape ale ciclului de asistență. Ar trebui adoptate, de asemenea, măsurile necesare pentru a asigura o mai bună coordonare și complementaritate prin intermediul unor consultări periodice cu alți donatori. Rolul societății civile ar trebui consolidat, atât prin programe puse în aplicare prin intermediul organelor guvernamentale, cât și în calitate de beneficiar direct al asistenței din partea Uniunii.
- (13) Prioritățile de acțiune pentru realizarea obiectivelor din domeniile de politică relevante pentru care se va acorda asistență în temeiul prezentului regulament ar trebui definite în documentele orientative de strategie elaborate de Comisie pe durata cadrului financiar multianual al Uniunii pentru perioada 2014-2020, în parteneriat cu beneficiarii enumerați în lista de la anexa I, pe baza nevoilor specifice ale acestora și a agendei de extindere, în conformitate cu obiectivele generale și specifice definite de prezentul regulament și cu luarea în considerare în mod adecvat a strategiilor naționale relevante. Documentele de strategie ar trebui să identifice, de asemenea, domeniile de politică pentru care urmează să se acorde asistență și, fără a aduce atingere prerogativelor Parlamentului European și ale Consiliului, să stabilească alocări orientative de fonduri ale Uniunii pentru fiecare domeniu de politică, defalcate pe ani, inclusiv o estimare a cheltuielilor legate de climă. Ar trebui să existe suficientă flexibilitate pentru satisfacerea nevoilor emergente și pentru a oferi stimulente pentru îmbunătățirea performanțelor. Documentele de strategie ar trebui să asigure coerența și conformitatea cu eforturile beneficiarilor enumerați în lista de la anexa I, astfel cum sunt reflectate în bugetele lor naționale, și ar trebui să țină seama de sprijinul oferit de alți donatori. Pentru a lua în considerare evoluțiile interne și externe, documentele de strategie ar trebui reexamine și revizuite în mod corespunzător.
- (14) Este în interesul Uniunii să ofere asistență beneficiarilor enumerați în lista de la anexa I în eforturile acestora de reformă pentru a deveni membri ai Uniunii. Asistența ar trebui gestionată în așa fel încât să se pună un accent puternic pe rezultate și să se acorde stimulente pentru cei care își demonstrează angajamentul față de reformă prin punerea în aplicare eficientă a asistenței pentru preaderare și prin progrese în direcția îndeplinirii criteriilor pentru aderare.

- (15) Asistența ar trebui să utilizeze în continuare structurile și instrumentele care și-au dovedit valoarea în procesul de preaderare. Tranziția de la gestiunea directă a fondurilor de preaderare de către Comisie la gestiunea indirectă de către beneficiarii enumerați în lista de la anexa I ar trebui să fie progresivă și să respecte capacitățile fiecăruia dintre respectivii beneficiari. În conformitate cu principiul democrației participative, Comisia ar trebui să încurajeze supravegherea parlamentară a asistenței acordate fiecărui beneficiar enumerat în lista de la anexa I.
- (16) Pentru a asigura condiții uniforme de punere în aplicare a prezentului regulament, ar trebui conferite competențe de executare Comisiei. Competențele respective au legătură cu documentele de strategie, documentele de programare și cu normele specifice de instituire a unor astfel de condiții uniforme și ar trebui exercitate în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽¹⁾. Luând în considerare natura respectivelor acte de punere în aplicare, în special orientarea lor politică sau implicațiile lor financiare, pentru adoptarea lor ar trebui utilizată, în principiu, procedura de examinare, cu excepția măsurilor de importanță financiară redusă. În momentul stabilirii condițiilor uniforme de punere în aplicare a prezentului regulament, ar trebui să se țină seama de învățămintele desprinse din gestionarea și punerea în aplicare a asistenței pentru preaderare anterioare. Aceste condiții uniforme ar trebui modificate în cazul în care evoluțiile impun acest lucru.
- (17) Comitetul instituit în temeiul prezentului regulament ar trebui să aibă competențe în ceea ce privește actele juridice și angajamentele care intră sub incidența Regulamentului (CE) nr. 1085/2006, precum și în ceea ce privește punerea în aplicare a articolului 3 din Regulamentul (CE) nr. 389/2006 al Consiliului ⁽²⁾.
- (18) Prezentul regulament stabilește un pachet financiar aferent programului pentru întreaga durată a acestuia, pachet financiar care reprezintă principala valoare de referință în înțelesul punctului 17 din acordul interinstituțional din 2 decembrie 2013 între Parlamentul European, Consiliu și Comisie privind disciplina bugetară, cooperarea în materie bugetară și privind buna gestiune financiară ⁽³⁾, pentru Parlamentul European și pentru Consiliu pe durata procedurii bugetare anuale.
- (19) Uniunea ar trebui să urmărească un nivel maxim de eficiență în utilizarea resurselor disponibile, pentru a optimiza impactul acțiunii sale externe. Acest lucru ar trebui să fie obținut prin intermediul coerenței și al complementarității dintre instrumentele Uniunii pentru finanțarea

acțiunii externe, precum și prin crearea de sinergii între IPA II, alte instrumentele pentru acțiune externă și alte politici ale Uniunii. Aceasta ar trebui să aibă drept consecință consolidarea reciprocă a programelor concepute în temeiul instrumentelor de finanțare a acțiunii externe.

- (20) Dispozițiile și procedurile comune pentru punerea în aplicare a instrumentelor Uniunii pentru acțiune externă sunt stabilite în regulamentul (UE) nr. 236/2014 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽⁴⁾.
- (21) Deoarece obiectivul prezentului regulament nu poate fi realizat în mod satisfăcător de către statele membre, dar poate fi realizat mai bine la nivelul Uniunii, aceasta poate adopta măsuri în conformitate cu principiul subsidiarității, astfel cum este definit la articolul 5 din TUE. În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este definit la articolul menționat, prezentul regulament nu depășește ceea ce este necesar pentru realizarea obiectivului menționat.
- (22) Este oportun să se asigure o tranziție lină, fără întreruperi, între Instrumentul de asistență pentru preaderare (IPA), astfel cum a fost instituit prin Regulamentul (CE) nr. 1085/2006 și IPA II și să se alinieze durata de aplicare a prezentului regulament la cea a Regulamentului (UE, Euratom) nr. 1311/2013 al Consiliului ⁽⁵⁾. În consecință, prezentul regulament ar trebui să se aplice de la 1 ianuarie 2014 până la 31 decembrie 2020,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

TITLUL I

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1

Obiectiv general

Instrumentul de asistență pentru preaderare pentru perioada 2014-2020 („IPA II”) sprijină beneficiarii enumerați în lista de la anexa I în adoptarea și punerea în aplicare a reformelor politice, instituționale, juridice, administrative, sociale și economice solicitate de beneficiarii respectivi pentru a se conforma valorilor Uniunii și pentru a se alinia progresiv la normele, standardele, politicile și practicile Uniunii, în vederea aderării la Uniune.

⁽¹⁾ Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 februarie 2011 de stabilire a normelor și principiilor generale privind mecanismele de control de către statele membre al exercitării competențelor de executare de către Comisie (JO L 55, 28.2.2011, p. 13).

⁽²⁾ Regulamentul (CE) nr. 389/2006 al Consiliului din 27 februarie 2006 privind crearea unui instrument de sprijin financiar în scopul de a încuraja dezvoltarea economică a comunității cipriote turce și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 2667/2000 privind Agenția Europeană pentru Reconstrucție (JO L 65, 7.3.2006, p. 5).

⁽³⁾ JO C 373, 20.12.2013, p. 1.

⁽⁴⁾ Regulamentul (UE) 236/2014 al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a normelor și procedurilor comune pentru punerea în aplicare a instrumentelor Uniunii pentru finanțarea acțiunii externe (a se vedea pagina 95 din prezentul Jurnal Oficial).

⁽⁵⁾ Regulamentul (UE, Euratom) nr. 1311/2013 al Consiliului din 2 decembrie 2013 de stabilire a cadrului financiar multianual pentru perioada 2014-2020 (JO L 347, 20.12.2013, p. 884).

Prin acest sprijin, IPA II contribuie la stabilitatea, securitatea și prosperitatea beneficiarilor enumerați în lista de la anexa I.

Articolul 2

Obiective specifice

(1) Asistența în temeiul prezentului regulament urmărește atingerea următoarelor obiective specifice, în funcție de nevoile fiecăruia dintre beneficiarii enumerați în lista de la anexa I, precum și de agenda respectivă de extindere a fiecăruia:

(a) sprijin pentru reforme politice, printre altele prin:

- (i) consolidarea democrației și a instituțiilor democratice, inclusiv a unui sistem judiciar independent și eficient, precum și a supremației legii, inclusiv a punerii sale în aplicare;
 - (ii) promovarea și protejarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, consolidarea respectării drepturilor persoanelor care aparțin minorităților, inclusiv ale persoanelor lesbiene, homosexuale, bisexuale, transgen și intersexuale, respectarea diversității culturale, promovarea egalității de gen, a nediscriminării și a toleranței, precum și a libertății presei și a respectării diversității culturale;
 - (iii) cooperarea regională și relațiile de bună vecinătate;
 - (iv) promovarea măsurilor de reconciliere, de consolidare a păcii și a încrederii;
 - (v) combaterea corupției și a criminalității organizate;
 - (vi) consolidarea administrației publice și a bunei guvernante la toate nivelurile;
 - (vii) măsuri de consolidare a capacității în scopul îmbunătățirii asigurării respectării legii, a gestionării frontierelor și a punerii în aplicare a politicii în domeniul migrației, inclusiv a gestiunii fluxurilor de migrație;
 - (viii) dezvoltarea societății civile;
 - (ix) îmbunătățirea dialogului social și consolidarea capacităților partenerilor sociali;
- (b) sprijin pentru dezvoltare economică, socială și teritorială, în vederea dezvoltării inteligente, durabile și favorabile incluziunii, printre altele prin:
- (i) atingerea standardelor Uniunii în materie de economie, inclusiv a unei economii de piață funcționale, precum și a guvernantei fiscale și economice;
 - (ii) reformele economice necesare pentru face față presiunii concurențiale și forțelor de piață din Uniune, contribuind în același timp la atingerea obiectivelor sociale și de mediu;

- (iii) promovarea ocupării forței de muncă și a mobilității profesionale, promovarea creării unor locuri de muncă de calitate și dezvoltarea capitalului uman;
 - (iv) promovarea incluziunii sociale și economice, în special cea a minorităților și a grupurilor vulnerabile, inclusiv a persoanelor cu handicap, a refugiaților și a persoanelor strămutate;
 - (v) promovarea unui sistem de educație integrat și favorabil incluziunii, conservarea și restaurarea patrimoniului cultural;
 - (vi) dezvoltarea capitalului material, inclusiv îmbunătățirea infrastructurilor și a conexiunilor cu rețelele regionale și ale Uniunii;
 - (vii) consolidarea cercetării, a dezvoltării tehnologice și a capacității de inovare;
- (c) consolidarea capacității beneficiarilor enumerați în lista de la anexa I, la toate nivelurile, de a-și îndeplini obligațiile care decurg din statutul de membru al Uniunii prin susținerea alinierii progresive la *acquis-ul* Uniunii și a adoptării, a punerii în aplicare și a asigurării respectării acestuia, inclusiv a pregătirii pentru gestionarea fondurilor structurale, fondului de coeziune și fondului european de dezvoltare agricolă și rurală.
- (d) consolidarea integrării regionale și a cooperării teritoriale în care sunt implicați beneficiarii enumerați în lista de la anexa I, statele membre și, după caz, țările terțe care intră sub incidența Regulamentului (UE) nr. 232/2014 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽¹⁾.
- (2) Progresele înregistrate în îndeplinirea obiectivelor specifice prevăzute la alineatul (1) se monitorizează și se analizează pe baza unor indicatori predefiniți, clari, transparenți și, după caz, specifici fiecărei țări și măsurabili, care acoperă, între altele:
- (a) progresele în ceea ce privește consolidarea democrației, a supremației legii și a unui sistem judiciar independent și eficient, respectarea drepturilor omului, inclusiv a drepturilor persoanelor care aparțin minorităților și grupurilor vulnerabile, a libertăților fundamentale, a egalității de gen și a drepturilor femeilor, combaterea corupției și a criminalității organizate, precum și reconcilierea, relațiile de bună vecinătate și întoarcerea refugiaților și, în special, constituirea de evidențe în aceste domenii;
 - (b) progresele în ceea ce privește reformele socioeconomice și fiscale și în abordarea dezechilibrelor structurale și macroeconomice; soliditatea și eficacitatea strategiilor de dezvoltare socială și economică, progresele în direcția unei creșteri inteligente, durabile și favorabile incluziunii, precum și crearea unui învățământ, a unei formări de calitate și a unei ocupări a forței de muncă favorabile incluziunii și integrate, inclusiv prin investiții publice susținute de IPA II; progresele în direcția creării unui mediu de afaceri favorabil;

⁽¹⁾ Regulamentul (UE) nr. 232/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de instituire a Instrumentului european de vecinătate (a se vedea pagina 27 din prezentul Jurnal Oficial).

- (c) progresele în ceea ce privește alinierea corpului de legislație la *acquis-ul* Uniunii, inclusiv un bilanț al punerii sale în aplicare; progresele reformei instituționale privind Uniunea, inclusiv tranziția la gestiunea indirectă a asistenței acordate în temeiul prezentului regulament;
- (d) progresele în ceea ce privește crearea și consolidarea bunei guvernante și a capacităților administrative, instituționale și de absorbție la toate nivelurile, inclusiv a resurselor umane adecvate necesare pentru a adopta și pentru a asigura respectarea legislației conexe *acquis-ului*;
- (e) inițiativele de cooperare regională și teritorială și evoluția fluxurilor comerciale.

(3) Indicatorii menționați la alineatul (2) sunt utilizați pentru monitorizarea, analizarea și reexaminarea performanțelor, după caz. Rapoartele anuale ale Comisiei menționate la articolul 4 sunt considerate ca punct de referință în analiza rezultatelor asistenței IPA II. Indicatorii de performanță relevanți sunt definiți și incluși în documentele de strategie și în programele menționate la articolele 6 și 7 și sunt stabiliți astfel încât să permită analiza obiectivă a progreselor în timp și, după caz, pentru toate programele.

Articolul 3

Domenii de politică

- (1) Asistența în temeiul prezentului regulament vizează în special următoarele domenii de politică:
 - (a) reforme pregătitoare pentru aderarea la Uniune și pentru consolidarea aferentă a instituțiilor și a capacităților;
 - (b) dezvoltarea socioeconomică și regională;
 - (c) ocuparea forței de muncă, politicile sociale, educația, promovarea egalității de gen și dezvoltarea resurselor umane;
 - (d) agricultura și dezvoltarea rurală;
 - (e) cooperarea regională și teritorială.

(2) Asistența în toate domeniile de politică menționate la alineatul (1) din prezentul articol oferă sprijin beneficiarilor enumerați în lista de la anexa I în realizarea obiectivelor generale și specifice prevăzute la articolul 1 și la articolul 2, în special prin reformele privind politicile, apropierea legislativă, consolidarea capacităților și a investițiilor.

După caz, se acordă o atenție deosebită bunei guvernante, supremației legii și combaterii corupției și a criminalității organizate.

(3) Asistența în domeniile de politică menționate la alineatul (1) literele (b)-(e) poate include finanțarea tipurilor de acțiuni

prevăzute în Regulamentul (UE) nr. 1301/2013 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽¹⁾, în Regulamentul (UE) nr. 1300/2013 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽²⁾, în Regulamentul (UE) nr. 1304/2013 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽³⁾, în Regulamentul (UE) nr. 1299/2013 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽⁴⁾ și în Regulamentul (UE) nr. 1305/2013 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽⁵⁾.

(4) Asistența în domeniul de politică menționat la alineatul (1) litera (e) poate finanța în special acțiunile multinaționale sau orizontale, precum și acțiunile de cooperare transfrontalieră, transnațională și interregională.

Articolul 4

Cadrul general al asistenței

(1) Asistența în temeiul prezentului regulament se acordă în conformitate cu cadrul politicii de extindere definit de Consiliul European și de Consiliu și ține seama în mod corespunzător de Comunicarea Comisiei privind strategia de extindere și de rapoartele interimare cuprinse în pachetul anual al Comisiei privind extinderea, precum și de rezoluțiile relevante ale Parlamentului European. Comisia asigură coerența între cadrul asistenței și cadrul politicii de extindere.

(2) Asistența este orientată și ajustată în funcție de situația specifică a beneficiarilor enumerați în lista de la anexa I, cu luarea în considerare a eforturilor suplimentare necesare pentru a îndeplini criteriile de aderare, precum și a capacităților respectivelor beneficiari. Asistența se diferențiază ca domeniu de aplicare și intensitate în funcție de necesități, angajamentul față de reforme și de progresele din procesul de punere în practică a acestor reforme. Aceasta va fi direcționată în principal către ajutarea beneficiarilor enumerați în lista de la anexa I în vederea elaborării și punerii în aplicare a reformelor sectoriale. Politicile și strategiile sectoriale sunt cuprinzătoare și contribuie la atingerea obiectivelor specifice prevăzute la articolul 2 alineatul (1).

⁽¹⁾ Regulamentul (UE) nr. 1301/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 privind Fondul european de dezvoltare regională și dispoziții specifice aplicabile obiectivului privind investițiile pentru creștere și locuri de muncă și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1080/2006 (JO L 347, 20.12.2013, p. 289).

⁽²⁾ Regulamentul (UE) nr. 1300/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 privind Fondul de coeziune și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1084/2006 al Consiliului (JO L 347, 20.12.2013, p. 281).

⁽³⁾ Regulamentul (UE) nr. 1304/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 privind Fondul social european și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1081/2006 al Consiliului (JO L 347, 20.12.2013).

⁽⁴⁾ Regulamentul (UE) nr. 1299/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 privind dispoziții specifice pentru sprijinul din partea Fondului european de dezvoltare regională pentru obiectivul de cooperare teritorială europeană (JO L 347, 20.12.2013, p. 259).

⁽⁵⁾ Regulamentul (UE) nr. 1305/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1698/2005 al Consiliului (JO L 347, 20.12.2013, p. 487).

(3) În conformitate cu obiectivele specifice prevăzute la articolul 2 alineatul (1), prioritățile tematice pentru furnizarea de asistență în conformitate cu nevoile și capacitățile beneficiarilor enumerați în lista de la anexa I figurează în anexa II. Fiecare dintre respectivele priorități tematice pot contribui la atingerea a mai mult de un obiectiv specific.

(4) În conformitate cu obiectivul specific prevăzut la articolul 2 alineatul (1) litera (d) din prezentul regulament, asistența susține cooperarea transfrontalieră, atât între beneficiarii enumerați în lista de la anexa I, cât și între statele membre sau țările care intră sub incidența Instrumentului european de vecinătate (IEV), instituit prin Regulamentul (UE) nr. 232/2014, în vederea promovării bunelor relații de vecinătate, a favorizării integrării Uniunii și a promovării dezvoltării socioeconomice. Prioritățile tematice pentru asistență în vederea cooperării teritoriale figurează în anexa III.

Articolul 5

Conformitate, coerență și complementaritate

(1) Asistența financiară în temeiul prezentului regulament este conformă cu politicile Uniunii. Aceasta respectă acordurile încheiate de Uniune cu beneficiarii enumerați în lista de la anexa I și angajamentele asumate prin acordurile multilaterale la care Uniunea este parte.

(2) În colaborare cu statele membre, Comisia contribuie la punerea în aplicare a angajamentelor Uniunii în ceea ce privește creșterea transparenței și a responsabilizării în privința oferirii de asistență, inclusiv prin a face publice informațiile despre volumul și alocarea asistenței, asigurând comparabilitatea internațională a datelor, precum și facilitatea accesului, a partajării și a publicării acestora.

(3) Comisia, statele membre și Banca Europeană de Investiții (BEI) cooperează în vederea asigurării coerenței și fac eforturi pentru ca asistența acordată în temeiul prezentului regulament să nu se suprapună cu alte tipuri de asistență acordată de Uniune, statele membre și BEI, inclusiv prin intermediul unor reuniuni periodice și deschise tuturor destinate coordonării asistenței.

(4) Comisia, statele membre și BEI asigură coordonarea programelor lor de asistență, pentru a spori eficacitatea și eficiența acordării asistenței și pentru a preveni dubla finanțare, în conformitate cu principiile stabilite pentru consolidarea coordonării operaționale în domeniul asistenței externe și pentru armonizarea politicilor și a procedurilor, în special a principiilor internaționale privind eficacitatea ajutorului. Coordonarea presupune consultări regulate și schimburi frecvente de informații în timpul diferitelor etape ale ciclului de asistență, în special la nivel de domeniu, și reprezintă o etapă esențială în procesele de programare ale statelor membre și ale Uniunii.

(5) Pentru a spori eficiența și eficacitatea procesului de acordare a asistenței și pentru a preveni dubla finanțare, Comisia,

împreună cu statele membre, ia măsurile necesare pentru a asigura o mai bună coordonare și complementaritate cu organizațiile și entitățile multilaterale și regionale, cum ar fi instituțiile financiare internaționale, agențiile, fondurile și programele Organizației Națiunilor Unite, precum și donatorii din afara Uniunii.

(6) În momentul pregătirii, punerii în aplicare și monitorizării asistenței în temeiul prezentului regulament, Comisia acționează, în principiu, în parteneriat cu beneficiarii enumerați în lista de la anexa I. Parteneriatul include, după caz, autorități naționale și locale competente, precum și organizații ale societății civile. Coordonarea între părțile interesate relevante este încurajată de Comisie.

Sunt consolidate capacitățile organizațiilor societății civile, inclusiv, după caz, în calitate de beneficiari direcți ai asistenței.

TITLUL II

PLANIFICAREA STRATEGICĂ

Articolul 6

Documente de strategie

(1) Asistența în temeiul prezentului regulament este acordată pe baza documentelor orientative de strategie pentru fiecare țară și pentru mai multe țări (denumite în continuare „documente de strategie”), stabilite pe durata cadrului financiar multianual al Uniunii pentru perioada 2014-2020, de către Comisie, în parteneriat cu beneficiarii enumerați în lista de la anexa I.

(2) Documentele de strategie definesc prioritățile de acțiune în vederea atingerii obiectivelor specifice sau regionale în cadrul domeniilor de politică relevante menționate la articolul 3, care trebuie să fie sprijinite în temeiul prezentului regulament în conformitate cu obiectivele generale și specifice menționate la articolele 1 și 2. Documentele de strategie se adoptă în conformitate cu cadrul pentru asistență prevăzut la articolul 4 și cu luarea în considerare în mod adecvat a strategiilor naționale.

(3) Documentele de strategie includ alocarea orientativă a fondurilor Uniunii pentru fiecare domeniu de politică, după caz, defalcată pe ani și permit abordarea nevoilor emergente, fără a aduce atingere posibilității de a combina asistența din diferite domenii de politică. Documentele de strategie includ indicatori pentru analizarea progreselor în raport cu atingerea obiectivelor stabilite în cadrul acestora.

(4) Comisia întocmește o analiză anuală a punerii în aplicare a documentelor de strategie și a relevanței lor continue din perspectiva evoluției cadrului de politică menționat la articolul 4. Comisia informează comitetul menționat la articolul 13 alineatul (1) cu privire la rezultatele acestei analize și poate propune revizuirii ale documentelor de strategie menționate la prezentul articol și/sau ale programelor și măsurilor menționate la articolul 7 alineatul (1), după caz. Documentele de strategie sunt de asemenea supuse reexaminării intermediare și revizuirii dacă este cazul.

(5) Comisia adoptă documentele de strategie menționate la prezentul articol și orice revizuire a acestora în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 16 alineatul (3) din Regulamentul (UE) nr. 236/2014.

TITLUL III

PUNEREA ÎN APLICARE

Articolul 7

Programarea

(1) Asistența Uniunii în temeiul prezentului regulament este pusă în aplicare direct, indirect sau prin gestionare comună prin programele și măsurile prevăzute la articolele 2 și 3 din Regulamentul (UE) nr. 236/2014 și în conformitate cu normele specifice care stabilesc condiții uniforme pentru punerea în aplicare a prezentului regulament, în special în ceea ce privește structurile și procedurile de gestionare, pe care Comisia le adoptă în conformitate cu articolul 13 din prezentul regulament. În general, punerea în aplicare ia forma unor programe anuale sau multianuale, specifice pentru o anumită țară sau pentru mai multe țări, precum și a unor programe de cooperare transfrontalieră, interregională și transnațională stabilite în conformitate cu documentele de strategie menționate la articolul 6 și elaborate de fiecare beneficiar enumerat în lista de la anexa I la prezentul regulament și/sau de către Comisie, după caz.

(2) Orice programare sau reexaminare a programelor care are loc ulterior publicării raportului de evaluare intermediară prevăzut la articolul 17 din Regulamentul (UE) nr. 236/2014 („raportul de evaluare intermediară”) ține seama de rezultatele, constatările și concluziile raportului respectiv.

Articolul 8

Acorduri-cadru și acorduri subsidiare

(1) Comisia încheie cu fiecare beneficiar enumerat în lista de la anexa I acorduri-cadru pentru punerea în aplicare a asistenței.

(2) Comisia și fiecare beneficiar enumerat în lista de la anexa I sau autoritățile acestuia de punere în aplicare pot încheia, dacă este necesar, acorduri subsidiare privind punerea în aplicare a asistenței.

Articolul 9

Dispoziții privind raportul cu alte instrumente

(1) În situații justificate și pentru a asigura coerența și eficacitatea finanțării Uniunii sau pentru a dezvolta cooperarea regională, Comisia poate decide să extindă eligibilitatea programelor și măsurilor menționate la articolul 7 alineatul (1) pentru a cuprinde țări, teritorii și regiuni care, în caz contrar, nu ar fi eligibile pentru finanțare în temeiul articolului 1, în cazul în care programul sau măsura care urmează a fi pusă în aplicare este de natură globală, regională sau transfrontalieră.

(2) Fondul european de dezvoltare regională (FEDR) contribuie la programele sau măsurile stabilite în temeiul prezentului regulament pentru cooperarea transfrontalieră între beneficiarii enumerați în lista de la anexa I și statele membre. Cuantumul contribuției de la FEDR este stabilit în conformitate cu articolul 4 din Regulamentul (UE) nr. 1299/2013. Prezentul regulament se aplică utilizării respectivei contribuții.

(3) După caz, IPA II poate contribui la programele de cooperare transnațională și interregională sau la măsurile stabilite și puse în aplicare conform dispozițiilor Regulamentului (UE) nr. 1299/2013 și la care participă beneficiarii enumerați în lista de la anexa I la prezentul regulament.

(4) După caz, IPA II poate contribui la programele de cooperare transfrontalieră sau la măsurile stabilite și puse în aplicare în cadrul Regulamentului (UE) nr. 232/2014 și la care participă beneficiarii enumerați în lista de la anexa I la prezentul regulament.

(5) După caz, IPA II poate contribui la programele sau la măsurile care sunt introduse ca parte a unei strategii macroregionale și în care sunt implicați beneficiarii enumerați în lista de la anexa I.

TITLUL IV

DISPOZIȚII FINALE

Articolul 10

Delegarea de competențe

Competența de a adopta acte delegate este conferită Comisiei, în conformitate cu articolul 11, de modificare a anexei II la prezentul regulament. În special, ulterior publicării raportului de evaluare intermediară, și pe baza recomandărilor din raportul respectiv, Comisia adoptă un act delegat de modificare a anexei II până la 31 martie 2018.

Articolul 11

Exercitarea delegării

(1) Competența de a adopta acte delegate este conferită Comisiei în condițiile prevăzute în prezentul articol.

(2) Competența de a adopta acte delegate menționată la articolul 10 este conferită Comisiei până la 31 decembrie 2020.

(3) Delegarea de competențe menționată la articolul 10 poate fi revocată oricând de Parlamentul European sau de Consiliu. Decizia de revocare face ca delegarea de competențe

specificată în decizia respectivă să înceteze. Decizia intră în vigoare în ziua următoare publicării sale în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene sau la o dată ulterioară, pe care o specifică. Decizia nu aduce atingere actelor delegate care sunt deja în vigoare.

(4) De îndată ce adoptă un act delegat, Comisia îl notifică simultan Parlamentului European și Consiliului.

(5) Un act delegat adoptat în temeiul articolului 10 intră în vigoare numai în cazul în care nici Parlamentul European și nici Consiliul nu au formulat obiecțiuni în termen de două luni de la notificarea acestuia către Parlamentul European și Consiliu sau în cazul în care, înaintea expirării termenului respectiv, Parlamentul European și Consiliul au informat Comisia că nu vor formula obiecțiuni. Termenul în cauză se prelungește cu două luni la inițiativa Parlamentului European sau a Consiliului.

Articolul 12

Adoptarea normelor de aplicare

Pe lângă normele stabilite în Regulamentul (UE) nr. 236/2014, se adoptă norme specifice care stabilesc condiții uniforme pentru punerea în aplicare a prezentului regulament în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 16 alineatul (3) din Regulamentul (UE) nr. 236/2014.

Articolul 13

Procedura comitetului

(1) Se instituie un comitet pentru Instrumentul de asistență pentru preaderare („comitetul IPA II”) și acesta este compus din reprezentanți ai statelor membre și prezidat de un reprezentant al Comisiei. Respectivul comitet este un comitet în sensul Regulamentului (UE) nr. 182/2011.

(2) Comitetul IPA II asistă Comisia în privința tuturor domeniilor de politică menționate la articolul 3. Comitetul IPA II are competențe și în ceea ce privește actele juridice și angajamentele care intră sub incidența Regulamentului (CE) nr. 1085/2006 și punerea în aplicare a articolului 3 din Regulamentul (CE) nr. 389/2006.

Articolul 14

Recompensarea performanței

(1) Documentele de strategie menționate la articolul 6 prevăd ca o parte corespunzătoare din asistență să rămână disponibilă pentru a recompensa un beneficiar enumerat în lista de la anexa I pentru:

- (a) progresele deosebite înregistrate în direcția îndeplinirii criteriilor de aderare; și/sau
- (b) o punere în aplicare eficientă a asistenței pentru preaderare, prin care se obțin rezultate deosebit de bune în legătură cu țintele specifice stabilite în documentul de strategie relevant.

(2) În cazul în care progresele înregistrate și/sau rezultatele obținute de unul din beneficiarii enumerați în lista de la anexa I rămân la un nivel semnificativ mai scăzut decât nivelurile convenite, stabilite în documentele de strategie, Comisia adaptează alocările în mod corespunzător, în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 16 alineatul (3) din Regulamentul (UE) nr. 236/2014.

(3) O sumă adecvată este rezervată în acest scop pentru recompensările menționate la alineatul (1) din prezentul articol și este alocată pe baza unei analize a performanței și a progreselor înregistrate, care se va desfășura de-a lungul unei perioade de mai mulți ani, dar nu mai târziu de 2017 și respectiv 2020. Sunt luați în considerare indicatorii de performanță menționați la articolul 2 alineatul (2) astfel cum specificați în documentele de strategie.

(4) Alocarea orientativă a fondurilor Uniunii în documentele de strategie menționate la articolul 6 ține cont de posibilitatea de alocare a fondurilor suplimentare în cauză, pe baza performanței și/sau a progreselor înregistrate.

Articolul 15

Pachetul financiar

(1) Pachetul financiar pentru punerea în aplicare a prezentului regulament pentru perioada 2014-2020 este de 11 698 668 000 EUR, în prețuri curente. Până la 4 % din pachetul financiar se alocă programelor de cooperare transfrontalieră între beneficiarii enumerați în lista de la anexa I și statele membre, în conformitate cu nevoile și prioritățile acestora.

(2) Creditele alocate anual sunt autorizate de Parlamentul European și de Consiliu în limitele cadrului financiar multianual pentru perioada 2014-2020.

(3) În conformitate cu articolul 18 alineatul (4) din Regulamentul (UE) nr. 1288/2013 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽¹⁾, o sumă orientativă de 1 680 000 000 EUR din diferitele instrumente pentru finanțarea acțiunii externe, și anume Instrumentul de cooperare pentru dezvoltare, instituit prin Regulamentul (UE) nr. 233/2014 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽²⁾, IEV, IPA II și Instrumentul de parteneriat, instituit prin Regulamentul (UE) nr. 234/2014 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽³⁾ este alocată acțiunilor privind mobilitatea în scop educațional spre sau dinspre țările partenere în înțelesul Regulamentului (UE) nr. 1288/2013, precum și cooperării și dialogului politic cu autoritățile, instituțiile și organizațiile din acele țări. Regulamentul (UE) nr. 1288/2013 se aplică utilizării fondurilor respective.

⁽¹⁾ Regulamentul (UE) nr. 1288/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2013 de instituire a acțiunii „Erasmus +”: Programul Uniunii pentru educație, formare, tineret și sport și de abrogare a Deciziilor nr. 1719/2006/CE, nr. 1720/2006/CE și nr. 1298/2008/CE (JO L 347, 20.12.2013, p. 50).

⁽²⁾ Regulamentul (UE) nr. 233/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de instituire a unui instrument de finanțare a cooperării pentru dezvoltare pentru perioada 2014-2020 (a se vedea pagina 44 din prezentul Jurnal Oficial).

⁽³⁾ Regulamentul (UE) nr. 234/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de instituire a Instrumentului de parteneriat pentru cooperarea cu țările terțe (a se vedea pagina 77 din prezentul Jurnal Oficial).

Finanțarea este pusă la dispoziție prin două alocări multianuale care acoperă primii patru ani și, respectiv, ultimii trei ani. Alocarea pentru acea finanțare se reflectă în programarea prevăzută în prezentul regulament, în concordanță cu necesitățile și prioritățile identificate ale țărilor respective. Sumele alocate pot fi revizuite în caz de circumstanțe majore neprevăzute sau de schimbări politice importante, în conformitate cu prioritățile de acțiune externă ale Uniunii.

Articolul 16

Intrarea în vigoare

Prezentul regulament intră în vigoare în ziua următoare datei publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Acesta se aplică de la 1 ianuarie 2014 până la 31 decembrie 2020.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la Strasbourg, 11 martie 2014.

Pentru Parlamentul European

Președintele

M. SCHULZ

Pentru Consiliu

Președintele

D. KOURKOULAS

ANEXA I

- Albania
- Bosnia și Herțegovina
- Islanda
- Kosovo (*)
- Muntenegru
- Serbia
- Turcia
- fosta Republică iugoslavă a Macedoniei

(*) Această desemnare nu aduce atingere pozițiilor privind statutul și este conformă RCSONU 1244/1999 și Avizului CIJ privind declarația de independență a Kosovo.

ANEXA II

Priorități tematice pentru asistență

În cadrul asistenței se pot aborda, după caz, următoarele priorități tematice:

- (a) Conformarea la principiul bunei administrații publice și al bunei guvernante economice. Intervențiile din acest domeniu vizează: consolidarea administrației publice, inclusiv profesionalizarea și depolitizarea funcției publice, includerea principiilor meritocrației și asigurarea unor proceduri administrative adecvate; sporirea capacității de a consolida stabilitatea macroeconomică și sprijinirea progreselor către o economie de piață funcțională, precum și către o economie mai competitivă; sprijinirea participării la mecanismul multilateral de supraveghere bugetară al Uniunii și o cooperare sistematică cu instituțiile financiare internaționale cu privire la elementele fundamentale ale politicii economice, precum și consolidarea gestiunii finanțelor publice;
- (b) Instituirea și promovarea de la o etapă timpurie a funcționării corecte a instituțiilor necesare pentru garantarea supremației legii. Intervențiile din acest domeniu ar trebui să vizeze: instituirea de sisteme judiciare independente, responsabile și eficiente, transparente și bazate pe merit, de sisteme de recrutare, evaluare și promovare și de proceduri disciplinare eficace pentru cazurile de încălcări; asigurarea instituirii de sisteme robuste de protecție a granițelor, gestionarea fluxurilor migratoare și acordarea de azil celor care au nevoie de acest lucru; dezvoltarea de instrumente eficace de prevenire și de combatere a criminalității organizate și a corupției, promovarea și protejarea drepturilor omului, a drepturilor persoanelor aparținând unor minorități — inclusiv persoanelor de etnie romă, precum și persoanelor lesbiene, homosexuale, bisexuale, transgen și intersexuale — și a libertăților fundamentale, inclusiv libertatea presei.
- (c) Consolidarea capacităților organizațiilor societății civile și ale partenerilor sociali, incluzând asociațiile profesionale, pe lista beneficiarilor de la anexa I și încurajarea creării de rețele la toate nivelurile în rândul organizațiilor cu sediul în Uniune și în rândul beneficiarilor enumerați în lista de la anexa I, facilitând angajarea acestora într-un dialog eficace cu sectorul public și cu sectorul privat.
- (d) Investițiile în educație, în competențe și în învățarea pe tot parcursul vieții. Intervențiile în acest domeniu ar trebui să vizeze: promovarea accesului egal la un învățământ preșcolar, primar și secundar de calitate; reducerea abandonului școlar timpuriu; adaptarea sistemelor de învățământ profesional și tehnic (VET) la cererile de pe piața muncii; îmbunătățirea calității și relevanței învățământului superior; sporirea accesului la învățarea pe tot parcursul vieții și sprijinirea investițiilor în infrastructura de educație și formare, în special în vederea reducerii discrepanțelor teritoriale și a promovării învățământului nesegregat.
- (e) Promovarea ocupării forței de muncă și sprijinirea mobilității forței de muncă. Intervențiile în acest domeniu ar trebui să vizeze integrarea durabilă pe piața muncii a tinerilor care nu sunt încadrați profesional și nu urmează niciun program educațional sau de formare (NEET), inclusiv prin măsuri de stimulare a investițiilor pentru crearea de locuri de muncă de calitate, precum și prin sprijinirea integrării șomerilor și prin încurajarea unei participări mai ample pe piața muncii a tuturor grupurilor slab reprezentate. Alte domenii-cheie de intervenție sunt sprijinirea egalității de gen, adaptarea lucrătorilor și a întreprinderilor la schimbare, stabilirea unui dialog social durabil și modernizarea și consolidarea instituțiilor pieței forței de muncă.
- (f) Promovarea incluziunii sociale și combaterea sărăciei. Intervențiile în acest domeniu vizează integrarea comunităților marginalizate, precum etnia romă; combaterea discriminării pe criterii de gen, origine rasială sau etnică, religie sau credință, handicap, vârstă sau orientare sexuală și sporirea accesului la servicii abordabile, durabile și de înaltă calitate, precum asistența medicală și serviciile sociale de interes general, inclusiv prin modernizarea serviciilor de protecție socială.
- (g) Promovarea transportului durabil și înlăturarea blocajelor din cadrul infrastructurilor rețelelor majore, în special prin investiții în proiecte cu înaltă valoare adăugată europeană. Investițiile identificate ar trebui prioritizate în conformitate cu contribuția acestora la mobilitate, la durabilitate, la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, la relevanța pentru conexiunile cu statele membre și în coerență cu spațiul european unic al transporturilor.
- (h) Îmbunătățirea mediului și competitivității întreprinderilor din sectorul privat, inclusiv specializarea inteligentă, ca factori-cheie ai creșterii economice, creării de locuri de muncă și coeziunii. Se acordă prioritate proiectelor care îmbunătățesc mediul de afaceri.
- (i) Consolidarea cercetării, dezvoltării tehnologice și inovării în special prin îmbunătățirea infrastructurii de cercetare, prin crearea unui mediu favorabil și prin promovarea colaborării și a creării de rețele.
- (j) Contribuția la securitatea și la siguranța alimentară și menținerea unor sisteme agricole diversificate și viabile în comunitățile rurale active și în mediu rural.
- (k) Creșterea capacității sectorului agroalimentar de a face față presiunii concurenței și forțelor pieței, precum și de a se alinia treptat la normele și la standardele Uniunii, urmărind totodată atingerea unor obiective economice, sociale și de mediu în ceea ce privește dezvoltarea teritorială echilibrată a zonelor rurale.

- (l) Protejarea și îmbunătățirea calității mediului și contribuția la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, creșterea rezistenței la schimbările climatice și promovarea guvernanței și informării în domeniul politicilor climatice. Finanțarea IPA II promovează politici de sprijinire a trecere la o economie eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor, sigură și sustenabilă și cu emisii scăzute de dioxid de carbon.
 - (m) Promovarea măsurilor de reconciliere, de consolidare a păcii și a încrederii.
-

ANEXA III

Priorități tematice de asistență pentru cooperare teritorială

În cadrul asistenței pentru cooperarea transfrontalieră se pot aborda, după caz, următoarele priorități tematice:

- (a) promovarea ocupării forței de muncă, a mobilității forței de muncă și a incluziunii sociale și culturale transfrontaliere printre altele prin: integrarea piețelor muncii transfrontaliere, inclusiv mobilitatea transfrontalieră; inițiativele comune locale în domeniul ocupării forței de muncă; servicii de informare și de consiliere și formări comune; egalitatea de gen; egalitatea de șanse; integrarea comunităților de imigranți și a grupurilor vulnerabile; investiții în serviciile publice de ocupare a forței de muncă; și sprijinirea investițiilor în servicii sociale și de sănătate publice;
- (b) protecția mediului și promovarea adaptării la schimbările climatice și a atenuării efectelor acestora, prevenirea și gestionarea riscurilor printre altele prin: acțiuni comune de protecție a mediului, promovarea utilizării durabile a resurselor naturale, a eficienței resurselor, a surselor de energie regenerabilă și trecerea la o economie sigură și durabilă, cu emisii scăzute de dioxid de carbon; promovarea investițiilor pentru a aborda riscuri specifice, asigurarea rezistenței la dezastre și dezvoltarea unor sisteme de gestionare a catastrofelor și de pregătire pentru situații de urgență;
- (c) promovarea transportului durabil și îmbunătățirea infrastructurilor publice printre altele prin reducerea izolării prin intermediul unui acces optimizat la rețelele și serviciile de transport, de informații și de comunicații și investiții în rețelele și instalațiile transfrontaliere de distribuție a apei, de gestionare a deșeurilor și de aprovizionare cu energie;
- (d) încurajarea turismului și a patrimoniului cultural și natural;
- (e) investiții în tineret, educație și aptitudini printre altele prin: dezvoltarea și punerea în aplicare a unor sisteme și infrastructuri comune de formare, de educație și de formare profesională care să sprijine activitățile în comun ale tinerilor;
- (f) promovarea guvernancei locale și regionale și consolidarea capacității administrative și de planificare a autorităților locale și regionale;
- (g) sporirea competitivității, consolidarea mediului de afaceri și dezvoltarea de întreprinderi mici și mijlocii, dezvoltarea comerțului și a investițiilor printre altele prin: promovarea și sprijinul acordate întreprinzătorilor, în special întreprinderilor mici și mijlocii și dezvoltarea unor piețe locale transfrontaliere și internaționalizarea;
- (h) consolidarea cercetării, a dezvoltării tehnologice, a inovării și a tehnologiilor informației și comunicațiilor printre altele prin promovarea partajării resurselor umane și a capacităților de cercetare și dezvoltare tehnologică.

După caz, IPA II poate finanța și participarea beneficiarilor enumerați în lista de la anexa I la programe de cooperare transnaționale și interregionale din cadrul sprijinului din FEDR la obiectivul de cooperare teritorială europeană și la programe de cooperare transfrontalieră în cadrul IEV. În aceste cazuri, domeniul de aplicare al asistenței se stabilește în conformitate cu cadrul de reglementare al instrumentului relevant (fie FEDR, fie IEV).

Declarația Comisiei Europene privind dialogul strategic cu Parlamentul European ⁽¹⁾

Pe baza articolului 14 din TUE, Comisia Europeană va purta un dialog strategic cu Parlamentul European, anterior programării prevăzute în cadrul Regulamentului (UE) nr. 231/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de instituire a Instrumentului de asistență pentru preaderare (IPA II) și după consultarea inițială a beneficiarilor relevanți, după caz. Comisia Europeană va prezenta Parlamentului European documentele relevante disponibile privind programarea, cu alocările orientative prevăzute pe țară/regiune și, în interiorul fiecărei țări/regiuni, prioritățile, rezultatele posibile și alocările indicative prevăzute pentru programele geografice, precum și alegerea modalităților de asistență (*). Comisia Europeană va prezenta Parlamentului European documentele relevante disponibile privind programarea, cu prioritățile tematiche, rezultatele posibile, alegerea modalităților de asistență (*) și alocările financiare pentru aceste priorități prevăzute în programe tematice. Comisia Europeană va lua în considerare poziția exprimată de Parlamentul European în această privință.

Comisia Europeană va purta un dialog strategic cu Parlamentul European pentru pregătirea evaluării intermediare și înainte de orice revizuire substanțială a documentelor de programare derulate în perioada de valabilitate a prezentului regulament.

La cererea Parlamentului European, Comisia Europeană va explica modul în care observațiile Parlamentului European au fost luate în considerare în documentele de programare și orice alte măsuri luate ca urmare a dialogului strategic.

⁽¹⁾ Comisia Europeană va fi reprezentată la nivel de comisar responsabil.

(*) După caz.

Declarație comună a Parlamentului European, a Consiliului Uniunii Europene și a Comisiei Europene cu privire la finanțarea programelor orizontale pentru minorități

Parlamentul European, Consiliul Uniunii Europene și Comisia Europeană convin că articolul 2 alineatul (1) litera (a) punctul (ii) din Regulamentul (UE) nr. 231/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de instituire a Instrumentului de asistență pentru preaderare (IPA II) trebuie interpretat în sensul că permite finanțarea programelor care vizează consolidarea respectării și a protecției minorităților în conformitate cu criteriile de la Copenhaga, astfel cum era cazul în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1085/2006 al Consiliului din 17 iulie 2006 de instituire a unui instrument de asistență pentru preaderare (IPA).

Declarație a Comisiei Europene privind utilizarea actelor de punere în aplicare pentru stabilirea dispozițiilor privind punerea în aplicare a anumitor norme ale Regulamentului nr. 232/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de instituire a Instrumentului european de vecinătate și ale Regulamentului (UE) nr. 231/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de instituire a Instrumentului de asistență pentru preaderare (IPA II)

Comisia Europeană consideră că normele privind implementarea programelor de cooperare transfrontalieră, astfel cum sunt prevăzute în Regulamentul (UE) nr. 236/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de stabilire a normelor și procedurilor comune pentru punerea în aplicare a instrumentelor Uniunii de finanțare a acțiunii externe și alte norme de punere în aplicare specifice, mai detaliate, din Regulamentul (UE) nr. 232/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de instituire a Instrumentului european de vecinătate și din Regulamentul (UE) nr. 231/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de instituire a Instrumentului de asistență pentru preaderare (IPA II), vizează completarea actului de bază și, prin urmare, ar trebui să fie adoptate ca acte delegate în temeiul articolului 290 din TFUE. Comisia nu se va opune adoptării textului în forma convenită de colegiitori. Cu toate acestea, Comisia reamintește că problema delimitării între articolele 290 și 291 din TFUE este în curs de examinare la Curtea de Justiție a Uniunii Europene, în cauza privind biocidele.

Declarația Parlamentului European privind suspendarea asistenței acordate prin instrumentele financiare

Parlamentul European subliniază că Regulamentul (UE) nr. 233/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de instituire a unui instrument de finanțare a cooperării pentru dezvoltare în perioada 2014-2020, Regulamentul (UE) nr. 232/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de instituire a Instrumentului european de vecinătate, Regulamentul (UE) nr. 234/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de instituire a Instrumentului de parteneriat pentru cooperarea cu țările terțe și Regulamentul (UE) nr. 231/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de instituire a unui Instrument de asistență pentru preaderare (IPA II) nu conțin mențiuni explicite privind posibilitatea de a suspenda asistența în cazul în care una dintre țările beneficiare nu respectă principiile de bază enunțate în respectivul instrument și, în special, principiul democrației, al statului de drept și respectarea drepturilor omului.

Parlamentul European consideră că orice suspendare a asistenței acordate în temeiul acestor instrumente ar modifica sistemul financiar global convenit în conformitate cu procedura legislativă ordinară. În calitate de colegiitor și parte a autorității bugetare, Parlamentul European are, prin urmare, dreptul de a-și exercita pe deplin prerogativele sale în această privință, dacă se adoptă o astfel de decizie.

Declarația Parlamentului European privind beneficiarii enumerați în anexa I la Regulamentul (UE) nr. 231/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de instituire a Instrumentului de asistență pentru preaderare (IPA II)

Parlamentul European constată că Regulamentul (UE) nr. 231/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de instituire a Instrumentului de asistență pentru preaderare (IPA II) utilizează expresia „beneficiari enumerați în anexa I” în tot cuprinsul textului. Parlamentul European consideră că acest termen se aplică și țărilor.

REGULAMENTUL (UE) NR. 232/2014 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI**din 11 martie 2014****de instituire a unui instrument european de vecinătate**

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 209 alineatul (1) și articolul 212 alineatul (2),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European ⁽¹⁾,având în vedere avizul Comitetului Regiunilor ⁽²⁾,hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară ⁽³⁾,

întrucât:

- (1) Prezentul regulament instituie Instrumentul european de vecinătate (IEV) drept unul dintre instrumentele care sprijină în mod direct politicile externe ale Uniunii Europene. Acesta înlocuiește Regulamentul (CE) nr. 1638/2006 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽⁴⁾, care a expirat la 31 decembrie 2013.
- (2) Articolul 8 din Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE) prevede că Uniunea dezvoltă relații speciale cu țările învecinate în vederea stabilirii unui spațiu de prosperitate și de bună vecinătate, întemeiat pe valorile Uniunii și caracterizat prin relații strânse și pașnice, bazate pe cooperare.
- (3) În cadrul politicii europene de vecinătate (PEV), Uniunea oferă țărilor din vecinătatea europeană o relație privilegiată, întemeiată pe angajamentul reciproc de a respecta și a promova valorile democrației și drepturile omului, statul de drept, buna guvernare și principiile unei economii de piață, precum și dezvoltarea durabilă și favorabilă incluziunii. PEV oferă, de asemenea, după caz, un cadru pentru mobilitate sporită și contacte interpersonale, în special prin intermediul acordurilor de facilitare a eliberării vizelor și de readmisie și, de la caz la caz, prin intermediul liberalizării vizelor.
- (4) Încă de la instituirea sa, PEV a întărit relațiile cu țările partenere și a adus beneficii concrete atât Uniunii, cât și partenerilor săi, inclusiv lansarea de inițiative regionale și sprijin acordat democratizării în vecinătatea europeană. O

serie de evoluții majore din vecinătatea europeană a avut drept consecință o reexaminare strategică cuprinzătoare a viziunii asupra PEV elaborate în 2011. Acea reexaminare prevede, printre altele, un sprijin sporit pentru partenerii angajați în direcția construirii unor societăți democratice și a realizării de reforme în conformitate cu principiul bazat pe stimulente „mai mult pentru mai mult” și cu principiul „răspunderii reciproce”, parteneriatul cu comunitățile și o abordare mai diferențiată și adaptată pentru fiecare dintre țările partenere în parte. Prezentul regulament ar trebui să stabilească legături clare între cadrul PEV și sprijinul care urmează a fi furnizat prin intermediul instrumentului instituit prin prezentul regulament.

- (5) Prezentul regulament ar trebui să susțină punerea în aplicare a inițiativelor politice care au contribuit la crearea PEV: Parteneriatul estic între Uniune și vecinii săi din est, Parteneriatul pentru democrație și prosperitate comună și, respectiv, Uniunea pentru Mediterana în vecinătatea sudică. Toate aceste inițiative sunt importante din punct de vedere strategic și oferă cadre politice la fel de semnificative pentru aprofundarea relațiilor cu și între țările partenere, fiind bazate pe principiile răspunderii reciproce, asumării și responsabilității comune. Prezentul regulament ar trebui să sprijine, de asemenea, punerea în aplicare a cooperării regionale în întreaga vecinătate europeană, printre altele în cadrul politicii Dimensiunii Nordice sau al Sinergiei Mării Negre, precum și, în primul rând, în cazul cooperării transfrontaliere, aspecte externe ale strategiilor macroregionale relevante.
- (6) Având în vedere importanța rolului partenerilor în acțiunea externă, inclusiv ale organizațiilor societății civile și ale autorităților locale, obiectivele prezentului regulament ar trebui urmărite cu implicarea adecvată a acestora la pregătirea, punerea în aplicare și monitorizarea sprijinului Uniunii. Prezentul regulament ar trebui să sprijine, de asemenea, consolidarea capacității organizațiilor societății civile de a garanta o răspundere pe plan intern și o implicare la nivel local efective, precum și de a-și îndeplini rolul în procesele de democratizare.
- (7) Prezentul regulament ar trebui să recunoască statutul specific al Federației Ruse, atât ca vecin al Uniunii, cât și ca partener strategic în regiune.

⁽¹⁾ JO C 11, 15.1.2013, p.77.⁽²⁾ JO C 391, 18.12.2012, p.110.⁽³⁾ Poziția Parlamentului European din 11 decembrie 2013 (nepublicată încă în Jurnalul Oficial) și decizia Consiliului din 11 martie 2014.⁽⁴⁾ Regulamentul (CE) nr. 1638/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 octombrie 2006 de stabilire a dispozițiilor generale privind instituirea unui instrument european de vecinătate și de parteneriat (JO L 310, 9.11.2006, p.1).

- (8) Sprijinul prevăzut atât în temeiul prezentului regulament, cât și al Fondului european de dezvoltare regională (FEDR) ar trebui să fie furnizat pentru programe de cooperare transfrontalieră între, pe de o parte, statele membre și, pe de altă parte, țările partenere și/sau Federația Rusă („alte țări participante la cooperarea transfrontalieră”) de-a lungul frontierelor externe ale Uniunii în vederea promovării unei dezvoltări regionale integrate și durabile și a cooperării între zone de frontieră învecinate, precum și a unei integrări teritoriale armonioase în întreaga Uniune și cu țările învecinate. Pentru a asigura punerea în aplicare eficientă a cooperării transfrontaliere, este important ca procedurile să fie armonizate cu cele din cadrul cooperării teritoriale europene, după caz.
- (9) De asemenea, este important să se încurajeze și să se faciliteze cooperarea între Uniune și partenerii săi și alte țări participante în beneficiul lor comun, îndeosebi prin coordonarea cea mai bună și cea mai eficace a resurselor alocate și prin punerea în comun a contribuțiilor provenite de la instrumentele interne și externe ale bugetului Uniunii, îndeosebi în beneficiul proiectelor de cooperare transfrontalieră și de cooperare regională, al proiectelor de infrastructură de interes pentru Uniune care implică țări învecinate și în alte domenii de cooperare.
- (10) Unitățile teritoriale situate de-a lungul frontierelor care aparțin unor țări din Spațiul Economic European (SEE) și unitățile teritoriale relevante care se numără printre beneficiarii enumerați în anexa I la Regulamentul (UE) nr. 231/2014 al Parlamentului European și al Consiliului⁽¹⁾ ar trebui să poată, de asemenea, participa la cooperarea transfrontalieră. Participarea țărilor din SEE la programele de cooperare transfrontalieră ar trebui să se bazeze, în continuare, pe resurse proprii.
- (11) Se preconizează că statele membre, țările partenere și alte țări participante la cooperarea transfrontalieră și la cooperarea regională vor furniza cofinanțare. Aceasta va consolida asumarea responsabilității la nivel național, va spori resursele financiare aflate la dispoziția programelor și va facilita participarea părților interesate locale.
- (12) În scopul armonizării terminologiei utilizate în prezentul regulament cu cea a cooperării teritoriale europene, documentele de punere în aplicare a programelor de cooperare transfrontalieră ar trebui să fie denumite „programe operaționale comune”.
- (13) Sprijinul furnizat țărilor învecinate în curs de dezvoltare în cadrul stabilit de PEV ar trebui să fie coerent cu obiectivele și principiile politicilor externe ale Uniunii și, în special, cu politica de dezvoltare a acestora și cu politica externă și de securitate comună a acestora. Ar trebui asigurată, de asemenea, coerența cu dimensiunile externe ale politicilor și instrumentelor interne ale Uniunii.
- (14) Uniunea ar trebui să urmărească un nivel maxim de eficiență în utilizarea resurselor disponibile, pentru a optima impactul acțiunii sale externe. Acest lucru ar trebui să fie obținut prin intermediul coerenței și al complementarității dintre instrumentele Uniunii pentru finanțarea acțiunii externe, precum și prin crearea de sinergii între IEV, alte instrumente pentru acțiune externă și alte politici ale Uniunii. Aceasta ar trebui să aibă drept consecință consolidarea reciprocă a programelor concepute în temeiul instrumentelor pentru finanțarea acțiunii externe.
- (15) Strategia comună UE-Africa este importantă pentru relațiile cu vecinii mediteraneeni din Africa de Nord.
- (16) Uniunea și statele sale membre ar trebui să îmbunătățească coerența, eficacitatea și complementaritatea politicilor lor privind cooperarea cu țările învecinate. În vederea asigurării faptului că activitatea de cooperare a Uniunii și cea a statelor membre se completează și se susțin reciproc, este oportun să se prevadă o programare comună care ar trebui să fie pusă în aplicare ori de câte ori este posibil și necesar. Ar trebui asigurată, de asemenea, o cooperare și o coordonare adecvate cu alți donatori din afara Uniunii.
- (17) Sprijinul furnizat de Uniune în temeiul prezentului regulament ar trebui, în principiu, să fie aliniat la strategiile și măsurile naționale sau locale conexe ale țărilor partenere și, după caz, inclusiv la cele ale Federației Ruse.
- (18) Comisia ar trebui să urmărească cea mai eficientă utilizare a resurselor disponibile, prin utilizarea instrumentelor financiare cu efect de levier. Un astfel de efect ar putea fi amplificat prin permiterea utilizării și a reutilizării fondurilor investite și generate prin instrumente financiare.
- (19) Combaterea schimbărilor climatice reprezintă una dintre provocările majore cu care se confruntă Uniunea, fiind necesare măsuri urgente la nivel internațional. În conformitate cu intenția exprimată în Comunicarea Comisiei din 29 iunie 2011 intitulată „Un buget pentru Europa 2020” privind majorarea alocărilor pentru acțiunile legate de schimbările climatice astfel încât să ajungă la cel puțin 20 % din bugetul Uniunii, prezentul regulament ar trebui să contribuie la atingerea obiectivului respectiv.

⁽¹⁾ Regulamentul (UE) nr. 231/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 privind Instrumentul de asistență pentru preaderare (IPA II) (a se vedea pagina 11 din prezentul Jurnal Oficial).

- (20) Un cadru de cooperare stabil cu țările învecinate în domeniul energiei și resurselor, coerent cu normele Uniunii privind piața internă, contribuie la consolidarea securității Uniunii în acest domeniu.
- (21) Egalitatea de gen, drepturile persoanelor aparținând unor minorități și combaterea discriminării și a inegalităților sunt obiective orizontale ale tuturor acțiunilor întreprinse în temeiul prezentului regulament.
- (22) În cadrul relațiilor cu partenerii săi din întreaga lume, Uniunea se angajează să promoveze condiții de muncă decente și justiție socială, precum și să ratifice și să pună în aplicare efectiv standardele de muncă recunoscute la nivel internațional, inclusiv eradicarea muncii prestate de copii, și a acordurilor multilaterale de mediu.
- (23) Prezentul regulament stabilește un pachet financiar pentru durata sa de aplicare, pachet financiar care reprezintă principala valoare de referință în înțelesul punctului 17 din acordul interinstituțional din 2 decembrie 2013 între Parlamentul European, Consiliu și Comisie privind disciplina bugetară, cooperarea în materie bugetară și privind buna gestiune financiară ⁽¹⁾, pentru Parlamentul European și pentru Consiliu pe durata procedurii bugetare anuale.
- (24) Interesele financiare ale Uniunii ar trebui protejate prin măsuri proporționale pe tot parcursul ciclului cheltuielilor, inclusiv măsuri de prevenire, detectare și investigare a neregulilor, recuperarea fondurilor pierdute, plătite în mod necuvenit sau utilizate în mod incorect și, dacă este cazul, impunerea de sancțiuni. Aceste măsuri ar trebui să fie întreprinse în conformitate cu acordurile aplicabile, încheiate cu organizații internaționale și cu țări terțe.
- (25) Pentru a adapta sprijinul Uniunii în temeiul prezentului regulament, competența de a adopta acte în conformitate cu articolul 290 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ar trebui delegată Comisiei în ceea ce privește modificarea listei de priorități pentru sprijinul Uniunii în temeiul prezentului regulament și a alocărilor financiare pentru fiecare tip de program. Este deosebit de important ca, pe parcursul activității sale de pregătire, Comisia să organizeze consultări adecvate, inclusiv la nivel de experți. Comisia, atunci când pregătește și elaborează acte delegate, ar trebui să asigure o transmitere simultană, în timp util și adecvată a documentelor relevante către Parlamentul European și Consiliu.
- (26) În vederea asigurării unor condiții uniforme de punere în aplicare a prezentului regulament, ar trebui să se confere Comisiei competențe de executare.
- (27) Competențele de executare privind cadrele cuprinzătoare unice de sprijin multianual, alte documente de programare și normele de punere în aplicare de stabilire a dispozițiilor specifice pentru punerea în aplicare a cooperării transfrontaliere ar trebui exercitate în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽²⁾.
- (28) Pentru adoptarea unor astfel de acte de punere în aplicare ar trebui în principiu să fie utilizată procedura de examinare, luându-se în considerare natura acestor acte de punere în aplicare, în special capacitatea lor de a furniza o orientare în materie de politică sau implicațiile lor financiare, cu excepția măsurilor cu o importanță financiară redusă.
- (29) Normele și procedurile comune pentru punerea în aplicare a instrumentelor Uniunii pentru finanțarea acțiunii externe sunt stabilite în Regulamentul (UE) nr. 236/2014 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽³⁾.
- (30) Reglementările care privesc organizarea și funcționarea Serviciului European de Acțiune Externă (SEAE) sunt stabilite în Decizia 2010/427/UE a Consiliului ⁽⁴⁾.
- (31) În țările din vecinătatea europeană în care alinierea la normele și standardele Uniunii este unul dintre obiectivele-cheie în materie de politică, Uniunea este cea mai în măsură să ofere sprijin în temeiul prezentului regulament. Unele măsuri de sprijin specific nu pot fi furnizate decât la nivelul Uniunii. Experiența statelor membre în materie de tranziție poate, de asemenea, să contribuie la succesul reformelor în țările din vecinătatea europeană și la promovarea valorilor universale în vecinătatea europeană.
- (32) Deoarece obiectivele prezentului regulament nu pot fi realizate în mod satisfăcător de statele membre dar, având în vedere amploarea și efectele acțiunii, pot fi realizate mai bine la nivelul Uniunii, aceasta poate adopta măsuri, în conformitate cu principiul subsidiarității, astfel cum este definit la articolul 5 din TUE. În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este definit la articolul respectiv, prezentul regulament nu depășește ceea ce este necesar pentru realizarea obiectivelor menționate.

⁽²⁾ Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 februarie 2011 de stabilire a normelor și principiilor generale privind mecanismele de control de către statele membre al exercitării competențelor de executare de către Comisie (JO L 55, 28.2.2011, p. 13).

⁽³⁾ Regulamentul (UE) 236/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de stabilire a normelor și procedurilor comune pentru punerea în aplicare a instrumentelor Uniunii pentru finanțarea acțiunii externe (a se vedea pagina 95 din prezentul Jurnal Oficial).

⁽⁴⁾ Decizia 2010/427/UE a Consiliului din 26 iulie 2010 privind organizarea și funcționarea Serviciului European de Acțiune Externă (JO L 201, 3.8.2010, p. 30).

⁽¹⁾ JO C 373, 20.12.2013, p.1.

- (33) Este oportună alinierea duratei de aplicare a prezentului regulament la cea a Regulamentului (UE, Euratom) nr 1311/2013 al Consiliului ⁽¹⁾. În consecință, prezentul regulament ar trebui să se aplice de la 1 ianuarie 2014 până la 31 decembrie 2020.

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

TITLUL I

OBIECTIVE ȘI PRINCIPII

Articolul 1

Obiectiv general și domeniu de aplicare

(1) Prezentul regulament instituie un Instrument European de Vecinătate (IEV) în vederea realizării unor progrese suplimentare către realizarea unui spațiu de prosperitate comună și de bună vecinătate la care să participe Uniunea și țările și teritoriile enumerate în anexa I („țările partenere”), prin dezvoltarea unei relații speciale întemeiate pe cooperare, pace și securitate, responsabilitate reciprocă și un angajament comun față de valorile universale ale democrației, statului de drept și respectării drepturilor omului, în conformitate cu TUE.

(2) Sprijinul Uniunea furnizat în temeiul prezentului regulament este folosit în beneficiul țărilor partenere și al zonelor implicate în cooperarea transfrontalieră. Acesta poate fi utilizat și în beneficiul comun al Uniunii și al țărilor partenere.

(3) Sprijinul Uniunii furnizat în temeiul prezentului regulament poate fi folosit, de asemenea, pentru a permite Federației Ruse să participe la cooperarea transfrontalieră, la cooperarea regională, cu participarea Uniunii și la programele multinaționale relevante, inclusiv la cooperarea în materie de educație, în special la schimburile de studenți.

(4) Uniunea promovează, dezvoltă și consolidează valori precum libertatea, democrația, universalitatea și indivizibilitatea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și respectarea acestora, precum și principiile egalității și statului de drept pe care se întemeiază, prin dialog și cooperare cu țările terțe și cu respectarea principiilor dreptului internațional. În consecință, finanțarea în temeiul prezentului regulament respectă aceste valori și principii, precum și angajamentele asumate de Uniune în temeiul dreptului internațional, ținând seama de politicile și pozițiile relevante ale Uniunii.

⁽¹⁾ Regulamentul (UE, Euratom) nr. 1311/2013 al Consiliului din 2 decembrie 2013 de stabilire a cadrului financiar multianual pentru perioada 2014 — 2020 (JO L 347, 20.12.2013, p. 884).

Articolul 2

Obiectivele specifice ale sprijinului Uniunii

(1) Sprijinul Uniunii furnizat în temeiul prezentului regulament se concentrează asupra promovării unei cooperări politice sporite, a unei democrații solide și durabile, a unei integrări economice progresive și asupra unui parteneriat consolidat cu comunitățile între Uniune și țările partenere și, în special, asupra punerii în aplicare a acordurilor de parteneriat și cooperare, a acordurilor de asociere sau a altor acorduri existente și viitoare, precum și a unor planuri de acțiune stabilite în comun sau a unor documente echivalente.

(2) Sprijinul Uniunii furnizat în temeiul prezentului regulament vizează în special:

- (a) promovarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, a statului de drept și a principiilor egalității și combaterii discriminării sub toate formele, instituirea unei democrații solide și durabile, promovarea bunei guvernante, combaterea corupției, consolidarea capacității instituționale la toate nivelurile și dezvoltarea unei societăți civile active, incluzând partenerii sociali;
- (b) realizarea unei integrări progresive în cadrul pieței interne a Uniunii și a unei cooperări sectoriale și intersectoriale consolidate, inclusiv prin armonizare legislativă și convergența reglementărilor cu standardele Uniunii și alte standarde internaționale relevante, precum și a unui acces pe piață îmbunătățit, inclusiv prin intermediul unor zone de liber schimb solide și cuprinzătoare, al unor măsuri conexe în materie de consolidare a instituțiilor și investiții, în special în materie de interconexiuni;
- (c) crearea condițiilor propice pentru mai bună organizare a migrației legale și favorizarea unei mobilități bine gestionate a persoanelor, pentru punerea în aplicare a acordurilor existente sau viitoare încheiate în conformitate cu abordarea globală în materie de migrație și mobilitate și pentru promovarea contactelor interpersonale, în special în ceea ce privește activitățile culturale, educaționale, profesionale și sportive;
- (d) sprijinirea unei dezvoltări inteligente, durabile și favorabile incluziunii în toate aspectele; reducerea sărăciei, inclusiv prin dezvoltarea sectorului privat și reducerea excluziunii sociale; promovarea consolidării capacităților instituționale în domeniile științei, educației, în special învățământul superior, tehnologiei, cercetării și inovării; promovarea coeziunii economice, sociale și teritoriale interne; stimularea dezvoltării rurale; promovarea sănătății publice; și sprijinirea protecției mediului, combaterea schimbărilor climatice și rezistența la dezastre;
- (e) promovarea măsurilor de consolidare a încrederii, a relațiilor de bună vecinătate și a altor măsuri care contribuie la securitate, sub toate formele acesteia, precum și a prevenirii și soluționării conflictelor, inclusiv a conflictelor prelungite;
- (f) intensificarea unei ample colaborări subregionale, regionale și între țările din vecinătatea europeană, precum și a cooperării transfrontaliere.

(3) Realizarea obiectivelor specifice prevăzute la alineatele (1) și (2) se măsoară utilizând mai ales rapoartele periodice relevante ale Uniunii privind punerea în aplicare a PEV; pentru alineatul (2) literele (a), (d) și (e), indicatorii relevanți stabiliți de organizațiile internaționale și de alte organisme competente; pentru alineatul (2) literele (b), (c) și (d), anvergura adopției cadrului de reglementare al Uniunii de către țările partenere, după caz; iar pentru alineatul (2) literele (c) și (f), numărul acordurilor și acțiunilor de cooperare relevante.

Indicatorii utilizați pentru a măsura atingerea obiectivelor specifice sunt predefiniți, clari, transparenți și, după caz, specifici fiecărei țări și măsurabili și includ, printre altele, monitorizarea corespunzătoare a alegerilor democratice, respectarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, un sistem judiciar independent, cooperarea în materie de justiție, libertate și securitate, nivelul corupției, fluxurile comerciale, egalitatea de gen și indicatorii care permit disparităților economice interne, inclusiv nivelurilor de ocupare a forței de muncă, să fie măsurate

(4) Și alte domenii relevante pot beneficia de sprijin din partea Uniunii în temeiul prezentului regulament, atunci când acest sprijin este în conformitate cu obiectivele generale ale PEV.

Articolul 3

Cadrul de politică

(1) Acordurile de parteneriat și cooperare, acordurile de asociere și alte acorduri existente sau viitoare care stabilesc o relație cu țările partenere, comunicările corespunzătoare ale Comisiei, concluziile Consiliului European și concluziile Consiliului, precum și declarațiile relevante ale reuniunilor la nivel înalt sau concluziile reuniunilor ministeriale cu țările partenere din PEV, inclusiv în contextul Parteneriatului estic și al Uniunii pentru Mediterana, dar și rezoluțiile relevante ale Parlamentului European constituie, în condițiile respectării principiului asumării responsabilității, cadrul general de politică al prezentului regulament pentru programarea și punerea în aplicare a sprijinului furnizat de Uniune în temeiul prezentului regulament.

(2) Elementele de referință esențiale pentru stabilirea priorităților în materie de sprijin furnizat de Uniune în temeiul prezentului regulament și pentru evaluarea progreselor așa cum este descrisă la articolul 2 alineatul (3) sunt: planurile de acțiune sau alte documente echivalente convenite de comun acord, cum ar fi agendele de asociere dintre țările partenere și Uniune, sub formă bilaterală sau multilaterală, inclusiv, în măsura în care sunt relevante, în cadrul Parteneriatului Estic și al dimensiunii sudice a PEV.

(3) În cazul în care nu s-au încheiat acorduri, astfel cum se prevede la alineatul (1), între Uniune și țările partenere, sprijinul Uniunii în temeiul prezentului regulament poate fi furnizat atunci când acesta se dovedește util în vederea îndeplinirii obiectivelor de politică ale Uniunii și este programat în temeiul obiectivelor respective, luând în considerare nevoile țării în cauză.

Articolul 4

Diferențiere, parteneriat și cofinanțare

(1) Sprijinul pe care Uniunea îl furnizează în temeiul prezentului regulament fiecărei țări partenere în conformitate cu articolul 6 alineatul (1) litera (a) se bazează pe stimulente și este diferențiat în ceea ce privește forma și cuantumul acordate, ținând seama de toate elementele enumerate mai jos, reflectând, în cazul fiecărei țări partenere:

- (a) nevoile, utilizând indicatori precum populația și nivelul de dezvoltare;
- (b) angajamentul față de obiectivele reformelor politice, economice și sociale convenite de comun acord și progresele înregistrate în punerea lor în aplicare;
- (c) angajamentul față de construirea unei democrații solide și durabile și progresele înregistrate în acest proces;
- (d) parteneriatul cu Uniunea, inclusiv nivelul de ambiție al acestuia;
- (e) capacitatea de absorbție și impactul potențial al sprijinului Uniunii furnizat în temeiul prezentului regulament.

Acest sprijin este reflectat în documentele de programare multianuală menționate la articolul 7.

(2) În urma adopției documentelor de programare specificate la articolul 7 și fără a aduce atingere celorlalte elemente descrise la alineatul (1) din prezentul articol, ponderea resurselor disponibile oferite țărilor partenere se adaptează în primul rând în funcție de progresele lor în procesul de construire și consolidare a unei democrații solide și durabile și de punerea în aplicare a obiectivelor de reformă politică, economică și socială convenite, în conformitate cu abordarea bazată pe stimulente.

Pentru programele multinaționale de coordonare, ponderea respectivă este determinată în funcție de progresele înregistrate de țările partenere în procesul de construire a unei democrații solide și durabile, ținând cont în egală măsură de progresele acestora în punerea în aplicare a obiectivelor de reformă convenite care contribuie la îndeplinirea obiectivului respectiv.

Progresele țărilor partenere sunt evaluate periodic, în special prin intermediul unor rapoarte de progres în domeniul PEV, care includ tendințele în comparație cu anii anteriori.

Este posibil ca sprijinul să fie reconsiderat în cazul unui regres grav sau persistent.

(3) Abordarea bazată pe stimulente nu se aplică sprijinului acordat societății civile, contactelor interpersonale, inclusiv cooperării dintre autoritățile locale, sprijinului pentru îmbunătățirea situației în materie de drepturile omului sau măsurilor de sprijin în context de criză. În cazul unui regres grav sau persistent, este posibil ca acest sprijin să fie intensificat.

(4) Abordarea bazată pe stimulente în temeiul prezentului regulament face obiectul unor schimburi de opinii regulate în cadrul Parlamentului European și al Consiliului.

(5) Sprijinul pe care Uniunea îl furnizează în temeiul prezentului regulament este stabilit, în principiu, în parteneriat cu beneficiarii. Parteneriatul respectiv implică, după caz, următoarele părți interesate în pregătirea, punerea în aplicare și monitorizarea sprijinului acordat de Uniune:

(a) autoritățile naționale și locale; și

(b) organizațiile societății civile,

inclusiv prin consultarea și accesarea în timp util a unor informații relevante, care le permit să joace un rol semnificativ în procesul respectiv.

(6) Sprijinul pe care Uniunea îl furnizează în temeiul prezentului regulament este, în principiu, cofinanțat de țările partenere și de alte țări participante prin fonduri publice, contribuții ale beneficiarilor sau alte surse. Se poate deroga de la cerințele privind cofinanțarea în cazuri justificate în mod corespunzător și atunci când aceasta este necesară pentru susținerea dezvoltării societății civile și a actorilor nonstatali, în special a organizațiilor societății civile de mici dimensiuni, fără a aduce atingere respectării celorlalte condiții prevăzute în Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012 al Parlamentului European și al Consiliului⁽¹⁾.

Articolul 5

Coerența și coordonarea donatorilor

(1) În punerea în aplicare a prezentului regulament, se asigură coerența cu toate domeniile acțiunii externe a Uniunii, precum și cu alte politici relevante ale acesteia. În acest scop, măsurile finanțate în temeiul prezentului regulament, inclusiv cele gestionate de Banca Europeană de Investiții (BEI), se bazează pe documentele privind politica de cooperare menționate la articolul 3 alineatele (1) și (2), precum și pe interesele, prioritățile de politică și strategiile specifice ale Uniunii. Aceste măsuri respectă angajamentele asumate în temeiul acordurilor multilaterale și al convențiilor internaționale la care Uniunea și țările partenere sunt părți.

(2) Uniunea, statele membre și BEI asigură coerența între sprijinul furnizat în temeiul prezentului regulament și alte tipuri de sprijin acordate de Uniune, de statele membre și de instituțiile financiare europene.

(3) Uniunea și statele membre își coordonează programele de sprijin respective, în vederea creșterii eficacității și a eficienței în asigurarea punerii în aplicare a sprijinului și a dialogului în materie de politică și a prevenirii duplicării finanțării, în conformitate cu principiile stabilite privind consolidarea coordonării operaționale în domeniul sprijinului extern, dar și pentru armonizarea politicilor și a procedurilor. Coordonarea implică consultări periodice și schimburi frecvente de informații relevante pe

⁽¹⁾ Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2012 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii și de abrogare a Regulamentului (CE, Euratom) Nr. 1605/2002 al Consiliului (JO L 298, 26.10.2012, p. 1).

parcursul diferitelor faze ale ciclului de sprijin, în special pe teren. Programarea în comun se pune în aplicare ori de câte ori este posibil și relevant. Atunci când acest lucru nu se poate realiza, se au în vedere alte modalități, cum ar fi cooperarea delegată și acordurile de transfer, pentru a se asigura cel mai înalt grad de coordonare.

În cadrul raportului menționat la articolul 17 din Regulamentul (UE) nr. 236/2014, Comisia raportează cu privire la programarea comună cu statele membre și include recomandări în cazul în care programarea comună nu a fost realizată pe deplin.

(4) Uniunea adoptă, în cooperare cu statele membre, măsurile necesare, inclusiv consultări în etape timpurii ale procesului de programare, pentru asigurarea complementarității, a unei coordonări și a unei cooperări adecvate cu organizațiile și entitățile multilaterale și regionale, inclusiv cu instituțiile financiare europene, instituțiile financiare internaționale, agențiile, fondurile și programele Organizației Națiunilor Unite, fundațiile private și politice, precum și donatorii din afara Uniunii.

(5) Documentele menționate la articolul 7 alineatele (2) și (3) se referă, de asemenea, în măsura posibilului, la activitățile altor donatori din Uniune.

TITLUL II

PROGRAMAREA ȘI ALOCAREA ORIENTATIVĂ A FONDURILOR

Articolul 6

Tipuri de programe

(1) Sprijinul pe care Uniunea îl furnizează în temeiul prezentului regulament este programat prin:

(a) programe bilaterale care vizează sprijinul Uniunii în favoarea unei țări partenere;

(b) programe multinaționale care vizează provocări comune tuturor țărilor partenere sau unora dintre acestea, pe baza priorităților Parteneriatului Estic și a dimensiunii sudice a PEV și ținând seama de eforturile depuse în contextul Uniunii pentru Mediterana, precum și cooperarea regională și subregională, în principal între două sau mai multe țări partenere, inclusiv în cadrul Dimensiunii Nordice și al Sinergiei Mării Negre. Aceasta poate implica Federația Rusă în conformitate cu articolul 1 alineatul (3);

(c) programe de cooperare transfrontalieră care vizează cooperarea între unul sau mai multe state membre, pe de o parte, și una sau mai multe țări partenere și/sau Federația Rusă („alte țări participante la cooperarea transfrontalieră”), pe de altă parte, care se desfășoară de-a lungul părții lor comune a frontierei externe a Uniunii.

(2) Prioritățile pentru sprijinul furnizat de Uniune în temeiul prezentului regulament sunt prevăzute în anexa II.

(3) Sprijinul pe care Uniunea îl furnizează în temeiul prezentului regulament se pune în aplicare în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 236/2014 și, pentru programele menționate la articolul 6 alineatul (1) litera (c) din prezentul regulament, de asemenea în conformitate cu normele de punere în aplicare care stabilesc dispozițiile specifice pentru punerea în aplicare a cooperării transfrontaliere astfel cum sunt menționate la articolul 12 din prezentul regulament.

Articolul 7

Programarea și alocarea orientativă a fondurilor pentru programele orientative naționale și multinaționale

(1) Alocările financiare orientative pentru programele naționale se stabilesc pe baza criteriilor prevăzute la articolul 4 alineatul (1).

(2) În țările pentru care există documentele prevăzute la articolul 3 alineatul (2) din prezentul regulament, se adoptă un cadru cuprinzător unic de sprijin multianual, în conformitate cu procedura de examinare prevăzută la articolul 16 alineatul (3) din Regulamentul (UE) nr. 236/2014. Cadrul unic de sprijin:

(a) reexaminează progresele înregistrate în privința cadrului de politică și îndeplinirea obiectivelor convenite anterior, precum și stadiul în care se află relațiile dintre Uniune și țara parteneră, inclusiv nivelul de ambiție al țării respective în ceea ce privește parteneriatul său cu Uniunea;

(b) stabilește obiectivele și prioritățile sprijinului Uniunii, selectate în special dintre cele incluse în documentele prevăzute la articolul 3 alineatul (2) din prezentul regulament și în strategiile sau planurile țărilor partenere, atunci când acele strategii sau planuri sunt conforme cu cadrul politic general și în cazul cărora evaluarea periodică a Uniunii a evidențiat necesitatea sprijinului;

(c) indică rezultatele preconizate; și

(d) stabilește nivelul orientativ al finanțării, defalcat pe priorități.

Alocările financiare orientative pentru fiecare cadru unic de sprijin sunt acordate sub forma unei plaje ale cărei limite nu depășesc 20 % din acele alocări.

Durata cadrului unic de sprijin corespunde în principiu duratei documentului relevant menționat la articolul 3 alineatul (2) din prezentul regulament.

(3) În cazul țărilor pentru care nu există documentele menționate la articolul 3 alineatul (2) din prezentul regulament, se adoptă un document cuprinzător de programare, inclusiv o strategie și un program orientativ multianual, în conformitate cu procedura de examinare prevăzută la articolul 16 alineatul (3) din Regulamentul (UE) nr. 236/2014. Documentul:

(a) definește o strategie de răspuns a Uniunii pe baza unei analize a situației țării respective, a relațiilor sale cu Uniunea și a strategiilor sau planurilor țărilor partenere, în cazul în care acele strategii sau planuri corespund cadrului politic general;

(b) stabilește obiectivele și prioritățile pentru sprijinul din partea Uniunii;

(c) indică rezultatele scontate; și

(d) stabilește nivelul orientativ al finanțării, defalcat pe priorități.

Alocările financiare orientative conexe sunt acordate sub forma unei plaje ale cărei limite nu depășesc 20 % din acele alocări. Documentul de programare are o durată multianuală corespunzătoare.

(4) În cazul programelor multinaționale, se adoptă un document cuprinzător de programare, care conține o strategie și un program orientativ multianual, în conformitate cu procedura de examinare prevăzută la articolul 16 alineatul (3) din Regulamentul (UE) nr. 236/2014. Acesta:

(a) stabilește obiectivele și prioritățile sprijinului furnizat de Uniune regiunii sau subregiunii respective, reflectând, după caz, prioritățile stabilite în cadrul Parteneriatului Estic sau al Uniunii pentru Mediterana;

(b) indică rezultatele scontate; și

(c) stabilește nivelul orientativ al finanțării, defalcat pe priorități.

Alocările financiare orientative pentru programele multinaționale se stabilesc utilizând criterii transparente și obiective.

Documentul de programare are o durată multianuală corespunzătoare.

(5) Documentele cadrului unic de sprijin, menționat la alineatul (1) din prezentul articol, sunt reexamineate ori de câte ori este necesar, inclusiv pe baza rapoartelor periodice relevante ale Uniunii și ținând seama de eforturile depuse de organismele comune instituite în temeiul acordurilor cu țările partenere, putând fi revizuite în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 16 alineatul (3) din Regulamentul (UE) nr. 236/2014. Documentele de programare menționate la alineatele (3) și (4) din prezentul articol sunt supuse reexaminării intermediare sau reexaminării ori de câte ori este necesar și pot fi revizuite în conformitate cu aceeași procedură.

(6) Pentru a facilita punerea în aplicare a abordării bazate pe stimulente menționată la articolul 4 alineatul (2), o sumă în valoare de aproximativ 10 % din pachetul financiar prevăzut la articolul 17 alineatul (1) se alocă programelor multinaționale de coordonare care vor completa alocările financiare ale fiecărei țări, menționate la articolul 7 alineatele (2) și (3). Deciziile relevante ale Comisiei de instituire a acestor programe de coordonare vor specifica țările care pot primi alocări, urmând ca alocările efective să fie decise pe baza progreselor înregistrate pentru instituirea unei democrații solide și durabile și a punerii în aplicare a obiectivelor de reformă convenite, contribuind la îndeplinirea obiectivului respectiv.

(7) În cazul în care este necesar ca măsurile să fie puse în aplicare în mod mai eficace, în beneficiul comun al Uniunii și al țărilor partenere, în domenii cum ar fi cooperarea și interconexiunile transnaționale, finanțarea în temeiul prezentului regulament poate fi pusă în comun cu finanțarea prevăzută de alte regulamente relevante ale Uniunii de instituire a instrumentelor de finanțare. În acest caz, Comisia decide ce set unic de norme se aplică în ceea ce privește punerea în aplicare.

(8) Statele membre sunt implicate în procesul de programare, în conformitate cu articolul 16 alineatul (3) din Regulamentul (UE) nr. 236/2014. Statele membre respective și alți donatori care s-au angajat să își programeze sprijinul în comun cu Uniunea sunt implicați îndeaproape. De asemenea, documentele de programare pot reglementa, după caz, contribuția acestora.

(9) În cazul în care statele membre și alți donatori s-au angajat să își programeze în comun sprijinul, un document comun de programare multianuală poate înlocui cadrul unic de sprijin și documentele de programare prevăzute la alineatele (3) și (4), cu condiția ca acesta să îndeplinească cerințele stabilite la respectivele alineate.

(10) În caz de criză sau de amenințare la adresa democrației, a statului de drept, sau a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau în caz de dezastre naturale sau provocate de om, se poate efectua o reexaminare *ad hoc* a documentelor de programare. Această reexaminare de urgență asigură menținerea coerenței între politicile Uniunii, sprijinul furnizat de Uniune în temeiul prezentului regulament și sprijinul acordat în temeiul altor instrumente ale Uniunii pentru finanțarea acțiunii externe. O reexaminare de urgență poate avea drept rezultat adoptarea unor documente de programare revizuite. Într-un astfel de caz, Comisia transmite documentele de programare revizuite spre informare Parlamentului European și Consiliului în termen de o lună de la adoptare.

(11) Orice programare sau reexaminare a programelor care are loc ulterior publicării raportului de evaluare intermediară prevăzut la articolul 17 din Regulamentul (UE) nr. 236/2014 ține seama de rezultatele, constatările și concluziile raportului respectiv.

(b) pentru frontiere maritime, care acoperă unitățile teritoriale corespunzătoare nivelului NUTS 3 sau echivalente, situate de-a lungul frontierelor maritime dintre statele membre și celelalte țări participante la cooperarea transfrontalieră, separate de o distanță maximă de 150 km, fără a aduce atingere eventualelor ajustări necesare pentru a asigura coerența și continuitatea acțiunii de cooperare;

(c) în jurul unui bazin maritim, care acoperă unitățile teritoriale de coastă corespunzătoare nivelului NUTS 2 sau echivalente, care au ieșire la un bazin maritim comun statelor membre, și celelalte țări participante la cooperarea transfrontalieră.

(2) Pentru a se asigura continuarea programelor de cooperare existente și în alte cazuri justificate și pentru a contribui la îndeplinirea obiectivelor programului, unitățile teritoriale limitrofe celor menționate la alineatul (1) pot fi autorizate să participe la cooperarea transfrontalieră. Condițiile în care unitățile teritoriale limitrofe pot participa la cooperare sunt stipulate în programele operaționale comune.

(3) În cazuri justificate în mod corespunzător, centrele sociale, economice sau culturale majore din statele membre sau din celelalte țări participante la cooperarea transfrontalieră care nu sunt limitrofe unităților teritoriale eligibile pot fi incluse cu condiția ca o astfel de participare să contribuie la îndeplinirea obiectivelor prevăzute în documentul de programare. Condițiile în care astfel de centre pot participa la cooperare sunt stipulate în programele operaționale comune.

(4) În cazul în care programele sunt instituite în conformitate cu alineatul (1) litera (b), Comisia poate, de comun acord cu participanții, să propună ca eligibilitatea geografică să fie extinsă la ansamblul unității teritoriale de nivel NUTS 2 în zona în care este situată unitatea teritorială de nivel NUTS 3.

(5) Cooperarea transfrontalieră urmărește coerența cu obiectivele strategiilor macroregionale actuale și viitoare.

TITLUL III

COOPERAREA TRANSFRONTALIERĂ

Articolul 8

Eligibilitatea geografică

(1) Programele de cooperare transfrontalieră prevăzute la articolul 6 alineatul (1) litera (c) pot fi instituite:

(a) pentru frontiere terestre, care acoperă unitățile teritoriale corespunzătoare nivelului 3 din nomenclatorul unităților teritoriale de statistică (NUTS) sau echivalente, situate de-a lungul frontierelor terestre dintre statele membre și celelalte țări participante la cooperarea transfrontalieră, fără a aduce atingere potențialelor ajustări necesare pentru a asigura coerența și continuitatea acțiunii de cooperare și în conformitate cu articolul 9 alineatul (4);

Articolul 9

Programarea și alocarea fondurilor pentru cooperare transfrontalieră

(1) Se elaborează un document de programare în scopul definirii:

(a) obiectivelor strategice vizate de cooperarea transfrontalieră și a priorităților și rezultatelor preconizate ale acestei cooperări;

(b) listei de programe operaționale comune care urmează să fie instituite;

- (c) defalcării orientative a resurselor între programele frontaliere terestre și maritime prevăzute la articolul 8 alineatul (1) literele (a) și (b) și programele privind bazinele maritime menționate la articolul 8 alineatul (1) litera (c);
- (d) alocărilor orientative multianuale pentru fiecare program operațional comun;
- (e) unităților teritoriale eligibile să participe la fiecare program operațional comun, precum și a unităților teritoriale și a centrelor prevăzute la articolul 8 alineatele (2), (3) și (4);
- (f) alocărilor orientative pentru a sprijini, după caz, acțiuni orizontale de consolidare a capacităților instituționale, crearea de rețele și schimbul de experiență între programe;
- (g) contribuțiilor la programele transnaționale instituite în temeiul Regulamentului (UE) nr. 1299/2013 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽¹⁾, la care participă țări partenere și/sau Federația Rusă.

Documentul de programare acoperă o perioadă de șapte ani și este adoptat de Comisie în conformitate cu procedura de examinare prevăzută la articolul 16 alineatul (3) din Regulamentul (UE) nr. 236/2014. Acesta este supus reexaminării intermediare sau reexaminării ori câte ori este necesar și poate fi revizuit în conformitate cu acea procedură.

(2) Programele operaționale comune sunt cofinanțate de FEDR. Cuantumul total al contribuției de la FEDR este stabilit în conformitate cu articolul 4 alineatul (4) din Regulamentul (UE) nr. 1299/2013. Prezentul regulament se aplică utilizării acelei contribuții.

(3) Instrumentul de asistență pentru preaderare (IPA II), astfel cum a fost instituit prin Regulamentul (UE) nr. 236/2014, poate fi utilizat pentru a cofinanța programe operaționale comune la care participă beneficiarii enumerați în anexa I la respectivul regulament. Prezentul regulament se aplică utilizării acelei cofinanțări.

(4) Alocările orientative de fonduri pentru programele operaționale comune sunt stabilite pe baza unor criterii obiective, în special populația unităților teritoriale eligibile, astfel cum sunt definite la articolul 8 alineatul (1) literele (a), (b) și (c). La stabilirea alocărilor orientative, se pot efectua ajustări pentru a reflecta necesitatea unui echilibru între contribuțiile de la FEDR și contribuțiile furnizate în temeiul prezentului regulament, precum și alți factori care afectează intensitatea cooperării, cum ar fi caracteristicile specifice ale zonelor de frontieră și capacitatea lor de a gestiona și a absorbi sprijinul furnizat de Uniune.

Articolul 10

Programele operaționale comune

(1) Cooperarea transfrontalieră este pusă în aplicare prin programe operaționale comune multianuale, care reglementează cooperarea la o frontieră sau la un grup de frontiere și care

⁽¹⁾ Regulamentul (UE) nr. 1299/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 privind dispoziții specifice pentru sprijinul din partea Fondului european de dezvoltare regională pentru obiectivul de cooperare teritorială europeană (JO L 347, 20.12.2013, p. 259).

conțin măsuri multianuale menite să răspundă unui set coerent de priorități și care pot fi puse în aplicare cu sprijin furnizat de Uniune. Programele operaționale comune se bazează pe documentul de programare prevăzut la articolul 9 alineatul (1). Acestea includ o descriere succintă a sistemelor de gestionare și control care acoperă elementele menționate la articolul 11 alineatul (2) și la articolul 12 alineatul (2).

(2) Programele operaționale comune pentru frontierele terestre și maritime sunt instituite pentru fiecare frontieră la nivelul teritorial corespunzător și includ unități teritoriale eligibile care aparțin unuia sau mai multor state membre și uneia sau mai multora dintre celelalte țări participante la cooperarea transfrontalieră.

(3) Programele operaționale comune din arealul bazinelor maritime au un caracter multilateral, sunt instituite la nivelul teritorial corespunzător și includ unități teritoriale eligibile care au ieșire la un bazin maritim comun aparținând mai multor țări participante, printre care se numără cel puțin un stat membru și o țară din categoria altor țări participante la cooperarea transfrontalieră. Acestea pot include activități bilaterale destinate susținerii cooperării dintre un stat membru și o țară din categoria altor țări participante la cooperarea transfrontalieră.

(4) În termen de un an de la aprobarea documentului de programare prevăzut la articolul 9 alineatul (1) și după adoptarea normelor de punere în aplicare de stabilire a dispozițiilor specifice pentru punerea în aplicare a cooperării transfrontaliere, țările participante prezintă împreună Comisiei propuneri de programe operaționale comune. Comisia adoptă, în termenul stabilit în normele de punere în aplicare, fiecare program operațional comun după verificarea coerenței acestuia cu prezentul regulament, cu documentul de programare și cu normele de punere în aplicare. Comisia prezintă programele operaționale comune Parlamentului European și statelor membre spre informare în termen de o lună de la adoptarea programelor respective.

(5) Zonele din alte țări decât statele membre sau alte țări participante la cooperarea transfrontalieră care sunt limitrofe zonelor eligibile, astfel cum sunt definite la articolul 8 alineatul (1) literele (a) și (b), sau care au ieșire la un bazin maritim comun în care este instituit un program operațional comun pot fi incluse în cadrul unui program operațional comun și pot beneficia de sprijinul furnizat de Uniune în temeiul prezentului regulament, în condițiile prevăzute în documentul de programare menționat la articolul 9 alineatul (1).

(6) Comisia și țările participante adoptă măsurile corespunzătoare pentru a se asigura că programele de cooperare transfrontalieră, în special cele pentru bazinele maritime, instituite în temeiul prezentului regulament și programele de cooperare transnațională instituite în temeiul Regulamentului (UE) nr. 1299/2013, care au, parțial, aceeași arie de acoperire geografică, vor fi pe deplin complementare și se vor sprijini reciproc.

(7) Programele operaționale comune pot fi revizuite la inițiativa țărilor participante sau a Comisiei pe baza unor motive cum ar fi:

- (a) modificări ale priorităților de cooperare sau evoluții socioeconomice;
- (b) rezultatele punerii în aplicare a măsurilor în cauză și cele produse prin procesul de monitorizare și evaluare;
- (c) necesitatea de a ajusta cuantumul aferente fondurilor disponibile și de a realoca resursele.

(8) Până la sfârșitul anului calendaristic următor anului în care se adoptă programele operaționale comune, Comisia încheie un acord de finanțare cu celelalte țări participante la cooperarea transfrontalieră. Acordul de finanțare respectiv include dispozițiile juridice necesare punerii în aplicare a programului operațional comun și poate fi cosemnat de celelalte țări participante și de autoritatea de management menționată la articolul 12 alineatul (2) litera (c) sau de țara care găzduiește autoritatea de management.

În cazul în care este necesar, între țările participante și autoritatea de management se încheie un acord, de exemplu sub forma unui memorandum de înțelegere, pentru a stabili responsabilitățile financiare specifice și modalitățile țărilor vizate de punere în aplicare a programului, inclusiv sarcinile și responsabilitățile lor de gestionare și administrative.

(9) Se instituie un program operațional comun, care implică cel puțin două țări din categoria alte țări participante la cooperarea transfrontalieră, dacă acordul de finanțare este semnat de cel puțin o țară din categoria alte țări participante la cooperarea transfrontalieră. Alte țări participante la cooperarea transfrontalieră care fac obiectul unui program instituit pot participa la program în orice moment, prin semnarea acordului de finanțare.

(10) În cazul în care o țară participantă se angajează să cofinanțeze un program operațional comun, programul respectiv clarifică modalitățile și garanțiile necesare pentru auditul, furnizarea, utilizarea și monitorizarea cofinanțării. Acordul de finanțare aferent este semnat de toate țările participante și de autoritatea de management a programului operațional comun sau de țara care găzduiește autoritatea de management.

(11) Programele operaționale comune pot prevedea, de asemenea, o contribuție financiară de la și pentru instrumentele financiare cu care pot fi combinate granturile, în conformitate cu normele privind aceste instrumente, cu condiția ca acest lucru să contribuie la realizarea priorităților programului respectiv.

(12) Conform principiului parteneriatului, țările participante și autoritățile locale ale acestora, după caz, selectează în comun acțiuni susceptibile să beneficieze de sprijin din partea Uniunii, care sunt coerente cu prioritățile și măsurile programului operațional comun.

(13) În anumite cazuri specifice și justificate în mod corespunzător, atunci când:

- (a) un program operațional comun nu poate fi înaintat din cauza problemelor survenite în relațiile dintre țările participante sau dintre Uniunea Europeană și o altă țară participantă la cooperarea transfrontalieră;
- (b) programul operațional comun nu poate fi pus în aplicare din cauza problemelor survenite în relațiile dintre țările participante;
- (c) țările participante nu au înaintat Comisiei un program operațional comun până la 30 iunie 2017; sau
- (d) niciuna dintre celelalte țări participante la cooperarea transfrontalieră parte la program nu a semnat acordul de finanțare relevant până la sfârșitul anului ulterior adoptării programului,

Comisia, în urma consultărilor cu statul membru (statele membre) în cauză, adoptă măsurile necesare pentru a permite statului membru (statelor membre) în cauză să utilizeze contribuția de la FEDR pentru programul operațional comun, în temeiul articolului 4 alineatele (7) și (8) din Regulamentul (UE) nr. 1299/2013.

(14) Angajamentele bugetare referitoare la acțiuni sau programe privind cooperarea transfrontalieră a căror realizare depășește un singur exercițiu financiar se pot repartiza pe mai multe exerciții financiare, în tranșe anuale.

Articolul 11

Gestionarea programelor operaționale comune

(1) Programele operaționale comune sunt puse în aplicare, de obicei, în gestiune comună cu statele membre. Cu toate acestea, țările participante pot să propună punerea în aplicare prin gestiune indirectă, de către o entitate menționată în Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012 și în conformitate cu normele de punere în aplicare prevăzute la articolul 12 alineatul (2) din prezentul regulament.

(2) Comisia se asigură, pe baza informațiilor disponibile, că statul membru, în cazul gestiunii comune, sau cealaltă țară participantă la cooperarea transfrontalieră ori organizația internațională, în cazul gestiunii indirecte, a instituit și utilizează sisteme de gestiune și control care sunt conforme cu Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012, cu prezentul regulament și cu normele sale de punere în aplicare așa cum sunt prevăzute la articolul 12 alineatul (2) din prezentul regulament.

Statele membre, alte țări participante la cooperarea transfrontalieră și organizațiile internaționale în cauză asigură funcționarea eficace a sistemelor lor de gestiune și control, legalitatea și conformitatea tranzacțiilor subiacente și respectarea principiului bunei gestiuni financiare. Acestea sunt responsabile de gestionarea și controlul programelor.

Comisia poate solicita statului membru sau celeilalte țări participante la cooperarea transfrontalieră sau organizației internaționale în cauză să examineze o plângere înaintată Comisiei privind selectarea sau punerea în aplicare a operațiunilor care au beneficiat de sprijin în temeiul prezentului titlu sau funcționarea sistemului de gestiune și control.

(3) Pentru a permite pregătirea adecvată a punerii în aplicare a programelor operaționale comune, cheltuielile suportate după înaintarea către Comisie a programelor operaționale comune sunt eligibile de la 1 ianuarie 2014.

(4) Atunci când eligibilitatea este restrânsă în conformitate cu articolul 8 alineatul (7) din Regulamentul (UE) nr. 236/2014, entitatea menționată la alineatul (1) al prezentului articol, care poate lansa cereri de propuneri și proceduri de ofertare, are dreptul să accepte ca fiind ofertanți eligibili, solicitanți și candidați din țări neeligibile sau bunuri de origine neeligibilă, în conformitate cu articolul 8 alineatul (2) și cu articolul 9 alineatul (3) din Regulamentul (UE) nr. 236/2014.

Articolul 12

Norme de punere în aplicare a cooperării transfrontaliere

(1) Normele de punere în aplicare care stipulează dispozițiile specifice pentru punerea în aplicare a prezentului titlu se adoptă în conformitate cu procedura de examinare prevăzută la articolul 16 alineatul (3) din Regulamentul (UE) nr. 236/2014.

(2) Aspectele reglementate de normele de punere în aplicare includ dispoziții detaliate privind, printre altele:

- (a) rata și metodele de cofinanțare;
- (b) conținutul, pregătirea, modificarea și încheierea programelor operaționale comune;
- (c) rolul și funcția structurilor programului, de exemplu, Comitetul comun de monitorizare, autoritatea de management și secretariatul tehnic comun al acesteia, inclusiv componența permanentă, identificarea efectivă, responsabilitatea și răspunderea, descrierea sistemelor de gestiune și control, precum și condițiile privind gestionarea tehnică și financiară a sprijinului furnizat de Uniune, inclusiv eligibilitatea cheltuielilor;
- (d) procedurile de recuperare în toate țările participante;
- (e) monitorizarea și evaluarea;
- (f) vizibilitatea și activitățile de informare;
- (g) gestionarea comună și indirectă, astfel cum se prevede la articolul 6 alineatul (2) din Regulamentul (UE) nr. 236/2014.

TITLUL IV

DISPOZIȚII FINALE

Articolul 13

Delegarea de competențe

Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 14 pentru a modifica anexa II la prezentul regulament. În special, ulterior publicării raportului de evaluare intermediară, astfel cum se prevede la articolul 17 din Regulamentul (UE) nr. 236/2014, și pe baza recomandărilor din raportul respectiv, Comisia adoptă un act delegat de modificare a anexei II la prezentul regulament până la 31 martie 2018.

Articolul 14

Exercitarea delegării de competențe

(1) Competența de a adopta acte delegate este conferită Comisiei în condițiile prevăzute în prezentul articol.

(2) Competența de a adopta acte delegate menționată la articolul 13 se conferă Comisiei până la 31 decembrie 2020.

(3) Delegarea de competențe menționată la articolul 13 poate fi revocată oricând de Parlamentul European sau de Consiliu. O decizie de revocare pune capăt delegării de competențe specificată în decizia respectivă. Decizia produce efecte din ziua care urmează datei publicării acesteia în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* sau de la o dată ulterioară menționată în decizie. Decizia nu aduce atingere actelor delegate care sunt deja în vigoare.

(4) De îndată ce adoptă un act delegat, Comisia îl notifică simultan Parlamentului European și Consiliului.

(5) Un act delegat adoptat în temeiul articolului 13 intră în vigoare numai în cazul în care nici Parlamentul European și nici Consiliul nu au formulat obiecțiuni în termen de două luni de la notificarea acestuia către Parlamentul European și Consiliu sau, în cazul în care, înaintea expirării termenului respectiv, Parlamentul European și Consiliul au informat Comisia că nu vor formula obiecțiuni. Respectivul termen se prelungește cu două luni la inițiativa Parlamentului European sau a Consiliului.

Articolul 15

Comitetul

Comisia este asistată de Comitetul Instrumentului european de vecinătate. Acesta este un comitet în sensul Regulamentului (UE) nr. 182/2011.

Articolul 16

Participarea unei țări terțe care nu face obiectul articolului 1

(1) În situații justificate în mod corespunzător și în scopul de a asigura coerența și eficacitatea finanțării din partea Uniunii sau de a stimula cooperarea regională sau transregională, Comisia poate decide, de la caz la caz, să extindă eligibilitatea acțiunilor specifice, în conformitate cu articolul 2 din Regulamentul (UE) nr. 236/2014, pentru a include țările, teritoriile și zonele care altfel nu ar fi eligibile pentru finanțare.

Fără a aduce atingere dispozițiilor articolului 8 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. 236/2014, persoanele fizice și juridice din țările, teritoriile și zonele în cauză pot participa la procedurile de punere în aplicare a acestor acțiuni.

(2) Posibilitățile menționate la alineatul (1) al prezentului articol pot fi prevăzute în documentele de programare menționate la articolul 7.

Articolul 17

Pachetul financiar

(1) Pachetul financiar disponibil pentru punerea în aplicare a prezentului regulament pentru perioada 2014-2020 este de 15 432 634 000 EUR în prețuri curente. Până la 5 % din valoarea pachetului financiar se alocă programelor de cooperare transfrontalieră prevăzute la articolul 6 alineatul (1) litera (c).

(2) Creditele anuale sunt autorizate de Parlamentul European și de Consiliu în limitele cadrului financiar multianual.

(3) În conformitate cu articolul 18 alineatul (4) din Regulamentul (UE) nr. 1288/2013 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽¹⁾, o sumă orientativă de 1 680 000 000 EUR din diferitele instrumente pentru finanțarea acțiunii externe, și anume Instrumentul de cooperare pentru dezvoltare, instituit prin Regulamentul (UE) nr. 233/2014 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽²⁾, IEV, IPA II, instituit prin Regulamentul (UE) nr. 231/2014 și Instrumentul de parteneriat, instituit prin Regulamentul (UE) nr. 234/2014 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽³⁾ este alocată acțiunilor privind mobilitatea în

scop educațional spre sau dinspre țările partenere în înțelesul Regulamentului (UE) nr. 1288/2013, precum și cooperării și dialogului politic cu autoritățile, instituțiile și organizațiile din acele țări. Regulamentul (UE) nr. 1288/2013 se aplică utilizării fondurilor respective.

Finanțarea este pusă la dispoziție prin doar două alocări multianuale care acoperă primii patru ani, respectiv ultimii trei ani. Alocarea pentru acea finanțare se reflectă în programarea orientativă multianuală prevăzută în prezentul regulament, în concordanță cu necesitățile și prioritățile identificate ale țărilor în cauză. Sumele alocate pot fi revizuite în caz de circumstanțe majore neprevăzute sau de schimbări politice importante, în conformitate cu prioritățile de acțiune externă ale Uniunii.

Articolul 18

Serviciul European de Acțiune Externă

Prezentul regulament se aplică în conformitate cu Decizia 2010/427/UE.

Articolul 19

Intrarea în vigoare

Prezentul regulament intră în vigoare în ziua următoare datei publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Prezentul regulament se aplică de la 1 ianuarie 2014 până la 31 decembrie 2020.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la Strasbourg, 11 martie 2014.

Pentru Parlamentul European

Președintele

M. SCHULZ

Pentru Consiliu

Președintele

D. KOURKOULAS

⁽¹⁾ Regulamentul (UE) nr. 1288/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2013 de instituire a acțiunii „Erasmus +”: Programul Uniunii pentru educație, formare, tineret și sport și de abrogare a Deciziilor nr. 1719/2006/CE, nr. 1720/2006/CE și nr. 1298/2008/CE (JO L 347, 20.12.2013, p. 50).

⁽²⁾ Regulamentul (UE) 233/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de instituire a unui instrument de finanțare a cooperării pentru dezvoltare (a se vedea pagina 44 din prezentul Jurnal Oficial).

⁽³⁾ Regulamentul (UE) nr. 234/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de instituire a Instrumentului de parteneriat pentru cooperarea cu țările terțe (a se vedea pagina 77 din prezentul Jurnal Oficial).

ANEXA I

Țările partenere menționate la articolul 1 sunt:

Algeria
Armenia
Azerbaidjan
Belarus
Egipt
Georgia
Israel
Iordania
Liban
Libia
Republica Moldova
Maroc
teritoriile palestiniene ocupate (TPO)
Siria
Tunisia
Ucraina

ANEXA II

Prioritățile sprijinului Uniunii în temeiul prezentului regulament

Pentru a sprijini atingerea obiectivelor specifice prevăzute la articolul 2, ținând seama totodată de documentele convenite de comun acord, astfel cum sunt prevăzute la articolul 3 alineatul (2), finanțarea din partea Uniunii poate aborda prioritățile prevăzute la punctele 1, 2 și 3 din prezenta anexă.

Unele din acele priorități pot fi relevante pentru mai multe decât un tip de program. Eventualele modificări ale prezentei liste orientative de priorități respectă principiul asumării comune.

Chestiunile orizontale, inclusiv democrația solidă și durabilă, drepturile omului, egalitatea de gen, combaterea corupției și mediul, sunt abordate în cadrul acestor priorități diferite.

1. Sprijinul Uniunii la nivel bilateral abordează, după caz, între altele, următoarele priorități:

- drepturile omului, buna guvernare și statul de drept, inclusiv reforma justiției, a administrației publice și a sectorului securității;
- cooperarea instituțională și dezvoltarea capacităților instituționale, inclusiv pentru punerea în aplicare a acordurilor Uniunii;
- sprijinul furnizat actorilor societății civile și rolului acestora în procesele de reformă și în tranzițiile democratice;
- dezvoltarea economică durabilă și favorabilă incluziunii, inclusiv la nivel regional și teritorial, și coeziunea teritorială;
- dezvoltarea sectoarelor sociale, în special pentru tineret, cu accent pe justiția și coeziunea socială și pe ocuparea forței de muncă;
- dezvoltarea comerțului și a sectorului privat, inclusiv sprijinirea întreprinderilor mici și mijlocii, ocuparea forței de muncă și punerea în aplicare a zonelor de liber schimb solide și cuprinzătoare;
- agricultura și dezvoltarea rurală, inclusiv securitatea alimentară;
- gestionarea durabilă a resurselor naturale;
- sectorul energetic, cu accent pe eficiența energetică și pe energia din surse regenerabile;
- transporturile și infrastructura;
- educația și dezvoltarea competențelor, inclusiv învățământul profesional și tehnic;
- mobilitatea și gestionarea migrației, inclusiv protecția migranților;
- consolidarea încrederii și alte măsuri care contribuie la prevenirea și soluționarea conflictelor, inclusiv furnizarea de sprijin pentru populațiile afectate și în vederea reconstrucției.

Prioritățile prevăzute la acest punct pot contribui la realizarea mai multor obiective ale prezentului regulament.

2. Sprijinul Uniunii la nivel multinațional abordează, după caz, între altele, următoarele priorități:

- drepturile omului, buna guvernare și statul de drept;
- cooperarea instituțională și dezvoltarea capacităților instituționale;
- cooperarea regională, în special în cadrul Parteneriatului estic, al Uniunii pentru Mediterana și al Parteneriatului pentru democrație și prosperitate comună;
- învățământul superior și dezvoltarea competențelor, mobilitatea studenților și a personalului didactic, tineret și cultură;
- dezvoltarea economică durabilă, comerțul și dezvoltarea sectorului privat și sprijinirea întreprinderilor mici și mijlocii;
- sectorul energetic, inclusiv rețelele de energie;
- interconexiunile de transport și de infrastructură;
- gestionarea durabilă a resurselor naturale, inclusiv a apei, creșterea ecologică, mediul și adaptarea la schimbările climatice și atenuarea efectelor acestora;
- sprijinirea societății civile;
- gestionarea mobilității și a migrației;
- consolidarea încrederii și alte măsuri care contribuie la prevenirea și soluționarea conflictelor.

Prioritățile prevăzute la acest punct pot contribui la realizarea mai multor obiective ale prezentului regulament.

3. Sprijinul Uniunii prin intermediul programelor de cooperare transfrontalieră abordează, după caz, următoarele priorități:

- dezvoltarea economică și socială;
- mediul, sănătatea publică, siguranța și securitatea;
- mobilitatea persoanelor, a bunurilor și a capitalurilor.

Prioritățile prevăzute la acest punct reflectă provocări comune. Ele constituie cadrul pentru identificarea priorităților specifice cu țările participante la cooperarea transfrontalieră. Organizațiile societății civile vor fi implicate în dezvoltarea programelor și vor constitui, alături de autoritățile locale și regionale, principalii beneficiari ai acestora.

Alocări financiare în funcție de tipul de program

Programe bilaterale: până la 80 %

Programe multinaționale: până la 35 %

Cooperare transfrontalieră: până la 5 %

Declarația Comisiei Europene privind dialogul strategic cu Parlamentul European ⁽¹⁾

Pe baza articolului 14 din TUE, Comisia Europeană va purta un dialog strategic cu Parlamentul European, anterior programării prevăzute în cadrul Regulamentului (UE) nr. 232/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de instituire a Instrumentului european de vecinătate și după consultarea inițială a beneficiarilor relevanți, după caz. Comisia Europeană va prezenta Parlamentului European documentele relevante disponibile privind programarea, cu alocările orientative prevăzute pe țară/regiune și, în interiorul fiecărei țări/regiuni, prioritățile, rezultatele posibile și alocările indicative prevăzute pentru programele geografice, precum și alegerea modalităților de asistență (*). Comisia Europeană va prezenta Parlamentului European documentele relevante disponibile privind programarea, cu prioritățile tematice, rezultatele posibile, alegerea modalităților de asistență (*) și alocările financiare pentru aceste priorități prevăzute în programe tematice. Comisia Europeană va lua în considerare poziția exprimată de Parlamentul European în această privință.

Comisia Europeană va purta un dialog strategic cu Parlamentul European pentru pregătirea evaluării intermediare și înainte de orice revizuire substanțială a documentelor de programare derulate în perioada de valabilitate a prezentului regulament.

La cererea Parlamentului European, Comisia Europeană va explica modul în care observațiile Parlamentului European au fost luate în considerare în documentele de programare și orice alte măsuri luate ca urmare a dialogului strategic.

⁽¹⁾ Comisia Europeană va fi reprezentată la nivel de comisar responsabil

(*) După caz.

Declarație a Comisiei Europene privind utilizarea actelor de punere în aplicare pentru stabilirea dispozițiilor privind punerea în aplicare a anumitor norme ale Regulamentului nr. 232/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de instituire a Instrumentului european de vecinătate și ale Regulamentului (UE) nr. 231/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de instituire a Instrumentului de asistență pentru preaderare (IPA II)

Comisia Europeană consideră că normele privind implementarea programelor de cooperare transfrontalieră, astfel cum sunt prevăzute în Regulamentul (UE) nr. 236/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de stabilire a normelor și procedurilor comune pentru punerea în aplicare a instrumentelor Uniunii de finanțare a acțiunii externe și alte norme de punere în aplicare specifice, mai detaliate, din Regulamentul (UE) nr. 232/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de instituire a Instrumentului european de vecinătate și din Regulamentul (UE) nr. 231/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de instituire a Instrumentului de asistență pentru preaderare (IPA II), vizează completarea actului de bază și, prin urmare, ar trebui să fie adoptate ca acte delegate în temeiul articolului 290 din TFUE. Comisia Europeană nu se va opune adoptării textului în forma convenită de colegiuitori. Cu toate acestea, Comisia Europeană reamintește că problema delimitării între articolele 290 și 291 din TFUE este în curs de examinare la Curtea de Justiție a Uniunii Europene, în cauza privind biocidele.

Declarația Parlamentului European privind suspendarea asistenței acordate prin instrumentele financiare

Parlamentul European subliniază că Regulamentul (UE) nr. 233/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de instituire a unui instrument de finanțare a cooperării pentru dezvoltare în perioada 2014-2020, Regulamentul (UE) nr. 232/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de instituire a Instrumentului european de vecinătate, Regulamentul (UE) nr. 234/2014 al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a Instrumentului de parteneriat pentru cooperarea cu țările terțe și Regulamentul (UE) nr. 231/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de instituire a unui Instrument de asistență pentru preaderare (IPA II)** nu conțin mențiuni explicite privind posibilitatea de a suspenda asistența în cazul în care una dintre țările beneficiare nu respectă principiile de bază enunțate în respectivul instrument și, în special, principiul democrației, al statului de drept și respectarea drepturilor omului.

Parlamentul European consideră că orice suspendare a asistenței acordate în temeiul acestor instrumente ar modifica sistemul financiar global convenit în conformitate cu procedura legislativă ordinară. În calitate de colegiutor și parte a autorității bugetare, Parlamentul European are, prin urmare, dreptul de a-și exercita pe deplin prerogativele sale în această privință, dacă se adoptă o astfel de decizie.

REGULAMENTUL (UE) NR. 233/2014 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI**din 11 martie 2014****de instituire a unui instrument de finanțare a cooperării pentru dezvoltare în perioada 2014-2020**

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 209 alineatul (1) și articolul 212 alineatul (2),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,

având în vedere avizul Comitetului Regiunilor ⁽¹⁾,hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară ⁽²⁾,

întrucât:

(1) Prezentul regulament se încadrează în politica de cooperare pentru dezvoltare a Uniunii și constituie unul din instrumentele care susțin politicile externe ale Uniunii. Acesta înlocuiește Regulamentul (CE) nr. 1905/2006 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽³⁾, care expiră la 31 decembrie 2013.

(2) Combaterea sărăciei rămâne obiectivul principal al politicii de dezvoltare a Uniunii, astfel cum este prevăzut la titlul V capitolul 1 din Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE) și la titlul III capitolul 1 din partea a cincea a Tratatului privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), în acord cu Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului (ODM) și cu alte angajamente și obiective de dezvoltare convenite la nivel internațional și aprobate de Uniune și de statele sale membre în cadrul Organizației Națiunilor Unite (ONU) și al altor foruri internaționale competente.

(3) Declarația comună a Consiliului și a reprezentanților guvernelor statelor membre reuniți în cadrul Consiliului, a Parlamentului European și a Comisiei privind politica de dezvoltare a Uniunii Europene: „Consensul european” ⁽⁴⁾ („Consensul european”), cu modificările convenite, asigură cadrul general al politicilor, orientările și punctul focal pentru ghidarea punerii în aplicare a prezentului regulament.

(4) În timp, asistența din partea Uniunii ar trebui să contribuie la reducerea dependenței de ajutor.

(5) Acțiunea Uniunii pe scena internațională se orientează după principiile care au inspirat crearea, dezvoltarea și extinderea sa și pe care intenționează să le promoveze în lumea întreagă și anume democrația, statul de drept, universalitatea, indivizibilitatea și drepturile omului și libertățile fundamentale, respectarea demnității umane, principiile egalității și solidarității, precum și respectarea principiilor Cartei Organizației Națiunilor Unite și a dreptului internațional. Uniunea urmărește să dezvolte și să consolideze angajamentul față de principiile menționate în țările, teritoriile și regiunile partenere, prin dialog și cooperare. În realizarea acestor principii, Uniunea își dovedește plus-valoarea ca actor în politicile de dezvoltare.

(6) În punerea în aplicare a prezentului regulament și în mod special pe parcursul procesului de programare, Uniunea ar trebui să acorde o atenție corespunzătoare priorităților, obiectivelor și reperelor în drepturile omului și democrație stabilite de Uniune pentru țările partenere, mai ales strategiilor sale de țară în domeniul drepturilor omului.

(7) Respectarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, promovarea statului de drept, a principiilor democratice, a transparenței, bunei guvernante, păcii și stabilității și a egalității de gen sunt esențiale pentru dezvoltarea țărilor partenere și aceste aspecte ar trebui integrate în politica de dezvoltare a Uniunii, în special în etapa de programare și în acordurile cu țările partenere.

(8) Eficacitatea ajutorului, o mai mare transparență, cooperare și complementaritate și o mai bună armonizare, alinierea cu țările partenere, precum și coordonarea procedurilor, atât între Uniune și statele membre, cât și în relațiile cu alți donatori și actori din domeniul dezvoltării, sunt esențiale pentru a asigura coerența și relevanța ajutorului, reducând în același timp costurile suportate de țările partenere. Prin politica sa de dezvoltare, Uniunea și-a asumat angajamentul de a pune în aplicare concluziile Declarației privind eficacitatea ajutorului adoptate de Forumul la nivel înalt privind eficacitatea ajutorului, organizat la Paris, la 2 martie 2005, ale Agendei pentru acțiune de la Accra adoptate la 4 septembrie 2008 și ale declarației ulterioare acestora, adoptată la Busan la 1 decembrie 2011. Aceste angajamente au condus la o serie de concluzii ale Consiliului și ale reprezentanților guvernelor statelor membre reuniți în cadrul Consiliului,

⁽¹⁾ JO C 391, 18.12.2012, p. 110.

⁽²⁾ Poziția Parlamentului European din 11 decembrie 2013 (nepublicată încă în Jurnalul Oficial) și Decizia Consiliului din 11 martie 2014.

⁽³⁾ Regulamentul (CE) nr. 1905/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 decembrie 2006 de stabilire a unui instrument de finanțare a cooperării pentru dezvoltare (JO L 378, 27.12.2006, p. 41).

⁽⁴⁾ JO C 46, 24.2.2006, p. 1.

cum ar fi Codul de conduită al UE privind complementaritatea și diviziunea muncii în politica de dezvoltare, și Cadrul operațional privind eficacitatea ajutorului. Acțiunile și procedurile care vizează realizarea unei programări în comun ar trebui susținute.

(9) Asistența Uniunii ar trebui să sprijine Strategia comună Africa-UE, adoptată la reuniunea la nivel înalt UE-Africa de la Lisabona din 8-9 decembrie 2007 cu modificările și completările sale ulterioare, pe baza viziunii, principiilor și obiectivelor împărtășite pe care se bazează Parteneriatul strategic Africa-UE.

(10) Uniunea și statele membre ar trebui să îmbunătățească coerența, coordonarea și complementaritatea politicilor lor de cooperare pentru dezvoltare, răspunzând în special priorităților țărilor și regiunilor partenere la nivel național și regional. Pentru a asigura că politica de cooperare pentru dezvoltare a Uniunii și politicile statelor membre se completează și se susțin reciproc, precum și pentru a asigura o furnizare a ajutorului eficientă în privința costurilor, evitând totodată suprapunerile și lacunele, este atât urgent, cât și adecvat să se prevadă proceduri de programare în comun care ar trebui puse în aplicare ori de câte ori este posibil și prezintă relevanță.

(11) Politica Uniunii și acțiunea internațională în domeniul cooperării pentru dezvoltare sunt ghidate de ODM, cum ar fi eradicarea sărăciei extreme și a foametei, inclusiv orice modificare ulterioară a acestora, precum și de obiectivele, principiile și angajamentele de dezvoltare aprobate de Uniune și de statele membre, inclusiv în contextul cooperării acestora în cadrul ONU și al altor foruri internaționale competente în domeniul cooperării pentru dezvoltare. Politica Uniunii și acțiunea internațională sunt orientate, de asemenea, de angajamentele și obligațiile sale în materie de drepturile omului și de dezvoltare, inclusiv, printre altele, Declarația universală a drepturilor omului, Pactul internațional privind drepturile civile și politice, Pactul internațional privind drepturile economice, sociale și culturale, Convenția privind eliminarea tuturor formelor de discriminare împotriva femeilor, Convenția ONU privind drepturile copilului și Declarația ONU privind dreptul la dezvoltare.

(12) Uniunea și-a asumat un angajament puternic față de egalitatea de gen ca și componentă a drepturilor omului, chestiune de justiție socială și valoare fundamentală a politicii de dezvoltare a Uniunii, egalitatea de gen fiind fundamentală pentru atingerea tuturor ODM. La 14 iunie 2010, Consiliul a adoptat Planul de acțiune al UE în perioada 2010-2015 privind egalitatea de șanse între femei și bărbați și emanciparea femeilor în contextul dezvoltării.

(13) Uniunea ar trebui, ca prioritate de prim ordin, să promoveze o abordare cuprinzătoare drept răspuns la crize și dezastre și la situațiile afectate de conflicte și de fragilitate, inclusiv la cele de tranziție și post-criză. Acest lucru ar trebui să se bazeze în special pe concluziile Consiliului din 19 noiembrie 2007 privind un răspuns al UE la situațiile de fragilitate și Concluziile Consiliului și ale reprezentanților guvernelor statelor membre reuniți în cadrul Consiliului la 19 noiembrie 2007 privind securitatea și dezvoltarea, pe Concluziile Consiliului din 20 iunie 2011 privind prevenirea conflictelor, precum și orice concluzii ulterioare relevante.

(14) În mod special în situațiile în care nevoile sunt stringente și sărăcia este atât cea mai răspândită, cât și cea mai profundă, sprijinul Uniunii ar trebui să fie calibrat către creșterea rezilienței țărilor și populațiilor acestora în cazul unor evenimente defavorabile. Aceasta ar trebui să se realizeze printr-o configurație adecvată de moduri de abordare, reacții și instrumente, și în special prin asigurarea echilibrului, coerenței și coordonării efective între demersurile orientate spre securitate, cele umanitare și cele legate de dezvoltare, creând astfel o legătură între ajutorul de urgență, reabilitare și dezvoltare.

(15) Asistența Uniunii ar trebui să se orienteze spre zonele în care are un impact mai mare, având în vedere capacitatea sa de a acționa la scară globală și de a răspunde provocărilor globale, precum eradicarea sărăciei, dezvoltarea durabilă și favorabilă incluziunii și promovarea la nivel mondial a democrației, bunei guvernante, drepturilor omului și statului de drept, angajamentul său predictibil pe termen lung față de asistența pentru dezvoltare și rolul său în coordonarea cu statele sale membre. În vederea asigurării unui astfel de impact, ar trebui să se aplice principiul diferențierii nu doar la nivelul alocării fondurilor, ci și la nivelul programării, pentru a garanta că procesul de cooperare bilaterală pentru dezvoltare vizează țările partenere care au cea mai mare nevoie, inclusiv statele fragile și statele cu grad ridicat de vulnerabilitate și cu capacitate limitată de acces la alte surse de finanțare pentru sprijinirea propriei dezvoltări. Uniunea ar trebui să se angajeze în noi parteneriate cu țări care ies din programele de ajutor bilaterale, în special pe baza programelor regionale și tematice din cadrul acestor instrumente și al altor instrumente tematice ale Uniunii pentru finanțarea acțiunii externe, mai ales Instrumentul de parteneriat pentru cooperarea cu țările terțe instituit prin Regulamentul (UE) nr. 234/2014 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽¹⁾ („instrumentul de parteneriat”).

⁽¹⁾ Regulamentul (UE) nr. 234/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de instituire a Instrumentului de parteneriat pentru cooperarea cu țările terțe (A se vedea pagina 77 din prezentul Jurnal Oficial).

- (16) Uniunea ar trebui să urmărească un nivel maxim de eficiență în utilizarea resurselor disponibile, pentru a optima impactul acțiunii sale externe. Acest aspect ar trebui să fie realizat prin intermediul unei abordări cuprinzătoare pentru fiecare țară, care să se bazeze pe coerența și complementaritatea instrumentelor Uniunii pentru acțiune externă, precum și prin crearea unor sinergii între prezentul instrument, alte instrumente ale Uniunii pentru finanțarea acțiunii externe și alte politici ale Uniunii. Aceasta ar trebui să conducă la consolidarea reciprocă a programelor concepute în temeiul instrumentelor pentru finanțarea acțiunii externe. Străduindu-se să asigure coerența generală a acțiunii externe a Uniunii în conformitate cu articolul 21 din TUE, Uniunea trebuie să asigure coerența politicii sale pentru dezvoltare în conformitate cu articolul 208 din TFUE.
- (17) Prezentul regulament ar trebui să facă posibilă o coordonare sporită între politicile Uniunii, respectând totodată principiul coerenței politicilor de dezvoltare. Acesta ar trebui să permită și alinierea deplină cu țările și regiunile partenere, utilizând ca bază de programare a acțiunii Uniunii, dacă este posibil, planuri naționale de dezvoltare sau documente de dezvoltare cuprinzătoare similare adoptate prin implicarea organismelor naționale și regionale vizate. De asemenea, prezentul regulament ar trebui să urmărească o mai bună coordonare între donatori, în special între Uniune și statele sale membre, prin programare în comun.
- (18) Într-o lume globalizată, diferite politici interne ale Uniunii, precum cele privind mediul, schimbările climatice, promovarea surselor regenerabile de energie, ocuparea forței de muncă (inclusiv munca decentă pentru toți), egalitatea de gen, energia, apa, transporturile, sănătatea, educația, justiția și securitatea, cultura, cercetarea și inovația, societatea informațională, migrația, agricultura și pescuitul, devin tot mai mult o parte a acțiunii externe a Uniunii.
- (19) O strategie pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii, respectiv modele de creștere care îmbunătățesc coeziunea socială, economică și teritorială și permit persoanelor sărace atât să își sporească contribuția la bunăstarea națională, cât și să beneficieze de aceasta, subliniază angajamentul Uniunii de a promova în cadrul politicilor sale interne și externe o creștere inteligentă, favorabilă incluziunii și durabilă reunind trei piloni: economic, social și de mediu.
- (20) Combaterea schimbărilor climatice și protejarea mediului se numără printre marile provocări cu care se confruntă Uniunea și țările în curs de dezvoltare și în care este urgentă necesitatea unei acțiuni naționale și internaționale. Prezentul regulament ar trebui, prin urmare, să contribuie la obiectivul direcționării a cel puțin 20 % din bugetul Uniunii către o societate cu emisii reduse de dioxid de carbon și rezistentă la schimbările climatice, iar programul privind bunurile publice globale și provocările globale prevăzut de prezentul regulament ar trebui să utilizeze cel puțin 25 % din fondurile sale pentru a acoperi aspecte legate de mediu și schimbări climatice. Acțiunile din aceste domenii ar trebui, acolo unde este posibil, să se susțină reciproc, pentru a își consolida impactul.
- (21) Prezentul regulament ar trebui să permită Uniunii să avanseze în direcția îndeplinirii angajamentului său comun de a oferi un sprijin continuu pentru dezvoltarea umană, în vederea îmbunătățirii vieții oamenilor. În acest scop, cel puțin 25 % din programul privind bunurile publice globale și provocările globale ar trebui să susțină acest domeniu al dezvoltării.
- (22) Cel puțin 20 % din asistența prevăzută de prezentul regulament ar trebui să fie repartizată serviciilor sociale de bază, cu accent pe sănătate și educație, precum și învățământului secundar, recunoscând că trebuie să existe un anumit grad de flexibilitate, de exemplu în cazurile în care este vorba despre asistență excepțională. Informațiile referitoare la respectarea cerinței menționate ar trebui să fie cuprinse în raportul anual menționat în Regulamentul (UE) nr. 236/2014 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽¹⁾.
- (23) În Programul de acțiune pentru țările cel mai puțin dezvoltate în deceniul 2011-2020 de la Istanbul al ONU, țările cel mai puțin dezvoltate s-au angajat să integreze politicile comerciale și de dezvoltare a capacității comerciale în strategiile naționale de dezvoltare. În plus, în cadrul celei de a 8-a conferințe ministeriale a Organizației Mondiale a Comerțului reunite la Geneva la 15-17 decembrie 2011, miniștrii au convenit să mențină ulterior anului 2011 nivelurile de ajutor pentru comerț care reflectă cel puțin media perioadei 2006-2008. Aceste eforturi trebuie să fie însoțite de o acțiune „Ajutor pentru comerț” și de facilitări ale comerțului mai bune și mai bine orientate.
- (24) Deși programele tematice ar trebui să sprijine în primul rând țările în curs de dezvoltare, ar trebui să aibă acces la aceste programe, în condițiile stabilite prin prezentul regulament, și unele țări beneficiare, precum și țările și teritoriile de peste mări, ale căror caracteristici nu îndeplinesc criteriile pentru a putea fi definite ca beneficiare ale asistenței oficiale pentru dezvoltare (AOD) prevăzute de Comitetul de asistență pentru dezvoltare al Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE/CAD), dar care intră sub incidența articolului 1 alineatul (1) litera (b).
- ⁽¹⁾ Regulamentul (UE) nr. 236/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de stabilire a normelor și procedurilor comune pentru punerea în aplicare a instrumentelor Uniunii pentru finanțarea acțiunii externe (A se vedea pagina 95 din prezentul Jurnal Oficial).

- (25) Detaliile privind domeniile de cooperare și ajustările alocațiilor financiare pe zone geografice și domenii de cooperare constituie elemente neesențiale ale prezentului regulament. În consecință, ar trebui să se delege Comisiei competența de a adopta acte în conformitate cu articolul 290 din TFUE pentru actualizarea acelor elemente din anexele la prezentul regulament care stabilesc detaliile domeniilor de cooperare în cadrul programelor geografice și tematice și alocările financiare orientative pe zone geografice și domenii de cooperare. Este deosebit de important ca, în timpul activităților pregătitoare, Comisia să organizeze consultări adecvate, inclusiv la nivel de experți. Atunci când pregătește și elaborează acte delegate, Comisia ar trebui să asigure, de asemenea, transmiterea simultană, la timp și adecvată a documentelor relevante către Parlamentul European și Consiliu.
- (26) Pentru a asigura condiții uniforme de punere în aplicare a prezentului regulament, ar trebui să se confere Comisiei competențe de executare în ceea ce privește documentele de strategie și programele orientative multianuale menționate în prezentul regulament. Respectivul competențe de executare ar trebui să fie exercitate în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽¹⁾.
- (27) Luând în considerare natura respectivelor acte de punere în aplicare, în special caracterul de orientare spre politică și implicațiile lor bugetare, ar trebui să se utilizeze, în principiu, procedura de examinare pentru adoptarea acestora, exceptând măsurile la scară financiară redusă.
- (28) Comisia ar trebui să adopte acte de punere în aplicare imediat aplicabile, în cazurile justificate legate de necesitatea unui răspuns rapid din partea Uniunii, în care motive imperative impun acest lucru de urgență.
- (29) Normele și procedurile comune de punere în aplicare a instrumentelor Uniunii pentru finanțarea acțiunii externe sunt stabilite în Regulamentul (UE) nr. 236/2014.
- (30) Organizarea și funcționarea Serviciului European de Acțiune Externă sunt stabilite prin Decizia 2010/427/UE a Consiliului ⁽²⁾.
- (31) Deoarece obiectivele prezentului regulament nu pot fi realizate în mod satisfăcător de către statele membre dar, având în vedere amploarea acțiunii, pot fi realizate mai

bine la nivelul Uniunii, Uniunea poate adopta măsuri în conformitate cu principiul subsidiarității astfel cum este definit la articolul 5 din TUE. În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este definit la articolul menționat, prezentul regulament nu depășește ceea ce este necesar pentru realizarea obiectivelor menționate.

- (32) Prezentul regulament stabilește un pachet financiar aferent întregii durate de aplicare, acesta urmând să constituie suma de referință primară pentru Parlamentul European și Consiliu în cadrul procedurii bugetare anuale, în sensul punctului 17 din Acordul interinstituțional din 2 decembrie 2013 între Parlamentul European, Consiliu și Comisie privind disciplina bugetară, cooperarea în chestiuni bugetare și buna gestiune financiară ⁽³⁾.
- (33) Se impune alinierea duratei de aplicare a prezentului regulament la durata de aplicare a Regulamentului (UE, Euratom) nr. 1311/2013 al Consiliului ⁽⁴⁾. În consecință, prezentul regulament ar trebui să se aplice de la 1 ianuarie 2014 până la 31 decembrie 2020,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

TITLUL I

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1

Obiect și domeniu de aplicare

(1) Prezentul regulament instituie un instrument (instrumentul de cooperare pentru dezvoltare sau IDC), în cadrul căruia Uniunea poate finanța:

- (a) programe geografice destinate sprijinirii cooperării pentru dezvoltare cu țările în curs de dezvoltare incluse pe lista beneficiarilor asistenței oficiale pentru dezvoltare (AOD) a CAD al OCDE, cu excepția:
- (i) țărilor semnatare ale Acordului de parteneriat între membrii grupului statelor din Africa, zona Caraibilor și Pacific, pe de o parte, și Comunitatea Europeană și statele membre ale acesteia, pe de altă parte, semnat la Cotonou la 23 iunie 2000 ⁽⁵⁾, cu excepția Africii de Sud;
- (ii) țărilor eligibile pentru Fondul european de dezvoltare;

⁽¹⁾ Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 februarie 2011 de stabilire a normelor și principiilor generale privind mecanismele de control de către statele membre al exercitării competențelor de executare de către Comisie (JO L 55, 28.2.2011, p. 13).

⁽²⁾ Decizia 2010/427/UE a Consiliului din 26 iulie 2010 privind organizarea și funcționarea Serviciului European de Acțiune Externă (JO L 201, 3.8.2010, p. 30).

⁽³⁾ JO C 373, 20.12.2013, p. 1.

⁽⁴⁾ Regulamentul (UE, Euratom) nr. 1311/2013 al Consiliului din 2 decembrie 2013 de stabilire a cadrului financiar multianual pentru perioada 2014 — 2020 (JO L 347, 20.12.2013, p. 884).

⁽⁵⁾ JO L 317, 15.12.2000, p. 3.

- (iii) țărilor eligibile pentru finanțare din partea Uniunii în cadrul instrumentului instituit prin Regulamentul (UE) nr. 232/2014 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽¹⁾ („instrumentul european de vecinătate”);
 - (iv) beneficiarilor eligibili pentru finanțare din partea Uniunii în cadrul Instrumentului de asistență pentru preaderare instituit prin Regulamentul (UE) nr. 231/2014 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽²⁾ („instrumentul de asistență pentru preaderare”);
 - (b) programe tematice care abordează bunurile publice globale și provocările globale legate de dezvoltare și susțin organizațiile societății civile și autoritățile locale din țările partenere în temeiul literei (a) din prezentul alineat și din țările eligibile pentru finanțare din partea Uniunii în temeiul instrumentelor menționate la litera (a) punctele (i)-(iii) din prezentul alineat, precum și din țările și teritoriile care intră sub incidența Deciziei 2013/755/UE a Consiliului ⁽³⁾;
 - (c) un program pan-african de sprijinire a parteneriatului strategic dintre Africa și Uniune și a modificărilor și adăugirilor ulterioare la acesta pentru a include activitățile cu caracter transregional, continental sau global din și în colaborare cu Africa.
- (2) În temeiul prezentului regulament, regiune înseamnă o entitate geografică ce cuprinde mai mult de o țară în curs de dezvoltare.
- (3) Țările și teritoriile menționate la alineatul (1) sunt menționate în prezentul regulament ca „țări partenere” sau „regiuni partenere”, după caz, în cadrul programului lor geografic, tematic sau pan-african relevant.

Articolul 2

Obiective și criterii de eligibilitate

- (1) În cadrul principiilor și obiectivelor acțiunii externe a Uniunii și al Consensului european privind dezvoltarea, precum și a modificărilor convenite cu privire la acestea:
- (a) obiectivul principal al cooperării în temeiul prezentului regulament îl constituie reducerea și, pe termen lung, eradicarea sărăciei;
 - (b) în coerență cu acest obiectiv principal menționat la litera (a), cooperarea în temeiul prezentului regulament contribuie, de asemenea, la:
 - (i) încurajarea unei dezvoltări economice, sociale și de mediu durabile și

⁽¹⁾ Regulamentul (UE) nr. 232/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de instituire a Instrumentului european de vecinătate (A se vedea pagina 27 din prezentul Jurnal Oficial).

⁽²⁾ Regulamentul (UE) nr. 231/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de instituire a Instrumentului de asistență pentru preaderare (A se vedea pagina 11 din prezentul Jurnal Oficial).

⁽³⁾ Decizia 2013/755/UE a Consiliului din 25 noiembrie 2013 privind asocierea țărilor și teritoriilor de peste mări la Uniunea Europeană („Decizia de asociere peste mări”) (JO L 344, 19.12.2013, p. 1).

- (ii) consolidarea și sprijinirea democrației, a statului de drept, a bunei guvernante, a drepturilor omului și a principiilor relevante din dreptul internațional.

Realizarea obiectivelor menționate la primul paragraf se măsoară pe baza indicatorilor relevanți, printre care indicatori de dezvoltare umană, în special ODM 1 în ceea ce privește litera (a) și ODM 1-8 în ceea ce privește litera (b), iar ulterior anului 2015, pe baza altor indicatori stabiliți de comun acord la nivel internațional de Uniune și statele membre.

- (2) Cooperarea în temeiul prezentului regulament contribuie la îndeplinirea angajamentelor și obiectivelor internaționale în domeniul dezvoltării la care a aderat Uniunea, în mod special a ODM și a noilor ținte post-2015.

- (3) Acțiunile din cadrul programelor geografice sunt concepute astfel încât să îndeplinească criteriile aplicabile AOD, definite de CAD al OCDE.

Acțiunile din cadrul programelor tematice și al programului pan-african sunt concepute astfel încât să îndeplinească criteriile aplicabile AOD, definite de CAD al OCDE, cu următoarele excepții:

- (a) acțiunea se aplică țărilor sau teritoriilor beneficiare care nu se încadrează în categoria țărilor sau teritoriilor beneficiare ale AOD în conformitate cu CAD al OCDE; sau
- (b) atunci când acțiunea pune în aplicare o inițiativă globală, o prioritate a politicii Uniunii sau o obligație sau un angajament internațional al Uniunii, astfel cum sunt definite la articolul 6 alineatul (2) literele (b) și (e), iar acțiunea nu este de natură să îndeplinească criteriile aplicabile AOD.

- (4) Fără a aduce atingere dispozițiilor de la alineatul (3) litera (a), cel puțin 95 % din cheltuielile preconizate în cadrul programelor tematice și cel puțin 90 % din cheltuielile prevăzute în cadrul programului pan-african îndeplinesc criteriile aplicabile AOD, definite de CAD al OCDE.

- (5) Acțiunile care intră sub incidența Regulamentului (CE) nr. 1257/96 al Consiliului ⁽⁴⁾ și care sunt eligibile pentru finanțare în temeiul regulamentului respectiv nu beneficiază, în principiu, de finanțare în temeiul prezentului regulament, decât dacă este necesar să se asigure continuitatea cooperării între o situație de criză și restabilirea condițiilor de dezvoltare. În astfel de cazuri, se acordă o atenție specială asigurării unei legături efective între ajutorul umanitar, reabilitare și asistență pentru dezvoltare.

⁽⁴⁾ Regulamentul (CE) nr. 1257/96 al Consiliului din 20 iunie 1996 privind ajutorul umanitar (JO L 163, 2.7.1996, p. 1).

Articolul 3

Principii generale

(1) Uniunea urmărește să promoveze, să dezvolte și să consolideze principiile democrației, statului de drept și respectării drepturilor omului și a libertăților fundamentale pe care este fondată, prin dialog și cooperare cu țările și regiunile partenere.

(2) În punerea în aplicare a prezentului regulament, se adoptă o abordare diferențiată între țările partenere, pentru a garanta că acestea beneficiază de cooperare specifică și adaptată în funcție de:

- (a) necesitățile acestora, pe baza unor criterii precum populația, venitul pe cap de locuitor, amploarea sărăciei, distribuția veniturilor și nivelul de dezvoltare umană;
- (b) capacitățile acestora de a genera și accesa resurse financiare și de capacitățile de absorbție;
- (c) angajamentele și performanțele acestora, pe baza unor criterii și indicatori precum progresele politice, economice și sociale, egalitatea de gen, progresul în materie de bună guvernare și drepturile omului și utilizarea eficientă a ajutorului și, în special, modul în care o țară utilizează resursele limitate pentru dezvoltare, începând cu propriile resurse; și
- (d) impactul potențial al asistenței din partea Uniunii pentru țările partenere.

Țările cu cea mai mare nevoie de asistență, în special țările cel mai puțin dezvoltate, țările cu venituri mici și țările aflate în situații de criză, post-criză, de fragilitate și de vulnerabilitate, au prioritate în procesul de alocare a resurselor.

Se ține cont de criteriile precum indicele dezvoltării umane, indicele vulnerabilității economice și alți indici relevanți, inclusiv pentru măsurarea sărăciei și inegalității la nivel național, pentru a se fundamenta analiza și identificarea țărilor cu cele mai mari necesități.

(3) Aspectele transversale, astfel cum sunt definite în Consensul european, se integrează în toate programele. În plus, se integrează, după caz, prevenirea conflictelor, munca decentă și schimbările climatice.

Aspectele transversale menționate la primul paragraf se înțeleg ca incluzând următoarele dimensiuni cărora li se acordă o atenție specială atunci când circumstanțele o cer: nediscriminarea, drepturile persoanelor aparținând unor minorități, drepturile persoanelor cu handicap, drepturile persoanelor cu boli

potențial mortale și ale altor grupuri vulnerabile, drepturile de bază ale muncii și incluziunea socială, emanciparea femeilor, statul de drept, consolidarea capacităților pentru parlamente și societatea civilă și promovarea dialogului, a participării și a reconcilierii, precum și consolidarea instituțională, inclusiv la nivel local și regional.

(4) În procesul de punere în aplicare a prezentului regulament se asigură coerența politicilor de dezvoltare și consecvența cu alte domenii ale acțiunii externe a Uniunii și cu alte politici relevante ale Uniunii, în conformitate cu articolul 208 din TFUE.

În această privință, măsurile finanțate în temeiul prezentului regulament, inclusiv cele gestionate de Banca Europeană de Investiții (BEI), se bazează pe politicile de cooperare pentru dezvoltare prevăzute în instrumente precum acorduri, declarații și planuri de acțiune încheiate între Uniune și țările și regiunile partenere în cauză, precum și pe deciziile, interesele specifice, prioritățile de politică și strategiile relevante ale Uniunii.

(5) Uniunea și statele membre urmăresc să efectueze schimburi periodice și frecvente de informații, inclusiv cu alți donatori, și să promoveze o mai bună coordonare și complementaritate între donatori prin eforturile depuse în direcția programării multianuale comune pe baza reducerii sărăciei din țările partenere sau a unor strategii de dezvoltare echivalente. Acestea pot întreprinde acțiuni comune, care să cuprindă analizarea în comun și reacția la aceste strategii, identificând sectoare prioritare de intervenție și diviziunea internă a muncii prin intermediul unor misiuni comune deschise tuturor donatorilor și prin cofinanțare și acorduri de cooperare delegată.

(6) Uniunea promovează o abordare multilaterală a provocărilor globale și cooperează în acest sens cu statele membre. Aceasta stimulează, atunci când este cazul, cooperarea cu organizațiile și organisme internaționale și cu alți donatori bilaterali.

(7) Relațiile dintre Uniune și statele membre, pe de o parte, și țările partenere, pe de altă parte, promovează și se bazează pe valorile comune ale drepturilor omului, democrației și statului de drept, precum și pe principiile asumării responsabilității și răspunderii reciproce.

Mai mult, relațiile cu țările partenere țin seama de angajamentul și de experiența acestora în privința punerii în aplicare a acordurilor internaționale și a relațiilor contractuale cu Uniunea.

(8) Uniunea promovează cooperarea efectivă cu țările și regiunile partenere, în conformitate cu cele mai bune practici internaționale. Aceasta își aliniază sprijinul la strategiile de dezvoltare naționale sau regionale respective, la politicile și procedurile de reformă ale partenerilor atunci când acest lucru este posibil și sprijină răspunderea democratică, precum și responsabilitatea internă și reciprocă. În acest scop, Uniunea promovează:

(a) un proces de dezvoltare transparent și care este condus și asumat de țara sau regiunea parteneră, inclusiv promovarea expertizei locale;

(b) o abordare bazată pe drepturi, incluzând toate drepturile omului, fie ele civile sau politice sau economice, sociale și culturale, pentru a integra principiile drepturilor omului în punerea în aplicare a prezentului regulament, pentru a sprijini țările partenere în punerea în aplicare a obligațiilor lor internaționale privind drepturile omului și pentru a-i sprijini pe deținătorii de drepturi, cu accent pe persoanele sărace și pe grupurile vulnerabile, să își revendice drepturile;

(c) emanciparea populației din țările partenere, abordări în materie de dezvoltare deschise tuturor actorilor și participative și o implicare largă a tuturor segmentelor societății în procesul de dezvoltare și în dialogul la nivel național și regional, inclusiv în dialogul politic. Se acordă o atenție deosebită rolurilor care revin parlamentelor, autorităților locale și, respectiv, societății civile, între altele în ceea ce privește participarea, supravegherea și răspunderea;

(d) modalitățile și instrumentele de cooperare efective prevăzute la articolul 4 din Regulamentul (UE) nr. 236/2014 și în conformitate cu bunele practici ale CAD al OCDE, inclusiv utilizarea unor instrumente inovatoare cum ar fi combinarea granturilor și împrumuturilor și alte mecanisme de repartizare a riscurilor în sectoarele și țările selectate, precum și implicarea sectorului privat, luându-se în considerare în mod corespunzător aspectele privind sustenabilitatea datoriei, numărul acestor mecanisme și cerința unei evaluări sistematice a impactului în conformitate cu obiectivele prezentului regulament, în special reducerea sărăciei.

Toate programele, intervențiile și respectiv modalitățile și instrumentele de cooperare se adaptează la situația specifică a fiecărei țări sau regiuni partenere, cu accent pe abordările care au la bază programe, pe furnizarea unei finanțări previzibile a ajutorului, pe mobilizarea resurselor private, inclusiv din sectorul privat local, pe accesul universal și nediscriminatoriu la serviciile de bază și pe dezvoltarea și utilizarea sistemelor naționale;

(e) mobilizarea venitului intern prin consolidarea politicii fiscale a țărilor partenere, cu scopul reducerii sărăciei și a dependenței de ajutor;

(f) un impact îmbunătățit al politicilor și programării prin coordonare, coerență și armonizare între donatori în scopul creării de sinergie, al evitării suprapunerilor și duplicărilor, al îmbunătățirii complementarității și al susținerii inițiativelor la nivelul tuturor donatorilor;

(g) coordonarea în țările și în regiunile partenere în baza orientărilor și principiilor celor mai bune practici convenite în domeniul coordonării și al eficacității ajutorului;

(h) abordările bazate pe rezultate în materie de dezvoltare, inclusiv prin intermediul unor cadre de rezultate transparente la nivel de țară, bazate, după caz, pe obiective și indicatori stabiliți la nivel internațional, cum ar fi cei ai ODM, pentru a evalua și a comunica rezultatele, inclusiv realizările, consecințele și impactul ajutorului pentru dezvoltare.

(9) Uniunea sprijină, după caz, punerea în aplicare a cooperării și dialogului la nivel bilateral, regional și multilateral, dimensiunea de dezvoltare a acordurilor de parteneriat și cooperarea tripartită. De asemenea, Uniunea promovează cooperarea între țări și regiuni sudice.

(10) Comisia informează Parlamentul European și realizează schimburi periodice de opinii cu acesta.

(11) Comisia realizează schimburi periodice de informații cu societatea civilă și cu autoritățile locale.

(12) În activitățile sale de cooperare în vederea dezvoltării, Uniunea valorifică și împărtășește, după caz, experiențele și învățămintele statelor membre în privința reformei și a tranziției.

(13) Asistența Uniunii acordată în temeiul prezentului regulament nu se utilizează pentru finanțarea achiziționării de arme sau muniții sau a operațiunilor cu scop militar sau de apărare.

TITLUL II

PROGRAME

Articolul 4

Punerea în aplicare a asistenței din partea Uniunii

Asistența Uniunii este pusă în aplicare în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 236/2014 prin intermediul:

(a) programelor geografice;

(b) programelor tematice constând în:

(i) programul „Bunuri publice globale și provocări globale” și

(ii) programul „Organizații ale societății civile și autoritățile locale”; și

(c) programului pan-african.

Articolul 5

Programe geografice

(1) Activitățile de cooperare ale Uniunii desfășurate în temeiul prezentului articol sunt puse în aplicare pentru activități cu caracter național, regional, transregional și continental.

(2) Un program geografic cuprinde cooperarea în domenii adecvate de activitate:

(a) la scară regională cu țările partenere menționate la articolul 1 alineatul (1) litera (a), mai ales pentru reducerea impactului trecerii de la o categorie la alta în țările partenere care prezintă inegalități mari și în creștere; sau

(b) în regim bilateral:

(i) cu țările partenere care nu sunt țări cu venituri medii din tranșa superioară pe lista CAD al OCDE cu țări în curs de dezvoltare sau au un produs intern brut de maximum un procent din produsul intern brut global; și

(ii) în cazuri excepționale, inclusiv în vederea eliminării treptate a ajutorului pentru dezvoltare, cooperarea bilaterală poate fi întreprinsă și cu un număr limitat de țări partenere atunci când se justifică în mod corespunzător în conformitate cu articolul 3 alineatul (2). Eliminarea treptată se desfășoară în strânsă coordonare cu alți donatori. Încheierea acestui tip de cooperare este însoțită, ori de câte ori este necesar, de un dialog politic cu țările respective cu privire la nevoile grupurilor celor mai sărace și mai vulnerabile.

(3) În vederea realizării obiectivelor prevăzute la articolul 2, programele geografice se preiau din domeniile de cooperare prevăzute în Consensul european cu modificările ulterioare convenite dar și din următoarele domenii de cooperare:

(a) drepturile omului, democrația și buna guvernare:

- (i) drepturile omului, democrația și statul de drept;
- (ii) egalitatea de gen, emanciparea și șanse egale pentru femei;
- (iii) gestionarea sectorului public la nivel central și local;
- (iv) politica și administrarea fiscală;
- (v) combaterea corupției;
- (vi) societatea civilă și autoritățile locale;
- (vii) promovarea și protejarea drepturilor copiilor;

(b) creșterea durabilă și favorabilă incluziunii pentru dezvoltare umană:

- (i) sănătate, educație, protecție socială, ocuparea forței de muncă și cultură;
- (ii) mediul de afaceri, integrarea regională și piețele mondiale;
- (iii) agricultura durabilă și securitatea alimentară și nutrițională;
- (iv) energia durabilă;
- (v) gestionarea resurselor naturale, inclusiv a terenurilor, pădurilor și apelor;
- (vi) schimbările climatice și mediul;

(c) Alte domenii de importanță pentru dezvoltare:

- (i) migrația și azilul;
- (ii) crearea legăturii dintre ajutorul umanitar și cooperarea pentru dezvoltare;
- (iii) rezistența și reducerea riscurilor de dezastre;
- (iv) dezvoltarea și securitatea, inclusiv prevenirea conflictelor.

(4) Mai multe detalii cu privire la domeniile de cooperare menționate la alineatul (3) sunt prezentate în anexa I.

(5) În cadrul fiecărui program bilateral, Uniunea își concentrează, în principiu, asistența asupra a maximum trei sectoare, care urmează să fie stabilite de comun acord cu țara parteneră interesată, acolo unde este posibil.

Articolul 6

Programe tematice

(1) Acțiunile întreprinse prin intermediul programelor tematice adaugă valoare acțiunilor finanțate în cadrul programelor geografice, și sunt complementare și în concordanță cu aceste acțiuni.

(2) Pentru programarea acțiunilor tematice se aplică cel puțin una dintre următoarele condiții:

- (a) obiectivele de politică ale Uniunii urmărite de prezentul regulament nu pot fi îndeplinite în mod corespunzător sau eficace prin intermediul programelor geografice și nici, după caz, prin intermediul unor acțiuni întreprinse în lipsa unui program geografic sau în cazul suspendării unui astfel de program sau în cazul în care nu există un acord privind aceste acțiuni cu țara parteneră respectivă;
- (b) acțiunile vizează inițiative globale de sprijinire a obiectivelor de dezvoltare stabilite la nivel internațional sau bunuri publice globale și provocări globale;

- (c) acțiunile au un caracter multiregional, multistatal și/sau transversal;
- (d) acțiunile pun în aplicare politici sau inițiative inovatoare cu obiectivul de a ghida viitoarele acțiuni;
- (e) acțiunile reflectă o prioritate de politică a Uniunii, o obligație internațională sau un angajament internațional al Uniunii, relevante în domeniul cooperării pentru dezvoltare.

(3) În absența unei dispoziții contrare în prezentul regulament, acțiunile tematice au drept beneficiari direcți țările sau teritoriile menționate la articolul 1 alineatul (1) litera (b) și se desfășoară în aceste țări sau teritorii. Acțiunile respective se pot desfășura în afara țărilor sau teritoriilor respective în cazul în care aceasta este cea mai eficientă modalitate de realizare a obiectivelor programului în cauză.

Articolul 7

Bunuri publice globale și provocări globale

(1) Obiectivul asistenței Uniunii în temeiul programului „Bunuri publice globale și provocări globale” este acela de a sprijini acțiuni în următoarele domenii:

- (a) mediul și schimbările climatice;
- (b) energia durabilă;
- (c) dezvoltarea umană, inclusiv munca decentă, justiția socială și cultura;
- (d) securitatea alimentară și nutrițională și agricultura durabilă; precum și
- (e) migrația și azilul.

(2) Mai multe detalii cu privire la domeniile de cooperare menționate la alineatul (1) sunt prezentate în anexa II partea A.

Articolul 8

Organizații ale societății civile și autorități locale

(1) Obiectivul asistenței din partea Uniunii în temeiul programului „Organizații ale societății civile și autorități locale” este de a consolida organizațiile societății civile și autoritățile locale din țările partenere și, în cazurile prevăzute în prezentul regulament, cele din Uniune și din beneficiarii eligibili în temeiul Regulamentului (UE) nr. 231/2014.

Acțiunile care primesc finanțare sunt realizate în principal de organizațiile societății civile și de autoritățile locale. Acolo unde este cazul, pentru a asigura eficacitatea acestora, acțiunile pot fi realizate de alți actori în beneficiul organizațiilor societății civile și al autorităților locale respective.

(2) Mai multe detalii cu privire la domeniile de cooperare menționate în prezentul articol sunt prezentate în anexa II partea B.

Articolul 9

Programul pan-african

(1) Obiectivul asistenței din partea Uniunii în temeiul programului pan-african este să sprijine parteneriatul strategic între Africa și Uniune, cu modificările și completările ulterioare, pentru a include activitățile cu caracter transregional, continental sau global de pe teritoriul Africii și în colaborare cu Africa.

(2) Programul pan-african asigură complementaritatea și coerența cu alte programe din cadrul prezentului regulament și cu alte instrumente ale Uniunii de finanțare a acțiunii externe a Uniunii, în special Fondul european de dezvoltare și Instrumentul european de vecinătate.

(3) Mai multe detalii cu privire la domeniile de cooperare menționate în prezentul articol sunt prezentate în anexa III.

TITLUL III

PROGRAMAREA ȘI ALOCAREA FONDURILOR

Articolul 10

Cadrul general

(1) Pentru programele geografice, programele orientative multianuale pentru țările și regiunile partenere se întocmesc pe baza unui document strategic, astfel cum se prevede la articolul 11.

Pentru programele tematice, programele orientative multianuale se întocmesc astfel cum se prevede la articolul 13.

Programul orientativ multianual pan-african se întocmește astfel cum se prevede la articolul 14.

(2) Comisia adoptă măsurile de punere în aplicare menționate la articolul 2 din Regulamentul (UE) nr. 236/2014 pe baza documentelor de programare menționate la articolele 11, 13 și 14 din prezentul regulament.

(3) Sprijinul din partea Uniunii poate lua, de asemenea, forma unor măsuri nereglementate de documentele de programare menționate la articolele 11, 13 și 14 din prezentul regulament, astfel cum se prevede la articolul 2 din Regulamentul (UE) nr. 236/2014.

(4) Uniunea și statele membre se consultă reciproc atât în primele etape ale procesului de programare, cât și în cursul acestuia, pentru a promova coerența, complementaritatea și consecvența activităților lor de cooperare. Respectiva consultare poate conduce la programare în comun, realizată de Uniune împreună cu statele sale membre. Uniunea se consultă și cu alți donatori și actori în domeniul dezvoltării, inclusiv cu reprezentanți ai societății civile, cu autoritățile locale și cu alte organisme de punere în aplicare. Se asigură informarea Parlamentului European.

(5) Programarea în temeiul prezentului regulament se face cu respectarea corespunzătoare a drepturilor omului și a democrației în țările partenere.

(6) Este permisă nealocarea fondurilor prevăzute de prezentul regulament, în scopul de a asigura o reacție adecvată a Uniunii în situații neprevăzute, în special de fragilitate, de criză și de post-criză, precum și de a permite sincronizarea cu ciclurile strategice ale țărilor partenere și modificarea alocărilor orientative a fondurilor în urma revizuirilor efectuate în temeiul articolului 11 alineatul (5), al articolului 13 alineatul (2) și al articolului 14 alineatul (3). Sub rezerva alocării sau realocării ulterioare, în conformitate cu procedurile prevăzute la articolul 15, utilizarea acestor fonduri se decide ulterior în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 236/2014.

La nivelul fiecărui tip de program, partea de fonduri rămasă nealocată nu depășește 5 %, cu excepția utilizării pentru sincronizare și pentru țările menționate la articolul 12 alineatul (1).

(7) Fără a aduce atingere articolului 2 alineatul (3), Comisia poate include o alocare financiară specifică pentru a asista țările și regiunile partenere în vederea consolidării cooperării lor cu regiunile ultraperiferice ale Uniunii cu care se învecinează.

(8) Orice programare sau revizuire a programelor care are loc ulterior publicării raportului intermediar de evaluare prevăzut la articolul 17 din Regulamentul (UE) nr. 236/2014 ține seama de rezultatele, constatările și concluziile raportului menționat.

Articolul 11

Documente de programare pentru programe geografice

(1) La pregătirea, punerea în aplicare și revizuirea tuturor documentelor de programare în temeiul prezentului articol se respectă principiile de coerență a politicilor pentru dezvoltare și de eficacitate a ajutorului și anume asumarea democratică a responsabilității, parteneriat, coordonare, armonizare, aliniere la sistemele țării partenere sau la cele regionale, transparență, responsabilizarea reciprocă și orientarea spre rezultate, astfel cum sunt prevăzute la articolul 3 alineatele (4)-(8). Atunci când este posibil, perioada de programare se sincronizează cu ciclurile strategice ale țării partenere.

Documentele de programare pentru programele geografice, inclusiv documentele de programare comune, se bazează, în măsura posibilului, pe un dialog între Uniune, statele membre și țara sau regiunea parteneră în cauză, incluzând parlamentele naționale și regionale și implică societatea civilă, autoritățile locale și alte părți, astfel încât să se accentueze asumarea în

comun a responsabilității pentru acest proces și să se încurajeze susținerea strategiilor naționale de dezvoltare, în special a celor destinate reducerii sărăciei.

(2) Uniunea elaborează documente de strategie pentru a țara sau regiunea parteneră în cauză în vederea asigurării unui cadru coerent pentru cooperarea în domeniul dezvoltării dintre Uniune și țara sau regiunea parteneră în cauză, consecvent scopului general și domeniului de aplicare, obiectivelor, principiilor și dispozițiilor de politică prevăzute în prezentul regulament.

(3) Nu este necesar niciun document strategic pentru:

(a) țările care au o strategie națională de dezvoltare sub forma unui plan național de dezvoltare sau a unui document de dezvoltare similar, acceptată de Comisie ca bază pentru programul orientativ multianual corespunzător, la data adoptării acestuia din urmă;

(b) țările sau regiunile pentru care a fost întocmit un document-cadru comun care cuprinde o strategie cuprinzătoare a Uniunii, inclusiv un capitol specific privind politica pentru dezvoltare;

(c) țările sau regiunile pentru care Uniunea și statele membre au convenit asupra unui document comun de programare multianuală;

(d) regiunile care au o strategie convenită de comun acord cu Uniunea;

(e) țările în care Uniunea intenționează să își sincronizeze strategia cu un nou ciclu național, începând înainte de 1 ianuarie 2017; în astfel de cazuri, programul orientativ multianual pentru perioada interimară dintre 1 ianuarie 2014 și începutul noului ciclu național include reacția Uniunii cu privire la acea țară;

(f) țările sau regiunile care beneficiază de o alocare a fondurilor Uniunii în temeiul prezentului regulament de cel mult 50 000 000 EUR pentru perioada 2014-2020.

În cazurile menționate la al doilea paragraf literele (b) și (f), programul orientativ multianual pentru țara sau regiunea respectivă include strategia pentru dezvoltare a Uniunii pentru țara sau regiunea respectivă.

(4) Documentele de strategie fac obiectul unei reexaminări intermediare sau a unei reexaminări ad-hoc, după necesități, în conformitate, după caz, cu principiile și procedurile prevăzute de acordurile de parteneriat și de cooperare încheiate cu țara sau regiunea respectivă.

(5) Pentru fiecare dintre țările sau regiunile care beneficiază de o alocare financiară orientativă a fondurilor Uniunii în temeiul prezentului regulament se întocmesc programe orientative multianuale pentru programele geografice. Cu excepția țărilor sau regiunilor menționate la alineatul (3) primul paragraf literele (e) și (f), documente respective se întocmesc pe baza documentelor de strategie sau a documentelor echivalente, după cum se menționează la alineatul (5).

În sensul prezentului regulament, documentul comun de programare multianuală prevăzut la alineatul (3) primul paragraf litera (c) din prezentul articol poate fi considerat drept programul orientativ multianual dacă respectă principiile și condițiile stabilite în prezentul alineat, incluzând o alocare orientativă de fonduri, precum și principiile stabilite la articolul 15.

Programele orientative multianuale pentru programe geografice stabilesc domeniile prioritare selectate pentru finanțare din partea Uniunii, obiectivele specifice, rezultatele preconizate, indicatori de performanță clari, specifici și transparenți, alocările financiare orientative, atât la nivel global, cât și per domeniu prioritar, precum și, după caz, modalitățile de acordare a ajutorului.

Comisia adoptă alocațiile financiare orientative multianuale din cadrul fiecărui program geografic în conformitate cu principiile generale ale prezentului regulament, pe baza criteriilor prevăzute la articolul 3 alineatul (2) și luând în considerare, alături de specificitatea diferitelor programe, dificultățile specifice cu care se confruntă țările sau regiunile aflate în situații de criză, de vulnerabilitate, de fragilitate, de conflict sau de risc de dezastre.

După caz, alocările financiare se pot acorda sub forma unor limite de sume și/sau unele fonduri pot fi lăsate nealocate. Nicio alocare financiară orientativă nu poate fi prevăzută după încheierea perioadei 2014-2020, cu excepția cazurilor în care face în mod specific obiectul disponibilității resurselor după încheierea perioadei respective.

Programele orientative multianuale pentru programe geografice pot fi revizuite, atunci când este necesar, inclusiv în vederea unei puneri în aplicare eficace, luând în considerare revizuirile intermediare sau ad-hoc ale documentului strategic pe care se bazează.

Alocările financiare orientative, prioritățile, obiectivele specifice, rezultatele preconizate, indicatorii de performanță și, după caz, modalitățile de acordare a ajutorului pot fi, de asemenea, adaptate în urma revizuirilor, în special în urma unei situații de criză sau post-criză.

Astfel de revizuiți ar trebui să acopere necesitățile, angajamentul și progresele înregistrate cu privire la obiectivele convenite pentru dezvoltare, inclusiv cele referitoare la drepturile omului, democrație, statul de drept și buna guvernare.

(6) În raportul intermediar menționat la articolul 17 din Regulamentul (UE) nr. 236/2014, Comisia include aspectele programării comune cu statele membre, precum și recomandări în cazul în care programarea comună nu a dat pe deplin rezultate.

Articolul 12

Programare pentru țările și regiunile aflate în situații de criză, post-criză sau de fragilitate

(1) La întocmirea documentelor de programare pentru țările și regiunile aflate în situații de criză, post-criză sau de fragilitate sau risc de producere a unor dezastre naturale, se iau în considerare în mod corespunzător vulnerabilitatea, nevoile speciale și circumstanțele țărilor sau regiunilor în cauză.

Ar trebui să se acorde o atenție corespunzătoare măsurilor de prevenire a conflictelor, de consolidare a statului și a păcii, de reconciliere și de reconstrucție postconflict, precum și rolului femeilor și drepturilor copiilor în aceste procese.

În cazul în care țările sau regiunile partenere sunt direct implicate într-o situație de criză, post-criză sau de fragilitate sau sunt afectate de aceasta, se pune un accent special pe amplificarea coordonării dintre toți actorii relevanți în ceea ce privește acordarea de ajutor de urgență, reabilitarea și dezvoltarea, pentru a facilita tranziția de la o situație de urgență la faza de dezvoltare.

Documentele de programare pentru țările și regiunile aflate într-o situație de fragilitate sau expuse dezastrelor naturale prevăd măsuri de pregătire pentru dezastre și de prevenire a acestora, precum și de gestionare a consecințelor unor astfel de dezastre, abordează chestiunea vulnerabilității la șocuri și consolidează reziliența.

(2) În situațiile în care motive imperative și justificate în mod corespunzător impun acest lucru de urgență, cum ar fi crizele sau amenințările imediate la adresa democrației, a statului de drept, a drepturilor omului sau a libertăților fundamentale Comisia poate să adopte acte de punere în aplicare cu aplicabilitate imediată în conformitate cu procedura menționată la articolul 16 alineatul (4) din Regulamentul (UE) nr. 236/2014 pentru modificarea documentelor de strategie și a programelor orientative multianuale menționate la articolul 11 din prezentul regulament.

Revizuirile respective pot genera o strategie specifică și adaptată pentru a asigura trecerea la cooperare și dezvoltare pe termen lung, promovând o mai bună coordonare și tranziție între instrumentele de politică umanitară și cele de dezvoltare.

*Articolul 13***Documente de programare pentru programe tematice**

(1) Programele orientative multianuale pentru programele tematice stabilesc strategia Uniunii pentru tematica vizată și, în ceea ce privește programul „Bunuri publice globale și provocări globale”, pentru fiecare domeniu de cooperare, precum și prioritățile selectate pentru finanțare din partea Uniunii, obiectivele specifice, rezultatele preconizate, indicatori de performanță clari, specifici și transparenți, situația internațională, activitățile partenerilor principali și, după caz, modalitățile de acordare a ajutorului.

După caz, se definesc resurse și priorități de intervenție pentru participarea la inițiativele globale.

Programele orientative multianuale pentru programe tematice sunt complementare programelor geografice și coerente cu documentele de strategie menționate la articolul 11 alineatul (2).

(2) Programele orientative multianuale pentru programe tematice prevăd alocarea financiară orientativă la nivel global, pentru fiecare domeniu de cooperare și pentru fiecare prioritate. După caz, această alocare se poate acorda sub forma unor limite de sume, iar unele fonduri pot rămâne nealocate.

Programele orientative multianuale pentru programe tematice se revizuiesc în funcție de necesități, în vederea unei puneri în aplicare efective, luând în considerare reexaminările intermediare sau ad-hoc.

Alocările financiare orientative, prioritățile, obiectivele specifice, rezultatele preconizate, indicatorii de performanță și, după caz, modalitățile de acordare a ajutorului pot fi, de asemenea, adaptate în urma revizuirilor.

*Articolul 14***Documente de programare pentru programul pan-african**

(1) La elaborarea, punerea în aplicare și revizuirea documentelor de programare pentru programul pan-african se respectă principiile eficacității ajutorului, astfel cum sunt prevăzute la articolul 3 alineatele (4)-(8).

Documentele de programare pentru programul pan-african se bazează pe un dialog implicând toate părțile interesate relevante, cum ar fi Parlamentul pan-african.

(2) Programul orientativ multianual pentru programul pan-african stabilește prioritățile selectate pentru finanțare, obiectivele specifice, rezultatele preconizate, indicatori de performanță clari, specifici și transparenți și, după caz, modalitățile de acordare a ajutorului.

Se asigură coerența programului orientativ multianual pentru programul pan-african cu programele geografice și tematice din cadrul prezentului regulament.

(3) Programul orientativ multianual pentru programul pan-african prevede alocările financiare orientative la nivel global, pentru fiecare domeniu de activitate și pentru fiecare prioritate. Atunci când este cazul, alocarea financiară orientativă poate fi acordată sub forma unor limite de sume.

Programul orientativ multianual pentru programul pan-african poate fi revizuit atunci când este necesar, pentru a face față unor dificultăți neprevăzute sau unor probleme de implementare și pentru a ține seama de revizuirile Parteneriatului strategic.

*Articolul 15***Aprobarea documentelor de strategie și adoptarea programelor orientative multianuale**

(1) Comisia aprobă documentele de strategie menționate la articolul 11 și adoptă programele orientative multianuale menționate la articolele 11, 13 și 14 prin intermediul unor acte de punere în aplicare. Respectivele actele de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 16 alineatul (3) din Regulamentul (UE) nr. 236/2014. Procedura menționată se aplică, de asemenea, în cazul revizuirilor care conduc la o modificare semnificativă a strategiei sau a programării acesteia.

(2) În situațiile în care motive imperative și justificate în mod corespunzător impun acest lucru de urgență, cum ar fi crizele sau amenințările imediate la adresa democrației, a statului de drept, a drepturilor omului sau a libertăților fundamentale, Comisia poate să revizuiască documentele de strategie menționate la articolul 11 din prezentul regulament și programele orientative multianuale menționate la articolele 11, 13 și 14 din prezentul regulament în conformitate cu procedura menționată la articolul 16 alineatul (4) din Regulamentul (UE) nr. 236/2014.

TITLUL IV

DISPOZIȚII FINALE*Articolul 16***Participarea unei țări terțe neeligibile în temeiul prezentului regulament**

În situații excepționale și justificate în mod corespunzător și fără a aduce atingere articolului 2 alineatul (3) din prezentul regulament, pentru a asigura coerența și eficacitatea finanțării Uniunii sau pentru a promova cooperarea regională sau transregională, Comisia poate decide ca, în cadrul programelor orientative multianuale în conformitate cu articolul 15 din prezentul regulament sau al măsurilor relevante de punere în aplicare în conformitate cu articolul 2 din Regulamentul (UE) nr. 236/2014, să extindă eligibilitatea acțiunilor la țările și teritoriile care altfel nu ar fi eligibile pentru finanțare în temeiul articolului 1 din prezentul regulament, în cazul în care acțiunea care urmează a fi pusă în aplicare are un caracter global, regional, transregional sau transfrontalier.

Articolul 17

Delegarea de competențe Comisiei

(1) În conformitate cu articolul 18, Comisia este împuternicită să adopte acte delegate pentru a modifica:

(a) detaliile referitoare la domeniile de cooperare menționate la:

(i) articolul 5 alineatul (3), conform dispozițiilor anexei I partea A și partea B;

(ii) articolul 7 alineatul (2), conform dispozițiilor anexei II partea A;

(iii) articolul 8 alineatul (2), conform dispozițiilor anexei II partea B;

(iv) articolul 9 alineatul (3), conform dispozițiilor anexei III, în special pentru acțiunile ulterioare reuniunilor la nivel înalt Africa-UE;

(b) alocările financiare orientative în temeiul programelor geografice și al programului tematic „Bunuri publice globale și provocări globale”, astfel cum este prevăzut în anexa IV. Modificările nu vor avea drept efect scăderea sumei inițiale cu mai mult de 5 %, cu excepția alocărilor în temeiul anexei IV punctul 1 litera (b).

(2) În special, în urma publicării raportului intermediar de evaluare menționat la articolul 17 din Regulamentul (UE) nr. 236/2014, precum și pe baza recomandărilor din raportul menționat, Comisia adoptă actele delegate menționate la alineatul (1) din prezentul articol, până la 31 martie 2018.

Articolul 18

Exercitarea delegării de competențe

(1) Competența de a adopta acte delegate se conferă Comisiei sub rezerva condițiilor prevăzute în prezentul articol.

(2) Competența de a adopta acte delegate menționată la articolul 17 se conferă Comisiei pe perioada în care prezentul regulament este în vigoare.

(3) Delegarea competențelor menționată la articolul 17 poate fi revocată în orice moment de Parlamentul European sau de Consiliu. O decizie de revocare pune capăt delegării de competențe precizată în decizia respectivă. Decizia intră în vigoare în ziua următoare publicării sale în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene sau la o dată ulterioară, pe care o specifică. Decizia nu aduce atingere actelor delegate care sunt deja în vigoare.

(4) De îndată ce adoptă un act delegat, Comisia îl notifică simultan Parlamentului European și Consiliului.

(5) Un act delegat adoptat în temeiul articolului 17 intră în vigoare numai dacă Parlamentul European sau Consiliul nu formulează obiecții în termen de 2 luni de la notificarea actului respectiv Parlamentului European sau Consiliului ori dacă, înainte de expirarea perioadei în cauză, atât Parlamentul European, cât și Consiliul au informat Comisia că nu vor prezenta obiecții. Acest termen se prelungește cu două luni la inițiativa Parlamentului European sau a Consiliului.

Articolul 19

Comitetul

(1) Comisia este asistată de comitetul intitulat Comitetul ICD. Respectivul comitet reprezintă un comitet în sensul Regulamentului (UE) nr. 182/2011.

(2) Un observator din partea BEI participă la lucrările comitetului ICD referitoare la aspecte care implică BEI.

Articolul 20

Pachetul financiar

(1) Pachetul financiar pentru punerea în aplicare a prezentului regulament pentru perioada 2014-2020 este de 19 661 639 000 EUR.

Creditele anuale sunt autorizate de Parlamentul European și de Consiliu, în limitele stabilite în cadrul financiar multianual.

(2) Sumele orientative alocate în perioada 2014-2020 pentru fiecare program prevăzut la articolele 5-9 sunt prevăzute în anexa IV.

(3) În conformitate cu articolul 18 alineatul (4) din Regulamentul (UE) nr. 1288/2013 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽¹⁾, pentru a promova dimensiunea internațională a învățământului superior, se alocă o sumă orientativă de 1 680 000 000 EUR din diferitele instrumente pentru finanțarea acțiunii externe, Instrumentul de cooperare pentru dezvoltare, Instrumentul european de vecinătate, Instrumentul de parteneriat și Instrumentul de asistență pentru preaderare), pentru acțiuni de mobilitate în scop educațional în și din țările partenere în înțelesul Regulamentului (UE) nr. 1288/2013 și pentru cooperare și dialog în materie de politici cu autorități, instituții și organizații din țările respective.

Pentru utilizarea respectivelor fonduri se aplică Regulamentul (UE) nr. 1288/2013.

⁽¹⁾ Regulamentul (UE) nr. 1288/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2013 de instituire a acțiunii „Erasmus +”: Programul Uniunii pentru educație, formare, tineret și sport și de abrogare a Deciziilor nr. 1719/2006/CE, nr. 1720/2006/CE și nr. 1298/2008/CE (JO L 347, 20.12.2013, p. 50).

Finanțarea va fi pusă la dispoziție prin două alocări multianuale care acoperă doar primii patru ani, respectiv ultimii trei ani. Această finanțare va fi reflectată în programarea orientativă multianuală prevăzută în prezentul regulament, în conformitate cu nevoile și prioritățile identificate ale țărilor vizate. Sumele alocate pot fi revizuite în caz de circumstanțe majore neprevăzute sau de schimbări politice importante, în conformitate cu prioritățile externe ale Uniunii.

(4) Finanțarea în temeiul prezentului regulament pentru acțiuni în temeiul alineatului (3) nu depășește 707 000 000 EUR. Fondurile provin din alocările financiare pentru programele geografice și se precizează distribuția regională preconizată și tipurile de acțiuni. Finanțarea în temeiul prezentului regulament pentru acțiunile care intră sub incidența Regulamentului (UE) nr. 1288/2013 este utilizată pentru acțiuni în beneficiul țărilor care intră sub incidența prezentului regulament parteneri, acordându-se o atenție specială țărilor celor mai sărace. Acțiunile de mobilitate a studenților și a personalului, finanțate prin alocări în temeiul prezentului regulament, se axează pe domenii relevante pentru o dezvoltare durabilă și favorabilă incluziunii a țărilor în curs de dezvoltare.

(5) Comisia include în raportul său anual privind punerea în aplicare a prezentului regulament, prevăzut la articolul 13 din Regulamentul (UE) nr. 236/2014, o listă cu toate acțiunile menționate la alineatul (3) din prezentul articol care sunt finanțate în temeiul prezentului regulament și analizează conformitatea acestora cu obiectivele și principiile stabilite la articolele 2 și 3 din prezentul regulament.

Articolul 21

Serviciul European de Acțiune Externă

Prezentul regulament se aplică în conformitate cu Decizia 2010/427/UE.

Articolul 22

Intrarea în vigoare

Prezentul regulament intră în vigoare în ziua următoare datei publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Prezentul regulament se aplică de la 1 ianuarie 2014 până la 31 decembrie 2020.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la Strasbourg, 11 martie 2014.

Pentru Parlamentul European

Președintele

M. SCHULZ

Pentru Consiliu

Președintele

D. KOURKOULAS

ANEXA I

DOMENII DE COOPERARE ÎN CADRUL PROGRAMELOR GEOGRAFICE

A. DOMENII COMUNE DE COOPERARE ÎN CADRUL PROGRAMELOR GEOGRAFICE

Programele geografice se inspiră din domeniile de cooperare menționate în continuare, care nu ar trebui interpretate drept sectoare. Prioritățile vor fi stabilite în conformitate cu angajamentele internaționale din domeniul politicii pentru dezvoltare asumate de Uniune, în special cu ODM și cu noile obiective post-2015 în domeniul dezvoltării, convenite la nivel internațional, care modifică sau înlocuiesc ODM, precum și pe baza unui dialog în materie de politici cu fiecare țară sau regiune parteneră eligibilă.

I. Drepturile omului, democrația și buna guvernare

(a) Drepturile omului, democrație și statul de drept:

- (i) sprijinirea democratizării și a consolidării instituțiilor democratice, inclusiv a rolului parlamentelor;
- (ii) consolidarea statului de drept și a independenței sistemelor de justiție și de protecție și asigurarea accesului tuturor la justiție în mod neîngrădit și egal;
- (iii) sprijinirea unei funcționări transparente și responsabile a instituțiilor, precum și a descentralizării; promovarea unui dialog social participativ la nivel național și a altor dialoguri privind guvernarea și drepturile omului;
- (iv) promovarea libertății mass-media, inclusiv în ceea ce privește mijloacele moderne de comunicare;
- (v) promovarea pluralismului politic, a protecției drepturilor civile, culturale, economice, politice și sociale, precum și a protecției persoanelor care aparțin minorităților și grupurilor celor mai vulnerabile;
- (vi) sprijinirea combaterii discriminării și a practicilor discriminatorii, indiferent de motivele pe care sunt bazate, cum ar fi cele legate de originea rasială sau etnică, castă, religie sau credință, sex, identitatea de gen, orientarea sexuală, afilierea socială, handicap, starea de sănătate sau vârstă;
- (vii) promovarea înscrierii în registrele de stare civilă, în special a înregistrării nașterilor și deceselor;

(b) Egalitatea de gen, emanciparea femeilor și șanse egale pentru femei:

- (i) promovarea egalității de gen și a echității;
- (ii) protejarea drepturilor femeilor și fetelor, inclusiv prin acțiuni de combatere a căsătoriei între copii și a altor practici tradiționale vătămătoare precum mutilarea genitală a femeilor și fetelor, precum și prin sprijin acordat victimelor violenței pe criterii de gen;
- (iii) promovarea emancipării femeilor, inclusiv în rolul lor de agenți în domeniul dezvoltării și al consolidării păcii;

(c) Gestionarea sectorului public la nivel central și local:

- (i) sprijin pentru dezvoltarea sectorului public în scopul îmbunătățirii accesului universal și nediscriminatoriu la serviciile de bază, în special privind sănătatea și educația;
- (ii) programe de sprijin pentru a îmbunătăți formularea politicilor, gestionarea finanțelor publice, inclusiv înființarea și consolidarea organismelor și a măsurilor în materie de control, audit și antifraudă, precum și dezvoltarea instituțională, inclusiv gestionarea resurselor umane;
- (iii) consolidarea cunoștințelor tehnice ale parlamentelor, care să le permită să evalueze și să contribuie la elaborarea și supravegherea bugetelor naționale, inclusiv cu privire la aspectele interne generate de extragerea resurselor și la aspectele fiscale;

(d) Politica și administrarea fiscală:

- (i) sprijinirea elaborării sau a consolidării unor sisteme fiscale naționale echitabile, transparente, eficiente, progresive și sustenabile;
- (ii) consolidarea capacităților de monitorizare din țările în curs de dezvoltare în cadrul luptei împotriva evaziunii fiscale și a fluxurilor financiare ilicite;
- (iii) sprijinirea producerii și diseminării de lucrări privind fraudă fiscală și impactul acesteia, în special prin supravegherea organismelor, parlamentelor și organizațiilor societății civile;

- (iv) sprijinirea inițiativelor multilaterale și regionale cu privire la administrarea fiscală și reformele fiscale;
 - (v) sprijinirea țărilor în curs de dezvoltare pentru o mai mare participare efectivă a acestora în cadrul structurilor și proceselor de cooperare fiscală internațională;
 - (vi) sprijinirea includerii obligației de a prezenta rapoarte pentru fiecare țară și proiect în parte în legislațiile țărilor partenere, în scopul promovării transparenței fiscale;
- (e) Combaterea corupției:
- (i) oferirea de asistență țărilor partenere în ceea ce privește soluționarea tuturor formelor de corupție, inclusiv prin reprezentarea intereselor, sensibilizare și raportare;
 - (ii) creșterea capacității organismelor de supraveghere și control și a sistemului judiciar;
- (f) Societatea civilă și autoritățile locale:
- (i) sprijinirea consolidării capacității organizațiilor societății civile, pentru ca glasul acestora să se facă mai bine auzit și pentru intensificarea participării active la procesul de dezvoltare și pentru progresul pe calea dialogului politic, social și economic;
 - (ii) sprijinirea consolidării capacității autorităților locale și mobilizarea cunoștințelor și experienței acestora pentru promovarea unei abordări teritoriale a dezvoltării, inclusiv a proceselor de descentralizare;
 - (iii) promovarea unui mediu care să permită participarea cetățenilor și acțiuni ale societății civile;
- (g) Promovarea și protejarea drepturilor copiilor:
- (i) promovarea acordării documentelor legale;
 - (ii) sprijinirea unui standard de viață adecvat și sănătos și a creșterii sănătoase până la maturitate;
 - (iii) asigurarea furnizării unei educații de bază pentru toată lumea.

II. Creștere durabilă și favorabilă incluziunii pentru dezvoltarea umană

- (a) Sănătate, educație, protecție socială, ocuparea forței de muncă și cultură
- (i) sprijinirea reformelor sectoriale care sporesc accesul la serviciile sociale de bază, în special calitatea serviciilor de sănătate și educaționale, cu accentul pe ODM-urile conexe și pe accesul la astfel de servicii destinate grupurilor paupere, marginalizate și vulnerabile;
 - (ii) consolidarea capacităților locale pentru a răspunde provocărilor de la nivel mondial, regional și local, inclusiv prin utilizarea sprijinului pentru bugetele sectoriale și un dialog politic intensificat;
 - (iii) consolidarea sistemelor de sănătate, printre altele prin abordarea deficitului de furnizori de servicii de sănătate calificați, printr-o finanțare echitabilă pentru sănătate și punerea la dispoziția celor săraci a medicamentelor și vaccinurilor la prețuri mai accesibile;
 - (iv) promovarea punerii în aplicare depline și eficace a Platformei de acțiune de la Beijing și a Programului de acțiune al Conferinței Internaționale privind Populația și Dezvoltarea și a concluziilor conferințelor de revizuire a acestora, precum și, în acest context, promovarea sănătății sexuale și a reproducerii și a drepturilor aferente;
 - (v) asigurarea unei alimentări corespunzătoare cu apă potabilă de bună calitate accesibilă, a salubrității și igienei adecvate;
 - (vi) consolidarea sprijinului pentru o educație de calitate și a accesului echitabil la aceasta;
 - (vii) sprijinirea formării profesionale pentru capacitatea de inserție profesională și capacitatea de a implementa și utiliza rezultatele cercetării în favoarea dezvoltării durabile;
 - (viii) sprijinirea schemelor și plafoanelor naționale de protecție socială, inclusiv a sistemelor de asigurări sociale de sănătate și de pensii, punând accentul pe reducerea inegalităților;
 - (ix) sprijinirea unei agende privind munca decentă și promovarea dialogului social;
 - (x) promovarea dialogului intercultural, a diversității culturale și a respectării demnității tuturor culturilor, fără discriminare;
 - (xi) promovarea cooperării internaționale pentru incitarea industriilor culturale să contribuie la creșterea economică în țările în curs de dezvoltare pentru a profita din plin de acest lucru în combaterea sărăciei, în special prin concentrarea pe aspecte precum accesul la piață și drepturile de proprietate intelectuală;

- (b) Mediul de afaceri, integrarea regională și piețele mondiale
- (i) sprijinirea dezvoltării unui sector privat local competitiv, inclusiv prin consolidarea capacităților economice și instituționale locale;
 - (ii) sprijinirea dezvoltării unor sisteme de producție și a unor întreprinderi locale, inclusiv întreprinderi ecologice;
 - (iii) promovarea întreprinderilor mici și mijlocii (IMM), a microîntreprinderilor și a cooperativelor, precum și a comerțului echitabil;
 - (iv) promovarea dezvoltării unor piețe locale, naționale și regionale, inclusiv piețe de bunuri și servicii ecologice;
 - (v) sprijinirea reformelor legislative și ale cadrului de reglementare, precum și a aplicării acestora;
 - (vi) facilitarea accesului la serviciile pentru întreprinderi și financiare cum sunt microcreditele și economiile, microasigurările și transferul de plăți;
 - (vii) sprijinirea respectării drepturilor lucrătorilor asupra cărora s-a convenit la nivel internațional;
 - (viii) instituirea și ameliorarea legislației și a registrelor cadastrale, pentru a proteja drepturile de proprietate funciară și de proprietate intelectuală;
 - (ix) promovarea politicilor din domeniul cercetării și inovării care contribuie la dezvoltarea durabilă și favorabilă incluziunii;
 - (x) promovarea investițiilor care generează locuri de muncă durabile, inclusiv prin mecanisme de combinare, cu accent pe finanțarea companiilor naționale și imprimarea unui efect de pârghie capitalurilor naționale, în special la nivelul IMM-urilor, precum și sprijinirea dezvoltării în materie de resurse umane;
 - (xi) îmbunătățirea infrastructurii cu deplina respectare a standardelor sociale și de mediu;
 - (xii) promovarea unor abordări sectoriale privind transporturile durabile, care să satisfacă nevoile țărilor partenere, să garanteze siguranța transporturilor, accesibilitatea și eficiența acestora, precum și reducerea la minimum a efectelor negative asupra mediului;
 - (xiii) angajarea alături de sectorul privat, cu scopul de a stimula dezvoltarea durabilă și responsabilă din punct de vedere social, promovarea responsabilității sociale și față de mediu a întreprinderilor, precum și a asumării răspunderii și a dialogului social;
 - (xiv) oferirea de asistență țărilor în curs de dezvoltare în eforturile lor de integrare comercială, regională și continentală și furnizarea de asistență pentru integrarea lor treptată și lină în economia mondială;
 - (xv) sprijinirea generalizării accesului la tehnologiile din domeniul informației și comunicațiilor, pentru eliminarea decalajului digital.
- (c) Agricultură durabilă și securitatea alimentară și nutrițională
- (i) ajutorarea țărilor în curs de dezvoltare pentru a-și consolida reziliența la șocuri (cum sunt insuficiența resurselor și a proceselor de aprovizionare, volatilitatea prețurilor) și soluționarea inegalităților, îmbunătățind accesul celor săraci la terenuri, alimente, apă, energie și finanțe fără a afecta mediul;
 - (ii) sprijinirea practicilor agricole durabile și a cercetării relevante în domeniul agriculturii și concentrarea pe agricultura practică de mică proprietate și pe mijloacele de subsistență rurală;
 - (iii) sprijinirea femeilor în sectorul agriculturii;
 - (iv) încurajarea eforturilor la nivel guvernamental pentru a facilita investițiile private responsabile din punct de vedere social și ecologic;
 - (v) sprijinirea abordărilor strategice ale problemei siguranței alimentare, cu accent pe disponibilitatea alimentelor, accesul la acestea, infrastructură, stocare și nutriție;
 - (vi) abordarea insecurității alimentare și a malnutriției prin intervenții de bază în situații de tranziție și de fragilitate;
 - (vii) sprijinirea dezvoltării teritoriale conduse la nivel de țară, participative, descentralizate și durabile din punct de vedere ecologic;
- (d) Energia durabilă
- (i) îmbunătățirea accesului la servicii moderne, accesibile, durabile, eficiente, ecologice și bazate pe energii din surse regenerabile și;
 - (ii) promovarea unor soluții locale și regionale privind energia durabilă și a producției de energie descentralizate.

- (e) Gestionarea resurselor naturale, inclusiv a terenurilor, pădurilor și apelor, în special:
 - (i) sprijinirea proceselor și organismelor de supraveghere și susținerea reformelor în materie de guvernare care promovează gestionarea durabilă și transparentă și conservarea resurselor naturale;
 - (ii) promovarea accesului echitabil la apă, precum și a gestionării integrate a resurselor de apă și a managementului bazinului hidrografic;
 - (iii) promovarea protecției și a utilizării durabile a biodiversității și a serviciilor ecosistemice;
 - (iv) promovarea modelelor durabile de producție și de consum și de gestionare sigură și durabilă a produselor chimice și a deșeurilor, ținând seama de impactul acestora asupra sănătății.
- (f) Schimbările climatice și mediul
 - (i) promovarea utilizării unor tehnologii mai ecologice, a energiei durabile și a eficienței resurselor, cu scopul realizării unei dezvoltări caracterizate prin emisii reduse de carbon, concomitent cu impunerea unor standarde de mediu mai stricte;
 - (ii) ameliorarea rezilienței țărilor în curs de dezvoltare la consecințele schimbărilor climatice, prin sprijinirea adaptării și atenuării, pe bază de ecosistem, a schimbărilor climatice și prin măsuri de reducere a riscului de dezastru;
 - (iii) sprijinirea implementării acordurilor de mediu multilaterale relevante, în special a consolidării dimensiunii de mediu a cadrului instituțional pentru dezvoltare durabilă și promovarea protecției biodiversității;
 - (iv) ajutorarea țărilor partenere să facă față provocărilor generate de deplasarea și migrarea provocate de efectele schimbărilor climatice și pentru refacerea mijloacelor de subsistență ale refugiaților climatici.

III. Alte domenii semnificative pentru dezvoltare

- (a) Migrația și azilul
 - (i) sprijinirea eforturilor orientate pentru a exploata pe deplin relația reciprocă dintre migrare, mobilitate, ocuparea forței de muncă și reducerea pauperității, astfel ca migrarea să fie transformată într-o forță pozitivă pentru dezvoltare și să se diminueze „exportul de inteligență”;
 - (ii) sprijinirea țărilor în curs de dezvoltare pentru adoptarea unor politici pe termen lung privind gestionarea fluxurilor migratoare, care să respecte drepturile omului în cazul migranților și a familiilor lor și să favorizeze protecția socială a acestora.
- (b) Asigurarea unei legături între ajutorul umanitar și cooperarea pentru dezvoltare
 - (i) reconstrucția și reabilitarea pe termen mediu și lung a regiunilor și țărilor afectate de conflicte și de dezastre provocate de om și naturale;
 - (ii) desfășurarea unor activități pe termen mediu și pe termen lung care să vizeze autonomizarea și integrarea sau reinserția populațiilor dezrădăcinate, combinând ajutorul de urgență, reabilitarea și dezvoltarea.
- (c) Reziliența și reducerea riscurilor de dezastre
 - (i) în situații de fragilitate, sprijinirea furnizării serviciilor de bază și crearea unor instituții publice legitime, eficace și rezistente, precum și a unei societăți civile active și organizate, în parteneriat cu țările în cauză;
 - (ii) contribuirea la o abordare orientată spre prevenire a fragilității statale, a conflictelor, a dezastrelor naturale și a altor tipuri de criză prin oferirea de asistență țărilor și organizațiilor regionale partenere în eforturile lor de consolidare a sistemelor de avertizare timpurie și guvernare democratică și de consolidare a capacității instituționale;
 - (iii) sprijinirea reducerii, a pregătirii și a prevenirii riscului de dezastre și a gestionării consecințelor unor astfel de dezastre.
- (d) Dezvoltarea și securitatea, inclusiv prevenirea conflictelor
 - (i) abordarea cauzelor profunde ale conflictelor, inclusiv sărăcia, degradarea, exploatarea și distribuția și accesul inegal la resursele naturale și în materie de teren, slaba guvernare, abuzurile privind drepturile omului și inegalitatea pe criterii de gen, ca mijloace de sprijinire a prevenirii și soluționării conflictelor și de consolidare a păcii;
 - (ii) promovarea dialogului, a participării și reconcilierii, în vederea promovării păcii și a prevenirii izbucnirii violențelor, în conformitate cu cele mai bune practici internaționale;
 - (iii) încurajarea cooperării și a reformei politice în domeniile securității și justiției, combaterea traficului de droguri și a altor tipuri de trafic, inclusiv traficul de ființe umane, combaterea corupției și a spălării de bani.

B. DOMENII SPECIFICE DE COOPERARE PER REGIUNE

Asistența din partea Uniunii sprijină acțiunile și dialogurile sectoriale care sunt conforme cu articolul 5 și partea A din prezenta anexă și cu obiectivul general și domeniul de aplicare, precum și cu obiectivele și principiile generale ale prezentului regulament. Se acordă o atenție specială domeniilor descrise mai jos, reflectând strategiile stabilite de comun acord.

I. America Latină

- (a) încurajarea coeziunii sociale, în special a incluziunii sociale, a muncii decente și echității, a egalității de gen și a emancipării femeilor;
- (b) soluționarea problemelor de guvernare și sprijinirea reformelor politice, în special în domeniile politicilor sociale, gestionării finanțelor publice și impozitării, securității (incluzând drogurile, criminalitatea și corupția), consolidarea bunei guvernante, a instituțiilor publice la nivel local, național și regional, (inclusiv prin mecanisme inovatoare de asigurare a cooperării tehnice, de exemplu, Biroul pentru asistență tehnică și schimb de informații — TAIEX și înfrățire), protecția drepturilor omului, inclusiv a drepturilor minorităților, a drepturilor populațiilor indigene și ale populațiilor cu origini africane, respectarea standardelor de bază ale muncii stabilite de Organizația Internațională a Muncii (OIM), protecția mediului, combaterea discriminării, combaterea violenței sexuale și a violenței pe criterii de gen și lupta împotriva producției, consumului și traficului de droguri;
- (c) sprijinirea unei societăți civile active, organizate și independente și consolidarea dialogului social prin sprijinirea partenerilor sociali;
- (d) consolidarea coeziunii sociale, în special prin instituirea și consolidarea de sisteme sustenabile de protecție socială, incluzând asigurările sociale, și prin reforma fiscală, consolidarea capacității sistemelor fiscale și lupta împotriva fraudei și a evaziunii fiscale care contribuie la sporirea egalității și la distribuirea bogăției;
- (e) sprijinirea statelor din America Latină în vederea îndeplinirii obligației acestora de a lua măsuri de precauție în ceea ce privește prevenirea, anchetarea, urmărirea penală, sancționarea, despăgubirea, precum și urmărirea în cazul feminicidelor;
- (f) sprijinirea diferitelor procese de integrare regională și de interconectare a infrastructurilor de rețele, asigurând totodată complementaritatea cu activitățile sprijinite de BEI și de alte instituții;
- (g) abordarea legăturii dintre securitate și dezvoltare;
- (h) consolidarea capacității de a asigura accesul universal la servicii de bază calitative, în special în sectorul sănătății și al educației;
- (i) sprijinirea politicilor în domeniul educației și dezvoltarea unui spațiu comun al învățământului superior în America Latină;
- (j) abordarea vulnerabilității economice și susținerea transformării structurale prin stabilirea unor parteneriate puternice în jurul relațiilor comerciale deschise și echitabile, investițiilor productive care să genereze locuri de muncă mai multe și mai bune într-o economie ecologică și favorabilă incluziunii, transferului de cunoștințe și cooperării în domeniile cercetării, inovării și tehnologiei și promovarea creșterii durabile și favorabile incluziunii în toate dimensiunile sale, cu o atenție deosebită acordată provocărilor prezentate de fluxurile migratorii, securitatea alimentară (inclusiv agricultura și pescuitul durabile), schimbările climatice, energiile durabile și protecția și sporirea biodiversității și serviciilor ecosistemice, inclusiv apa, solul și pădurile; sprijinirea dezvoltării microîntreprinderilor și a IMM-urilor ca surse principale de creștere economică, dezvoltare și locuri de muncă favorabile incluziunii; promovarea ajutorului de dezvoltare pentru comerț în vederea asigurării faptului că microîntreprinderile și IMM-urile din America Latină pot beneficia de posibilitățile de comerț internațional; luarea în considerare a modificărilor Sistemului de preferințe generalizate;
- (k) atenuarea impactului negativ pe care îl va avea asupra economiei multor țări din această regiune excluderea din Sistemul de preferințe generalizate;
- (l) asigurarea unor acțiuni adecvate ulterioare măsurilor de urgență pe termen scurt de abordare a redresării post-dezastru sau post-criză puse în aplicare prin alte instrumente de finanțare.

II. Asia de Sud**(1) Promovarea guvernantei democratice**

- (a) sprijinirea proceselor democratice, încurajarea guvernantei democratice eficace, consolidarea instituțiilor și organismelor publice (inclusiv la nivel local), sprijinirea descentralizării eficiente, a restructurării statale și a proceselor electorale;
- (b) sprijinirea dezvoltării unei societăți civile active, organizate și independente, inclusiv a mass-mediei; și consolidarea dialogului social, prin sprijinirea partenerilor sociali;

- (c) crearea și consolidarea unor instituții publice legitime, eficace și responsabile, promovarea reformelor instituționale și administrative, buna guvernare, combaterea corupției și gestionarea finanțelor publice și sprijinirea statului de drept;
 - (d) consolidarea protecției drepturilor omului, inclusiv a drepturilor minorităților, ale migranților, ale populațiilor indigene și ale grupurilor vulnerabile, lupta împotriva discriminării, combaterea violenței sexuale, pe criterii de gen și împotriva copiilor și combaterea traficului de ființe umane;
 - (e) protecția drepturilor omului, prin promovarea de reforme instituționale (inclusiv privind buna guvernare și lupta anticorupție, gestionarea finanțelor publice, fiscalitate și reforma administrației publice) și de reforme legislative, administrative și de reglementare, în acord cu standardele internaționale, în special în statele și țările fragile aflate în situații de conflict și post-conflict;
- (2) Promovarea incluziunii sociale și a dezvoltării umane în toate dimensiunile sale
- (a) încurajarea coeziunii sociale, în special a incluziunii sociale, a muncii decente și echității și egalității de gen prin educație, sănătate și alte politici sociale;
 - (b) consolidarea capacității de a asigura accesul universal la serviciile de bază, în special în sectorul sănătății și al educației; îmbunătățirea accesului tuturor la educație, în vederea ridicării nivelului de cunoștințe, competențe și al capacității de inserție profesională pe piața muncii, inclusiv, dacă este relevant, prin abordarea inegalității și a discriminării pe bază de ocupație și ascendență și, în special, a discriminării pe bază de castă;
 - (c) promovarea protecției și a incluziunii sociale, a muncii în condiții decente și a standardelor de bază în domeniul muncii, a echității și a egalității de gen prin educație, sănătate și alte politici sociale;
 - (d) promovarea unor servicii de educație și formare profesională și de sănătate de înaltă calitate care sunt accesibile tuturor (inclusiv pentru fete și femei);
 - (e) în contextul legăturii dintre securitate și dezvoltare, combaterea violenței pe criterii de gen și de ascendență, a răpirii de copii, a corupției și criminalității organizate, a producției, consumului și traficului de droguri și a altor forme de trafic;
 - (f) stabilirea unor parteneriate orientate spre dezvoltare în domeniile agriculturii, dezvoltării sectorului privat, comerțului, investițiilor, ajutoarelor, migrației, cercetării, inovării și tehnologiei și furnizării de bunuri publice, urmărind reducerea pauperității și incluziunea socială.
- (3) Sprijinirea dezvoltării durabile, creșterea rezilienței societăților din Asia de Sud la schimbările climatice și la dezastrelle naturale
- (a) promovarea creșterii durabile și favorabile incluziunii și a mijloacelor de subsistență, a dezvoltării rurale integrate, a agriculturii și silviculturii durabile, a securității alimentare și nutriționale;
 - (b) promovarea utilizării durabile a resurselor naturale și a energiei din surse regenerabile, a protecției biodiversității, a gestionării apei și a deșeurilor, a protejării solului și a pădurilor;
 - (c) contribuții la eforturile pentru abordarea schimbărilor climatice prin sprijinirea măsurilor de adaptare, de atenuare și de reducere a riscului de dezastre;
 - (d) sprijinirea eforturilor de ameliorare a diversificării economice, a competitivității și a comerțului, a dezvoltării sectorului privat cu un accent deosebit pe microîntreprinderi, pe IMM-uri și cooperative;
 - (e) promovarea consumului și producției durabile, precum și a investițiilor în tehnologii ecologice, energii durabile, transporturi, agricultură și pescuit durabile, protecției și sporirii biodiversității și serviciilor ecosistemice, incluzând apa și pădurile, precum și creării de locuri de muncă decente în cadrul economiei ecologice;
 - (f) sprijinirea pregătirii pentru dezastre și redresării post-dezastru pe termen lung, inclusiv în domeniul securității alimentare și nutriționale și a asistenței acordate persoanelor dezrădăcinate.
- (4) Sprijinirea cooperării în materie de integrare regională
- (a) încurajarea integrării și a cooperării regionale într-un mod orientat spre rezultate, prin sprijinirea integrării și a dialogului regional, în special prin intermediul Asociației Asia de Sud pentru Cooperare Regională și prin promovarea obiectivelor de dezvoltare ale procesului de la Istanbul („Inima Asiei”);
 - (b) sprijinirea unei gestionări a frontierelor și a unei cooperări transfrontaliere eficiente, în vederea promovării unei dezvoltări economice, sociale și de mediu durabile în regiunile frontaliere; lupta împotriva criminalității organizate, a producției, consumului și traficului de droguri;
 - (c) sprijinirea inițiativelor regionale care vizează principalele boli transmisibile; contribuirea la prevenirea riscurilor la adresa sănătății și reacția la acestea, inclusiv la cele apărute la interfața dintre animale, oameni și diferitele medii ale acestora.

III. Asia de Nord și de Sud-Est**(1) Promovarea guvernancei democratice**

- (a) contribuirea la democratizare; crearea și consolidarea de instituții și organisme publice legitime, eficiente și responsabile și protejarea drepturilor omului, prin promovarea de reforme instituționale (inclusiv privind buna guvernare și lupta anticorupție, gestionarea finanțelor publice, fiscalitatea și reforma administrației publice) și de reforme legislative, administrative și de reglementare, în acord cu standardele internaționale, în special în statele și țările fragile aflate în situații de conflict și post-conflict;
- (b) consolidarea protecției drepturilor omului, inclusiv drepturile minorităților, drepturile populațiilor indigene, promovarea respectării standardelor de bază ale muncii, lupta împotriva discriminării, combaterea violenței sexuale, pe criterii de gen și a violenței împotriva copiilor, inclusiv implicarea copiilor în conflicte armate, precum și soluționarea chestiunii traficului de ființe umane;
- (c) sprijinirea arhitecturii drepturilor omului din cadrul Asociației Națiunilor din Asia de Sud-Est (ASEAN), în special a lucrărilor Comisiei interguvernamentale a ASEAN privind drepturile omului;
- (d) crearea și consolidarea unor instituții și organisme publice legitime, eficace și responsabile;
- (e) sprijinirea unei societăți civile active, organizate și independente; consolidarea dialogului social prin sprijinirea partenerilor sociali;
- (f) sprijinirea eforturilor depuse în regiune pentru încurajarea democrației, a statului de drept și a securității cetățenilor, inclusiv prin intermediul reformei în sectorul justiției și al securității, precum și promovarea dialogului interetnic și interconfesional și a proceselor de pace;
- (g) în contextul legăturii dintre securitate și dezvoltare, combaterea corupției și criminalității organizate, a producției, consumului și traficului de droguri și a altor forme de trafic și sprijinirea gestionării eficiente a frontierelor și a cooperării transfrontaliere în scopul promovării dezvoltării economice, sociale și de mediu în regiunile frontaliere; sprijinirea activităților de deminare.

(2) Promovarea incluziunii sociale și a dezvoltării umane în toate dimensiunile sale;

- (a) încurajarea coeziunii sociale, în special a incluziunii sociale, a muncii decente și echității și a egalității de gen;
- (b) consolidarea capacității de a asigura accesul universal la serviciile de bază, în special în sectorul sănătății și al educației; îmbunătățirea accesului tuturor la educație, în vederea ridicării nivelului de cunoștințe, priceperi și al capacității de inserție profesională pe piața muncii, inclusiv, în cazul în care este pertinent, prin abordarea inegalității și a discriminării pe bază de ocupație și ascendență și, în special, a discriminării pe bază de castă;
- (c) stabilirea unor parteneriate orientate spre dezvoltare în sfera agriculturii, dezvoltării sectorului privat, comerțului, investițiilor, ajutoarelor, migrației, cercetării, inovării și tehnologiei și asigurarea unor bunuri publice, urmărind reducerea pauperității și integrarea socială;
- (d) sprijinirea eforturilor depuse în regiune pentru prevenirea riscurilor la adresa sănătății și reacția la acestea, inclusiv la cele apărute la interfața dintre animale, oameni și diferitele medii ale acestora;
- (e) promovarea educației, a învățării pe tot parcursul vieții și a formării profesionale favorabile incluziunii (inclusiv învățământul superior, învățământul profesional și tehnic), precum și îmbunătățirea funcționării piețelor forței de muncă;
- (f) promovarea unei economii mai ecologice și a creșterii durabile și favorabile incluziunii, mai ales în domeniul agriculturii, al securității alimentare și nutriției, al energiei durabile, precum și promovarea protecției și favorizării biodiversității și a serviciilor ecosistemice;
- (g) în contextul legăturii dintre dezvoltare și securitate, combaterea violenței pe criterii de gen și de ascendență și a răpirii de copii.

(3) Sprijinirea dezvoltării durabile și creșterea rezilienței societăților din Asia de Sud la schimbările climatice și la dezastrelle naturale

- (a) sprijinirea atenuării și a adaptării la schimbările climatice, promovarea consumului și producției durabile;
- (b) sprijin acordat regiunii pentru a integra chestiunea schimbărilor climatice în cadrul unor strategii de dezvoltare durabilă, pentru a dezvolta politici și instrumente de adaptare și atenuare, pentru a aborda efectele negative ale schimbărilor climatice și a încuraja inițiativele pe termen lung și pentru a reduce vulnerabilitatea în fața dezastrelor, pentru a sprijini cadrul multisectorial al ASEAN privind schimbările climatice: Agricultură și silvicultură în scopul securității alimentare;

- (c) având în vedere creșterea populației și cererea în schimbare a consumatorilor, sprijinirea consumului și producției durabile, precum și a investițiilor în tehnologii nepoluante, mai ales la nivel regional, a energiei, transporturilor, agriculturii și pescuitului durabile, protecției și favorizării biodiversității și serviciilor ecosistemice, incluzând apa și pădurile și creării de locuri de muncă decente în cadrul economiei ecologice
 - (d) crearea unei legături între ajutorul de urgență, reabilitare și dezvoltare prin asigurarea unor acțiuni adecvate ulterioare măsurilor de urgență pe termen scurt de abordare a recuperării post-dezastru sau post-criză puse în aplicare prin alte instrumente de finanțare sprijinirea pregătirii pentru dezastre și recuperării post-dezastru pe termen lung, inclusiv în domeniul securității alimentare și nutriționale și a asistenței acordate persoanelor dezrădăcinate.
- (4) Sprijinirea integrării regionale și a cooperării pe tot teritoriul Asiei de Nord și de Sud-Est
- (a) încurajarea integrării și cooperării regionale sporite într-un mod orientat spre rezultate, prin sprijinirea integrării și a dialogului regional;
 - (b) sprijinirea integrării socio-economice și a conectivității ASEAN, inclusiv punerea în aplicare a obiectivelor referitoare la dezvoltare ale comunității economice ASEAN, a planului general privind conectivitatea ASEAN și a viziunii post-2015;
 - (c) promovarea asistenței și a ajutorului pentru dezvoltare în materie de comerț, inclusiv în vederea asigurării faptului că microîntreprinderile și IMM-urile beneficiază de posibilitățile de comerț internațional;
 - (d) impulsionearea finanțării pentru infrastructuri și rețele durabile care favorizează integrarea regională, incluziunea și coeziunea socială și creșterea durabilă, asigurându-se totodată complementaritatea cu activitățile sprijinite de BEI și de alte instituții de finanțare ale Uniunii, precum și cu activitățile altor instituții în acest domeniu;
 - (e) încurajarea dialogului între instituțiile și țările ASEAN și Uniune;
 - (f) sprijinirea inițiativelor regionale care vizează principalele boli transmisibile; contribuirea la prevenirea riscurilor la adresa sănătății și reacția la acestea, inclusiv la cele apărute la interfața dintre animale, oameni și diferitele medii ale acestora.

IV. Asia Centrală

- (a) ca obiective generale, contribuirea la dezvoltarea economică și socială durabilă și favorabilă incluziunii, la coeziunea socială și democrație;
- (b) sprijinirea siguranței alimentare, a accesului la siguranță energetică sustenabilă, la apă și salubritate pentru populațiile locale; promovarea și sprijinirea pregătirii pentru cazurile de dezastru și a adaptării la schimbările climatice;
- (c) sprijinirea parlamentelor reprezentative și alese democratic, promovarea și sprijinirea bunei guvernante și a proceselor de democratizare; buna gestionare a finanțelor publice; statul de drept, cu instituții care funcționează bine și cu respectarea efectivă a drepturilor omului și a egalității de gen; sprijinirea unei societăți civile active, organizate și independente și consolidarea dialogului social prin sprijinirea partenerilor sociali;
- (d) promovarea creșterii economice favorabile incluziunii și durabile, soluționarea inegalităților sociale și regionale și sprijinirea inovării și tehnologiei, a muncii decente, a agriculturii și a dezvoltării rurale, promovarea diversificării economice prin sprijinirea microîntreprinderilor și a IMM-urilor, stimulând totodată dezvoltarea unei economii de piață sociale reglementate, a comerțului deschis și echitabil și a investițiilor, inclusiv reformele în domeniul reglementării;
- (e) sprijinirea unei gestionări a frontierelor și a unei cooperări transfrontaliere eficiente, în vederea promovării unei dezvoltări economice, sociale și de mediu durabile în regiunile frontaliere; în contextul legăturii dintre securitate și dezvoltare, combaterea criminalității organizate și a tuturor formelor de trafic, incluzând lupta împotriva producției și consumului de droguri, precum și a efectelor negative ale acestora, inclusiv HIV/SIDA;
- (f) promovarea cooperării, dialogului și integrării bilaterale și regionale, inclusiv cu țările vizate de Instrumentul european de vecinătate și de alte instrumente ale Uniunii pentru sprijinirea reformelor politice, inclusiv prin edificarea de instituții, acolo unde este cazul, prin asistență tehnică (de exemplu, TAIE), prin schimb de informații și înfrățire, precum și prin investiții-cheie, prin intermediul unor mecanisme adecvate de mobilizare a resurselor financiare ale UE în sectoarele educație, mediu și energie, dezvoltarea cu emisii reduse/reziliența la impactul schimbărilor climatice;
- (g) consolidarea capacității de a asigura accesul universal la serviciile de bază, în special în sectorul sănătății și al educației; sprijinirea accesului populațiilor, în special al tinerilor și al femeilor, la locuri de muncă, printre altele prin sprijinirea îmbunătățirii învățământului general, profesional și superior.

V. Orientul Mijlociu

- (a) soluționarea problemelor legate de democratizare și guvernare (inclusiv în domeniul fiscal), de statul de drept, drepturile omului și egalitatea de gen, libertățile fundamentale și egalitatea politică, astfel încât să se încurajeze reformele politice, lupta împotriva corupției și transparența proceselor judiciare și să se edifice instituții publice legitime, democratice, eficiente și responsabile și o societate civilă activă, independentă și organizată; consolidarea dialogului social, prin sprijinirea partenerilor sociali;
- (b) sprijinirea societății civile în lupta sa pentru apărarea libertăților fundamentale, a drepturilor omului și a principiilor democratice;
- (c) promovarea creșterii favorabile incluziunii și încurajarea coeziunii și a dezvoltării sociale, în special a creării de locuri de muncă, a incluziunii sociale, a muncii decente și echității și a egalității de gen; consolidarea capacității de a oferi acces universal la serviciile sociale de bază, în special în sectorul sănătății și al educației; abordarea, după caz, a inegalității și a discriminării pe bază de ocupație și ascendență și, în special, a discriminării pe bază de castă;
- (d) sprijinirea dezvoltării culturii civice, în special prin formare, educație și participarea copiilor, a tinerilor și a femeilor;
- (e) promovarea unei reforme și diversificări economice sustenabile, a relațiilor comerciale deschise și echitabile, a dezvoltării unei economii de piață sociale reglementate și durabile, a unor investiții productive și durabile în principalele sectoare (cum ar fi energia, cu accent pe energia din surse regenerabile);
- (f) promovarea bunelor relații de vecinătate, a cooperării, dialogului și integrării regionale, inclusiv cu țările vizate de Instrumentul european de vecinătate și cu statele din Golful Persic vizate de Instrumentul de parteneriat și de alte instrumente ale Uniunii prin susținerea eforturilor de integrare în regiune, de exemplu în domeniul economic, energetic, al apei, transporturilor și refugiaților;
- (g) promovarea gestionării durabile și echitabile a resurselor de apă, precum și protecția acestora;
- (h) completarea resurselor desfășurate în temeiul prezentului regulament prin acțiuni și sprijin coerente prin intermediul altor instrumente și politici ale Uniunii, care se pot axa pe accesul la piața internă a Uniunii, pe mobilitatea lucrătorilor și pe o integrare regională mai amplă;
- (i) în contextul legăturii dintre dezvoltare și securitate, combaterea producției, consumului și traficului de droguri;
- (j) în contextul legăturii dintre dezvoltare și migrație, gestionarea migrației și acordarea de ajutor persoanelor strămutate și refugiaților.

VI. Alte țări

- (a) sprijinirea consolidării unei societăți democratice, a bunei guvernări, a respectării drepturilor omului, a egalității de gen și a statului de drept și contribuția la stabilitate și integrare la nivel regional, precum și la scară continentală; sprijinirea unei societăți civile active, organizate și independente, precum și consolidarea dialogului social prin sprijinirea partenerilor sociali;
 - (b) oferirea de sprijin pentru eforturile de adaptare necesare în urma stabilirii diferitelor zone de liber schimb;
 - (c) susținerea combaterii sărăciei, inegalității și excluziunii, inclusiv prin identificarea de soluții pentru a răspunde nevoilor de bază ale comunităților defavorizate și prin promovarea coeziunii sociale și a politicilor redistributive urmărind reducerea inegalităților;
 - (d) consolidarea capacității de a asigura accesul universal la serviciile de bază, în special în sectorul sănătății și al educației;
 - (e) îmbunătățirea condițiilor de viață și de muncă, cu un accent special asupra promovării Agendei privind munca decentă a OIM;
 - (f) tratarea vulnerabilității economice și contribuirea la transformarea structurală cu accent pe locuri de muncă decente, prin creștere economică durabilă și favorabilă incluziunii și o economie eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor, bazată pe surse de energie regenerabile și cu emisii reduse de carbon, prin crearea de parteneriate strânse în jurul relațiilor comerciale echitabile, al investițiilor productive pentru locuri de muncă mai multe și mai bune în cadrul economiei ecologice și favorabile incluziunii, în jurul transferului de cunoștințe și al cooperării în domeniul cercetării, al inovării și al tehnologiilor și promovarea unei dezvoltări durabile și favorabile incluziunii în toate dimensiunile sale, acordându-se o atenție deosebită provocărilor legate de fluxurile migratorii, de locuințe, de securitatea alimentară (inclusiv agricultura durabilă și pescuitul durabil), de schimbările climatice, de sursele durabile de energie, precum și de protecția și sporirea biodiversității și a serviciilor ecosistemice, inclusiv apa și solul;
 - (g) eliminarea violenței sexuale și a violenței pe criterii pe gen și soluționarea problemelor de sănătate, inclusiv HIV/SIDA și impactul acestora asupra societății.
-

ANEXA II

DOMENII DE COOPERARE ÎN CADRUL PROGRAMELOR TEMATICE

A. BUNURI PUBLICE GLOBALE ȘI PROVOCĂRI GLOBALE

Programul „Bunuri publice globale și provocări globale” urmărește consolidarea cooperării, a schimbului de cunoștințe și experiență și a capacităților țărilor partenere, în vederea contribuției la eradicarea sărăciei, la coeziune socială și la o dezvoltare durabilă. Programul se inspiră din următoarele domenii de cooperare, asigurând o sinergie maximă între acestea, pe baza interconexiunii puternice dintre ele.

I. Mediul și schimbările climatice

- (a) contribuirea la dimensiunea externă a politicilor Uniunii privind mediul și schimbările climatice, cu respectarea deplină a principiului coerenței politicilor pentru dezvoltare și a altor principii stabilite în TFUE;
- (b) depunerea de eforturi în amonte în sprijinirea țărilor în curs de dezvoltare în vederea îndeplinirii ODM-urilor sau a oricărui alt cadru ulterior aprobat de Uniune și de statele sale membre, în ceea ce privește utilizarea durabilă a resurselor naturale și durabilitatea mediului;
- (c) punerea în aplicare a inițiativelor Uniunii și a angajamentelor asupra cărora s-a convenit la nivel internațional și regional și/sau cu caracter transfrontalier, în special în domeniile schimbărilor climatice, prin promovarea unor strategii bazate pe emisii reduse de dioxid de carbon, care vizează rezistența la schimbările climatice, și acordând prioritate unor strategii de promovare a biodiversității, a protecției ecosistemelor și resurselor naturale, a gestionării durabile, inclusiv în ceea ce privește oceanele, terenurile, apa, resursele halieutice și pădurile (de exemplu, prin mecanisme cum este FLEGT), desertificarea, gestionarea integrată a resurselor de apă, gestionarea viabilă a substanțelor chimice și a deșeurilor, eficiența resurselor și economia ecologică;
- (d) o integrare mai bună a obiectivelor legate de schimbările climatice și de mediu, precum și o aplicare pe scară mai largă a acestora, în cadrul cooperării pentru dezvoltare la nivelul Uniunii, prin sprijinirea activității metodologice și de cercetare cu privire la țările în curs de dezvoltare, desfășurate în acestea și de către acestea, inclusiv mecanisme de monitorizare, raportare și verificare, cartografierea, evaluarea și expertizarea ecosistemelor, îmbunătățirea expertizei de mediu și promovarea de acțiuni inovatoare și a coerenței politicilor;
- (e) consolidarea guvernanței în materie de mediu și sprijinirea dezvoltării politicilor internaționale pentru îmbunătățirea coerenței și eficienței guvernanței internaționale a dezvoltării durabile, prin susținerea monitorizării și evaluării de mediu la nivel regional și internațional și prin promovarea în țările în curs de dezvoltare de măsuri eficiente de asigurare a conformității cu acordurile de mediu multilaterale, precum și a aplicării acestora;
- (f) integrarea gestionării riscului de dezastre și a adaptării la schimbările climatice în planurile și investițiile în materie de dezvoltare și promovarea punerii în aplicare a strategiilor care vizează reducerea riscului de dezastre cum ar fi protejarea ecosistemelor și refacerea zonelor umede;
- (g) recunoașterea rolului decisiv al agriculturii și al creșterii animalelor în politicile în materie de schimbări climatice prin promovarea agriculturii practicate de micii proprietari și a exploatațiilor specializate în animale ca strategii autonome de adaptare și atenuare în sud, datorită utilizării durabile de către acestea a resurselor naturale cum ar fi apa și pășunile.

II. Energia durabilă

- (a) promovarea accesului la servicii de energie sigure, accesibile din punctul de vedere al costurilor, ecologice și durabile ca factor motor principal pentru eradicarea sărăciei și creșterea și dezvoltarea favorabile incluziunii, punându-se în special accentul pe utilizarea surselor regenerabile de energie locale și regionale și pe asigurarea accesului persoanelor sărace din regiunile periferice;
- (b) favorizarea unei utilizări pe scară mai largă a tehnologiilor în domeniul energiei din surse regenerabile, în special a abordărilor descentralizate, precum și a eficienței energetice, și promovarea de strategii de dezvoltare durabilă cu emisii reduse;
- (c) promovarea securității energetice pentru țările partenere și comunitățile locale, de exemplu prin diversificarea surselor și căilor de aprovizionare, ținând cont de problemele legate de volatilitatea prețurilor și de posibilitățile de reducere a emisiilor, prin îmbunătățirea piețelor și favorizarea comerțului și a interconexiunilor în domeniul energiei, în special al energiei electrice.

III. Dezvoltarea umană, inclusiv munca decentă, justiția socială și cultura**(a) Sănătate**

- (i) îmbunătățirea sănătății și bunăstării oamenilor din țările în curs de dezvoltare, prin sprijinirea accesului universal și favorabil incluziunii la facilități, bunuri și servicii esențiale de sănătate publică de bună calitate și asigurarea echitabilă a furnizării acestora pe principiul continuității îngrijirilor începând cu prevenirea și terminând cu perioada de după tratament și punând accentul în special pe nevoile persoanelor care aparțin categoriilor defavorizate și vulnerabile;
- (ii) sprijinirea și întocmirea agendei politice privind inițiativele mondiale cu un beneficiu semnificativ direct pentru țările partenere, ținând cont de orientarea spre rezultate, de eficacitatea ajutorului și de efectele asupra sistemelor de sănătate, inclusiv sprijinirea țărilor partenere în vederea unei mai bune implicări în cadrul acestor inițiative;
- (iii) sprijinirea inițiativelor specifice, în special la nivel regional și global, care consolidează sistemele de sănătate și ajută țările să dezvolte și să pună în aplicare politici naționale de sănătate viabile, sustenabile și bazate pe dovezi, în domeniile prioritare precum sănătatea mamei și copilului, inclusiv imunizarea și răspunsul la amenințările globale pentru sănătate (cum sunt HIV/SIDA, tuberculoza și malaria, precum și alte boli neglijate și legate de sărăcie);
- (iv) promovarea punerii în aplicare depline și eficace a Platformei de acțiune de la Beijing și a Programului de acțiune al Conferinței Internaționale privind Populația și Dezvoltarea și a concluziilor conferințelor de revizuire a acestora, precum și, în acest context, promovarea sănătății sexuale și a reproducerii și a drepturilor aferente;
- (v) promovarea, furnizarea și extinderea serviciilor esențiale și a asistenței psihologice acordate victimelor violenței, în special femeilor și copiilor.

(b) Educație, cunoaștere și competențe:

- (i) sprijinirea îndeplinirii obiectivelor stabilite la nivel internațional în domeniul educației prin inițiative și parteneriate la nivel mondial, cu accent special pe promovarea cunoașterii, competențelor și valorilor pentru dezvoltare durabilă și favorabilă incluziunii;
- (ii) promovarea schimbului de experiență, bune practici și de inovare, pe baza unei abordări echilibrate a dezvoltării sistemelor de învățământ;
- (iii) îmbunătățirea accesului egal la educație și a calității acesteia, în special pentru persoanele care aparțin unor categorii vulnerabile, migranți, femei și fete, minorități religioase și membrii acestora, persoane cu handicap, persoane care trăiesc într-un context fragil sau în țările aflate cel mai departe de atingerea Țintelor globale, precum și îmbunătățirea finalizării învățământului de bază și a tranziției către învățământul secundar inferior.

(c) Egalitatea de gen, emanciparea femeilor și protejarea drepturilor femeilor și fetelor

- (i) sprijinirea programelor la nivel local, regional și național de promovare a emancipării economice și sociale, a pozițiilor de conducere și a participării politice egale în rândul femeilor și fetelor;
- (ii) sprijinirea inițiativelor naționale, regionale și globale de promovare a integrării egalității de gen și a emancipării femeilor și fetelor în politici, planuri și bugete, inclusiv în cadrele de dezvoltare internaționale, regionale și naționale și în agenda privind eficacitatea ajutorului; contribuirea la eradicarea practicilor de selectare a sexului bazate pe discriminarea de gen;
- (iii) abordarea violenței sexuale și pe criterii de gen și sprijinirea victimelor acesteia.

(d) Copii și tineri

- (i) combaterea traficului și a tuturor formelor de violență și de abuz îndreptate asupra copiilor, precum și a tuturor formelor de exploatare prin muncă a copiilor, combaterea căsătoriilor între copii și promovarea politicilor care țin seama de vulnerabilitatea și de potențialul specific al copiilor și al tinerilor, precum și de apărarea drepturilor acestora, inclusiv înregistrarea la naștere, și de interesele, de educația, de sănătatea și de mijloacele acestora de subzistență, începând cu participarea și emanciparea acestora;
- (ii) atenționarea și îmbunătățirea capacității țărilor în curs de dezvoltare de a dezvolta politici în beneficiul copiilor și al tinerilor și promovarea rolului copiilor și tinerilor ca actori pentru dezvoltare;
- (iii) sprijinirea dezvoltării unor strategii concrete și a intervențiilor destinate soluționării problemelor și provocărilor specifice care afectează copiii și tinerii, în special în domeniul sănătății, educațional și al ocupării forței de muncă, ținând seama de interesele superioare ale acestora în cadrul tuturor acțiunilor pertinente.

(e) Nediscriminare

- (i) sprijinirea inițiativelor locale, regionale, naționale și mondiale de promovare a nediscriminării pe criterii de gen, identitate de gen, origine rasială sau etnică, castă, religie sau credință, handicap, boală, vârstă și orientare sexuală, prin dezvoltarea de politici, planuri și bugete, precum și prin schimbul de bune practici și de expertiză;
- (ii) asigurarea unui dialog mai larg pe tema nediscriminării și a protejării apărătorilor drepturilor omului.

(f) Ocuparea forței de muncă, competențe, protecție socială și incluziune socială

- (i) sprijinirea unor niveluri ridicate de ocupare productivă și decentă a forței de muncă, în special prin susținerea politicilor și strategiilor viabile de ocupare a forței de muncă, a formării profesionale vizând o capacitate de integrare profesională relevantă pentru necesitățile și perspectivele de pe piața locală a muncii, a condițiilor de muncă, inclusiv în economia informală, promovarea muncii decente pe baza standardelor fundamentale privind munca ale OIM, inclusiv combaterea exploatarei prin muncă a copiilor, și a dialogului social, precum și facilitarea mobilității forței de muncă, respectându-se și promovându-se în același timp drepturile migranților;
- (ii) consolidarea coeziunii sociale, în special prin instituirea și consolidarea de sisteme durabile de protecție socială, inclusiv sisteme de asigurări sociale pentru cei care trăiesc în sărăcie, și prin reforma fiscală, consolidarea capacității sistemelor fiscale și lupta împotriva fraudei și a evaziunii fiscale, ceea ce contribuie la sporirea egalității și la distribuirea bogăției;
- (iii) consolidarea incluziunii sociale și a egalității de gen prin cooperarea în ceea ce privește accesul echitabil la serviciile de bază, locuri de muncă pentru toți, emanciparea și respectarea drepturilor anumitor grupuri, în special ale migranților, copiilor și tinerilor, persoanelor cu handicap, femeilor, populațiilor indigene și persoanelor care aparțin minorităților, pentru a asigura faptul că aceste grupuri pot și vor participa și beneficia de pe urma creării bogăției și a diversității culturale.

(g) Creștere, locuri de muncă și participarea sectorului privat

- (i) promovarea acțiunilor care urmăresc crearea de locuri de muncă mai multe și mai bune, prin dezvoltarea competitivității și a rezilienței microîntreprinderilor și IMM-urilor locale și integrarea acestora în economia locală, regională și mondială, susținerea țărilor în curs de dezvoltare în vederea integrării în sistemele comerciale regionale și multilaterale,
- (ii) dezvoltarea artizanatului local, vector al conservării patrimoniului cultural local,
- (iii) dezvoltarea unui sector privat responsabil din punct de vedere social și ecologic și îmbunătățirea mediului de afaceri,
- (iv) promovarea unor politici economice eficace, care să sprijine dezvoltarea economiei locale și a industriilor locale, în direcția unei economii ecologice și favorabile incluziunii, a eficienței resurselor și a unor procese de consum și de producție durabile.
- (v) promovarea utilizării comunicării electronice ca instrument de susținere a creșterii favorabile celor săraci în toate sectoarele, în vederea eliminării decalajului digital dintre țările în curs de dezvoltare și țările industrializate și în interiorul țărilor în curs de dezvoltare, pentru a asigura un cadru politic și de reglementare adecvat în acest domeniu, precum și promovarea dezvoltării infrastructurii necesare și a utilizării serviciilor și aplicațiilor bazate pe tehnologiile informației și comunicării.
- (vi) promovarea incluziunii financiare prin favorizarea accesului microîntreprinderilor și al IMM-urilor la servicii financiare de tip microcredite și economii, microasigurări și transfer de plăți, precum și a utilizării eficace a acestora.

(h) Cultură

- (i) promovarea dialogului intercultural, a diversității culturale și a respectării demnității tuturor culturilor, fără discriminare;
- (ii) promovarea cooperării internaționale pentru incitarea industriilor culturale să contribuie la creșterea economică în țările în curs de dezvoltare pentru a profita din plin de acest lucru în lupta împotriva sărăciei, în special prin concentrarea pe aspecte precum accesul la piață și drepturile de proprietate intelectuală;
- (iii) promovarea respectării valorilor sociale, culturale și spirituale ale populațiilor autohtone și ale minorităților în vederea consolidării egalității și justiției în societățile multietnice, cu respectarea drepturilor universale ale omului de care beneficiază toți, inclusiv populațiile indigene și persoanele care aparțin minorităților;
- (iv) sprijinirea culturii ca sector economic promițător pentru dezvoltare și creștere.

IV. Securitatea alimentară și nutrițională și agricultura durabilă

Acest domeniu de cooperare consolidează cooperarea, schimbul de cunoștințe și experiență și capacitățile țărilor partenere cu privire la cei patru piloni ai securității alimentare printr-o abordare care ține cont de problematica genului: disponibilitatea alimentelor (producție), accesul (incluzând terenurile, infrastructura pentru transportul de alimente din zonele cu excedent în zonele cu deficit, piețele, constituirea de rezerve naționale de alimente, plasele de siguranță), utilizarea (intervenții nutriționale în moduri care să țină cont de parametri sociali) și stabilitatea, abordând, totodată, comerțul echitabil și acordând prioritate următoarelor cinci dimensiuni: agricultura practică de micii proprietari și creșterea animalelor, procesarea de alimente pentru a crea o valoare adăugată, guvernanța, integrarea regională și mecanismele de asistență pentru populațiile vulnerabile, prin:

- (a) promovarea dezvoltării agriculturii durabile practicate de micii proprietari și a creșterii animalelor printr-un acces sigur la o tehnologie (inclusiv tehnologiile informației și comunicațiilor) bazată pe ecosisteme, cu emisii reduse de carbon și rezistentă la schimbările climatice, prin recunoașterea, promovarea și consolidarea strategiilor de adaptare locale și autonome cu privire la schimbările climatice și prin servicii de extindere și tehnice, scheme de dezvoltare rurală, măsuri de investiții productive și responsabile, conforme cu orientările internaționale gestionarea durabilă a terenurilor și a resurselor naturale, protecția diversității genetice, într-un mediu economic favorizant; protejarea drepturilor funciare ale populației în diferitele sale forme și a accesului la teren pentru populațiile locale, protecția diversității genetice, într-un mediu economic favorizant;
- (b) sprijinirea unei elaborări de politici și a unei guvernanțe responsabile din punct de vedere social și al mediului, în sectoarele relevante, sprijinirea rolului actorilor publici și non-publici în reglementarea acestora și a utilizării de bunuri publice, a capacității lor organizaționale, a organizațiilor și instituțiilor profesionale;
- (c) consolidarea securității alimentare și nutriționale prin politici adecvate, inclusiv protejarea biodiversității și a serviciilor ecosistemice, politici de adaptare la schimbările climatice, sisteme informaționale, prevenirea și gestionarea crizelor și strategii nutriționale orientate către populațiile vulnerabile care mobilizează resursele necesare pentru a furniza intervenții de bază care ar putea preveni marea majoritate a cazurilor de malnutriție;
- (d) încurajarea de practici sigure și durabile de-a lungul întregului lanț de aprovizionare al alimentelor și hranei pentru animale.

V. Migrație și azil

Acest domeniu de cooperare intenționează să consolideze dialogul politic, cooperarea, schimbul de cunoștințe și de experiență și capacitățile țărilor partenere, organizațiile societății civile și autoritățile locale, pentru a sprijini mobilitatea umană ca element pozitiv al dezvoltării umane. Acest program, constituit pe o abordare a migrației bazată pe toate drepturile omului, fie ele civile, politice sau economice, sociale sau culturale, va aborda provocările generate de fluxurile migratorii, în special de migrația sud-sud, situația migranților vulnerabili, cum sunt minorii neînsoțiți, victimele traficului, solicitanții de azil, femeile migrante și situația copiilor, femeilor și familiilor lăsate în țările de origine prin:

- (a) promovarea guvernanței în domeniul migrației la toate nivelurile, acordând o atenție deosebită consecințelor sociale și economice ale migrației și recunoscând rolului-cheie al organizațiilor societății civile, inclusiv al diasporii, precum și al autorităților locale în abordarea migrației drept componentă esențială a strategiei de dezvoltare;
- (b) asigurarea unei mai bune gestionări a fluxurilor migratorii la toate nivelurile acestora, inclusiv prin consolidarea capacităților guvernelor și ale altor părți interesate relevante din țările partenere în domenii precum: migrația legală și mobilitatea, prevenirea migrației ilegale, contrabanda cu migranți și traficul de ființe umane; facilitarea întoarcerii durabile a migranților ilegali și sprijinirea întoarcerii voluntare și a reintegrării; capacitățile de gestionare integrată a frontierelor; și protecția internațională și azilul.
- (c) maximizarea impactului asupra dezvoltării al mobilității regionale și globale crescute a oamenilor și, în special, al migrației bine gestionate a lucrătorilor, îmbunătățirea integrării migranților în țările de destinație, promovarea și protejarea drepturilor migranților și ale familiilor lor, prin sprijinirea elaborării și punerii în aplicare de politici regionale și naționale viabile în domeniul migrației și azilului, prin integrarea dimensiunii migrației în alte politici regionale și naționale și prin sprijinirea participării organizațiilor migranților și a autorităților locale la elaborarea politicilor și la monitorizarea proceselor de implementare a politicilor;
- (d) îmbunătățirea înțelegerii comune a legăturii dintre migrație și dezvoltare, inclusiv a consecințelor sociale și economice ale politicilor de guvernare, fie acestea în domeniul migrației/azilului sau în alte sectoare;
- (e) consolidarea capacităților de primire și de azil în țările partenere.

Acest domeniu de cooperare va fi gestionat astfel încât să se asigure coerența cu Fondul pentru azil, migrație și integrare și cu Fondul pentru securitate internă, cu deplina respectare a principiului coerenței politicilor pentru dezvoltare.

B. PROGRAMUL ORGANIZAȚII ALE SOCIETĂȚII CIVILE ȘI AUTORITĂȚI LOCALE

În acord cu concluziile Inițiativei privind dialogul structurat a Comisiei și cu susținerea Uniunii față de drepturile omului, democrație și buna guvernare, obiectivul programului este de a consolida organizațiile societății civile și autoritățile locale din țările partenere și, atunci când se prevede astfel în prezentul regulament, din Uniune, din țările candidate și din țările potențial candidate. Programul urmărește promovarea unui mediu permisiv pentru participarea cetățenilor și acțiunea și cooperarea societății civile, a schimbului de informații și experiență și a capacităților organizațiilor societății civile și ale autorităților locale din țările partenere, în sprijinul obiectivelor de dezvoltare stabilite la nivel internațional.

În sensul prezentului regulament, „organizații ale societății civile” sunt actori nestatali, fără scop lucrativ, care își desfășoară activitatea în mod independent și responsabil și care includ: organizațiile neguvernamentale, organizațiile care reprezintă populațiile indigene, organizațiile care reprezintă minoritățile naționale și/sau etnice, organizațiile diasporei, organizațiile migranților din țările partenere, asociațiile profesionale și grupările de cetățeni la nivel local, cooperativele, asociațiile patronale și sindicatele (partenerii sociali), organizațiile care reprezintă interese economice și sociale, organizațiile de luptă împotriva corupției și fraudei și de promovare a bunei guvernări, organizațiile de apărare a drepturilor civile și de luptă împotriva discriminărilor, organizațiile locale (inclusiv rețelele) care operează în domeniul cooperării și integrării regionale descentralizate, organizațiile consumatorilor, organizațiile de femei și de tineret, organizațiile de mediu, de învățământ, culturale, de cercetare și științifice, universitățile, bisericile și asociațiile sau comunitățile religioase, mass-media și orice asociații neguvernamentale și fundații independente, inclusiv fundații politice independente, susceptibile de a-și aduce contribuția la realizarea obiectivelor prezentului regulament.

În sensul prezentului regulament, „autoritățile locale” cuprind o mare diversitate de niveluri și ramuri sub-naționale de guvernământ, respectiv, municipalități, comunități, districte, comitate/județe, provincii, regiuni etc.

Programul contribuie la:

- (a) o societate favorabilă incluziunii și autonomă în țările partenere, prin organizații ale societății civile și autorități locale consolidate și servicii de bază oferite populațiilor nevoiaș;
- (b) un nivel crescut de sensibilizare în Europa cu privire la probleme de dezvoltare și mobilizarea unui sprijin public activ în Uniune, în țările candidate și potențialii candidați, pentru strategiile de reducere a sărăciei și de dezvoltare durabilă în țările partenere;
- (c) o capacitate crescută a societății civile și a rețelilor, platformelor și alianțelor autorităților locale europene și sudice de a asigura un dialog politic pozitiv și continuu în domeniul dezvoltării și de a promova guvernarea democratică.

Activități care ar putea fi sprijinite prin program:

- (a) intervenții în țările partenere care sprijină grupurile vulnerabile și marginalizate prin furnizarea de servicii de bază asigurate prin intermediul organizațiilor societății civile și al autorităților locale;
- (b) acțiuni de dezvoltare a capacităților actorilor vizați, complementar cu sprijinul acordat în cadrul programului național, care urmăresc:
 - (i) crearea unui mediu permisiv pentru participarea cetățenilor și pentru acțiuni ale societății civile, precum și pentru capacitatea organizațiilor societății civile de a participa efectiv la elaborarea politicilor și la monitorizarea proceselor de implementare a politicilor;
 - (ii) facilitarea, în contextul dezvoltării, a unui dialog mai bun și a unei mai bune interacțiuni între organizațiile societății civile, autoritățile locale, stat și alți actori din domeniul dezvoltării;
 - (iii) consolidarea capacității autorităților locale de a participa efectiv la procesul de dezvoltare, prin recunoașterea rolului și a specificității lor;
- (c) sensibilizarea opiniei publice cu privire la problemele de dezvoltare, conferind oamenilor puterile necesare pentru a deveni cetățeni activi și responsabili, și promovarea educației formale și informale pentru dezvoltare în Uniune, în țările candidate și potențialii candidați, pentru ancorarea politicii de dezvoltare în societate, pentru mobilizarea unui sprijin public mai puternic în favoarea acțiunilor împotriva sărăciei și a unor relații mai echitabile între țările dezvoltate și cele în curs de dezvoltare, pentru a crește gradul de sensibilizare cu privire la problemele și dificultățile cu care se confruntă țările în curs de dezvoltare și popoarele acestora și pentru promovarea dreptului la un proces de dezvoltare în cazul căruia toate drepturile omului și libertățile fundamentale pot fi realizate pe deplin și a dimensiunii sociale a globalizării;
- (d) coordonarea, dezvoltarea capacităților și consolidarea instituțională a rețelilor de organizații ale societății civile și de autorități locale, în cadrul organizațiilor acestora și între diferite tipuri de părți interesate active în dezbaterile publice pe tema dezvoltării, precum și coordonarea, dezvoltarea capacităților și consolidarea instituțională a rețelilor sudice de organizații ale societății civile și autorități locale și a organizațiilor-umbrelă.

ANEXA III

DOMENII DE COOPERARE ALE PROGRAMULUI PAN-AFRICAN

Programul pan-african sprijină obiectivele și principiile generale ale Parteneriatului strategic între Africa și Uniune. Programul promovează principiul unui parteneriat axat pe oameni și principiul prin care Africa este considerată o singură entitate, precum și coerența dintre nivelul regional și cel continental. Se axează pe activități cu caracter transregional, continental sau mondial, în și cu Africa, și sprijină inițiativele comune UE-Africa pe scena mondială. Programul oferă sprijin mai ales în următoarele domenii de parteneriat:

- (a) pace și securitate;
 - (b) guvernanța democratică și drepturile omului;
 - (c) comerț, integrare regională și infrastructură (inclusiv materii prime);
 - (d) ODM și noile obiective post-2015 în domeniul dezvoltării asupra cărora s-a convenit la nivel internațional;
 - (e) energie;
 - (f) schimbările climatice și mediul;
 - (g) migrație, mobilitate și ocuparea forței de muncă;
 - (h) știință, societatea informațională și spațiu;
 - (i) aspecte transversale.
-

ANEXA IV

ALOCĂRI FINANCIARE ORIENTATIVE PENTRU PERIOADA 2014-2020

(valori monetare în milioane EUR)

Total	19 662
(1) Programe geografice	11 809 ⁽¹⁾
(a) Per zonă geografică	
(i) America Latină	2 500
(ii) Asia de Sud	3 813
(iii) Asia de Nord și de Sud-Est	2 870
(iv) Asia Centrală	1 072
(v) Orientul Mijlociu	545
(vi) Alte țări	251
(b) Per domeniu de cooperare	
(i) Drepturile omului, democrația și buna guvernare	cel puțin 15 %
(ii) Creștere durabilă și favorabilă incluziunii pentru dezvoltarea umană	cel puțin 45 %
(2) Programe tematice	7 008
(a) Bunuri publice globale și provocări globale	5 101
(i) Mediul și schimbările climatice ⁽²⁾	27 %
(ii) Energie durabilă	12 %
(iii) Dezvoltare umană, inclusiv munca decentă, justiție socială și cultură	25 %
din care:	
— Sănătate	cel puțin 40 %
— Educație, cunoaștere și competențe	cel puțin 17,5 %
— Egalitatea de gen, emanciparea femeilor și protejarea drepturilor femeilor și fetelor; copii și tineri, nediscriminare; ocuparea forței de muncă, competențe, protecție socială și incluziune socială, creștere, locuri de muncă și implicarea sectorului privat, cultură	cel puțin 27,5 %
(iv) Securitatea alimentară și nutrițională și agricultura durabilă	29 %
(v) Migrație și azil	7 %
Cel puțin 50 % din fonduri, înainte de utilizarea markerilor pe baza metodologiei OCDE („markeri Rio”), vor servi pentru acțiuni în domeniul schimbărilor climatice și al obiectivelor de mediu.	
(b) Organizațiile societății civile și autoritățile locale	1 907
(3) Programul pan-african	845

⁽¹⁾ Din care 758 milioane EUR fonduri nealocate⁽²⁾ În principiu, fondurile se alocă în mod egal între mediu și schimbări climatice.

Declarația Comisiei Europene privind dialogul strategic cu Parlamentul European ⁽¹⁾

Pe baza articolului 14 din TUE, Comisia Europeană va purta un dialog strategic cu Parlamentul European, anterior programării prevăzute în cadrul Regulamentului (UE) nr. 233/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de instituire a Instrumentului de cooperare pentru dezvoltare în perioada 2014-2020 și după consultarea inițială a beneficiarilor relevanți, după caz. Comisia Europeană va prezenta Parlamentului European documentele relevante disponibile privind programarea, cu alocările orientative prevăzute pe țară/regiune și, în interiorul fiecărei țări/regiuni, prioritățile, rezultatele posibile și alocările indicative prevăzute pentru programele geografice, precum și alegerea modalităților de asistență (*). Comisia Europeană va prezenta Parlamentului European documentele relevante disponibile privind programarea, cu prioritățile tematice, rezultatele posibile, alegerea modalităților de asistență (*) și alocările financiare pentru aceste priorități prevăzute în programe tematice. Comisia Europeană va lua în considerare poziția exprimată de Parlamentul European în această privință.

Comisia Europeană va purta un dialog strategic cu Parlamentul European pentru pregătirea evaluării intermediare și înainte de orice revizuire substanțială a documentelor de programare derulate în perioada de valabilitate a prezentului regulament.

La cererea Parlamentului European, Comisia Europeană va explica modul în care observațiile Parlamentului European au fost luate în considerare în documentele de programare și orice alte măsuri luate ca urmare a dialogului strategic.

⁽¹⁾ Comisia Europeană va fi reprezentată la nivel de comisar responsabil

(*) După caz.

Declarație a Parlamentului European, a Consiliului Uniunii Europene și a Comisiei Europene cu privire la articolul 5 alineatul (2) litera (b) punctul (ii) din Regulamentul nr. 233/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de instituire a Instrumentului de cooperare pentru dezvoltare în perioada 2014-2020

În ceea ce privește aplicarea articolului 5 alineatul (2) litera (b) punctul (ii) din Regulamentul nr. 233/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de instituire a Instrumentului de cooperare pentru dezvoltare în perioada 2014-2020 la momentul intrării în vigoare a regulamentului menționat, se consideră eligibile pentru cooperare bilaterală următoarele țări partenere, în mod excepțional, inclusiv în vederea eliminării treptate a ajutoarelor pentru dezvoltare sub formă de granturi: Cuba, Columbia, Ecuador, Peru și Africa de Sud.

Declarație a Comisiei Europene cu privire la articolul 5 din Regulamentul nr. 233/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de instituire a Instrumentului de cooperare pentru dezvoltare în perioada 2014-2020

Comisia Europeană va solicita opinia Parlamentului European înainte de a opera modificări în legătură cu articolul 5 alineatul (2) litera (b) punctul (ii) din Regulamentul nr. 233/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de instituire a Instrumentului de cooperare pentru dezvoltare în perioada 2014-2020.

Declarație a Comisiei Europene privind alocarea pentru servicii de bază

Regulamentul nr. 233/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de instituire a Instrumentului de cooperare pentru dezvoltare în perioada 2014-2020 ar trebui să permită Uniunii să avanseze în direcția îndeplinirii angajamentului său comun de a oferi un sprijin continuu pentru dezvoltarea umană, în vederea îmbunătățirii vieții oamenilor, în conformitate cu obiectivele de dezvoltare ale mileniului. O cotă de cel puțin 20 % din asistența alocată în cadrul respectivului regulament va fi destinată serviciilor sociale de bază, cu un accent pe sănătate și educație, precum și pe învățământul secundar, recunoscându-se faptul că un anumit nivel de flexibilitate trebuie să constituie regula, de exemplu în cazurile în care asistența acordată are un caracter excepțional. Informațiile privind respectarea acestei declarații vor fi incluse în raportul anual menționat la articolul 13 din Regulamentul nr. 236/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de stabilire a normelor și procedurilor comune pentru punerea în aplicare a instrumentelor Uniunii de finanțare a acțiunii externe.

Declarația Parlamentului European privind suspendarea asistenței acordate prin instrumentele financiare

Parlamentul European subliniază că Regulamentul (UE) nr. 233/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de instituire a unui instrument de finanțare a cooperării pentru dezvoltare în perioada 2014-2020, Regulamentul (UE) nr. 232/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de instituire a Instrumentului european de vecinătate, Regulamentul (UE) nr. 234/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de instituire a Instrumentului de parteneriat pentru cooperarea cu țările terțe și Regulamentul (UE) nr. 231/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de instituire a unui Instrument de asistență pentru preaderare (IPA II) nu conțin mențiuni explicite privind posibilitatea de a suspenda asistența în cazul în care una dintre țările beneficiare nu respectă principiile de bază enunțate în respectivul instrument și, în special, principiul democrației, al statului de drept și respectarea drepturilor omului.

Parlamentul European consideră că orice suspendare a asistenței acordate în temeiul acestor instrumente ar modifica sistemul financiar global convenit în conformitate cu procedura legislativă ordinară. În calitate de colegiutor și parte a autorității bugetare, Parlamentul European are, prin urmare, dreptul de a-și exercita pe deplin prerogativele sale în această privință, dacă se adoptă o astfel de decizie.

REGULAMENTUL (UE) NR. 234/2014 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI**din 11 martie 2014****de instituire a unui instrument de parteneriat pentru cooperarea cu țările terțe**

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 207 alineatul (2), articolul 209 alineatul (1) și articolul 212 alineatul (2),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,

având în vedere avizul Comitetului Regiunilor ⁽¹⁾,

hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară ⁽²⁾,

întrucât:

- (1) Uniunea ar trebui să urmărească dezvoltarea relațiilor și realizarea unor parteneriate cu țările terțe. Prezentul regulament reprezintă un instrument nou și complementar care oferă sprijin direct politicilor externe ale Uniunii, extinzând parteneriatele de cooperare și dialogurile politice la domenii și subiecte care depășesc cooperarea pentru dezvoltare. Acesta se bazează pe experiența acumulată cu țările industrializate și cu țările și teritoriile cu venituri ridicate în temeiul Regulamentului (CE) nr. 1934/2006 al Consiliului ⁽³⁾.
- (2) Sfera de cooperare în temeiul programelor geografice cu țări, teritorii și regiuni în curs de dezvoltare în cadrul instrumentului de finanțare a cooperării pentru dezvoltare instituit prin Regulamentul (CE) nr. 1905/2006 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽⁴⁾ este limitată aproape în întregime la finanțarea măsurilor destinate îndeplinirii criteriilor de acordare a asistenței oficiale pentru dezvoltare (AOD) stabilite de Comitetul de asistență pentru dezvoltare al Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (CAD — OCDE).
- (3) În ultimul deceniu, Uniunea și-a consolidat constant relațiile bilaterale cu un număr mare de țări industrializate și de alte țări și teritorii cu venituri ridicate sau medii din diverse regiuni ale lumii.
- (4) Uniunea are nevoie de un instrument financiar de politică externă cu domeniu de aplicare global, care să permită finanțarea măsurilor care ar putea să nu fie considerate

AOD, dar care sunt cruciale pentru aprofundarea și consolidarea relațiilor sale cu țările terțe în cauză, în special prin dialoguri politice și crearea de parteneriate. Noul instrument, inovator în ceea ce privește domeniul de aplicare și obiectivele, ar trebui să creeze un mediu sigur pentru o relație aprofundată între Uniune și țările terțe relevante și ar trebui să promoveze interesele fundamentale ale Uniunii.

- (5) Este în interesul Uniunii să aprofundeze relațiile și dialogul cu țările cu care Uniunea are un interes strategic în promovarea legăturilor, în special țările dezvoltate și în curs de dezvoltare care joacă un rol tot mai important pe scena internațională, inclusiv în guvernanța globală, în politica externă, în economia internațională, în forurile și organismele multilaterale, precum G8 și G20 și în abordarea provocărilor de interes global.
- (6) Uniunea are nevoie să construiască parteneriate cuprinzătoare cu noi actori de pe scena internațională pentru a promova o ordine internațională stabilă și incluzivă, pentru a gestiona bunurile publice mondiale comune, pentru a-și promova interesele fundamentale și pentru a deveni mai cunoscută în țările respective.
- (7) Este nevoie ca domeniul de aplicare al prezentului regulament să fie unul global pentru a permite acordarea de sprijin adecvat măsurilor de cooperare în vederea susținerii relațiilor cu orice țară în care Uniunea are interese strategice, în conformitate cu obiectivele prezentului regulament.
- (8) Este în interesul Uniunii să continue să promoveze dialogul și cooperarea cu țările care nu se mai califică pentru programe bilaterale în temeiul instrumentului de finanțare a cooperării pentru dezvoltare instituit prin Regulamentul (UE) nr. 233/2014 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽⁵⁾ (denumit în continuare „instrumentul de finanțare a cooperării pentru dezvoltare”).

⁽¹⁾ JO C 391, 18.12.2012, p.110.

⁽²⁾ Poziția Parlamentului European din 11 decembrie 2013 (nepublicată încă în Jurnalul Oficial) și Decizia Consiliului din 11 martie 2014.

⁽³⁾ Regulamentul (CE) nr. 1934/2006 al Consiliului din 21 decembrie 2006 de stabilire a unui instrument de finanțare a cooperării cu țările industrializate și alte țări și teritorii cu venituri ridicate (JO L 405, 30.12.2006, p. 41).

⁽⁴⁾ Regulamentul (CE) nr. 1905/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 decembrie 2006 de stabilire a unui instrument de finanțare a cooperării pentru dezvoltare (JO L 378, 27.12.2006, p. 41).

⁽⁹⁾ Mai mult, este în interesul Uniunii să aibă instituții globale, favorabile incluziunii, bazate pe un multilateralism eficace să acționeze în această direcție.

⁽⁵⁾ Regulamentul (UE) nr. 233/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de instituire a unui instrument de finanțare a cooperării pentru dezvoltare în perioada 2014 — 2020 (a se vedea pagina 44 din prezentul Jurnal Oficial).

- (10) În temeiul prezentului regulament, Uniunea ar trebui să susțină punerea în aplicare a dimensiunii externe a strategiei elaborate de Comisie în Comunicarea din 3 martie 2010 intitulată „Europa 2020: O strategie europeană pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii” (denumită în continuare „Strategia Europa 2020”), reunind cei trei piloni: cel economic, cel social și cel de mediu. Prezentul regulament ar trebui să susțină în special obiectivele referitoare la chestiuni globale precum schimbările climatice, securitatea energetică și utilizarea eficientă a resurselor, tranziția către o economie mai ecologică, știința, inovarea și competitivitatea, mobilitatea, comerțul și investițiile, parteneriatele economice, cooperarea cu țările terțe în domeniul afacerilor, al ocupării forței de muncă și al reglementării și un acces îmbunătățit pe piață pentru societățile din Uniune, inclusiv internaționalizarea întreprinderilor mici și mijlocii (IMM-uri). Ar trebui să promoveze de asemenea diplomația publică, cooperarea în materie de educație și academică și activitățile de informare.
- (11) Combaterea schimbărilor climatice este recunoscută în special ca una din marile provocări globale cu care se confruntă Uniunea și comunitatea internațională în sens larg. Schimbările climatice reprezintă un domeniu în care sunt necesare acțiuni internaționale urgente și în care realizarea obiectivelor Uniunii impune cooperarea cu țări partenere. Prin urmare, Uniunea ar trebui să își intensifice eforturile pentru a promova un consens global în acest domeniu. În conformitate cu Comunicarea Comisiei din 29 iunie 2011 intitulată „Un buget pentru Europa 2020”, care solicită Uniunii să majoreze cu cel puțin 20 % bugetul său alocat politicilor climatice, prezentul regulament ar trebui să contribuie la îndeplinirea acestui obiectiv.
- (12) Provocările transnaționale, precum degradarea mediului și accesul la materii prime și pământuri rare și utilizarea durabilă a acestora, impun o abordare întemeiată pe norme, favorabilă incluziunii.
- (13) Uniunea s-a angajat să contribuie la atingerea obiectivelor globale în materie de biodiversitate pentru 2020 și să producă rezultate în cadrul strategiei de mobilizare.
- (14) În relațiile cu partenerii săi din întreaga lume, Uniunea s-a angajat să promoveze munca decentă pentru toți, precum și ratificarea și reala punere în aplicare a standardelor recunoscute internațional ale condițiilor de muncă și a acordurilor multilaterale de mediu.
- (15) Un interes strategic important al Uniunii îl reprezintă favorizarea creșterii economice și a creării de locuri de muncă prin promovarea comerțului și investițiilor echitabile și deschise la nivel multilateral și bilateral și prin susținerea negocierii și a punerii în aplicare a acordurilor privind comerțul și investițiile la care Uniunea este parte.
- În temeiul prezentului regulament, Uniunea ar trebui să contribuie la crearea unui climat sigur pentru creșterea oportunităților în domeniul comerțului și al investițiilor pentru societățile din Uniune la nivel global, nu în ultimul rând pentru IMM-uri, inclusiv prin susținerea cooperării și a convergenței de reglementare, prin promovarea standardelor internaționale, îmbunătățirea protecției drepturilor de proprietate intelectuală și urmărirea ca obiectiv a eliminării obstacolelor nefondate din calea accesului pe piață.
- (16) În temeiul articolului 21 din Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE), acțiunea Uniunii pe scena internațională are la bază principiile care au inspirat crearea, dezvoltarea și extinderea sa și pe care intenționează să le promoveze în lumea întreagă, și anume democrația, statul de drept, universalitatea și indivizibilitatea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, respectarea demnității umane, principiile egalității și solidarității, precum și respectarea principiilor Cartei Organizației Națiunilor Unite și a dreptului internațional.
- (17) Uniunea ar trebui să urmărească un nivel maxim de eficiență în utilizarea resurselor disponibile, pentru a optima impactul acțiunii sale externe. Acest obiectiv ar trebui să fie atins prin intermediul coerenței și al complementarității dintre instrumentele Uniunii pentru acțiunea externă, precum și prin crearea de sinergii între prezentul regulament, alte instrumente pentru finanțarea acțiunii externe și alte politici ale Uniunii. Aceasta ar trebui să aibă drept consecință consolidarea reciprocă a programelor concepute în temeiul instrumentelor pentru finanțarea acțiunii externe.
- (18) Pentru a asigura vizibilitatea asistenței acordate de Uniune către cetățenii din țările beneficiare și către cetățenii din Uniune, ar trebui să existe, după caz, o comunicare orientată, precum și informări realizate prin mijloace adecvate.
- (19) În vederea îndeplinirii obiectivelor prezentului regulament, este necesară adoptarea unei abordări diferențiate și flexibile cu principalele țări partenere, care să țină seama de contextul economic, social și politic ale acestora, precum și de interesele, strategiile și prioritățile politice și strategiile specifice ale Uniunii, menținând, în același timp, capacitatea de a interveni oriunde în lume, atunci când este necesar. Uniunea ar trebui să recurgă la o abordare cuprinzătoare a politicilor sale externe și sectoriale.
- (20) Pentru ca angajamentul asumat în ceea ce privește promovarea și apărarea intereselor proprii în relațiile cu țările terțe să devină mai eficient, Uniunea ar trebui să poată reacționa în mod flexibil și rapid la nevoile în schimbare sau neprevăzute, prin adoptarea de măsuri speciale, care nu fac obiectul programelor orientative multianuale.

- (21) Obiectivele prezentului regulament ar trebui urmărite, ori de câte ori este posibil și adecvat, în consultare cu partenerii și părțile interesate relevante, inclusiv organizațiile societății civile și autoritățile locale, cu luarea în considerare a importanței rolurilor acestora.
- (22) Acțiunile externe ale Uniunii în temeiul prezentului regulament ar trebui să contribuie la rezultate clare (acoperind realizările, efectele și impactul) în țările care beneficiază de asistență din partea Uniunii. Ori de câte ori este posibil și adecvat, rezultatele acțiunii externe a Uniunii și eficiența instrumentului instituit prin prezentul regulament ar trebui monitorizate și evaluate pe baza unor indicatori predefiniți, clari, transparenți și, după caz, specifici fiecărei țări și măsurabili, adaptați specificităților și obiectivelor instrumentului respectiv.
- (23) Acțiunile întreprinse în temeiul prezentului regulament ar trebui, după caz, să ia în considerare în mod corespunzător rezoluțiile și recomandările Parlamentului European.
- (24) Pentru a adapta domeniul de aplicare al prezentului regulament la realitățile în schimbare rapidă din țările terțe, competența de a adopta acte în conformitate cu articolul 290 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ar trebui delegată Comisiei în ceea ce privește prioritățile definite în anexă. Este deosebit de important ca, în timpul lucrărilor pregătitoare, Comisia să organizeze consultări adecvate, inclusiv la nivel de experți. Atunci când pregătește și elaborează acte delegate, Comisia ar trebui să asigure transmiterea simultană, în timp util și adecvată a documentelor relevante către Parlamentul European și Consiliu.
- (25) În vederea asigurării unor condiții uniforme pentru punerea în aplicare a prezentului regulament, ar trebui conferite competențe de executare Comisiei. Respectivele competențe ar trebui exercitate în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽¹⁾. Având în vedere natura acestor acte de punere în aplicare, și în special capacitatea lor de orientare a politicilor și implicațiile lor financiare, pentru adoptarea acestora ar trebui utilizată procedura de examinare, cu excepția măsurilor tehnice de punere în aplicare la scară financiară redusă.
- (26) Normele și procedurile comune de punere în aplicare a instrumentelor Uniunii pentru finanțarea acțiunii externe sunt prevăzute în Regulamentul (UE) nr. 236/2014 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽²⁾.
- (27) Prezentul regulament stabilește pachetul financiar pentru durata sa de aplicare, care constituie principala valoare de referință pentru Parlamentul European și Consiliu în cursul procedurii bugetare anuale, în înțelesul punctului 17 din Acordul interinstituțional din 2 decembrie 2013 între Parlamentul European, Consiliu și Comisie privind disciplina bugetară, cooperarea în chestiuni bugetare și buna gestiune financiară ⁽³⁾.
- (28) Organizarea și funcționarea Serviciului European de Acțiune Externă sunt stabilite în Decizia 2010/427/UE a Consiliului ⁽⁴⁾.
- (29) Deoarece obiectivele prezentului regulament, în special stabilirea unui instrument de parteneriat pentru cooperarea cu țările terțe, nu pot fi realizate în mod satisfăcător de către statele membre dar, având în vedere amploarea acțiunii, pot fi realizate mai bine la nivelul Uniunii, aceasta poate adopta măsuri în conformitate cu principiul, astfel cum este definit la articolul 5 din TUE. În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este definit la articolul menționat, prezentul regulament nu depășește ceea ce este necesar pentru realizarea obiectivelor menționate.
- (30) Este oportună alinierea perioadei de aplicare a prezentului regulament cu cea a Regulamentului (UE, Euratom) nr. 1311/2013 al Consiliului ⁽⁵⁾. În consecință, prezentul regulament ar trebui să se aplice de la 1 ianuarie 2014 până la 31 decembrie 2020,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

Articolul 1

Obiect și obiective

(1) Prezentul regulament instituie un instrument de parteneriat pentru cooperarea cu țările terțe (denumit în continuare „instrumentul de parteneriat”), în vederea dezvoltării și promovării intereselor Uniunii și a celor reciproce. Instrumentul de parteneriat sprijină măsurile care contribuie în mod eficient și flexibil la îndeplinirea obiectivelor ce decurg din relațiile bilaterale, regionale sau multilaterale ale Uniunii cu țări terțe și care răspund provocărilor de interes global și asigură o monitorizare adecvată a deciziilor adoptate la un nivel multilateral.

⁽¹⁾ JO C 373, 20.12.2013, p.1.

⁽⁴⁾ Decizia 2010/427/UE a Consiliului din 26 iulie 2010 privind organizarea și funcționarea Serviciului European de Acțiune Externă (JO L 201, 3.8.2010, p. 30).

⁽⁵⁾ Regulamentul (UE, Euratom) nr. 1311/2013 al Consiliului din 2 decembrie 2013 de stabilire a cadrului financiar multianual pentru perioada 2014-2020 (JO L 347, 20.12.2013, p.884).

⁽¹⁾ Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 februarie 2011 de stabilire a normelor și principiilor generale privind mecanismele de control de către statele membre al exercitării competențelor de executare de către Comisie (JO L 55, 28.2.2011, p. 13).

⁽²⁾ Regulamentul (UE) nr. 236/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de stabilire a normelor și procedurilor comune pentru punerea în aplicare a instrumentelor Uniunii pentru finanțarea acțiunii externe (a se vedea pagina 95 din prezentul Jurnal Oficial).

(2) Măsurile care urmează să fie finanțate prin instrumentul de parteneriat vizează următoarele obiective specifice ale Uniunii:

- (a) sprijinirea strategiilor privind parteneriatele de cooperare bilaterală, regională și interregională ale Uniunii prin promovarea dialogului politic și prin elaborarea de abordări și răspunsuri colective la provocările de interes global. Atingerea acestui obiectiv se măsoară între altele prin progresele înregistrate de principalele țări partenere în lupta împotriva schimbărilor climatice sau în promovarea standardelor de mediu ale Uniunii;
- (b) punerea în aplicare a dimensiunii internaționale a Strategiei Europa 2020. Atingerea acestui obiectiv se măsoară în funcție de modul în care principalele țări partenere își asumă politicile și obiectivele Strategiei Europa 2020;
- (c) îmbunătățirea accesului pe piețele țărilor partenere și favorizarea comerțului, a investițiilor și a oportunităților de afaceri pentru societățile din Uniune, eliminând în același timp obstacolele din calea accesului pe piață și a investițiilor prin intermediul parteneriatelor economice și a cooperării în domeniul afacerilor și al reglementării. Atingerea acestui obiectiv se măsoară analizând ponderea Uniunii în comerțul exterior cu principalele țări partenere și fluxul comercial și de investiții spre țări partenere care fac obiectul acțiunilor, al programelor și al măsurilor adoptate în temeiul prezentului regulament;
- (d) sporirea recunoașterii generale și a vizibilității Uniunii și a rolului său pe scena internațională, prin intermediul diplomației publice, al contactelor la nivel personal, al cooperării în domeniile educației și academic, cooperarea grupurilor de reflecție, precum și prin activități de informare menite să promoveze valorile și interesele Uniunii. Atingerea acestui obiectiv poate fi măsurată, între altele, prin sondaje de opinie sau evaluări.

Articolul 2

Domeniu de aplicare

(1) Prezentul regulament sprijină în primul rând măsurile de cooperare cu țările cu care Uniunea are un interes strategic de a-și dezvolta legăturile, în special țările dezvoltate și cele în curs de dezvoltare care joacă un rol tot mai important la nivel mondial, inclusiv în politica externă, în economia și în comerțul internațional, în forurile multilaterale și în guvernanța globală, precum și în abordarea provocărilor de interes global sau în legătură cu care Uniunea are alte interese semnificative.

(2) Fără a aduce atingere alineatului (1), toate țările terțe, regiunile și teritoriile pot fi eligibile pentru cooperare în temeiul prezentului regulament.

Articolul 3

Principii generale

(1) Uniunea urmărește să promoveze, să dezvolte și să consolideze principiile democrației, egalității, respectării drepturilor omului și libertăților fundamentale și cel al statului de drept, principii pe care este fondată, prin intermediul dialogului și al cooperării cu țările terțe.

(2) În vederea sporirii impactului asistenței oferite de Uniune, se urmărește, după caz, o abordare diferențiată și flexibilă în conceperea cooperării cu țările terțe, ținând seama de contextul economic, social și politic al acestora, precum și de interesele, prioritățile politice și strategiile specifice ale Uniunii.

(3) Uniunea promovează o abordare multilaterală coerentă a provocărilor globale și încurajează cooperarea cu organizațiile și organismele internaționale sau regionale, inclusiv cu instituțiile financiare internaționale, agențiile, fondurile și programele Organizației Națiunilor Unite, precum și cu alți donatori bilaterali.

(4) În punerea în aplicare a prezentului regulament, în elaborarea politicilor, a planificărilor și a programărilor strategice și în adoptarea măsurilor de punere în aplicare, Uniunea urmărește să asigure coerența și consecvența cu alte domenii ale acțiunii sale externe, în special cu instrumentul de finanțare a cooperării pentru dezvoltare și cu alte politici relevante ale Uniunii.

(5) Măsurile finanțate în temeiul prezentului regulament se bazează, după caz, pe politicile de cooperare stabilite în cadrul anumitor instrumente precum acordurile, declarațiile și planurile de acțiune convenite între Uniune și organizațiile internaționale în cauză sau între Uniune și țările terțe și regiunile în cauză.

Măsurile finanțate în temeiul prezentului regulament includ și domeniile legate de promovarea intereselor, priorităților politice și strategiilor specifice ale Uniunii.

(6) Sprijinul acordat de Uniune în temeiul prezentului regulament este pus în aplicare în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 236/2014.

Articolul 4

Programarea și alocarea orientativă a fondurilor

(1) Programele orientative multianuale (POM) se adoptă de Comisie în conformitate cu procedura de examinare prevăzută la articolul 16 alineatul (3) din Regulamentul (UE) nr. 236/2014.

(2) POM definesc interesele și prioritățile strategice și/sau reciproce ale Uniunii, obiectivele specifice și rezultatele estimate. În cazul țărilor și al regiunilor pentru care este stabilit un document-cadru comun ce prevede o strategie cuprinzătoare a Uniunii, POM se bazează pe documentul respectiv.

(3) POM definesc, de asemenea, domeniile prioritare alese pentru a primi finanțare din partea Uniunii și stabilesc alocarea orientativă a fondurilor, în termeni generali, pentru fiecare domeniu prioritar și pentru fiecare țară sau grup de țări partenere, pentru perioada în cauză, inclusiv participarea la inițiative globale. Cuantumulurile respective pot fi exprimate sub forma unui interval, după caz.

(4) POM pot prevedea un volum de fonduri, care să nu depășească 5 % din cuantumul total și care nu este alocat unui domeniu prioritar sau unei țări partenere sau unui grup de țări partenere. Fondurile respective sunt angajate în conformitate cu articolul 2 alineatele (2), (3) și (5) din Regulamentul (UE) nr. 236/2014.

(5) Procedura menționată la articolul 16 alineatul (4) din Regulamentul (UE) nr. 236/2014 poate fi aplicată în scopul modificării POM din motive de urgență justificate în mod corespunzător.

(6) În ceea ce privește realizarea obiectivelor prevăzute la articolul 1, Comisia poate ține seama în cadrul cooperării Uniunii cu țările terțe de proximitatea geografică a regiunilor ultraperiferice ale Uniunii și a țărilor și teritoriilor de peste mări.

(7) Orice programare sau revizuire a programelor care are loc ulterior publicării raportului intermediar de evaluare menționat la articolul 17 din Regulamentul (UE) nr. 236/2014 (denumit în continuare „raportul intermediar de evaluare”) ține seama de rezultatele, constatările și concluziile raportului respectiv.

Articolul 5

Prioritățile tematice

Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 6 pentru a modifica prioritățile tematice urmărite de asistența acordată de Uniune în temeiul prezentului regulament, astfel cum sunt stabilite în anexa la prezentul regulament. În special, ulterior publicării raportului intermediar de evaluare și pe baza recomandărilor din raportul respectiv, Comisia adoptă până la 31 martie 2018 un act delegat de modificare a anexei la prezentul regulament.

Articolul 6

Exercitarea delegării de competențe

(1) Competența de a adopta actele delegate menționate la articolul 5 este conferită Comisiei în condițiile prevăzute în prezentul articol.

(2) Competența de a adopta acte delegate menționată la articolul 5 se conferă Comisiei pe perioada de valabilitate a prezentului regulament.

(3) Delegarea de competențe menționată la articolul 5 poate fi revocată oricând de Parlamentul European sau de Consiliu. O decizie de revocare pune capăt delegării de competențe specificată în decizia respectivă. Decizia produce efecte din ziua următoare datei publicării acesteia în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* sau la o dată ulterioară menționată în decizie. Decizia nu aduce atingere actelor delegate care sunt deja în vigoare.

(4) De îndată ce adoptă un act delegat, Comisia îl notifică simultan Parlamentului European și Consiliului.

(5) Un act delegat adoptat în temeiul articolului 5 intră în vigoare numai în cazul în care nici Parlamentul European și nici Consiliul nu a formulat obiecții în termen de două luni de la notificarea actului respectiv către Parlamentul European sau Consiliu, sau în cazul în care, înaintea expirării termenului respectiv, Parlamentul European și Consiliul au informat Comisia că nu vor formula obiecții. Respectivul termen se prelungește cu două luni la inițiativa Parlamentului European sau a Consiliului.

Articolul 7

Procedura comitetului

Comisia este asistată de Comitetul instrumentului de parteneriat. Respectivul comitet este un comitet în înțelesul Regulamentului (UE) nr. 182/2011.

Articolul 8

Pachetul financiar

(1) Pachetul financiar pentru punerea în aplicare a prezentului regulament pentru perioada 2014 — 2020 este de 954 765 000 EUR.

Creditele anuale se autorizează de Parlamentul European și Consiliu în limitele cadrului financiar multianual.

(2) În conformitate cu articolul 18 alineatul (4) din Regulamentul (UE) nr. 1288/2013 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽¹⁾, în vederea promovării dimensiunii internaționale a învățământului superior, un quantum orientativ de 1 680 000 000 EUR din diferitele instrumente pentru finanțarea acțiunii externe, (instrumentul de finanțare a cooperării pentru dezvoltare, instrumentul european de vecinătate instituit prin Regulamentul (UE) nr. 232/2014 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽²⁾, instrumentul de asistență pentru preaderare (IPA II) instituit prin Regulamentul (UE) nr. 231/2014 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽³⁾ și instrumentul de parteneriat), este alocat acțiunilor privind mobilitatea în scop educațional spre sau dinspre țările partenere în înțelesul Regulamentului (UE) nr. 1288/2013, precum și cooperării și dialogului de politică cu autoritățile, instituțiile și organizațiile din țările respective. Regulamentul (UE) nr. 1288/2013 se aplică utilizării fondurilor respective.

Finanțarea este pusă la dispoziție prin două alocări multianuale care acoperă primii patru ani și respectiv ultimii trei ani. Alocarea finanțării respective se reflectă în programarea orientativă multianuală prevăzută în prezentul regulament, în concordanță cu necesitățile și prioritățile țărilor în cauză. Alocările pot fi revizuite în cazul unor circumstanțe majore neprevăzute sau

schimbări politice importante, în concordanță cu acțiunea externă a Uniunii.

(3) Acțiunile care intră în domeniul de aplicare al Regulamentului (UE) nr. 1288/2013 sunt finanțate prin instrumentul de parteneriat numai în măsura în care nu sunt eligibile pentru finanțare în temeiul altor instrumente pentru finanțarea acțiunii externe și completează sau consolidează alte inițiative în temeiul prezentului regulament.

Articolul 9

Serviciul European de Acțiune Externă

Prezentul regulament se aplică în conformitate cu Decizia 2010/427/UE.

Articolul 10

Intrarea în vigoare

Prezentul regulament intră în vigoare în ziua următoare datei publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Se aplică de la 1 ianuarie 2014 până la 31 decembrie 2020.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la Strasbourg, 11 martie 2014.

Pentru Parlamentul European

Președintele

M. SCHULZ

Pentru Consiliu

Președintele

D. KOURKOULAS

⁽¹⁾ Regulamentul (UE) nr. 1288/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2013 de instituire a acțiunii „Erasmus +”: Programul Uniunii pentru educație, formare, tineret și sport și de abrogare a Deciziilor nr. 1719/2006/CE, nr. 1720/2006/CE și nr. 1298/2008/CE (JO L 347, 20.12.2013, p. 50).

⁽²⁾ Regulamentul (UE) nr. 232/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de instituire a Instrumentului european de vecinătate (a se vedea pagina 27 din prezentul Jurnal Oficial).

⁽³⁾ Regulamentul (UE) nr. 231/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de instituire a unui Instrument de asistență pentru preaderare (IPA II) (a se vedea pagina 11 din prezentul Jurnal Oficial).

ANEXĂ

PRIORITĂȚI TEMATICE ÎN TEMEIUL INSTRUMENTULUI DE PARTENERIAT: CADRUL GENERAL PENTRU PROGRAMARE

1. Obiectivul prevăzut la articolul 1 alineatul 2 litera (a):

Sprijinirea strategiilor privind parteneriatele de cooperare bilaterală, regională și interregională ale Uniunii, prin promovarea dialogului politic și prin elaborarea de abordări și răspunsuri colective la provocările de interes global.

- Sprijinirea punerii în aplicare a acordurilor de parteneriat și de cooperare, a planurilor de acțiune și a altor instrumente bilaterale similare;
- Aprofundarea dialogului politic și economic cu țările terțe care prezintă o relevanță deosebită pe scena internațională, inclusiv în cadrul politicii externe;
- Sprijinirea angajării alături de țările terțe relevante în legătură cu aspecte bilaterale și globale de interes comun;
- Promovarea unei monitorizări adecvate sau a unei puneri în aplicare coordonate a concluziilor forurilor internaționale, cum este G20.

Consolidarea cooperării cu privire la provocări globale, cu abordarea în mod special a schimbărilor climatice, a securității energetice și a protecției mediului.

- Stimularea eforturilor în țările partenere pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, în special prin promovarea și sprijinirea unor standarde de reglementare și de performanță adecvate;
- Favorizarea ecologizării producției și comerțului;
- Dezvoltarea cooperării în domeniul energiei;
- Promovarea energiei din surse regenerabile și durabile.

2. Obiectivul prevăzut de articolul 1 alineatul (2) litera (b):

Punerea în aplicare a dimensiunii internaționale a Strategiei Europa 2020, reunind cei trei piloni: cel economic, cel social și cel de mediu:

- Promovarea dialogului politic și a cooperării cu țările terțe relevante, cu luarea în considerare a tuturor domeniilor care fac parte de sfera de aplicare a Strategiei Europa 2020;
- Promovarea politicilor interne ale Uniunii cu principalele țări partenere și sprijinirea convergenței de reglementare în acest sens.

3. Obiectivul prevăzut la articolul 1 alineatul (2) litera (c):

Facilitarea și sprijinirea relațiilor economice și comerciale cu țările partenere:

- Promovarea unui mediu sigur pentru investiții și mediul de afaceri, inclusiv protecția drepturilor de proprietate intelectuală, abordarea obstacolelor din calea accesului pe piață, cooperarea consolidată în domeniul reglementării și promovarea oportunităților pentru bunurile și serviciile Uniunii, în special în domeniile în care Uniunea dispune de un avantaj competitiv, precum și respectarea standardelor internaționale;
- Sprijinirea negocierii, a punerii în aplicare și a asigurării respectării acordurilor privind comerțul și investițiile la care Uniunea este parte.

4. Obiectivul prevăzut la articolul 1 alineatul (2) litera (d):

- Consolidarea cooperării în domeniul învățământului universitar: consolidarea mobilității studenților și a personalului academic, care să conducă la crearea de parteneriate având drept obiectiv îmbunătățirea calității învățământului universitar și la crearea de diplome comune care să permită recunoașterea academică în domeniu („programul Erasmus +”);
 - Consolidarea cunoștințelor larg răspândite ale Uniunii și sporirea vizibilității acestora: promovarea valorilor și a intereselor Uniunii în țările partenere prin intermediul diplomației publice consolidate și a activităților de informare în vederea susținerii obiectivelor instrumentului.
-

Declarația Comisiei Europene privind dialogul strategic cu Parlamentul European ⁽¹⁾

Pe baza articolului 14 din TUE, Comisia Europeană va purta un dialog strategic cu Parlamentul European, anterior programării prevăzute în cadrul Regulamentului (UE) nr. 234/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de instituire a Instrumentului de parteneriat pentru cooperarea cu țările terțe și după consultarea inițială a beneficiarilor relevanți, după caz. Comisia Europeană va prezenta Parlamentului European documentele relevante disponibile privind programarea, cu alocările orientative prevăzute pe țară/regiune și, în interiorul fiecărei țări/regiuni, prioritățile, rezultatele posibile și alocările indicative prevăzute pentru programele geografice, precum și alegerea modalităților de asistență (*). Comisia Europeană va prezenta Parlamentului European documentele relevante disponibile privind programarea, cu prioritățile tematiche, rezultatele posibile, alegerea modalităților de asistență (*) și alocările financiare pentru aceste priorități prevăzute în programe tematice. Comisia Europeană va lua în considerare poziția exprimată de Parlamentul European în această privință.

Comisia Europeană va purta un dialog strategic cu Parlamentul European pentru pregătirea evaluării intermediare și înainte de orice revizuire substanțială a documentelor de programare derulate în perioada de valabilitate a prezentului regulament.

La cererea Parlamentului European, Comisia Europeană va explica modul în care observațiile Parlamentului European au fost luate în considerare în documentele de programare și orice alte măsuri luate ca urmare a dialogului strategic.

⁽¹⁾ Comisia Europeană va fi reprezentată la nivel de comisar responsabil

(*) După caz.

Declarația Parlamentului European privind suspendarea asistenței acordate prin instrumentele financiare

Parlamentul European subliniază că Regulamentul (UE) nr. 233/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de instituire a unui instrument de finanțare a cooperării pentru dezvoltare în perioada 2014-2020, Regulamentul (UE) nr. 232/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de instituire a Instrumentului european de vecinătate, Regulamentul (UE) nr. 234/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de instituire a Instrumentului de parteneriat pentru cooperarea cu țările terțe și Regulamentul (UE) nr. 231/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de instituire a unui Instrument de asistență pentru preaderare (IPA II) nu conțin mențiuni explicite privind posibilitatea de a suspenda asistența în cazul în care una dintre țările beneficiare nu respectă principiile de bază enunțate în respectivul instrument și, în special, principiul democrației, al statului de drept și respectarea drepturilor omului.

Parlamentul European consideră că orice suspendare a asistenței acordate în temeiul acestor instrumente ar modifica sistemul financiar global convenit în conformitate cu procedura legislativă ordinară. În calitate de colegiutor și parte a autorității bugetare, Parlamentul European are, prin urmare, dreptul de a-și exercita pe deplin prerogativele sale în această privință, dacă se adoptă o astfel de decizie.

REGULAMENTUL (UE) NR. 235/2014 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI**din 11 martie 2014****de instituire a unui instrument de finanțare pentru democrație și drepturile omului la scară mondială**

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolele 209 și 212,

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European ⁽¹⁾,având în vedere avizul Comitetului Regiunilor ⁽²⁾,hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară ⁽³⁾,

întrucât:

- (1) Prezentul regulament este unul dintre instrumentele care sprijină în mod direct politicile externe ale Uniunii și înlocuiește Regulamentul (CE) nr. 1889/2006 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽⁴⁾. Prezentul regulament instituie un instrument de finanțare pentru promovarea și sprijinirea democrației și a drepturilor omului la scară mondială, care permite acordarea asistenței în mod independent de acordul guvernelor și al autorităților publice din țările terțe vizate.
- (2) Articolul 2 din Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE) prevede că Uniunea se întemeiază pe valorile respectării demnității umane, libertății, democrației, egalității, statului de drept, precum și pe respectarea drepturilor omului, inclusiv a drepturilor persoanelor care aparțin minorităților. Aceste valori sunt comune statelor membre într-o societate caracterizată prin pluralism, nediscriminare, toleranță, justiție, solidaritate și egalitate între femei și bărbați.
- (3) În temeiul articolului 2 și articolului 3 alineatul (3) din TUE și articolului 8 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), egalitatea între femei și bărbați constituie o valoare fundamentală și un obiectiv al Uniunii, iar Uniunea promovează și integrează egalitatea de gen în cadrul tuturor activităților sale.
- (4) În temeiul articolului 21 din TUE, acțiunea externă a Uniunii are la bază principiile care au inspirat crearea sa,

și anume democrația, statul de drept, universalitatea și indivizibilitatea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, respectarea demnității umane, principiile egalității și solidarității, precum și respectarea principiilor Cartei Organizației Națiunilor Unite și a dreptului internațional.

- (5) În cadrul principiilor și obiectivelor acțiunii externe a Uniunii, promovarea drepturilor omului, a democrației, a statului de drept și a bunei guvernante, precum și a creșterii durabile și favorabile incluziunii reprezintă doi piloni de bază ai politicii de dezvoltare a Uniunii. Angajamentul în favoarea respectării, promovării și apărării drepturilor omului și ale principiilor democratice este un element esențial al relațiilor contractuale ale Uniunii cu țări terțe.
- (6) Comunicarea comună a Înalțului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politică de securitate și a Comisiei Europene din 12 decembrie 2011 intitulată „Drepturile omului și democrația în centrul acțiunilor externe ale Uniunii Europene — Către o abordare mai eficientă” a propus măsuri specifice pentru consolidarea eficacității și coerenței abordării Uniunii în domeniul drepturilor omului și democrației.
- (7) Instrumentul instituit prin prezentul regulament este destinat să contribuie la realizarea obiectivelor acțiunii externe a Uniunii, inclusiv cele ale politicii de dezvoltare, în special obiectivele prevăzute în Declarația comună a Consiliului și a reprezentanților guvernelor statelor membre reuniți în Consiliu, a Parlamentului European și a Comisiei privind politica de dezvoltare a Uniunii Europene intitulată „Consensul european” și în Comunicarea Comisiei din 13 octombrie 2011 intitulată „Creșterea impactului politicii UE în domeniul dezvoltării: o agendă a schimbării”, precum și politicile Uniunii referitoare la drepturile omului, inclusiv obiectivele prezentate în Cadrul strategic și Planul de acțiune al UE privind drepturile omului și democrația, adoptate de Consiliu la 25 iunie 2012.
- (8) În conformitate cu Cadrul strategic și Planul de acțiune ale UE privind drepturile omului și democrația, în scopul integrării principiilor drepturilor omului în punerea în aplicare a prezentului regulament, Uniunea ar trebui să aplice o abordare bazată pe drepturi, care să cuprindă toate drepturile omului, fie că este vorba de cele civile și politice, fie cele economice, sociale sau culturale.
- (9) Contribuția Uniunii la dezvoltarea democrației și a statului de drept și la promovarea și apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale se bazează pe Declarația universală a drepturilor omului a Organizației Națiunilor Unite, Pactul internațional privind drepturile civile și politice și Pactul internațional privind drepturile economice, sociale și culturale și pe alte instrumente adoptate în cadrul Organizației Națiunilor Unite (ONU) în domeniul drepturilor omului, precum și pe instrumente regionale relevante în acest domeniu.

⁽¹⁾ JO C 11, 15.1.2013, p. 81.⁽²⁾ JO C 391, 18.12.2012, p. 110.⁽³⁾ Poziția Parlamentului European din 11 decembrie 2013 (nepublicată încă în Jurnalul Oficial) și Decizia Consiliului din 11 martie 2014.⁽⁴⁾ Regulamentul (CE) nr. 1889/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 decembrie 2006 de instituire a unui instrument de finanțare pentru promovarea democrației și drepturilor omului la scară mondială (JO L 386, 29.12.2006, p. 1).

- (10) Egalitatea de gen, drepturile femeilor, inclusiv emanciparea femeilor, și nediscriminarea sunt drepturi fundamentale ale omului și sunt esențiale pentru justiția socială, precum și pentru combaterea inegalităților. Promovarea acestora ar trebui să fie o prioritate transversală a prezentului regulament.
- (11) După cum s-a reamintit în Concluziile Consiliului din 18 noiembrie 2009 privind sprijinirea democrației în relațiile externe ale UE, democrația și drepturile omului sunt inextricabil legate și se susțin reciproc. Libertățile fundamentale de gândire, de conștiință și de religie sau convingere, de exprimare, de întrunire și de asociere sunt condiții prealabile pentru pluralismul politic, pentru procesul democratic și pentru o societate deschisă, în timp ce controlul democratic, răspunderea pe plan intern și separarea puterilor sunt esențiale pentru menținerea unui sistem judiciar independent și a statului de drept, care, la rândul lor, sunt necesare pentru apărarea eficace a drepturilor omului.
- (12) Deși este o sarcină deosebit de urgentă și de dificilă în democrațiile emergente, crearea și menținerea unei culturi a drepturilor omului și sprijinirea emergenței unei societăți civile independente, inclusiv prin consolidarea rolului unei astfel de societăți în țările relevante, precum și asigurarea funcționării democrației pentru toți, reprezintă o provocare permanentă care revine în primul rând și mai ales populației fiecărei țări vizate, dar care nu diminuează în niciun fel angajamentul comunității internaționale. În acest scop, sunt necesare o serie de instituții, inclusiv parlamente naționale democratice și adunări alese la nivel local, care să asigure participarea, reprezentarea, capacitatea de reacție și răspunderea. În acest context, ar trebui să se acorde o atenție deosebită țărilor aflate în tranziție, precum și situațiilor de fragilitate sau post-conflict. Ar trebui să se țină seama de experiențele dobândite și învățămintele desprinse din tranziția către democrație în cadrul politicilor de extindere și de vecinătate ale Uniunii.
- (13) După expirarea Regulamentului (CE) nr. 1889/2006, pentru a aborda aceste chestiuni în mod transparent, flexibil și oportun, este nevoie în continuare de resurse financiare specifice și de un instrument de finanțare separat care să poată funcționa mai departe în mod independent.
- (14) Asistența acordată de Uniune în temeiul prezentului regulament ar trebui concepută astfel încât să completeze alte instrumente diverse de punere în aplicare a politicilor Uniunii referitoare la democrație și drepturile omului. Instrumentele respective variază de la dialogul politic și demersurile diplomatice până la diverse instrumente de cooperare financiară și tehnică, inclusiv programele geografice și tematice. Asistența Uniunii ar trebui să completeze, de asemenea, acțiunile axate în mai mare măsură pe crize în temeiul instrumentului care contribuie la stabilitate și pace instituit prin Regulamentul (UE) nr. 230/2014 al Parlamentului European și al Consiliului (⁽¹⁾), inclusiv acțiunile urgente necesare în primele etape ale procesului de tranziție.
- (15) În temeiul prezentului regulament, Uniunea urmează să acorde asistență destinată unor probleme globale, regionale, naționale și locale legate de drepturile omului și de democratizare, în parteneriat cu societatea civilă. În acest sens, prin societate civilă urmează să se înțeleagă includerea tuturor tipurilor de acțiuni sociale desfășurate de persoane sau de grupuri independente de stat și ale căror activități contribuie la promovarea drepturilor omului și a democrației, inclusiv apărătorii drepturilor omului, astfel cum sunt definiți în Declarația ONU privind dreptul și responsabilitatea persoanelor, a grupurilor și a organelor societății de a promova și a proteja drepturile omului și libertățile fundamentale universal recunoscute (denumită în continuare „Declarația privind apărătorii drepturilor omului”). La punerea în aplicare a prezentului regulament, ar trebui să se ia în considerare în mod corespunzător strategiile locale ale Uniunii specifice fiecărei țări în domeniul drepturilor omului.
- (16) În plus, în vreme ce obiectivele legate de democrație și de respectarea drepturilor omului trebuie integrate din ce în ce mai mult în toate instrumentele pentru finanțarea acțiunii externe, asistența acordată de Uniune în temeiul prezentului regulament ar trebui să joace un rol specific complementar și suplimentar, datorită caracterului său global și independenței sale de acțiune în raport cu acordul guvernelor și autorităților publice ale țărilor terțe în cauză. Acest rol ar trebui să permită cooperarea și parteneriatul cu societatea civilă pe probleme sensibile legate de drepturile omului și de democrație, inclusiv măsura în care migrații beneficiază de drepturile omului și drepturile solicitanților de azil și ale persoanelor strămutate în interiorul țării, oferind flexibilitatea și reactivitatea necesară pentru a permite reacția la situații instabile sau la nevoile beneficiarilor sau la perioade de criză. De asemenea, prezentul regulament ar trebui să permită Uniunii să definească și să susțină obiective și măsuri specifice la nivel internațional care nu sunt legate nici de o zonă geografică, nici de o anumită criză și care necesită o abordare la nivel transnațional sau să implice operațiuni atât în Uniune, cât și într-o serie de țări terțe. În plus, prezentul regulament ar trebui să furnizeze cadrul necesar operațiunilor, precum sprijinul pentru misiunile UE de observare a alegerilor independente care necesită o coerență a politicilor, un sistem de gestionare unificat și standarde de funcționare comune.
- (17) Dezvoltarea și consolidarea democrației în temeiul prezentului regulament poate include acordarea de sprijin strategic parlamentelor democratice naționale și adunărilor constituante, în special pentru a consolida capacitatea acestora de a susține și a promova procesele democratice de reformă.
- (⁽¹⁾) Regulamentul (UE) nr. 230/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de instituire a unui instrument care contribuie la stabilitate și pace (a se vedea pagina 1 din prezentul Jurnal Oficial).

- (18) Uniunea ar trebui să acorde o atenție deosebită țărilor și cazurilor urgente în care drepturile omului și libertățile fundamentale sunt cel mai amenințate și în care aceste drepturi și libertăți sunt încălcate în mod deosebit de accentuat și sistematic. În asemenea cazuri, prioritățile politice ar trebui să fie promovarea respectării dreptului internațional în domeniu, acordarea de sprijin concret și de mijloace de acțiune societății civile locale și contribuția la activitatea acesteia, care se desfășoară în condiții deosebit de dificile. În astfel de țări sau situații și pentru a se aborda nevoile urgente în materie de protecție a apărătorilor drepturilor omului și activiștilor pentru democrație, ar trebui ca Uniunea să fie în măsură să răspundă în mod flexibil și oportun, prin intermediul utilizării unor proceduri administrative mai rapide și mai flexibile și printr-o serie de mecanisme de finanțare. Acest lucru ar trebui să se aplice în special în cazul în care alegerea normelor de procedură ar putea avea un impact direct asupra eficacității măsurilor sau i-ar putea expune pe beneficiari la grave acțiuni de intimidare, represalii sau alte tipuri de riscuri
- (19) În situații de conflict, Uniunea ar trebui să încurajeze respectarea de către toate părțile conflictului a obligațiilor legale care le revin în temeiul dreptului internațional umanitar, în conformitate cu orientările UE relevante. În plus, în țările în tranziție, asistența din partea Uniunii în temeiul prezentului regulament ar trebui să sprijine un mediu adecvat favorabil emergenței de actori politici care sunt dedicați unui sistem multipartit pluralist și democratic. Prezentul regulament ar trebui de asemenea să urmărească promovarea structurilor democratice, separarea puterilor și autorități publice responsabile..
- (20) Misiunile UE de observare a alegerilor contribuie semnificativ și cu succes la instaurarea procesului democratic în țările terțe. Cu toate acestea, promovarea și sprijinirea democrației depășește cu mult cadrul procesului electoral și, prin urmare, ar trebui să se țină seama de toate etapele ciclului electoral. Cheltuielile alocate misiunilor UE de observare a alegerilor nu ar trebui, în consecință, să utilizeze o sumă disproporționată din totalul finanțării disponibile în temeiul prezentului regulament.
- (21) Ar trebui subliniată importanța instituirii funcției de Reprezentant Special al UE pentru drepturile omului (RSUE). RSUE ar trebui să contribuie la unitatea, coerența și eficacitatea acțiunii și a politicii Uniunii în domeniul drepturilor omului și ar trebui să își aducă contribuția la asigurarea unei angajări consecvente a tuturor instrumentelor Uniunii și a acțiunilor statelor membre, în vederea realizării obiectivelor politicilor Uniunii.
- (22) Uniunea ar trebui să urmărească un nivel maxim de eficiență în utilizarea resurselor disponibile, pentru a optima impactul acțiunii sale externe. Acest lucru ar trebui să fie realizat prin intermediul coerenței și al complementarității între instrumentele Uniunii pentru acțiune externă, precum și prin crearea de sinergie între prezentul regulament, alte instrumente ale Uniunii pentru finanțarea acțiunii externe și alte politici ale Uniunii. Această
- ar trebui să aibă drept consecință consolidarea reciprocă a programelor concepute în temeiul instrumentelor pentru finanțarea acțiunii externe.
- (23) Uniunea și statele membre depun eforturi pentru a realiza schimburi de informații periodice și să se consulte reciproc într-o etapă timpurie a procesului de programare, pentru a promova complementaritatea activităților lor. De asemenea, Uniunea ar trebui să consulte și alți donatori și actori relevanți.
- (24) Comisia și Serviciul European de Acțiune Externă (SEAE) ar trebui să desfășoare, după caz, schimburi periodice și frecvente de opinii și de informații cu Parlamentul European. În plus, Parlamentului European și Consiliului ar trebui să li se acorde accesul la documente pentru ca acestea să-și poată exercita dreptul lor de control în temeiul Regulamentului (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽¹⁾ în mod informat. Măsurile adoptate în temeiul prezentului regulament ar trebui să țină seama în mod corespunzător de opiniile Parlamentului European și ale Consiliului.
- (25) Uniunea ar trebui, inclusiv, după caz, prin intermediul delegațiilor sale, să realizeze schimburi periodice de informații și să se consulte cu societatea civilă, la toate nivelurile, inclusiv din țările terțe, cât de devreme ar fi adecvat pentru procesul de programare, în scopul de a facilita contribuțiile respective ale societății civile și să garanteze că aceasta joacă un rol semnificativ în procesul în cauză.
- (26) Pentru a adapta domeniul de aplicare al prezentului regulament la realitățile în schimbare rapidă din țările terțe, competența de a adopta acte în conformitate cu articolul 290 din TFUE ar trebui delegată Comisiei în ceea ce privește prioritățile definite în anexa la prezentul regulament. Este deosebit de important ca, în timpul lucrărilor pregătitoare, Comisia să organizeze consultări adecvate, inclusiv la nivel de experți. Atunci când pregătește și elaborează acte delegate, Comisia ar trebui să asigure o transmitere simultană, în timp util și adecvată a documentelor relevante către Parlamentul European și Consiliu.
- (27) Competențele de executare legate de măsurile de programare și de finanțare a acțiunilor sprijinite în temeiul prezentului regulament ar trebui să se exercite în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 182/2011. Luând în considerare natura actelor de punere în aplicare, în special natura acestora de orientare a politicii și implicațiile lor financiare, pentru adoptarea acestora ar trebui utilizată, în principiu, procedura de examinare, cu excepția cazului măsurilor tehnice de aplicare de importanță financiară redusă.

⁽¹⁾ Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 februarie 2011 de stabilire a normelor și principiilor generale privind mecanismele de control de către statele membre al exercitării competențelor de executare de către Comisie (JO L 55, 28.2.2011, p. 13).

- (28) Normele și procedurile comune pentru punerea în aplicare a instrumentelor Uniunii pentru finanțarea acțiunii externe sunt prevăzute în Regulamentul (UE) nr. 236/2014 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽¹⁾.
- (29) Prezentul regulament stabilește pachetul financiar pentru durată de aplicare care constituie principala valoare de referință pentru Parlamentul European și Consiliu în cursul procedurii bugetare anuale, în înțelesul punctului 17 din Acordul interinstituțional din 2 decembrie 2013 între Parlamentul European, Consiliu și Comisie privind disciplina bugetară, cooperarea în chestiuni bugetare și buna gestiune financiară ⁽²⁾.
- (30) Organizarea și funcționarea SEAE sunt stabilite în Decizia 2010/427/UE a Consiliului ⁽³⁾.
- (31) Deoarece obiectivele prezentului regulament, și anume promovarea democrației și a drepturilor omului la scară mondială, nu pot fi realizate în mod satisfăcător de către statele membre dar, având în vedere amploarea și efectele acestora, pot fi realizate mai bine la nivelul Uniunii, aceasta poate adopta măsuri în conformitate cu principiul subsidiarității astfel cum este definit la articolul 5 din TUE. În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este definit la articolul menționat, prezentul regulament nu depășește ceea ce este necesar pentru realizarea obiectivelor menționate.
- (32) Este oportună asigurarea unei tranziții ușoare și fără întreruperi între Regulamentul (CE) nr. 1889/2006 și prezentul regulament și alinierea perioadei de aplicare a prezentului regulament cu cea a Regulamentului (UE, Euratom) nr. 1311/2013 al Consiliului ⁽⁴⁾. În consecință, prezentul regulament ar trebui să se aplice de la 1 ianuarie 2014 până la 31 decembrie 2020,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

Articolul 1

Obiect și obiective

Prezentul regulament instituie un Instrument european pentru democrație și drepturile omului la scară mondială (IEDDO) pentru perioada 2014 — 2020 în temeiul căruia Uniunea acordă asistență pentru dezvoltarea și consolidarea democrației și a statului de drept, precum și pentru respectarea tuturor drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

⁽¹⁾ Regulament (UE) nr. 236/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de stabilire a normelor și procedurilor comune pentru punerea în aplicare a instrumentelor Uniunii pentru finanțarea acțiunii externe (a se vedea pagina 95 din prezentul Jurnal Oficial).

⁽²⁾ JO C 373, 20.12.2013, p. 1.

⁽³⁾ Decizia 2010/427/UE a Consiliului din 26 iulie 2010 privind organizarea și funcționarea Serviciului European de Acțiune Externă (JO L 201, 3.8.2010, p. 30).

⁽⁴⁾ Regulamentul (UE, Euratom) nr. 1311/2013 al Consiliului din 2 decembrie 2013 de stabilire a cadrului financiar multianual pentru perioada 2014-2020 (JO L 347, 20.12.2013, p. 884).

Asistența în cauză urmărește în special:

- (a) să sprijine, să dezvolte și să consolideze democrația în țările terțe, prin îmbunătățirea democrației participative și reprezentative, consolidarea ciclului democratic în ansamblu, în special prin consolidarea rolului activ al societății civile în cadrul acestui ciclu, prin consolidarea statului de drept și prin îmbunătățirea fiabilității proceselor electorale, în special prin misiuni UE de observare a alegerilor;
- (b) să consolideze respectarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și conformitatea cu acestea, astfel cum sunt proclamate în Declarația Universală a Drepturilor Omului a ONU și în celelalte instrumente internaționale și regionale în materie de drepturi ale omului și să întărească apărarea, promovarea, punerea în aplicare și monitorizarea acestora, în principal prin sprijinul acordat organizațiilor relevante ale societății civile, apărătorilor drepturilor omului și victimelor represiei și abuzurilor.

Articolul 2

Domeniu de aplicare

- (1) Asistența Uniunii se concentrează pe următoarele aspecte:
- (a) sprijinirea și consolidarea, în conformitate cu abordarea bazată pe ciclul democratic în ansamblul său, democrației participative și reprezentative, inclusiv a democrației parlamentare, și a proceselor de democratizare, în principal prin intermediul organizațiilor societății civile la nivel local, național și internațional, printre altele, prin:
- (i) promovarea libertății de asociere și de întrunire, a circulației neîngrădite a persoanelor, a libertății de opinie și de exprimare, inclusiv de exprimare politică, artistică și culturală, a accesului neîngrădit la informație, a unei prese libere și a mijloacelor pluraliste și independente de comunicare în masă, atât a celor convenționale, cât și a celor bazate pe TIC, a libertății internetului precum și a măsurilor de combatere a obstacolelor administrative în exercitarea acestor libertăți, inclusiv combaterea cenzurii, în special prin adoptarea și punerea în aplicare a unei legislații relevante;
- (ii) consolidarea statului de drept, promovarea independenței organelor judiciare și legislative, promovarea și evaluarea reformelor juridice și instituționale și a punerii lor în aplicare, promovarea accesului la justiție, precum și sprijinirea instituțiilor naționale consacrate drepturilor omului;
- (iii) promovarea și consolidarea Curții Penale Internaționale, a tribunalelor penale internaționale ad-hoc și a proceselor de justiție tranzițională, precum și a mecanismelor „adevăr și reconciliere”;
- (iv) susținerea tranziției către democrație și a reformelor în scopul de a obține o responsabilitate și o supraveghere democratică și pe plan intern eficiente și transparente, inclusiv în sectoarele securității și justiției, și consolidarea măsurilor împotriva corupției;

- (v) promovarea pluralismului politic și a reprezentării politice democratice și încurajarea participării politice a femeilor și bărbaților, în special a membrilor grupurilor marginalizate și vulnerabile, atât în calitate de alegători, cât și în calitate de candidați, la procesele democratice de reformă la nivel local, regional și național;
- (vi) consolidarea democrației locale, prin asigurarea unei mai bune cooperări între organizațiile societății civile și autoritățile locale, consolidând astfel o reprezentare politică la nivelul cel mai apropiat de cetățeni;
- (vii) promovarea participării egale a femeilor și bărbaților la viața socială, economică și politică și susținerea egalității de gen, a participării femeilor la procesele decizionale și a reprezentării politice a femeilor, în special în procesele de tranziție politică, de democratizare și de construcție a statului;
- (viii) promovarea participării egale a persoanelor cu handicap la viața socială, economică și politică, incluzând măsuri de facilitare a exercitării de către aceștia a libertăților conexe, și sprijinirea egalității de șanse, a nediscriminării și a reprezentării politice;
- (ix) sprijinirea măsurilor de facilitare a concilierii pe cale pașnică între segmente ale societăților, inclusiv sprijinirea măsurilor de consolidare a încrederii care privesc drepturile omului și procesul de democratizare;
- (b) promovarea și apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, astfel cum sunt proclamate în Declarația Universală a Drepturilor Omului a ONU și în celelalte instrumente internaționale și regionale în materie de drepturi civile, politice, economice, sociale și culturale, în principal prin intermediul organizațiilor societății civile, în ceea ce privește, printre altele:
- (i) abolirea pedepsei cu moartea și instituirea unor moratorii în vederea abolirii acesteia, și, acolo unde pedeapsa cu moartea încă există, activitatea de promovare a abolirii acesteia și respectarea standardelor internaționale minime;
- (ii) prevenirea torturii, a tratamentelor rele și a altor tratamente sau pedepse crude, inumane și degradante, precum și a disparițiilor forțate și reabilitarea victimelor torturii;
- (iii) acordarea de sprijin, protecție și asistență apărătorilor drepturilor omului, inclusiv prin abordarea nevoilor lor urgente în materie de protecție, în conformitate cu articolul 1 din Declarația ONU privind apărătorii drepturilor omului; obiectivele respective, inclusiv asistența pe termen mai lung și acces la adăpost, ar putea face obiectul unui mecanism în favoarea apărătorilor drepturilor omului;
- (iv) combaterea rasismului, a xenofobiei și a discriminării bazate pe orice motive, inclusiv pe criterii de sex, rasă, culoare, castă, origine etnică sau socială, caracteristici genetice, limbă, religie sau convingeri, opinii politice sau orice alt gen de opinii, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere, handicap, vârstă, orientare sexuală sau identitate de gen;
- (v) libertatea de gândire, conștiință și religie sau convingeri, inclusiv prin intermediul unor măsuri menite să elimine orice formă de ură, intoleranță și discriminare din motive religioase sau de convingeri și prin încurajarea toleranței și a respectului pentru diversitatea culturală și religioasă în interiorul societăților și între acestea;
- (vi) drepturile popoarelor indigene, astfel cum sunt proclamate în Declarația ONU privind drepturile popoarelor indigene, printre altele prin accentuarea importanței implicării acestora în dezvoltarea de proiecte care îi privesc și acordarea de sprijin pentru a facilita interacțiunea acestora cu mecanismele internaționale, precum și participarea lor la acestea;
- (vii) drepturile persoanelor aparținând minorităților naționale ori etnice, religioase sau lingvistice, astfel cum sunt proclamate în Declarația ONU privind drepturile persoanelor care aparțin minorităților naționale, etnice, religioase sau lingvistice;
- (viii) drepturile persoanelor lesbiene, homosexuale, bisexuale, transsexuale și intersexuale (LGBTI), inclusiv măsuri de scoatere de sub incidența legii penale a homosexualității, de combatere a violenței și persecuțiilor homofobe și transfobe și promovarea libertății de întrunire, asociere și exprimare a persoanelor LGBTI;
- (ix) drepturile femeilor, astfel cum sunt prevăzute în Convenția ONU privind eliminarea tuturor formelor de discriminare împotriva femeilor și în protocoalele facultative la aceasta, inclusiv măsuri de combatere a tuturor formelor de violență împotriva femeilor și fetelor, în special a mutilării genitale a femeilor, a căsătoriilor forțate și aranjate, a crimelor „de onoare”, a violenței domestice și sexuale și a traficului de femei și de fete;
- (x) drepturile copilului, astfel cum sunt prevăzute în Convenția ONU cu privire la drepturile copilului și în protocoalele facultative la aceasta, inclusiv combaterea muncii copiilor, a traficului de copii și a prostituției infantile, a recrutării și exploatarei copiilor-soldai și protecția copiilor împotriva discriminării, indiferent de rasă, culoare, sex, limbă, religie sau convingeri, opinii politice ori de altă natură, origine națională, etnică sau socială, avere, handicap, naștere sau alt statut;
- (xi) drepturile persoanelor cu handicap, astfel cum sunt prevăzute în Convenția ONU privind drepturile persoanelor cu handicap;

- (xii) drepturile economice, sociale și culturale, inclusiv dreptul la un nivel de trai corespunzător și standarde fundamentale de muncă;
- (xiii) responsabilitatea socială a întreprinderilor, în special prin punerea în aplicare a Principiilor directe ale ONU privind activitățile întreprinderilor și drepturile omului și libertatea de a desfășura o activitate comercială, astfel cum este prevăzută în articolul 16 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene;
- (xiv) educația, formarea și monitorizarea în domeniul drepturilor omului și al democrației;
- (xv) sprijinirea organizațiilor locale, regionale, naționale sau internaționale ale societății civile implicate în protejarea, promovarea sau apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale;
- (xvi) promovarea condițiilor mai bune și respectarea standardelor în închisori, în conformitate cu demnitatea umană și drepturile fundamentale;
- (c) consolidarea cadrului internațional pentru apărarea drepturilor omului, a justiției, a egalității de gen, a statului de drept și a democrației și pentru promovarea dreptului internațional umanitar, în special prin:
- (i) sprijinirea instrumentelor și organismelor internaționale și regionale în domeniul drepturilor omului, justiției, statului de drept și democrației;
- (ii) încurajarea cooperării societății civile cu organizațiile interguvernamentale internaționale și regionale și sprijinirea activităților societății civile, inclusiv consolidarea capacității organizațiilor neguvernamentale, care urmăresc să promoveze și să monitorizeze punerea în aplicare a instrumentelor internaționale și regionale referitoare la drepturile omului, justiție, statul de drept și democrație;
- (iii) formarea în domeniul dreptului internațional umanitar, diseminarea informațiilor cu privire la acesta și sprijinirea asigurării respectării acestuia;
- (d) instaurarea unui climat de încredere în procesele și instituțiile electorale democratice, precum și consolidarea fiabilității și a transparenței acestora, în toate etapele ciclului electoral, în special prin:
- (i) desfășurarea unor misiuni ale UE de observare a alegerilor și alte măsuri pentru monitorizarea proceselor electorale;
- (ii) contribuția la dezvoltarea capacității de observare a alegerilor a organizațiilor societății civile din țările în cauză la nivel regional și local și sprijinirea inițiativelor acestora care urmăresc să consolideze participarea la procesele electorale, precum și acțiunile ulterioare acestora;
- (iii) sprijinirea măsurilor menite să asigure integrarea în mod consecvent a proceselor electorale în ciclul democratic, diseminarea informațiilor și punerea în aplicare a recomandărilor formulate de misiunile UE de observare a alegerilor, conlucrează în special cu organizațiile societății civile, precum și în cooperare cu autorități publice relevante, inclusiv parlamente și guverne, în conformitate cu prezentul regulament;
- (iv) promovarea desfășurării pașnice a proceselor electorale, reducerea violențelor electorale și acceptarea unor rezultate credibile de către toate segmentele societății.
- (2) Principiile nediscriminării pe baza niciunui motiv, al integrității egalității de gen, al participării, al autonomizării, al responsabilizării, al deschiderii și al transparenței sunt luate în considerare ori de câte ori este necesar pentru toate măsurile menționate în prezentul regulament.
- (3) Măsurile prevăzute de prezentul regulament sunt puse în aplicare pe teritoriile țărilor terțe sau sunt legate direct de situațiile care apar în țările terțe ori de acțiunile la nivel global sau regional.
- (4) Măsurile prevăzute de prezentul regulament țin seama de caracteristicile specifice situațiilor de criză sau situațiilor urgente și de țările sau cazurile în care există o lipsă acută de libertăți fundamentale, securitatea umană este puternic amenințată sau organizațiile de apărare a drepturilor omului și apărătorii acestor drepturi își desfășoară activitatea în condiții extrem de dificile.

Articolul 3

Coordonarea, coerența și complementaritatea asistenței Uniunii

- (1) Asistența acordată de Uniune în temeiul prezentului regulament respectă cadrul general al acțiunii externe a Uniunii și este complementară asistenței acordate prin alte instrumente sau acorduri de asistență externă.
- (2) Pentru a spori eficacitatea, coerența și consecvența acțiunii externe a Uniunii, Uniunea și statele membre realizează schimburi periodice de informații și se consultă reciproc într-o etapă timpurie a procesului de programare, pentru a promova complementaritatea și coerența între activitățile lor, atât la nivel decizional cât și la fața locului. Aceste consultări pot duce la programare în comun și la activități comune între Uniune și statele membre. De asemenea, Uniunea consultă și alți donatori și actori.
- (3) Comisia și SEAE desfășoară, după caz, schimburi periodice de opinii și de informații cu Parlamentul European.
- (4) Uniunea realizează schimburi periodice de informații cu societatea civilă și o consultă la toate nivelurile, inclusiv în state terțe. În special, Uniunea furnizează orientări și asistență de ordin tehnic în ceea ce privește procedura de solicitare, ori de câte ori este posibil și în conformitate cu procedurile relevante.

Articolul 4

Cadru general de programare și punere în aplicare

- (1) Asistența Uniunii acordată în temeiul prezentului regulament este pusă în aplicare în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 236/2014 și prin următoarele măsuri:
- (a) documente de strategie, așa cum sunt menționate la articolul 5, și revizuirii ale acestora, după caz;
- (b) programe anuale de acțiune, măsuri individuale și măsuri de sprijin în temeiul articolelor 2 și 3 din Regulamentul (UE) nr. 236/2014;
- (c) măsuri speciale în temeiul articolului 2 din Regulamentul (UE) nr. 236/2014.
- (2) Orice programare sau revizuire a programelor care are loc ulterior publicării raportului intermediar de evaluare prevăzut la articolul 17 din Regulamentul (UE) nr. 236/2014 (denumit în continuare „raportul intermediar de evaluare”) ține seama de rezultatele și concluziile raportului respectiv.

Articolul 5

Documente de strategie

- (1) Documentele de strategie definesc strategia Uniunii în materie de asistență acordată în temeiul prezentului regulament, pe baza priorităților Uniunii, a situației internaționale și a activităților principalilor parteneri. Acestea sunt în conformitate cu scopul general, obiectivele, domeniul de aplicare și principiile prezentului regulament.
- (2) Documentele de strategie definesc domeniile prioritare selectate pentru finanțare din partea Uniunii pe durata perioadei de valabilitate a prezentului regulament, obiectivele specifice, rezultatele preconizate și indicatorii de performanță. Ele prezintă, de asemenea, alocările financiare indicative, atât la nivel global, cât și pentru fiecare domeniu prioritar, după caz, sub forma unui interval.
- (3) Documentele de strategie se aprobă în conformitate cu procedura de examinare stabilită la articolul 16 alineatul (3) din Regulamentul (UE) nr. 236/2014. Documentele de strategie sunt actualizate în conformitate cu aceeași procedură în cazul în care acest lucru este impus de schimbări semnificative ale circumstanțelor și politicilor.

Articolul 6

Priorități tematice și delegarea de competențe

Obiectivele specifice și prioritățile urmărite prin asistența acordată de Uniune în temeiul prezentului regulament sunt enumerate în anexă.

Comisia este împuternicită să adopte acte delegate care să modifice prioritățile tematice care figurează în anexă. În special, ulterior publicării raportului intermediar de evaluare, și pe baza recomandărilor din acesta, Comisia adoptă până la 31 martie 2018 un act delegat de modificare a anexei.

Articolul 7

Exercitarea delegării de competențe

- (1) Competența de a adopta acte delegate menționată la articolul 6 este conferită Comisiei în condițiile prevăzute la prezentul articol.
- (2) Competența de a adopta acte delegate menționată la articolul 6 se conferă Comisiei pe perioada de valabilitate a prezentului regulament.
- (3) Delegarea de competențe menționată la articolul 6 poate fi revocată oricând de Parlamentul European sau de Consiliu. O decizie de revocare pune capăt delegării de competențe specificată în decizia respectivă. Decizia produce efecte din ziua care urmează datei publicării acesteia în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* sau de la o dată ulterioară menționată în decizie. Decizia nu aduce atingere actelor delegate care sunt deja în vigoare.
- (4) De îndată ce adoptă un act delegat, Comisia îl notifică simultan Parlamentului European și Consiliului.
- (5) Un act delegat adoptat în temeiul articolului 6 intră în vigoare numai în cazul în care nici Parlamentul European și nici Consiliul nu au formulat obiecțiuni în termen de două luni de la notificarea acestuia către Parlamentul European și Consiliu sau în cazul în care, înaintea expirării termenului respectiv, Parlamentul European și Consiliul au informat Comisia că nu vor formula obiecțiuni. Respectivul termen se prelungește cu două luni la inițiativa Parlamentului European sau a Consiliului.

Articolul 8

Procedura comitetului

Comisia este asistată de Comitetul pentru drepturile omului și democrație. Respectivul comitet este un comitet în înțelesul Regulamentului (UE) nr. 182/2011.

Articolul 9

Accesul la documente

Pentru a se asigura că acestea sunt în măsură să își exercite competențele de control în mod informat, Parlamentul European și Consiliul au acces la toate documentele IEDDO relevante pentru acest exercițiu, în conformitate cu normele aplicabile.

Articolul 10

Pachetul financiar

Pachetul financiar pentru punerea în aplicare a prezentului regulament în perioada 2014-2020 se stabilește la 1 332 752 000 EUR.

Creditele anuale sunt autorizate de Parlamentul European și Consiliu în limitele cadrului financiar multianual.

Articolul 11

Serviciul European de Acțiune Externă

Prezentul regulament se aplică în conformitate cu Decizia 2010/427/UE.

Articolul 12

Intrarea în vigoare

Prezentul regulament intră în vigoare în ziua următoare datei publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Se aplică de la 1 ianuarie 2014 până la 31 decembrie 2020.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la Strasbourg, 11 martie 2014.

Pentru Parlamentul European

Președintele

M. SCHULZ

Pentru Consiliu

Președintele

D. KOURKOULAS

ANEXĂ

Obiective și priorități specifice ale IEDDO

Orientarea strategică a Uniunii pentru realizarea obiectivelor IEDDO se bazează pe cinci obiective descrise în anexă.

1. Obiectivul 1 — Sprijinirea drepturilor omului și a apărătorilor drepturilor omului în situațiile în care sunt supuși celor mai mari riscuri.

Acțiunile din cadrul acestui obiectiv vor furniza sprijin eficace apărătorilor drepturilor omului care sunt supuși celor mai mari riscuri și în situațiile în care libertățile fundamentale sunt puse cel mai mult în pericol. Printre altele, IEDDO își va aduce contribuția pentru a răspunde nevoilor urgente ale apărătorilor drepturilor omului; va furniza de asemenea sprijin pe termen mediu și lung care va permite acestora și societății civile să își desfășoare în continuare activitatea. Acțiunile vor ține seama de actuala tendință îngrijorătoare de reducere a spațiului societății civile.

2. Obiectivul 2 — Sprijinirea altor priorități ale Uniunii în domeniul drepturilor omului

Acțiunile din cadrul acestui obiectiv se vor axa pe furnizarea de sprijin activităților în cadrul cărora Uniunea aduce valoare adăugată sau un angajament tematic specific (de exemplu actualele și viitoarele orientări ale Uniunii în domeniul drepturilor omului adoptate de Consiliu sau rezoluțiile adoptate de Parlamentul European), în conformitate cu articolul 2. Acțiunile vor fi consecvente cu prioritățile stabilite în Cadrul strategic și Planul de acțiune al UE privind drepturile omului și democrația.

Între altele, acțiunile din cadrul acestui obiectiv vor sprijini demnitatea umană (în special combaterea pedepsei cu moartea și a torturii și a altor tratamente sau pedepse crude, inumane sau degradante); drepturile economice, sociale și culturale; combaterea impunității; combaterea discriminării în toate formele acesteia; drepturile femeilor și egalitatea de gen. Se va acorda de asemenea atenție chestiunilor emergente din domeniul drepturilor omului.

3. Obiectivul 3 — Sprijinirea democrației

Acțiunile din cadrul acestui obiectiv vor sprijini actorii pașnici pro-democrație din țările terțe, în vederea consolidării democrației participative și reprezentative, a transparenței și a răspunderii. Acțiunile se vor axa pe consolidarea participării politice și a reprezentării, precum și pe promovarea abordării pro-democrație.

Vor fi abordate toate aspectele democratizării, inclusiv statul de drept și promovarea și apărarea drepturilor civile și politice, precum libertatea de exprimare online și offline, libertatea de întrunire și de asociere. Aceasta include participarea activă în cadrul dezbaterii în evoluție privind metodologia din domeniul sprijinirii democrației.

După caz, acțiunile vor ține seama de recomandările misiunilor UE de observare a alegerilor.

4. Obiectivul 4 — Misiunile UE de observare a alegerilor

Acțiunile din cadrul acestui obiectiv se vor axa pe observarea alegerilor, ceea ce contribuie la sporirea transparenței și a încrederii în procesul electoral ca parte din promovarea și sprijinirea pe scară mai largă a proceselor democratice, așa cum sunt descrise la obiectivul 3.

Misiunile complete ale UE de observare a alegerilor sunt recunoscute la scară largă drept proiecte emblematiche din domeniul acțiunii externe a Uniunii și sunt în continuare principala formă de acțiune din cadrul acestui obiectiv.

Acestea sunt cel mai bine plasate pentru a furniza o evaluare informată a proceselor electorale și recomandări în vederea îmbunătățirii acestora în viitor, în contextul cooperării și al dialogului politic ale Uniunii cu țări terțe. În special, abordarea care cuprinde toate etapele ciclului electoral, inclusiv activitățile de monitorizare, va fi dezvoltată în continuare cu acțiuni complementare între programele bilaterale și proiectele IEDDO.

5. Obiectivul 5 — Sprijinirea anumitor actori-cheie și procese-cheie, inclusiv instrumente și mecanisme internaționale și regionale din domeniul drepturilor omului.

Obiectivul general îl reprezintă consolidarea cadrelor internaționale și regionale pentru promovarea și apărarea drepturilor omului, a justiției, a statului de drept și a democrației în conformitate cu prioritățile politicilor Uniunii.

Acțiunile din cadrul acestui obiectiv vor include activități de sprijinire a contribuției societății civile de la nivel local la dialogurile UE din domeniul drepturilor omului (în conformitate cu orientările relevante ale UE) și dezvoltarea și punerea în aplicare a instrumentelor și mecanismelor internaționale și regionale din domeniul drepturilor omului și al justiției penale internaționale, inclusiv a Curții Penale Internaționale. Se va acorda o atenție specială promovării și monitorizării respectivelor mecanisme de către societatea civilă.

Declarația Comisiei Europene privind dialogul strategic cu Parlamentul European ⁽¹⁾

Pe baza articolului 14 din TUE, Comisia Europeană va purta un dialog strategic cu Parlamentul European, anterior programării prevăzute în cadrul Regulamentului (UE) nr. 235/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de instituire a Instrumentului de finanțare pentru democrație și drepturile omului la scară mondială și după consultarea inițială a beneficiarilor relevanți, după caz. Comisia Europeană va prezenta Parlamentului European documentele relevante disponibile privind programarea, cu alocările orientative prevăzute pe țară/regiune și, în interiorul fiecărei țări/regiuni, prioritățile, rezultatele posibile și alocările indicative prevăzute pentru programele geografice, precum și alegerea modalităților de asistență (*). Comisia Europeană va prezenta Parlamentului European documentele relevante disponibile privind programarea, cu prioritățile tematice, rezultatele posibile, alegerea modalităților de asistență (*) și alocările financiare pentru aceste priorități prevăzute în programe tematice. Comisia Europeană va lua în considerare poziția exprimată de Parlamentul European în această privință.

Comisia Europeană va purta un dialog strategic cu Parlamentul European pentru pregătirea evaluării intermediare și înainte de orice revizuire substanțială a documentelor de programare derulate în perioada de valabilitate a prezentului regulament.

La cererea Parlamentului European, Comisia Europeană va explica modul în care observațiile Parlamentului European au fost luate în considerare în documentele de programare și orice alte măsuri luate ca urmare a dialogului strategic.

⁽¹⁾ Comisia Europeană va fi reprezentată la nivel de comisar responsabil.

(*) După caz.

Declarația comună a Parlamentului European, a Consiliului Uniunii Europene și a Comisiei Europene cu privire la misiunile de observare a alegerilor

Parlamentul European, Consiliul Uniunii Europene și Comisia Europeană subliniază contribuția importantă a misiunilor UE de observare a alegerilor (MOA ale UE) în cadrul politicii de relații externe a Uniunii Europene, prin sprijinirea democrației în țările partenere. Misiunile UE de observare a alegerilor contribuie la creșterea transparenței și încrederii în procesele electorale și oferă o evaluare documentată a alegerilor, precum și recomandări pentru îmbunătățiri suplimentare, în contextul cooperării și dialogului politic ale Uniunii cu țările partenere. În acest sens, Parlamentul European, Consiliul Uniunii Europene și Comisia Europeană convin asupra faptului că cele maximum 25 de procente din buget pentru perioada 2014-2020 specificate în Regulamentul (UE) nr. 235/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de instituire a Instrumentului de finanțare pentru democrație și drepturile omului la scară mondială ar trebui alocate finanțării misiunilor UE de observarea alegerilor, în funcție de prioritățile electorale anuale.

REGULAMENTUL (UE) NR. 236/2014 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI**din 11 martie 2014****de stabilire a normelor și procedurilor comune pentru punerea în aplicare a instrumentelor Uniunii pentru finanțarea acțiunii externe**

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 209 alineatul (1) și articolul 212 alineatul (2),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,

având în vedere avizul Comitetului Regiunilor ⁽¹⁾,hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară ⁽²⁾,

întrucât:

- (1) Uniunea Europeană ar trebui să adopte un ansamblu complet de instrumente de finanțare a acțiunii externe corespunzătoare unei serii de politici legate de acțiunea externă, a căror punere în aplicare necesită norme și proceduri specifice comune. Aceste instrumente de finanțare a acțiunii externe pentru perioada 2014 — 2020 sunt: Instrumentul de cooperare pentru dezvoltare („ICD”), astfel cum a fost instituit prin Regulamentul (UE) nr. 233/2014 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽³⁾, Instrumentul european pentru democrație și drepturile omului („IEDDO”), astfel cum a fost instituit prin Regulamentul (UE) nr. 235/2014 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽⁴⁾, Instrumentul european de vecinătate („IEV”), astfel cum a fost instituit prin Regulamentul (UE) nr. 232/2014 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽⁵⁾, Instrumentul care contribuie la stabilitate și pace, astfel cum a fost instituit prin Regulamentul (UE) nr. 230/2014 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽⁶⁾, Instrumentul de asistență pentru preaderare („IPA II”), astfel cum a fost instituit prin Regulamentul (UE) nr. 231/2014 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽⁷⁾, și Instrumentul de parteneriat pentru

cooperarea cu țările terțe, astfel cum a fost instituit prin Regulamentul (UE) nr. 234/2014 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽⁸⁾ (denumite în continuare în mod colectiv „instrumentele” și în mod individual „instrumentul”).

- (2) Normele și procedurile comune ar trebui să fie coerente cu normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii, stabilite în Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽⁹⁾, incluzând normele corespunzătoare adoptate de Comisie ⁽¹⁰⁾ pentru punerea în aplicare a regulamentului respectiv.
- (3) În instrumente se prevede, în general, că acțiunile care urmează să fie finanțate pe baza lor ar trebui să facă obiectul unei programări orientative multianuale, care să stabilească cadrul în care deciziile de finanțare ar trebui să fie adoptate în conformitate cu Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012 și cu procedurile prevăzute în Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽¹¹⁾.
- (4) Deciziile de finanțare ar trebui să fie adoptate sub forma unor programe de acțiune anuale sau multianuale și a unor măsuri individuale, în cazul în care se urmează planificarea prevăzută de programarea orientativă multianuală, precum și sub forma unor măsuri speciale, în cazul în care acest lucru este necesar ca urmare a apariției unor cazuri de necesitate sau circumstanțe neprevăzute și justificate în mod corespunzător, și a unor măsuri de sprijin. Măsurile de sprijin pot fi adoptate fie ca parte a unui program de acțiune anual sau multianual, fie în afara domeniului de aplicare al documentelor orientative de programare.
- (5) Deciziile de finanțare ar trebui să includă în cadrul unei anexe descrierea fiecărei acțiuni, precizând pentru fiecare acțiune obiectivele, principalele activități, rezultatele preconizate, metodele de punere în aplicare, bugetul și calendarul orientativ, eventualele măsuri de sprijin conexe și mecanismele pentru monitorizarea rezultatelor și ar trebui să fie aprobate în conformitate cu procedurile prevăzute în Regulamentul (UE) nr. 182/2011.

⁽¹⁾ JO C 391, 18.12.2012, p. 110.

⁽²⁾ Poziția Parlamentului European din 11 decembrie 2013 (nepublicată încă în Jurnalul Oficial) și decizia Consiliului din 11 martie 2014.

⁽³⁾ Regulamentul (UE) nr. 233/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 privind stabilirea unui instrument de finanțare a cooperării pentru dezvoltare pentru perioada 2014 — 2020 (a se vedea pagina 44 din prezentul Jurnal Oficial).

⁽⁴⁾ Regulamentul (UE) nr. 235/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de instituire a unui instrument de finanțare pentru democrație și drepturile omului la scară mondială (a se vedea pagina 85 din prezentul Jurnal Oficial).

⁽⁵⁾ Regulamentul (UE) nr. 232/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de instituire a Instrumentului european de vecinătate (a se vedea pagina 27 din prezentul Jurnal Oficial).

⁽⁶⁾ Regulamentul (UE) nr. 230/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de instituire a unui instrument care contribuie la stabilitate și pace (a se vedea pagina 1 din prezentul Jurnal Oficial).

⁽⁷⁾ Regulamentul (UE) nr. 231/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 privind Instrumentul de asistență pentru preaderare (IPA II) (a se vedea pagina 11 din prezentul Jurnal Oficial).

⁽⁸⁾ Regulamentul (UE) nr. 234/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de instituire a Instrumentului de parteneriat pentru cooperarea cu țările terțe (a se vedea pagina 77 din prezentul Jurnal Oficial).

⁽⁹⁾ Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2012 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii și de abrogare a Regulamentului (CE, Euratom) nr. 1605/2002 al Consiliului (JO L 298, 26.10.2012, p. 1).

⁽¹⁰⁾ Regulamentul delegat (UE) nr. 1268/2012 al Comisiei din 29 octombrie 2012 privind normele de aplicare a Regulamentului (UE, Euratom) nr. 966/2012 al Parlamentului European și al Consiliului privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii (JO L 362, 31.12.2012, p. 1).

⁽¹¹⁾ Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 februarie 2011 de stabilire a normelor și principiilor generale privind mecanismele de control de către statele membre al exercitării competențelor de executare de către Comisie (JO L 55, 28.2.2011, p. 13).

- (6) Luându-se în considerare faptul că aceste acte de punere în aplicare servesc programării unei politici sau execuției financiare și date fiind, în special, implicațiile bugetare ale acestora, acestea ar trebui adoptate prin procedura de examinare cu excepția măsurilor individuale și speciale încadrate în limitele unor praguri prestabilite. Cu toate acestea, Comisia ar trebui să adopte acte de punere în aplicare cu aplicabilitate imediată atunci când, în cazuri temeinic justificate care presupun o reacție rapidă din partea Uniunii, acest lucru este necesar din motive de extremă urgență. Parlamentul European ar trebui informat în mod corespunzător cu privire la aceasta, în conformitate cu dispozițiile relevante din Regulamentul (UE) nr. 182/2011.
- (7) În ceea ce privește punerea în aplicare a instrumentelor, în cazul în care gestionarea operațiunii este încredințată unui intermediar financiar, decizia Comisiei ar trebui să abordeze, în special, dispozițiile referitoare la partajarea riscurilor, transparență, remunerarea intermediarului însărcinat cu punerea în aplicare, utilizarea și reutilizarea fondurilor și a eventualelor profituri, precum și obligațiile privind raportarea și mecanismele de control, ținând seama de dispozițiile relevante din Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012.
- (8) Uniunea ar trebui să urmărească un nivel maxim de eficiență în utilizarea resurselor disponibile, pentru a optima impactul acțiunii sale externe. Acest lucru ar trebui să fie obținut prin intermediul coerenței și al complementarității dintre instrumentele Uniunii pentru acțiune externă, precum și prin crearea de sinergie între instrumente și alte politici ale Uniunii. Aceasta ar trebui să aibă drept consecință consolidarea reciprocă a programelor concepute în temeiul instrumentelor și, după caz, utilizarea instrumentelor financiare care au efect de pârghie.
- (9) În temeiul articolului 21 din Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE), acțiunea Uniunii pe scena internațională ar trebui să se orienteze după principiile care au stat la baza constituirii, a dezvoltării și a extinderii sale și pe care Uniunea încearcă să le extindă în întreaga lume, respectiv democrația, statul de drept, universalitatea și indivizibilitatea drepturilor omului și ale libertăților fundamentale, respectul demnității umane, principiul egalității și solidarității și respectul pentru principiile Cartei Organizației Națiunilor Unite și ale dreptului internațional.
- (10) În concordanță cu angajamentele Uniunii din cadrul celei de a treia și a patra reuniuni a forumurilor la nivel înalt privind eficacitatea ajutoarelor (Accra 2008 și Busan 2011) și cu recomandarea Comitetului de asistență pentru dezvoltare al Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică („OCDE-CAD”) privind eliminarea condiționării în acordarea asistenței oficiale pentru dezvoltare („AOD”) pentru țările cel mai puțin dezvoltate și țările sărace puternic îndatorate, Comisia ar trebui să elimine în cea mai mare măsură posibilă condiționarea ajutorului Uniunii, inclusiv pentru mecanisme financiare inovatoare, și să promoveze participarea entităților din țările partenere la procedurile de acordare a contractelor.
- (11) Pentru a asigura vizibilitatea asistenței acordate de Uniune pentru cetățenii din țările beneficiare și pentru cetățenii Uniunii, ar trebui să existe, după caz, o comunicare orientată, precum și informări realizate prin mijloace adecvate.
- (12) Acțiunea externă a Uniunii în temeiul instrumentelor ar trebui să contribuie la obținerea unor rezultate clare (acoperind realizările, efectele și impactul) în țările care beneficiază de asistență financiară externă din partea Uniunii. Ori de câte ori este posibil și adecvat, rezultatele acțiunii externe a Uniunii și eficiența unui instrument specific ar trebui monitorizate și evaluate pe baza unor indicatori predefiniți, clari, transparenți și, după caz, specifici fiecărei țări și măsurabili, adaptați caracteristicilor și obiectivelor instrumentului respectiv.
- (13) Interesele financiare ale Uniunii ar trebui protejate prin măsuri proporționale de-a lungul întregului ciclu de cheltuire, inclusiv prevenirea, depistarea și investigarea neregulilor, recuperarea fondurilor pierdute, plătite în mod necuvenit sau incorect utilizate și, dacă este cazul, aplicarea de sancțiuni. Aceste măsuri ar trebui să fie întreprinse în conformitate cu acordurile aplicabile încheiate cu organizații internaționale și cu țări terțe.
- (14) Ar trebui să se prevadă dispoziții privind metodele de finanțare, protecția intereselor financiare ale Uniunii, normele privind naționalitatea și originea, evaluarea acțiunilor, prezentarea de rapoarte și reexaminarea, precum și evaluarea instrumentelor.
- (15) Fără a se aduce atingere mecanismelor de cooperare dezvoltate cu organizațiile societății civile de la toate nivelurile, în conformitate cu articolul 11 din TUE, părțile interesate din țările beneficiare, inclusiv organizațiile societății civile și autoritățile locale, au un rol de prim rang în ceea ce privește politica externă a Uniunii. Pe durata procesului de punere în aplicare, mai ales la pregătirea, punerea în aplicare, monitorizarea și evaluarea măsurilor întreprinse în temeiul prezentului regulament, este important ca acestea să fie consultate în mod corespunzător pentru a se asigura faptul că joacă un rol semnificativ în acest proces și că sunt luate în considerare în mod adecvat caracteristicile lor.

(16) În conformitate cu articolul 208, articolul 209 alineatul (3) și articolul 212 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene cu Statutul Băncii Europene de Investiții (BEI) și cu Decizia nr. 1080/2011 a Parlamentului European și a Consiliului⁽¹⁾, BEI contribuie la punerea în aplicare a măsurilor necesare pentru a realiza progrese în vederea atingerii obiectivelor din domeniul dezvoltării și al altor politici externe ale Uniunii, și intervine în completarea instrumentelor Uniunii pentru acțiune externă. Ar trebui să se profite de oportunitățile de a combina finanțarea din partea BEI cu resursele bugetare ale Uniunii. BEI este consultată în cadrul procesului de programare al Uniunii dacă este cazul.

(17) Organizațiile internaționale și agențiile pentru dezvoltare colaborează în mod obișnuit cu organizații non-profit în calitate de parteneri pentru punerea în aplicare și este posibil să trebuiască să încredințeze acestor organizații sarcini de execuție bugetară în cazuri justificate în mod corespunzător. Prin derogare de la articolul 58 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012, ar trebui prevăzute în prezentul regulament dispoziții care să permită ca respectivele sarcini să fie încredințate organizațiilor non-profit în condiții echivalente cu cele care se aplică Comisiei.

(18) Pentru a crește nivelul de asumare de către țările partenere a proceselor lor de dezvoltare și caracterul durabil al ajutorului extern și în conformitate cu angajamentele internaționale privind eficacitatea ajutoarelor asumate de Uniune și de țările partenere, Uniunea ar trebui să promoveze, după caz, în funcție de natura acțiunii în cauză, utilizarea instituțiilor, a sistemelor și a procedurilor proprii țărilor partenere.

(19) În conformitate cu Consensusul european privind dezvoltarea, cu agenda privind eficacitatea ajutorului internațional și astfel cum s-a subliniat în Rezoluția Parlamentului European din 5 iulie 2011 referitoare la viitorul sprijinului bugetar UE acordat țărilor în curs de dezvoltare, cu Comunicarea Comisiei din 13 octombrie 2011 intitulată „Creșterea impactului politicii UE în domeniul dezvoltării: o agendă a schimbării” și cu Concluziile Consiliului din 14 mai 2012 privind abordarea viitoare a sprijinului bugetar al UE destinat țărilor terțe, sprijinul bugetar se utilizează în mod eficace pentru a contribui la reducerea sărăciei și pentru a susține utilizarea sistemelor naționale, pentru a spori previzibilitatea ajutorului oferit și pentru a încuraja asumarea de către țările partenere a politicilor și a reformelor pentru dezvoltare. Plata tranșelor bugetare prevăzute ar trebui să depindă de progresele realizate în vederea atingerii obiectivelor asupra cărora s-a convenit cu țările partenere. În țările care beneficiază de acest tip de asistență financiară a Uniunii, Uniunea

sprijină dezvoltarea controlului parlamentar, a capacităților de audit, a transparenței și a accesului public la informații.

(20) Acțiunea Uniunii în scopul promovării principiilor democrației și al consolidării democratizării poate fi pusă în aplicare, printre altele, prin sprijinirea organizațiilor societății civile și a instituțiilor independente active în acest domeniu, precum Fondul european pentru democrație.

(21) Deoarece obiectivele prezentului regulament nu pot fi realizate în mod satisfăcător de către statele membre dar, având în vedere amploarea și efectele acțiunii, pot fi realizate mai bine la nivelul Uniunii, aceasta poate adopta măsuri în conformitate cu principiul subsidiarității astfel cum este definit la articolul 5 din TUE. În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este definit la articolul menționat, prezentul regulament nu depășește ceea ce este necesar pentru realizarea obiectivelor menționate.

(22) Este oportună alinierea duratei de aplicare a prezentului regulament la cea a Regulamentului (UE, Euratom) nr. 1311/2013 al Consiliului⁽²⁾. În consecință, prezentul regulament ar trebui să se aplice de la 1 ianuarie 2014 până la 31 decembrie 2020,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

TITLUL I

PUNEREA ÎN APLICARE

Articolul 1

Obiect și principii

(1) Prezentul regulament stabilește normele și condițiile privind acordarea de către Uniune a asistenței financiare acțiunilor, inclusiv programelor de acțiune și altor măsuri, în temeiul următoarelor instrumente finanțare a acțiunii externe pentru perioada 2014 — 2020: Instrumentul de cooperare pentru dezvoltare („ICD”), Instrumentul european pentru democrație și drepturile omului la scară mondială („IEDDO”), Instrumentul european de vecinătate („IEV”), Instrumentul care contribuie la stabilitate și pace, Instrumentul de asistență pentru preaderare („IPA II”) și Instrumentul de parteneriat pentru cooperarea cu țările terțe, (denumite în continuare în mod colectiv „instrumentele” și în mod individual „instrumentul”).

În înțelesul prezentului regulament, termenul „țări” se referă și la teritorii și regiuni, după caz.

⁽¹⁾ Decizia nr. 1080/2011/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 octombrie 2011 de acordare a unei garanții a UE Băncii Europene de Investiții pentru pierderile rezultate din împrumuturi și garanții la împrumuturi pentru proiecte din afara Uniunii și de abrogare a Deciziei nr. 633/2009/CE (JO L 280, 27.10.2011, p. 1).

⁽²⁾ Regulamentul (UE, Euratom) nr. 1311/2013 al Consiliului din 2 decembrie 2013 de stabilire a cadrului financiar multianual pentru perioada 2014 — 2020 (JO L 347, 20.12.2013, p. 884).

(2) Prezentul regulament nu se aplică punerii în aplicare a acțiunilor de finanțare a programului Erasmus+ în temeiul Regulamentului (UE) nr. 233/2014, al Regulamentului (UE) nr. 232/2014, al Regulamentului (UE) nr. 231/2014 și al Regulamentului (UE) nr. 234/2014. Acțiunile respective sunt puse în aplicare în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 1288/2013 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽¹⁾, pe baza documentelor orientative de programare menționate în instrumentul aplicabil, asigurând totodată conformitatea cu regulamentele respective.

(3) Comisia se asigură că acțiunile sunt puse în aplicare în conformitate cu obiectivele instrumentului aplicabil și cu respectarea unei protecții efective a intereselor financiare ale Uniunii. Asistența financiară a Uniunii acordată în temeiul instrumentelor respectă normele și procedurile stabilite în Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012, care asigură cadrul financiar și juridic fundamental pentru punerea în aplicare a acestora.

(4) În aplicarea prezentului regulament, Comisia utilizează cele mai eficace și mai eficiente metode de punere în aplicare. Atunci când acest lucru este posibil și adecvat, dată fiind natura acțiunii, Comisia favorizează, de asemenea, utilizarea celor mai simple proceduri.

(5) Având în vedere alineatul (4), la aplicarea prezentului regulament Comisia favorizează recurgerea la sistemele țărilor partenere oricând acest lucru este posibil și adecvat, având în vedere natura acțiunii.

(6) Uniunea urmărește să promoveze, să dezvolte și să consolideze principiile democrației, statului de drept și respectării drepturilor omului și a libertăților fundamentale pe care este fondată, pe baza dialogului și a cooperării cu țările și regiunile partenere, după caz. Uniunea integrează aceste principii în punerea în aplicare a instrumentelor.

Articolul 2

Adoptarea programelor de acțiune, a măsurilor individuale și a măsurilor speciale

(1) Comisia adoptă programele de acțiune anuale, bazate pe documentele orientative de programare menționate în instrumentul relevant, după caz. Comisia poate adopta, de asemenea, programe de acțiune multianuale în conformitate cu articolul 6 alineatul (3).

Programele de acțiune specifică pentru fiecare acțiune în parte obiectivele urmărite, rezultatele preconizate și principalele activități, metodele de punere în aplicare, bugetul și un calendar orientativ, eventualele măsuri de sprijin și mecanisme pentru monitorizarea rezultatelor.

⁽¹⁾ Regulamentul (UE) nr. 1288/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2013 de instituire a programului „Erasmus +”: Programul Uniunii pentru educație, formare, tineret și sport și de abrogare a Deciziilor nr. 1719/2006/CE, nr. 1720/2006/CE și nr. 1298/2008/CE (JO L 347, 20.12.2013, p. 50).

Atunci când este necesar, o acțiune poate fi adoptată sub forma unei măsuri individuale înainte sau după adoptarea programelor de acțiune anuale sau multianuale.

Atunci când apar cazuri de necesitate sau circumstanțe neprevăzute, justificate în mod corespunzător și atunci când finanțarea nu este posibilă din surse mai adecvate, Comisia poate adopta măsuri speciale care nu sunt prevăzute în documentele orientative de programare, inclusiv măsuri pentru a facilita tranziția de la ajutorul de urgență la măsurile sau operațiunile de dezvoltare pe termen lung, sau măsuri care urmăresc o mai bună pregătire a populației pentru a face față crizelor recurente.

(2) Programele de acțiune, măsurile individuale și măsurile speciale prevăzute la alineatul (1) al prezentului articol se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 16 alineatul (3).

(3) Procedura menționată la alineatul (2) nu este necesară pentru:

- (a) măsurile individuale pentru care asistența financiară din partea Uniunii nu depășește 5 milioane EUR;
- (b) măsurile speciale pentru care asistența financiară din partea Uniunii nu depășește 10 milioane EUR;
- (c) modificările de ordin tehnic aduse programelor de acțiune, măsurilor individuale și măsurilor speciale. Modificările de ordin tehnic sunt ajustări, precum:
 - (i) prelungirea duratei de punere în aplicare;
 - (ii) realocarea fondurilor între acțiunile cuprinse într-un program de acțiune anual sau multianual; sau
 - (iii) creșterea sau reducerea bugetului programelor de acțiune anuale sau multianuale, sau al măsurilor individuale sau speciale, cu până la 20 % din bugetul inițial, fără a depăși 10 milioane EUR,

cu condiția ca aceste modificări să nu afecteze în mod substanțial obiectivele măsurii vizate.

Măsurile adoptate în temeiul prezentului alineat sunt comunicate Parlamentului European și statelor membre prin intermediul comitetului relevant menționat la articolul 16, în termen de o lună de la adoptare.

(4) Dispozițiile de la alineatele (1), (2) și (3) referitoare la programele de acțiune și măsurile individuale nu se aplică cooperării transfrontaliere în cadrul IEV.

(5) Din motive de extremă urgență temeinic justificate, cum ar fi crizele sau amenințările imediate la adresa democrației, a statului de drept, a drepturilor omului sau a libertăților fundamentale, Comisia poate adopta măsuri individuale sau speciale sau modificări ale programelor de acțiune și ale măsurilor existente, în conformitate cu procedura menționată la articolul 16 alineatul (4).

(6) La stadiul de proiect, se efectuează o examinare de mediu corespunzătoare, inclusiv privind schimbările climatice și consecințele asupra biodiversității, în conformitate cu actele legislative aplicabile ale Uniunii, inclusiv Directiva 2011/92/UE a Parlamentului European și a Consiliului ⁽¹⁾ și Directiva 85/337/CEE a Consiliului ⁽²⁾, care cuprinde, dacă este cazul, o evaluare a impactului asupra mediului în cazul proiectelor sensibile pentru mediu, în special pentru infrastructurile noi de mare anvergură. Pentru punerea în aplicare a programelor sectoriale, se utilizează, dacă este cazul, evaluări strategice de mediu (SEA). Se asigură participarea părților interesate la evaluările de mediu și accesul publicului la rezultatele acestor evaluări.

(7) La elaborarea și punerea în aplicare a programelor și a proiectelor, se va ține seama în mod corespunzător de criteriile de accesibilitate pentru persoanele cu handicap.

Articolul 3

Măsuri de sprijin

(1) Finanțarea Uniunii poate să acopere cheltuielile pentru punerea în aplicare a instrumentelor și pentru realizarea obiectivelor acestora, printre care se numără cheltuielile de sprijin administrativ legate de activitățile de pregătire, monitorizare, control, audit și evaluare, direct necesare pentru această punere în aplicare, precum și cheltuielile suportate de către delegațiile Uniunii pentru sprijinul administrativ necesar pentru gestionarea acțiunilor finanțate în temeiul instrumentelor.

(2) Cu condiția ca activitățile enumerate la literele (a), (b) și (c) să fie legate de obiectivele generale ale instrumentului aplicabil pus în aplicare prin intermediul acțiunilor, finanțarea Uniunii poate acoperi:

- (a) studii, reuniuni, acțiuni de informare, de sensibilizare, de formare și de pregătire, acțiuni pentru schimburi de experiență și de cele mai bune practici, acțiuni de publicare, precum și orice alte cheltuieli de asistență administrativă sau tehnică necesare pentru gestionarea acțiunilor;
- (b) activități de cercetare și studii pe teme relevante și difuzarea acestora;
- (c) cheltuielile legate de furnizarea de informații și de acțiunile de comunicare, inclusiv elaborarea de strategii de comunicare și comunicarea instituțională a priorităților politice ale Uniunii.

(3) Măsurile de sprijin pot să fie finanțate în afara cadrului documentelor orientative de programare. În cazul în care este necesar, Comisia adoptă măsuri de sprijin în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 16 alineatul (3).

⁽¹⁾ Directiva 2011/92/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2011 privind evaluarea efectelor anumitor proiecte publice și private asupra mediului (JO L 26, 28.1.2012, p. 1).

⁽²⁾ Directiva 85/337/CEE a Consiliului din 27 iunie 1985 privind evaluarea efectelor anumitor proiecte publice și private asupra mediului (JO L 175, 5.7.1985, p. 40).

Procedura de examinare nu se aplică pentru adoptarea măsurilor de sprijin pentru care asistența financiară a Uniunii nu depășește 10 milioane EUR.

Măsurile de sprijin pentru care asistența financiară a Uniunii nu depășește 10 milioane EUR se comunică Parlamentului European și statelor membre prin intermediul comitetului relevant menționat la articolul 16, în termen de o lună de la adoptarea acestora.

TITLUL II

DISPOZIȚII PRIVIND METODELE DE FINANȚARE

Articolul 4

Dispoziții de finanțare generale

(1) Uniunea poate acorda asistență financiară prin intermediul tipurilor de finanțare prevăzute în Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012, în special:

- (a) granturi;
- (b) contracte de achiziții publice pentru servicii, bunuri sau lucrări;
- (c) sprijin bugetar general sau sectorial;
- (d) contribuții la fondurile fiduciare constituite de Comisie, în conformitate cu articolul 187 din Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012;
- (e) instrumente financiare, cum ar fi împrumuturile, garanțiile, instrumentele de capitaluri proprii sau de cvasicapital, investițiile sau participațiile la capital, precum și instrumente de partajare a riscurilor, când este posibil sub conducerea BEI în conformitate cu mandatul său în temeiul Deciziei nr. 1080/2011/UE, a unei instituții financiare europene multilaterale precum Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare, sau a unei instituții financiare europene bilaterale, de exemplu a unor bănci de dezvoltare bilaterale, eventual combinate cu granturi suplimentare din alte surse.

(2) Sprijinul bugetar general sau sectorial menționat la alineatul (1) litera (c) se bazează pe răspunderea reciprocă și pe angajamentele comune față de valorile și țelurile universale de consolidare a parteneriatelor contractuale dintre Uniune și țările partenere în scopul promovării democrației, a drepturilor omului și a statului de drept, al susținerii unei creșteri economice sustenabile și favorabile incluziunii și al eradicării sărăciei.

Orice decizie de a acorda sprijinul bugetar general sau sectorial se întemeiază pe politicile în materie de sprijin bugetar convenite de Uniune, pe un set clar de criterii de eligibilitate și pe o evaluare atentă a riscurilor și a beneficiilor.

Unul dintre principalii factori determinanți referitori la o astfel de decizie îl constituie evaluarea angajamentului, a istoricului și a progreselor țărilor partenere în ceea ce privește democrația, drepturile omului și statul de drept. Sprijinul bugetar general sau sectorial este diferențiat astfel încât să răspundă mai bine contextului politic, economic și social al țării partenere, ținând seama de situațiile de fragilitate.

Atunci când se furnizează sprijinul bugetar general sau sectorial în conformitate cu articolul 186 din Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012, Comisia își definește în mod clar și își monitorizează condiționalitatea și sprijină dezvoltarea de capacități de control parlamentar și de audit și sporește transparența și accesul publicului la informații. Plata sprijinului bugetar general sau sectorial depinde de realizarea unor progrese satisfăcătoare în vederea atingerii obiectivelor convenite cu țările partenere.

(3) Orice entitate însărcinată cu punerea în aplicare a instrumentelor financiare menționate la alineatul (1) litera (e) îndeplinește cerințele Regulamentului (UE, Euratom) nr. 966/2012 și respectă obiectivele, standardele și politicile Uniunii, precum și cele mai bune practici ale acesteia privind utilizarea fondurilor Uniunii și raportarea cu privire la acestea.

Instrumentele financiare respective pot fi grupate pe facilități în scopul punerii în aplicare și al raportării.

Uniunea poate acorda asistență financiară, în conformitate cu Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012, și prin intermediul contribuțiilor la fondurile internaționale, regionale sau naționale, precum cele instituite sau gestionate de BEI, de statele membre, de țările și regiunile partenere sau de organizațiile internaționale, în scopul de a atrage finanțări comune de la mai mulți donatori, sau la fonduri instituite de unul sau mai mulți donatori pentru punerea în aplicare în comun a proiectelor.

(4) Este promovat, după caz, accesul reciproc al instituțiilor financiare ale Uniunii la instrumentele financiare instituite de alte organizații.

(5) Atunci când Uniunea furnizează asistență financiară, după cum se prevede la alineatul (1), Comisia adoptă după caz toate măsurile necesare pentru a asigura vizibilitatea sprijinului financiar din partea Uniunii. Acestea includ măsuri de impunere a unor cerințe de vizibilitate beneficiarilor fondurilor Uniunii, excepție făcând anumite cazuri temeinic justificate. Comisia este responsabilă de monitorizarea respectării cerințelor respective de către beneficiari.

(6) Toate veniturile generate de un instrument financiar sunt alocate instrumentului corespunzător ca venituri atribuite intern. La interval de cinci ani, Comisia examinează contribuția adusă la realizarea obiectivelor Uniunii de instrumentele financiare existente și eficiența acestora.

(7) Asistența financiară a Uniunii este pusă în aplicare de Comisie, astfel cum se prevede în Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012, direct de către serviciile Comisiei, delegațiile Uniunii și agențiile executive, prin gestiune partajată cu statele membre sau indirect, prin încredințarea sarcinilor de execuție bugetară către entitățile enumerate în Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012. Aceste entități asigură consecvența cu

politica externă a Uniunii și pot încredința sarcini de execuție bugetară altor entități, în condiții similare celor care se aplică în cazul Comisiei.

Acestea își îndeplinesc anual obligația prevăzută la articolul 60 alineatul (5) din Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012. Avizul de audit se transmite, când este solicitat, în termen de o lună de la raport și de la declarația de gestiune, pentru a fi luat în considerare de Comisie.

Organizațiile internaționale menționate la articolul 58 alineatul (1) litera (c) punctul (ii) din Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012 și organismele statelor membre menționate la articolul 58 alineatul (1) litera (c) punctele (v) și (vi) din regulamentul respectiv cărora Comisia le-a încredințat sarcini, pot încredința de asemenea sarcini de execuție bugetară organizațiilor non-profit care dispun de capacitatea operațională și financiară adecvată, în condiții echivalente cu cele aplicabile Comisiei.

Entitățile care îndeplinesc criteriile stabilite la articolul 60 alineatul (2) din Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012 sunt considerate ca îndeplinind criteriile de selecție menționate la articolul 139 din Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012.

(8) Tipurile de finanțare prevăzute la alineatul (1) al prezentului articol și la articolul 6 alineatul (1), precum și metodele de punere în aplicare prevăzute la alineatul (3) al prezentului articol se aleg în funcție de capacitatea lor de a asigura realizarea obiectivelor specifice ale acțiunilor și de capacitatea lor de a produce rezultate, luându-se în considerare, în special, costurile controalelor, sarcina administrativă și un eventual risc de nerespectare. În ceea ce privește granturile, se ține seama și de posibilitatea de a utiliza sume forfetare, rate forfetare și bareme de costuri unitare.

(9) Acțiunile finanțate în cadrul instrumentelor pot fi puse în practică prin cofinanțări paralele sau cofinanțări comune.

În cazul unei cofinanțări paralele, o acțiune se împarte în mai multe componente clar identificabile care sunt finanțate, fiecare în parte, de diferiți parteneri ce asigură cofinanțarea, astfel încât destinația finală a finanțării să poată fi întotdeauna identificată.

În cazul unei cofinanțări comune, costul total al acțiunii se repartizează între partenerii care asigură cofinanțarea, iar resursele sunt puse în comun, astfel încât nu mai este posibil să se identifice sursa finanțării unei activități specifice întreprinse în cadrul acțiunii. Într-un astfel de caz, publicitatea ex post a contractelor de grant și a contractelor de achiziții publice, după cum se prevede la articolul 35 din Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012, respectă normele care reglementează entitatea însărcinată, în eventualitatea în care există astfel de norme.

(10) În cazul recurgerii la unul dintre tipurile de finanțare menționate la alineatul (1) al prezentului articol sau la articolul 6 alineatul (1), cooperarea dintre Uniune și partenerii săi se poate concretiza, printre altele, în:

- (a) înțelegeri trilaterale prin care Uniunea coordonează, împreună cu țări terțe, asistența sa destinată unei țări sau unei regiuni partenere;
- (b) măsuri de cooperare administrativă, precum programele de înfrățire între instituții publice, autorități locale, organisme publice naționale sau entități de drept privat cărora le-au fost încredințate sarcini de serviciu public ale unui stat membru sau ale unei țări ori regiuni partenere, precum și măsuri de cooperare la care participă experți din sectorul public trimiși de statele membre și autoritățile regionale și locale ale acestora;
- (c) contribuții la costurile necesare înființării și administrării unui parteneriat public-privat;
- (d) programe de sprijin pentru politicile sectoriale, prin care Uniunea oferă asistență pentru programul sectorial al țării partenere;
- (e) în cazul IEV și al IPA II, contribuții la costurile participării țărilor la programele și agențiile Uniunii;
- (f) subvenții la dobândă;
- (g) finanțare acordată agențiilor Uniunii prin intermediul granturilor.

(11) Atunci când colaborează cu părți interesate din țări beneficiare, Comisia ține seama de caracteristicile acestora, inclusiv de necesitățile acestora și de context, în momentul definirii modalităților de finanțare, a tipului de contribuție, a modalităților de atribuire și a dispozițiilor administrative pentru gestionarea granturilor, cu scopul de a acoperi gama cea mai extinsă de părți interesate și pentru a le răspunde în mod optim. În conformitate cu Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012, sunt încurajate modalități specifice precum acordurile de parteneriat, autorizarea acordării de subgranturi, atribuirea directă, cereri de propuneri cu restricții de eligibilitate sau sume forfetare.

(12) În procesul de punere în aplicare a sprijinului pentru tranziție și reformă în țările partenere, Uniunea, atunci când este cazul, se bazează pe experiențele statelor membre și pe învățămintele desprinse de acestea, împărțându-le aceste experiențe și învățăminte.

Articolul 5

Impozite, taxe și alte impuneri

Asistența Uniunii nu trebuie să determine sau să declanșeze colectarea de impozite, taxe sau alte impuneri specifice.

Dacă este cazul, trebuie negociate dispoziții corespunzătoare cu țările terțe în vederea scutirii de impozite, de taxe vamale și de alte impuneri a acțiunilor de punere în aplicare a asistenței financiare a Uniunii. În caz contrar, aceste impozite, taxe și impuneri trebuie să fie eligibile în conformitate cu condițiile stabilite în Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012.

Articolul 6

Dispoziții de finanțare generale

(1) Pe lângă tipurile de finanțare menționate la articolul 4 alineatul (1) din prezentul regulament, asistența financiară a Uniunii în cadrul următoarelor instrumente poate fi acordată, în conformitate cu Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012, și prin următoarele tipuri de finanțare:

- (a) în cadrul ICD și al IEV, reducerea datoriilor în cadrul programelor de reducere a datoriilor convenite la nivel internațional;
- (b) în cadrul ICD și al Instrumentul care contribuie la stabilitate și pace, în cazuri excepționale, programe sectoriale și generale de sprijin pentru importuri, care pot lua următoarele forme:
 - (i) programe sectoriale de sprijin în natură pentru importuri;
 - (ii) programe sectoriale de sprijin pentru importuri sub formă de asistență în valută pentru finanțarea importurilor în sectorul avut în vedere; sau
 - (iii) programe generale de sprijin pentru importuri sub formă de asistență în valută pentru finanțarea importurilor generale referitoare la o gamă largă de produse;
- (c) în cadrul IEDDO, atribuirea directă de:
 - (i) granturi de mică valoare destinate apărătorilor drepturilor omului pentru a finanța acțiuni urgente de protecție, după caz fără a fi necesară cofinanțarea;
 - (ii) granturi, după caz fără a fi necesară cofinanțarea, vizând finanțarea de acțiuni în condițiile sau situațiile cele mai dificile menționate la articolul 2 alineatul (4) din Regulamentul (UE) nr. 235/2014, în cazurile în care publicarea unei cereri de propuneri ar fi inoportună. Astfel de granturi nu pot depăși 1 000 000 EUR și trebuie să aibă o durată de maximum 18 luni, care poate fi prelungită cu încă 12 luni în cazul în care survin unele obstacole obiective și neprevăzute în momentul punerii în aplicare a acestor granturi;
 - (iii) granturi acordate Biroului Înalțului Comisar al ONU pentru Drepturile Omului și Centrului European Interuniversitar pentru Drepturile Omului și Democratizare, care oferă un program european de master în domeniul drepturilor omului și democratizării și un program UE-ONU de burse, precum și rețelei asociate de universități a acestui centru, care propun diplome postuniversitare în domeniul drepturilor omului, inclusiv burse pentru studenți și pentru apărători ai drepturilor omului din țări terțe;

(2) În temeiul IEV și al IPA II, programele de cooperare transfrontalieră sunt puse în aplicare în special prin gestiune partajată cu statele membre sau prin gestiune indirectă cu țări terțe sau cu organizații internaționale. Normele detaliate se stabilesc prin intermediul unor acte de punere în aplicare adoptate în temeiul Regulamentului (UE) nr. 232/2014 și al Regulamentului (UE) nr. 231/2014.

- (3) Comisia poate adopta programe de acțiune multianuale:
- (a) pentru o perioadă de maximum trei ani în cazul acțiunilor recurente;
- (b) pentru o perioadă de maximum șapte ani în cadrul IPA II.

În situația în care se fac angajamente multianuale, acestea conțin dispoziții care să menționeze faptul că, pentru ceilalți ani decât anul inițial al angajamentului, angajamentele sunt orientative și depind de viitoarele bugete anuale ale Uniunii.

- (4) Pentru acțiunile desfășurate în cadrul IEV și IPA II care se extind pe mai mult de un exercițiu bugetar, angajamentele bugetare pot fi fracționate pe mai multe exerciții bugetare în tranșe anuale.

În astfel de cazuri, dacă nu se prevede altfel în normele aplicabile, Comisia dezangajează în mod automat orice parte din angajamentul bugetar pentru un program care, până la data de 31 decembrie a celui de al cincilea an care urmează celui al angajamentului bugetar, nu a fost utilizată în scopul prefinanțării sau al efectuării plăților intermediare sau pentru care entitatea însărcinată nu a prezentat nicio declarație certificată a cheltuielilor sau nicio solicitare de plată.

- (5) Normele care reglementează cooperarea transfrontalieră în temeiul IPA II pusă în aplicare prin gestiune partajată cu statele membre sunt în concordanță cu normele cuprinse în Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽¹⁾ și în Regulamentul (UE) nr. 1299/2013 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽²⁾.

Articolul 7

Protecția intereselor financiare ale Uniunii

- (1) La punerea în aplicare a acțiunilor finanțate în temeiul prezentului regulament, Comisia ia măsurile corespunzătoare pentru a asigura protecția intereselor financiare ale Uniunii prin aplicarea de măsuri preventive împotriva fraudei, corupției și oricăror alte activități ilegale, prin controale eficace și, în cazul în care se constată nereguli, prin recuperarea sau, după caz, restituirea sumelor plătite în mod necuvenit, precum și, dacă este necesar, prin sancțiuni administrative și financiare eficace, proporționale și disuasive.

⁽¹⁾ Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului (JO L 347, 20.12.2013, p. 320).

⁽²⁾ Regulamentul (UE) nr. 1299/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 privind dispoziții specifice pentru sprijinul din partea Fondului european de dezvoltare regională pentru obiectivul de cooperare teritorială europeană (JO L 347, 20.12.2013, p. 259).

- (2) Comisia sau reprezentanții acesteia și Curtea de Conturi au competența de a efectua controale sau, în cazul organizațiilor internaționale, competența de a efectua verificări în conformitate cu acordurile convenite cu acestea, atât pe bază de documente, cât și la fața locului, în ceea ce privește toți beneficiarii de granturi, contractanții, subcontractanții care au primit fonduri din partea Uniunii în temeiul prezentului regulament.

- (3) Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) poate efectua investigații, inclusiv controale și inspecții la fața locului, în conformitate cu dispozițiile și procedurile prevăzute în Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽³⁾ și în Regulamentul (Euratom, CE) nr. 2185/96 al Consiliului ⁽⁴⁾, cu scopul de a stabili dacă a avut loc o fraudă, un act de corupție sau orice altă activitate ilegală care aduce atingere intereselor financiare ale Uniunii în legătură cu un acord de grant sau cu o decizie de acordare a unui grant sau în legătură cu un contract finanțat în temeiul prezentului regulament.

- (4) Fără a aduce atingere alineatelor (1), (2) și (3), acordurile de cooperare cu țări terțe și cu organizații internaționale, precum și contractele, acordurile de grant și deciziile de acordare a granturilor rezultate din punerea în aplicare a prezentului regulament cuprind dispoziții care împuternicesc în mod expres Comisia, Curtea de Conturi și OLAF să efectueze astfel de audieri, controale și inspecții la fața locului, în conformitate cu competențele care le revin.

TITLUL III

NORME PRIVIND NAȚIONALITATEA ȘI ORIGINEA APLICABILE PROCEDURILOR DE ACHIZIȚII PUBLICE, PROCEDURILOR DE ACORDARE DE GRANTURI ȘI ALTOR PROCEDURI DE ATRIBUIRE

Articolul 8

Reguli privind eligibilitatea

- (1) Participarea la atribuirea contractelor de achiziții la proceduri de atribuire de granturi și la alte proceduri de atribuire pentru acțiunile finanțate în temeiul prezentului regulament în beneficiul țărilor este deschisă tuturor persoanelor fizice resortisante ale unei țări eligibile și tuturor persoanelor juridice stabilite efectiv într-o țară eligibilă, astfel cum este definită aceasta pentru instrumentul aplicabil în temeiul prezentului titlu, precum și organizațiilor internaționale.

Persoanele juridice pot include organizații ale societății civile, precum organizațiile neguvernamentale fără scop lucrativ și fundațiile politice independente, organizațiile locale, agențiile fără scop lucrativ din sectorul privat, precum și instituțiile, organizațiile și rețelele acestora, care își desfășoară activitatea la nivel local, național, regional și internațional.

⁽³⁾ Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 septembrie 2013 privind investigațiile efectuate de Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1073/1999 al Parlamentului European și al Consiliului și a Regulamentului (Euratom) nr. 1074/1999 al Consiliului (JO L 248, 18.9.2013, p. 1).

⁽⁴⁾ Regulamentul (Euratom, CE) nr. 2185/96 al Consiliului din 11 noiembrie 1996 privind controalele și inspecțiile la fața locului efectuate de Comisie în scopul protejării intereselor financiare ale Comunităților Europene împotriva fraudei și a altor abateri (JO L 292, 15.11.1996, p. 2).

(2) În cazul acțiunilor cofinanțate cu un partener sau cu un alt donator sau puse în aplicare printr-un stat membru în gestiune partajată sau printr-un fond fiduciar instituit de Comisie, țările care sunt eligibile în conformitate cu normele respectivului partener, ale altui donator sau ale statului membru sau determinate în cadrul actului constitutiv al fondului fiduciar sunt de asemenea eligibile.

În cazul acțiunilor puse în aplicare prin intermediul unuia dintre organismele abilitate în cadrul gestiunii indirecte care se încadrează într-una din categoriile enumerate la articolul 58 alineatul (1) litera (c) punctele (ii)-(viii) din Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012, țările care sunt eligibile în conformitate cu normele respectivului organism sunt de asemenea eligibile.

(3) În cazul unei acțiuni finanțate de către unul dintre instrumente și, în plus, de un alt instrument al Uniunii pentru acțiune externă, inclusiv de Fondul european de dezvoltare, țările identificate în cadrul oricăruia dintre aceste instrumente sunt considerate eligibile pentru respectivele acțiuni.

În cazul unei acțiuni globale, regionale sau transfrontaliere finanțate prin intermediul unuia dintre instrumente, țările, teritoriile și regiunile care intră sub incidența acțiunii pot fi considerate eligibile în scopul acțiunii respective.

(4) Toate bunurile achiziționate în cadrul unui contract de achiziții publice sau în conformitate cu un acord de grant și finanțate în temeiul prezentului regulament provin dintr-o țară eligibilă. Totuși, acestea pot să provină din orice țară atunci când cuantumul bunurilor ce urmează să fie achiziționate este sub pragul fixat pentru recurgerea la procedura negociată competitivă. În sensul prezentului regulament, termenul „origine” este definit la articolele 23 și 24 din Regulamentul (CEE) nr. 2913/92 al Consiliului ⁽¹⁾ și în alte acte legislative ale Uniunii care reglementează originea nepreferențială.

(5) Normele prevăzute în prezentul titlu nu se aplică și nu creează restricții legate de naționalitate persoanelor fizice care sunt angajate de către un contractant eligibil sau, dacă este cazul, de un subcontractant eligibil, sau care dispun de un alt tip de contract legal încheiat cu aceștia.

(6) Pentru a promova capacitățile, piețele și achizițiile locale, se acordă prioritate contractanților locali și regionali, în cazul în care Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012 prevede atribuirea pe baza unei singure oferte. În toate celelalte cazuri, participarea contractanților locali și regionali este promovată în conformitate cu dispozițiile relevante din respectivul regulament.

⁽¹⁾ Regulamentul (CEE) nr. 2913/92 al Consiliului din 12 octombrie 1992 de instituire a Codului Vamal Comunitar (JO L 302, 19.12.1992, p. 1).

(7) Eligibilitatea, astfel cum este definită în prezentul titlu, poate fi restricționată, în ceea ce privește naționalitatea, localizarea geografică sau natura solicitanților, atunci când astfel de restricții sunt impuse de caracterul specific și obiectivele acțiunii și când sunt necesare pentru punerea în aplicare efectivă a acțiunii. Aceste restricții se pot aplica în special participării la procedurile de atribuire în cazul unor acțiuni de cooperare transfrontalieră.

(8) Persoanele fizice și juridice cărora li s-au atribuit contracte respectă legislația aplicabilă în materie de mediu, care include și acordurile multilaterale în acest domeniu, precum și standardele de bază în domeniul muncii convenite la nivel internațional ⁽²⁾.

Articolul 9

Eligibilitatea în cadrul ICD, IEV și Instrumentul de parteneriat pentru cooperarea cu țările terțe

(1) Ofertanții, solicitanții și candidații din următoarele țări sunt eligibili pentru finanțare în cadrul ICD, IEV și Instrumentul de parteneriat pentru cooperarea cu țările terțe:

- (a) Statele membre, beneficiarii enumerați în anexa I la Regulamentul (UE) nr. 231/2014 și părțile contractante la Acordul privind Spațiul Economic European;
- (b) pentru IEV, țările partenere care intră sub incidența IEV și Federația Rusă, în cazul în care procedura se desfășoară în contextul programelor de cooperare multinațională și transfrontalieră la care acestea participă;
- (c) țările și teritoriile în curs de dezvoltare, astfel cum sunt incluse în lista beneficiarilor AOD publicată de OCDE-CAD („lista beneficiarilor AOD”), care nu sunt membre ale grupului G20, precum și țările și teritoriile de peste mări care intră sub incidența Deciziei 2001/822/CE a Consiliului ⁽³⁾;
- (d) țările în curs de dezvoltare, astfel cum sunt incluse în lista beneficiarilor AOD, care sunt membre ale grupului G20, precum și alte țări și teritorii, în cazul în care acestea beneficiază de acțiunile finanțate de Uniune în temeiul instrumentelor vizate de prezentul articol;

⁽²⁾ Standardele de bază în domeniul muncii ale OIM, convențiile privind libertatea de asociere și negocierea colectivă, eliminarea muncii forțate sau obligatorii, eliminarea discriminărilor în ceea ce privește ocuparea forței de muncă și încadrarea în muncă, precum și abolirea muncii copiilor.

⁽³⁾ Decizia Consiliului 2001/822/CE din 27 noiembrie 2001 privind asocierea țărilor și teritoriilor de peste mări la Comunitatea Europeană („decizie de asociere peste mări”) (JO L 314, 30.11.2001, p. 1).

(e) țările pentru care accesul reciproc la asistența externă este stabilit de Comisie. Accesul reciproc poate fi acordat, pentru o perioadă determinată de cel puțin un an, de fiecare dată când o țară acordă eligibilitatea, în condiții egale, entităților din Uniune și din țările eligibile în temeiul instrumentelor vizate de prezentul articol. Comisia decide cu privire la accesul reciproc și la durata acestuia, în conformitate cu procedura de consultare menționată la articolul 16 alineatul (2) și după consultarea țării beneficiare sau a țărilor interesate; și

(f) țările membre ale OCDE, în cazul contractelor puse în aplicare într-una din țările cel mai puțin dezvoltate sau din țările sărace puternic îndatorate, astfel cum sunt incluse în lista beneficiarilor AOD.

(2) Ofertanții, solicitanții și candidații din țările neeligibile sau mărfurile de origine neeligibilă pot fi acceptați (acceptate) ca fiind eligibili (eligibile) de către Comisie în cazul:

(a) țărilor care au legături tradiționale economice, comerciale sau geografice cu țările beneficiare vecine; sau

(b) unei urgențe sau în cazul indisponibilității produselor și serviciilor pe piețele țărilor în cauză, sau în alte cazuri justificate în mod corespunzător, în care aplicarea normelor de eligibilitate riscă să blocheze sau să îngreuneze excesiv realizarea unui proiect, unui program sau unei acțiuni.

(3) În cazul acțiunilor puse în aplicare în cadrul gestiunii partajate, statul membru relevant căruia Comisia i-a delegat sarcinile de execuție este împuternicit să accepte ca fiind eligibile, în numele Comisiei, ofertanți, solicitanți și candidați din țările neeligibile, astfel cum se prevede la alineatul (2) al prezentului articol, sau mărfuri de origine neeligibilă, astfel cum se prevede la articolul 8 alineatul (4).

Articolul 10

Eligibilitatea în cadrul IPA II

(1) Ofertanții, solicitanții și candidații din următoarele țări sunt eligibili pentru finanțare în cadrul IPA II:

(a) statele membre, beneficiarii enumerați în anexa I la Regulamentul (UE) nr. 231/2014, părțile contractante la Acordul privind Spațiului Economic European și țările partenere vizate de IEV și

(b) țările pentru care accesul reciproc la asistența externă este stabilit de către Comisie în conformitate cu condițiile prevăzute la articolul 9 alineatul (1) litera (e).

(2) Ofertanții, solicitanții și candidații din țările neeligibile sau mărfurile de origine neeligibilă pot fi acceptați (acceptate) ca fiind

eligibili (eligibile) de către Comisie în cazul în care există o necesitate urgentă sau o indisponibilitate a produselor și serviciilor pe piețele din țările respective, sau în alte cazuri justificate în mod corespunzător în care aplicarea normelor de eligibilitate riscă să facă imposibilă sau excesiv de dificilă realizarea unui proiect, a unui program sau a unei acțiuni.

(3) În cazul acțiunilor puse în aplicare în cadrul gestiunii partajate, statul membru relevant căruia Comisia i-a delegat sarcinile de execuție este împuternicit să accepte ca fiind eligibile, în numele Comisiei, ofertanți, solicitanți și candidați din țările neeligibile, astfel cum se prevede la alineatul (2) al prezentului articol, sau mărfuri de origine neeligibilă, astfel cum se menționează la articolul 8 alineatul (4).

Articolul 11

Eligibilitatea în cadrul IEDDO și al Instrumentului care contribuie la stabilitate și pace

(1) Fără a aduce atingere limitărilor inerente naturii și obiectivelor acțiunii, astfel cum se prevede la articolul 8 alineatul (7), participarea la atribuirea contractelor de achiziții sau a granturilor, precum și recrutarea de experți, este deschisă fără restricții în cadrul IEDDO și al Instrumentului care contribuie la stabilitate și pace.

(2) În cadrul IEDDO, sunt eligibili pentru finanțare în conformitate cu articolul 4 alineatele (1), (2) și (3) și cu articolul 6 alineatul (1) litera (c) următorii actori și organisme:

(a) organizațiile societății civile, inclusiv organizațiile neguvernamentale fără scop lucrativ și fundațiile politice independente, organizațiile locale, agențiile fără scop lucrativ din sectorul privat, precum și instituțiile, organizațiile și rețelele acestora, care își desfășoară activitatea la nivel local, național, regional și internațional;

(b) organizațiile fără scop lucrativ din sectorul public și instituțiile, organizațiile și rețelele care își desfășoară activitatea la nivel local, național, regional și internațional;

(c) organele parlamentare naționale, regionale și internaționale, atunci când acest lucru este necesar pentru realizarea obiectivelor IEDDO, iar măsura propusă nu poate fi finanțată printr-un alt instrument;

(d) organizațiile interguvernamentale internaționale și regionale;

(e) persoanele fizice, entitățile fără personalitate juridică și, în cazuri excepționale și justificate în mod corespunzător, alte organisme sau actori neidentificați la prezentul alineat, atunci când acest lucru este necesar pentru realizarea obiectivelor IEDDO.

Articolul 12

Monitorizarea și evaluarea acțiunilor

(1) Comisia își monitorizează în mod periodic acțiunile și reexaminează progresele înregistrate în direcția obținerii rezultatelor preconizate, referindu-se la realizări și efecte. De asemenea, Comisia evaluează impactul și eficacitatea politicilor și acțiunilor sale sectoriale, precum și a eficacității programării, după caz, prin intermediul unor evaluări externe independente. Propunerile făcute de Parlamentul European sau de Consiliu privind evaluările externe independente sunt luate în considerare în mod corespunzător. Evaluările se bazează pe principiile celor mai bune practici ale OCDE-CAD, urmărind să stabilească dacă obiectivele specifice au fost atinse, ținând seama, după caz, de egalitatea de gen, și să formuleze recomandări în vederea îmbunătățirii operațiunilor viitoare. Respectivul evaluări au la bază indicatori predefiniți, clari, transparenți și după caz, specifici fiecărei țări în parte și măsurabili.

(2) Comisia transmite rapoartele sale de evaluare Parlamentului European, Consiliului și statelor membre, prin intermediul comitetului relevant menționat la articolul 16. Anumite evaluări pot fi examinate în cadrul respectivului comitet la solicitarea statelor membre. De rezultatele constatate se ține seama în momentul elaborării programelor și alocării resurselor.

(3) În faza de evaluare a asistenței Uniunii acordate în temeiul prezentului regulament, Comisia implică, într-o măsură adecvată, toate părțile interesate relevante și poate, după caz, să urmărească efectuarea unor evaluări comune împreună cu statele membre și cu partenerii din domeniul dezvoltării.

(4) Raportul menționat la articolul 13 reflectă principalele învățăminte desprinse și acțiunile întreprinse în urma recomandărilor cuprinse în evaluările realizate în anii anteriori.

TITLUL IV

ALTE DISPOZIȚII COMUNE

Articolul 13

Raportul anual

(1) Comisia examinează progresele înregistrate în punerea în aplicare a măsurilor de asistență financiară externă ale Uniunii și, începând cu anul 2015, prezintă Parlamentului European și Consiliului un raport anual privind realizarea obiectivelor fiecărui regulament prin intermediul unor indicatori, măsurând rezultatele obținute și eficiența instrumentului relevant. Raportul respectiv este transmis, de asemenea, Comitetului Economic și Social European și Comitetului Regiunilor.

(2) Raportul anual cuprinde informații, pentru anul precedent, cu privire la măsurile finanțate, rezultatele exercițiilor de monitorizare și de evaluare, implicarea partenerilor relevanți, precum și la punerea în aplicare a angajamentelor bugetare și executarea creditelor de plată, defalcate pe țări, regiuni și sectoare de cooperare. Acesta evaluează rezultatele asistenței financiare din partea Uniunii utilizând, pe cât posibil, indicatori specifici și măsurabili privind contribuția acestei asistențe la realizarea obiectivelor instrumentelor. În cazul cooperării pentru dezvoltare, raportul evaluează de asemenea, în cazul în care acest lucru este posibil și relevant, respectarea principiilor

privind eficacitatea ajutoarelor, inclusiv pentru instrumente financiare inovative.

(3) Raportul anual elaborat în 2021 cuprinde informații consolidate din rapoartele anuale privind perioada 2014 — 2020 cu privire la toate tipurile de finanțare care intră sub incidența prezentului regulament, incluzând veniturile alocate la nivel extern și contribuțiile la fondurile fiduciare și realizând o defalcare a cheltuielilor în funcție de țara beneficiară, utilizarea instrumentelor financiare, a angajamentelor și a plăților.

Articolul 14

Cheltuieli legate de combaterea schimbărilor climatice și biodiversitate

O estimare anuală a cheltuielilor totale legate de combaterea schimbărilor climatice și de biodiversitate este realizată pe baza documentelor de programe orientative adoptate. Fondurile alocate în contextul FED fac obiectul unui sistem anual de monitorizare care este bazat pe metodologia OCDE („markeri Rio”), fără a exclude utilizarea unor metodologii mai precise în cazul în care acestea sunt disponibile, care este integrat în metodologia existentă de gestionare performantă a programelor Uniunii, pentru a cuantifica cheltuielile legate de acțiunile de combatere a schimbărilor climatice și de protecție a biodiversității la nivelul programelor de acțiune și măsurile individuale și măsurile speciale menționate la articolul (2) alineatul (1) și care este înregistrat în evaluări și în raportul anual.

Articolul 15

Implicarea părților interesate din țările beneficiare

Comisia se asigură că, ori de câte ori acest lucru este posibil și adecvat, în cadrul procesului de punere în aplicare, părțile interesate din țările beneficiare, inclusiv organizațiile societății civile și autoritățile locale, sunt sau fost consultate în mod corespunzător și au acces la timp la informațiile relevante care să le permită să joace un rol semnificativ în cadrul respectivului proces.

TITLUL V

DISPOZIȚII FINALE

Articolul 16

Procedura comitetului

(1) Comisia este asistată de comitetele instituite prin instrumente. Respectivul comitete sunt comitete în sensul Regulamentului (UE) nr. 182/2011.

(2) Atunci când se face trimitere la prezentul alineat, se aplică articolul 4 din Regulamentul (UE) nr. 182/2011.

În cazul în care avizul comitetului trebuie obținut prin procedură scrisă, procedura se încheie fără rezultat dacă, înainte de expirarea termenului de trimitere a avizului, acest lucru este hotărât de președintele comitetului sau solicitat de o majoritate simplă a membrilor comitetului.

(3) Atunci când se face trimitere la prezentul alineat, se aplică articolul 5 din Regulamentul (UE) nr. 182/2011.

În cazul în care avizul comitetului trebuie obținut prin procedură scrisă, procedura se încheie fără rezultat dacă, înainte de expirarea termenului de trimitere a avizului, acest lucru este hotărât de președintele comitetului sau solicitat de o majoritate simplă a membrilor comitetului.

(4) Atunci când se face trimitere la prezentul alineat, se aplică articolul 8 din Regulamentul (UE) nr. 182/2011, coroborat cu articolul 5 din același regulament.

Decizia adoptată rămâne în vigoare pe întreaga durată a documentului, a programului de acțiune sau a măsurii adoptate sau modificate.

(5) Un observator din partea BEI asistă la deliberările comitetului privind chestiuni care vizează BEI.

Articolul 17

Reexaminarea intermediară și evaluarea instrumentelor

(1) Cel târziu la 31 decembrie 2017, Comisia înaintează un raport de evaluare intermediară privind punerea în aplicare a fiecărui instrument și a prezentului regulament. Acesta acoperă perioada cuprinsă între 1 ianuarie 2014 și 30 iunie 2017 și se axează pe realizarea obiectivelor fiecărui regulament prin intermediul unor indicatori care măsoară rezultatele obținute și eficiența instrumentelor.

În vederea realizării obiectivelor fiecărui instrument, raportul respectiv abordează și valoarea adăugată a fiecărui instrument, posibilitățile de simplificare, coerența internă și externă, inclusiv complementaritatea și sinergiile dintre instrumente, nivelul de relevanță continuă a tuturor obiectivelor, și contribuția măsurilor la o acțiune externă coerentă a Uniunii și, după caz, la prioritățile Uniunii privind creșterea inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii. Raportul ia în considerare toate constatările și concluziile privind impactul pe termen lung al instrumentelor. Acesta conține și informații cu privire la efectul de pârghie al fondurilor din cadrul fiecărui instrument în parte.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la Strasbourg, 11 martie 2014.

Pentru Parlamentul European

Președintele

M. SCHULZ

Raportul respectiv este elaborat în scopul îmbunătățirii punerii în aplicare a asistenței Uniunii. Acesta trebuie să conțină informații referitoare la deciziile privind reînnoirea, modificarea sau suspendarea tipurilor de acțiuni puse în aplicare în temeiul instrumentelor.

Reportul respectiv cuprinde și informații consolidate din rapoartele anuale relevante cu privire la toate tipurile de finanțare care intră sub incidența prezentului regulament, incluzând veniturile alocate la nivel extern și contribuțiile la fondurile fiduciare și realizând o defalcare a cheltuielilor în funcție de țara beneficiară, utilizarea instrumentelor financiare, a angajamentelor și a plăților.

Un raport final de evaluare pentru perioada 2014 — 2020 se elaborează de Comisie în cadrul reexaminării intermediare a următorului exercițiu bugetar.

(2) Raportul de evaluare intermediară menționat la alineatul (1) primul paragraf este prezentat Parlamentului European și Consiliului și este însoțit, dacă este cazul, de propuneri legislative care să aducă modificările necesare instrumentelor și prezentului regulament.

(3) Valorile indicatorilor la 1 ianuarie 2014 sunt utilizate ca bază pentru evaluarea măsurii în care obiectivele au fost atinse.

(4) Comisia le solicită țărilor partenere să prezinte toate datele și informațiile necesare, în conformitate cu angajamentele internaționale privind eficacitatea ajutorului, pentru a permite monitorizarea și evaluarea măsurilor avute în vedere.

(5) Rezultatele și impactul pe termen mai lung și viabilitatea efectelor instrumentelor sunt evaluate în conformitate cu normele și procedurile de monitorizare, evaluare și raportare aplicabile la momentul respectiv.

Articolul 18

Intrarea în vigoare

Prezentul regulament intră în vigoare în ziua următoare datei publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Acesta se aplică de la 1 ianuarie 2014 până la 31 decembrie 2020.

Pentru Consiliu

Președintele

D. KOURKOULAS

Declarație a Comisiei Europene privind utilizarea actelor de punere în aplicare pentru stabilirea dispozițiilor privind punerea în aplicare a anumitor norme ale Regulamentului nr. 232/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de instituire a Instrumentului european de vecinătate și ale Regulamentului (UE) nr. 231/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de instituire a Instrumentului de asistență pentru preaderare (IPA II)

Comisia Europeană consideră că normele privind implementarea programelor de cooperare transfrontalieră, astfel cum sunt prevăzute în Regulamentul (UE) nr. 236/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de stabilire a normelor și procedurilor comune pentru punerea în aplicare a instrumentelor Uniunii de finanțare a acțiunii externe și alte norme de punere în aplicare specifice, mai detaliate, din Regulamentul (UE) nr. 232/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de instituire a Instrumentului european de vecinătate și din Regulamentul (UE) nr. 231/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de instituire a Instrumentului de asistență pentru preaderare (IPA II), vizează completarea actului de bază și, prin urmare, ar trebui să fie adoptate ca acte delegate în temeiul articolului 290 din TFUE. Comisia nu se va opune adoptării textului în forma convenită de colegiitori. Cu toate acestea, Comisia reamintește că problema delimitării între articolele 290 și 291 din TFUE este în curs de examinare la Curtea de Justiție a Uniunii Europene, în cauza privind biocidele.

Declarația Comisiei Europene privind „restituirile”

În conformitate cu obligațiile prevăzute la articolul 21 alineatul (5) din Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2012 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii și de abrogare a Regulamentului (CE, Euratom) nr. 1605/2002, Comisia Europeană va include în proiectul de buget o linie destinată veniturilor alocate interne și, dacă va fi posibil, va indica cuantumul acestor venituri.

Autoritatea bugetară va fi informată cu privire la valoarea resurselor acumulate în fiecare an în cursul procesului de planificare bugetară. Veniturile alocate interne vor fi înregistrate în proiectul de buget numai în măsura în care valoarea acestora este sigură.

Declarația Parlamentului European privind suspendarea asistenței acordate prin instrumentele financiare

Parlamentul European subliniază că Regulamentul (UE) nr. 233/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de instituire a unui instrument de finanțare a cooperării pentru dezvoltare în perioada 2014-2020, Regulamentul (UE) nr. 232/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de instituire a Instrumentului european de vecinătate, Regulamentul (UE) nr. 234/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de instituire a Instrumentului de parteneriat pentru cooperarea cu țările terțe și Regulamentul (UE) nr. 231/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de instituire a unui Instrument de asistență pentru preaderare (IPA II) nu conțin mențiuni explicite privind posibilitatea de a suspenda asistența în cazul în care una dintre țările beneficiare nu respectă principiile de bază enunțate în respectivul instrument și, în special, principiul democrației, al statului de drept și respectarea drepturilor omului.

Parlamentul European consideră că orice suspendare a asistenței acordate în temeiul acestor instrumente ar modifica sistemul financiar global convenit în conformitate cu procedura legislativă ordinară. În calitate de colegiutor și parte a autorității bugetare, Parlamentul European are, prin urmare, dreptul de a-și exercita pe deplin prerogativele sale în această privință, dacă se adoptă o astfel de decizie.

II

(Acte fără caracter legislativ)

REGULAMENTE

REGULAMENTUL (EURATOM) NR. 237/2014 AL CONSILIULUI

din 13 decembrie 2013

privind instituirea unui instrument pentru cooperarea în materie de securitate nucleară

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

Comunitatea ar trebui să fie capabilă să sprijine securitatea nucleară în țările terțe.

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Europene a Energiei Atomice, în special articolul 203,

- (4) Acționând împreună cu statele membre în cadrul politicilor și strategiilor comune, Uniunea este singura care dispune de masa critică necesară pentru a răspunde provocărilor globale, fiind, de asemenea, cel mai bine plasată pentru a coordona cooperarea cu țările terțe.

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

având în vedere avizul Parlamentului European ⁽¹⁾,

- (5) Prin Decizia 1999/819/Euratom a Comisiei ⁽²⁾, Comunitatea a aderat la Convenția din 1994 privind securitatea nucleară. Prin Decizia 2005/510/Euratom a Comisiei ⁽³⁾, Comunitatea a aderat, de asemenea, la Convenția comună privind securitatea gestionării combustibilului uzat și securitatea gestionării deșeurilor radioactive.

întrucât:

- (1) Instrumentul pentru cooperarea în materie de securitate nucleară instituit prin Regulamentul (Euratom) nr. 300/2007 al Consiliului ⁽²⁾ constituie unul dintre instrumentele care oferă sprijin direct politicilor externe ale Uniunii Europene și ale Comunității Europene a Energiei Atomice

- (6) Pentru a menține și promova îmbunătățirea continuă a securității nucleare și a reglementării acesteia, Consiliul a adoptat Directiva 2009/71/Euratom ⁽³⁾ și Directiva 2011/70/Euratom ⁽⁴⁾. Aceste directive și standardele ridicate de securitate nucleară și de management al deșeurilor radioactive și a combustibilului uzat puse în aplicare în Comunitate constituie exemple care trebuie utilizate pentru încurajarea țărilor terțe în adoptarea unor standarde la fel de ridicate.

- (2) Uniunea reprezintă un furnizor major de asistență economică, financiară, tehnică, umanitară și macroeconomică pentru țările terțe. Prezentul regulament face parte din cadrul elaborat pentru planificarea cooperării și furnizarea de asistență în scopul sprijinirii promovării unui nivel ridicat de securitate nucleară, radioprotecție și al aplicării unor sisteme de garanții eficiente și eficace pentru materialul nuclear în țările terțe.

- (7) Promovarea cooperării cu economiile emergente în diverse forme, inclusiv în ceea ce privește reglementarea, și promovarea abordărilor, normelor, standardelor și practicilor Uniunii constituie obiective de politică externă ale Strategiei Europa 2020.

- (3) Accidentul de la Cernobil din 1986 a subliniat importanța globală a securității nucleare. Accidentul de la Fukushima Daiichi din 2011 a confirmat necesitatea continuării eforturilor în direcția sporirii securității nucleare până la cele mai înalte standarde. Pentru a crea condițiile de securitate nucleară necesare pentru eliminarea pericolelor la adresa vieții și sănătății publice,

- ⁽³⁾ Decizia Comisiei din 16 noiembrie 1999 privind aderarea Comunității Europene a Energiei Atomice (Euratom) la Convenția din 1994 privind siguranța nucleară (JO L 318, 11.12.1999, p. 20).

- ⁽⁴⁾ Decizia 2005/510/Euratom a Comisiei privind aderarea Comunității Europene a Energiei Atomice la Convenția comună privind securitatea gestionării combustibilului uzat și securitatea gestionării deșeurilor radioactive (JO L 185, 16.7.2005, p. 33).

- ⁽⁵⁾ Directiva 2009/71/Euratom a Consiliului din 25 iunie 2009 de instituire a unui cadru comunitar pentru securitatea nucleară a instalațiilor nucleare (JO L 172, 2.7.2009, p. 18).

- ⁽⁶⁾ Directiva 2011/70/Euratom a Consiliului din 19 iulie 2011 de instituire a unui cadru comunitar pentru gestionarea responsabilă și în condiții de siguranță a combustibilului uzat și a deșeurilor radioactive (JO L 199, 2.8.2011, p. 48).

⁽¹⁾ Avizul din 19 noiembrie 2013 (nepublicat încă în Jurnalul Oficial).

⁽²⁾ Regulamentul (Euratom) nr. 300/2007 al Consiliului din 19 februarie 2007 de stabilire a unui instrument pentru cooperarea în materie de securitate nucleară (JO L 81, 22.3.2007, p. 1).

- (8) Statele membre ale Comunității sunt părți semnatare ale Tratatului de neproliferare și ale Protocolului adițional.
- (9) Comunitatea acționează deja în strânsă cooperare cu Agenția Internațională a Energiei Atomice (AIEA), în conformitate cu dispozițiile capitolului 10 din Tratatul de instituire a Comunității Europene a Energiei Atomice („Tratatul Euratom”), atât în ceea ce privește garanțiile nucleare (în continuarea obiectivelor prevăzute în titlul II capitolul 7 din Tratatul Euratom), cât și în ceea ce privește securitatea nucleară.
- (10) Există mai multe organizații și programe internaționale care urmăresc obiective similare celor prevăzute de prezentul regulament, precum AIEA, Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică/Agenția pentru Energie Nucleară, Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare și Parteneriatul de mediu pentru Dimensiunea Nordică (*Northern Dimension Environmental Partnership* — NDEP).
- (11) Se impune îndeosebi continuarea eforturilor Comunității în sprijinul aplicării unor sisteme de garanții eficace pentru materialul nuclear din țările terțe, pe baza propriilor activități de salvagardare în cadrul Uniunii.
- (12) În aplicarea prezentului regulament, Comisia ar trebui să se consulte cu Grupul european de reglementare pentru siguranța nucleară (ENSREG), înainte de elaborarea și adoptarea documentului de strategie și a programelor orientative multianuale. Programele de acțiune ar trebui să se bazeze pe o consultare, acolo unde este cazul, cu organismele naționale de reglementare ale statelor membre și pe dialogul cu țările partenere.
- (13) Măsurile care sprijină obiectivele prezentului regulament ar trebui să fie sprijinite, de asemenea, prin exploatarea unor noi sinergii cu acțiunile directe și indirecte ale programelor-cadru Euratom în ceea ce privește cercetarea și formarea în domeniul nuclear.
- (14) Se înțelege că responsabilitatea pentru securitatea instalației revine operatorului, statul având jurisdicție asupra acesteia.
- (15) Deși nevoile financiare în ceea ce privește asistența externă acordată de Uniune sunt din ce în ce mai mari, situația economică și bugetară a Uniunii limitează resursele disponibile pentru această asistență. Prin urmare, Comisia ar trebui să încerce să utilizeze în modul cel mai eficient resursele disponibile, în special prin folosirea instrumentelor financiare cu efect de pârgă. Acest efect de pârgă este sporit prin crearea posibilității de folosire și re folosire a fondurilor investite și generate de respectivele instrumente financiare.
- (16) Pentru a asigura condiții uniforme de punere în aplicare a prezentului regulament, Comisiei ar trebui să i se confere competențe de executare.
- (17) Competențele de executare privind programarea și finanțarea acțiunilor sprijinite în temeiul prezentului regulament ar trebui exercitate în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 182/2011 ⁽¹⁾, care se aplică în sensul prezentului regulament, chiar dacă nu face trimitere la articolul 106a din Tratatul Euratom. Având în vedere natura acestor acte de punere în aplicare, în special caracterul lor de orientare pentru politici sau implicațiile lor financiare, pentru adoptarea lor ar trebui să se utilizeze, în principiu, procedura de examinare prevăzută de prezentul regulament, cu excepția măsurilor tehnice de punere în aplicare, care au o importanță financiară limitată. Comisia ar trebui să adopte acte de punere în aplicare imediat aplicabile, atunci când, în cazuri justificate în mod corespunzător legate de un accident nuclear sau radiologic (inclusiv expunerea accidentală), din motive imperative de urgență este necesar un răspuns rapid din partea Comunității în vederea reducerii consecințelor sale.
- (18) Normele și procedurile stabilite în Regulamentul (UE) nr. 236/2014 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽²⁾ ar trebui să se aplice pentru punerea în aplicare a prezentului regulament, după caz.
- (19) Uniunea și Comunitatea continuă să fie deservite de un cadru instituțional unic. De aceea, este esențial să se asigure coerența acțiunilor externe ale ambelor. Serviciul European de Acțiune Externă se implică, după caz, în programarea acestui instrument în conformitate cu Decizia 2010/427/UE a Consiliului ⁽³⁾.
- (20) Uniunea ar trebui să urmărească un nivel maxim de eficiență în utilizarea resurselor disponibile, pentru a optima impactul acțiunii sale externe. Acest lucru ar trebui să fie obținut prin intermediul coerenței și al complementarității dintre instrumentele pentru acțiuni externe, precum și prin crearea de sinergii între prezentul instrument, alte instrumente pentru acțiuni externe și alte politici ale Uniunii. Aceasta ar trebui să aibă drept consecință consolidarea reciprocă a programelor concepute în temeiul instrumentelor respective.
- (21) Prezentul regulament înlocuiește Regulamentul (Euratom) nr. 300/2007 care expiră la 31 decembrie 2013,
- ⁽¹⁾ Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 februarie 2011 de stabilire a normelor și principiilor generale privind mecanismele de control de către statele membre al exercitării competențelor de executare de către Comisie (JO L 55, 28.2.2011, p. 13).
- ⁽²⁾ Regulamentul (UE) nr. 236/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2014 de stabilire a normelor și procedurilor comune pentru punerea în aplicare a instrumentelor Uniunii pentru acțiuni externe (A se vedea pagina 95 din prezentul Jurnal Oficial).
- ⁽³⁾ Decizia 2010/427/UE a Consiliului din 26 iulie 2010 privind organizarea și funcționarea Serviciului European de Acțiune Externă (JO L 201, 3.8.2010, p. 30).

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

TITLUL I

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1

Obiectiv general

Uniunea finanțează măsuri pentru a sprijini promovarea unui nivel ridicat de securitate nucleară, radioprotecție și aplicarea unor sisteme de garanții eficiente și eficace pentru materialul nuclear în țările terțe, în conformitate cu dispozițiile prezentului regulament și cu anexa la acesta.

Articolul 2

Obiective specifice

Cooperarea în temeiul prezentului regulament urmărește următoarele obiective specifice:

1. promovarea unei culturi a securității nucleare eficiente și punerea în aplicare a celor mai înalte standarde de securitate nucleară și de radioprotecție, precum și îmbunătățirea continuă a securității nucleare;
2. managementul responsabil și în condiții de securitate al combustibilului uzat și al deșeurilor radioactive (respectiv transport, pretratare, tratare, prelucrare, depozitare și eliminare), dezafectarea și reabilitarea fostelor amplasamente și instalații nucleare;
3. elaborarea unor cadre și metodologii pentru aplicarea unor sisteme eficiente și eficace de garanții pentru materialul nuclear în țările terțe.

Articolul 3

Măsuri specifice

(1) Obiectivele stabilite la articolul 2 punctul 1 se realizează, în special, prin următoarele măsuri:

- (a) sprijin acordat organismelor de reglementare, organismelor de asistență tehnică;
- (b) consolidarea cadrului de reglementare, în special în ceea ce privește revizuirea și evaluarea, activitățile de autorizare și de supraveghere a centralelor nucleare și a altor instalații nucleare;
- (c) promovarea unor cadre de reglementare, proceduri și sisteme eficiente pentru a garanta o protecție adecvată împotriva radiațiilor ionizante provenind de la materialele radioactive, în special de la surse radioactive cu activitate intensă, precum și eliminarea acestora în condiții de siguranță;

(d) instituirea unor măsuri eficiente pentru prevenirea accidentelor cu consecințe radiologice (inclusiv expunerea accidentală) și atenuarea acestor consecințe în cazul în care survin (de exemplu, monitorizarea mediului în cazul unor eliberări radioactive, proiectarea și punerea în aplicare a unor măsuri de atenuare și reabilitare și cooperarea cu organizațiile naționale și internaționale în cazul expunerii accidentale), precum și pentru planificarea în caz de urgență, pregătirea și capacitatea de reacție, măsurile de protecție civilă și de reabilitare;

(e) sprijin pentru asigurarea securității instalațiilor și amplasamentelor nucleare cu privire la măsurile practice de protecție menite să reducă riscurile de radiații existente la adresa sănătății lucrătorilor și a populației.

(2) Obiectivele stabilite la articolul 2 punctul 2 se realizează, în special, prin următoarele măsuri:

- (a) sprijin acordat organismelor de reglementare, organizațiilor de asistență tehnică și consolidare a cadrului de reglementare, în special în ceea ce privește gestionarea responsabilă și în condiții de siguranță a combustibilului uzat și a deșeurilor radioactive;
- (b) elaborarea și punerea în aplicare a unor strategii și cadre specifice pentru gestionarea responsabilă și în condiții de siguranță a combustibilului uzat și a deșeurilor radioactive;
- (c) elaborarea și punerea în aplicare a unor strategii și cadre pentru dezafectarea instalațiilor existente, reabilitarea fostelor amplasamente nucleare și a amplasamentelor vechilor mine de uraniu, precum și recuperarea și gestionarea obiectelor și materialelor radioactive scufundate în mare.

(3) Obiectivul stabilit la articolul 2 punctul 3 se limitează la aspectele tehnice pentru a garanta faptul că minereurile, materiile brute și materiile speciale de fisiune nu sunt folosite în alte scopuri decât cele declarate de către utilizatori în sensul destinației lor. Acest obiectiv se realizează, în special, prin următoarele măsuri:

- (a) instituirea cadrului de reglementare, a metodologiilor, tehnologiei și abordărilor necesare pentru punerea în aplicare a sistemelor de garanții nucleare, inclusiv contabilizarea corectă și controlul adecvat al materialelor fisionabile la nivel de stat și la nivel de operatori;
- (b) sprijin pentru infrastructură și formarea personalului.

(4) Măsurile menționate la alineatele (1) și (2) pot include acțiuni de promovare a cooperării internaționale, inclusiv punerea în aplicare și monitorizarea convențiilor și tratatelor internaționale. De asemenea, acestea includ un element considerabil de transfer de cunoștințe, printre care schimb de informații, consolidarea capacităților și formarea în domeniul securității și cercetării nucleare, pentru a consolida sustenabilitatea rezultatelor obținute. Acestea sunt puse în aplicare pe baza cooperării cu autoritățile competente ale statelor membre ale Uniunii și/sau cu cele ale țărilor terțe, cu organismele de reglementare din domeniul nuclear și organizațiile de asistență tehnică ale acestora și/sau cu organizațiile internaționale relevante, în special AIEA. În cazuri specifice și justificate corespunzător, măsurile referitoare la alineatul (1) literele (b) și (c) sunt puse în aplicare prin cooperare cu operatori și/sau organizații competente din statele membre și operatori ai instalațiilor nucleare din țări terțe, astfel cum sunt definite la articolul 3 alineatul (1) din Directiva 2009/71/Euratom, și ai amplasamentelor nucleare din țări terțe.

Articolul 4

Conformitate, coerență și complementaritate

(1) Progresele înregistrate în realizarea obiectivelor specifice prevăzute la articolul 2 sunt evaluate, respectiv, cu ajutorul următorilor indicatori de performanță:

- (a) numărul și importanța problemelor identificate în cursul punerii în practică a cooperării;
- (b) situația elaborării strategiilor privind combustibilul uzat, deșeurile nucleare și dezafectarea, a cadrului legislativ și de reglementare aferent și a punerii în aplicare a proiectelor;
- (c) numărul și importanța chestiunilor identificate în rapoartele relevante privind garanțiile nucleare.

Înainte de punerea în aplicare a proiectelor și ținând seama de particularitățile fiecărei acțiuni, se definesc indicatori specifici pentru monitorizarea, evaluarea și revizuirea nivelului de performanță, astfel cum se menționează la articolul 7 alineatul (2).

(2) Comisia se asigură că măsurile adoptate sunt conforme cu cadrul strategic general al Uniunii pentru țara parteneră în cauză și, în special, cu obiectivele politicilor și programelor de cooperare pentru dezvoltare și în domeniul economic ale respectivei țări partener.

(3) Cooperarea financiară, economică și tehnică prevăzută în cadrul prezentului regulament trebuie să completeze acțiunile de cooperare desfășurate de Uniune în cadrul altor instrumente.

TITLUL II

PROGRAMAREA ȘI ALOCAREA ORIENTATIVĂ A FONDURILOR

Articolul 5

Documentul de strategie

(1) Acțiunile de cooperare ale Comunității, prevăzute în prezentul regulament, sunt puse în aplicare pe baza unui document de strategie generală multianuală aferent instrumentului pentru cooperarea în materie de securitate nucleară.

(2) Documentul de strategie constituie fundamentul general pentru cooperare și este elaborat pentru o perioadă de până la șapte ani. Documentul stabilește strategia pentru cooperare a Comunității în temeiul prezentului regulament, ținând seama de nevoile țărilor vizate, de prioritățile Comunității, de situația internațională și de activitățile țărilor terțe respective. De asemenea, documentul de strategie indică valoarea adăugată a cooperării și modul de evitare a suprapunerii cu alte programe și inițiative, în special cele ale organizațiilor internaționale care urmăresc obiective similare și ale marilor donatori.

(3) Documentul de strategie are rolul de a asigura un cadru coerent pentru cooperarea dintre Comunitate și țara terță sau regiunea parteneră în cauză, în conformitate cu scopul general și domeniul de aplicare, obiectivele, principiile și politica Comunității.

(4) Elaborarea documentului de strategie face obiectul principiilor eficacității ajutorului: responsabilitate la nivel național, parteneriat, coordonare, armonizare, aliniere la sistemele țării sau regiunii beneficiare, responsabilitate reciprocă și orientare către rezultate.

(5) Comisia aprobă documentul de strategie, în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 11 alineatul (2). Comisia revizuieste și, dacă este necesar, actualizează documentul de strategie la jumătatea perioadei sau ori de câte ori este necesar, urmând aceeași procedură.

Articolul 6

Programe orientative multianuale

(1) Programele orientative multianuale se întocmesc pe baza documentului de strategie menționat la articolul 5. Programele orientative multianuale vizează o perioadă de doi până la patru ani.

(2) Programele orientative multianuale stabilesc domeniile prioritare selectate pentru finanțare, obiectivele specifice, rezultatele preconizate, indicatorii de performanță și alocările financiare orientative, atât în general, cât și pentru fiecare domeniu prioritar, inclusiv o rezervă rezonabilă de fonduri nealocate. Această rezervă poate fi prevăzută sub forma unor limite stabilite sau a unui minimum, după caz. Programele orientative multianuale stabilesc orientări în vederea evitării suprapunerilor.

(3) Programele orientative multianuale se bazează pe o cerere din partea regiunii(regiunilor) sau țărilor partenere și pe un dialog cu acestea, care implică părțile interesate, astfel încât să se asigure că țara sau regiunea în cauză își asumă suficient responsabilitatea procesului și să se încurajeze sprijinul pentru strategiile de dezvoltare naționale. Pentru a asigura complementaritatea și pentru a evita suprapunerile, programele orientative multianuale țin seama de cooperarea internațională actuală și planificată, în special cu organizațiile internaționale care urmăresc obiective similare, și cu principalii donatori din domeniile prevăzute la articolul 2. Programele orientative multianuale indică, de asemenea, valoarea adăugată a cooperării.

(4) Comisia adoptă programele orientative multianuale, în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 11 alineatul (2). Pe baza aceleiași proceduri, Comisia revizuieste și, dacă este necesar, actualizează respectivele programe orientative, ținând seama de orice revizuire a documentului de strategie menționat la articolul 5.

TITLUL III

PUNEREA ÎN APLICARE

Articolul 7

Programele de acțiune anuale

(1) Programele de acțiune anuale („programe de acțiune”) se întocmesc pe baza documentului de strategie și a programelor orientative multianuale menționate la articolele 5 și, respectiv 6. Se stabilesc programe de acțiune pentru fiecare țară sau regiune terță, specificându-se detaliile privind punerea în practică a cooperării în temeiul prezentului regulament.

În mod excepțional, în special în cazul în care un program de acțiune nu a fost încă adoptat, Comisia poate adopta, pe baza documentelor orientative de programare, măsuri individuale conform aceluiași norme și proceduri ca cele aplicabile pentru programele de acțiune.

În cazul unor necesități, împrejurări sau angajamente neprevăzute și temeinic justificate, Comisia poate adopta măsuri speciale care nu sunt prevăzute în documentele orientative de programare.

(2) Programele de acțiune precizează obiectivele urmărite, domeniile de intervenție, măsurile și proiectele preconizate, rezultatele preconizate, procedurile de gestionare, precum și valoarea totală a finanțării prevăzute. Acestea cuprind o descriere succintă a acțiunilor care urmează să fie finanțate, o indicare a sumelor alocate fiecărei acțiuni, un calendar orientativ al punerii în aplicare și indicatori specifici pentru monitorizarea, evaluarea și revizuirea nivelului de performanță, după caz. După caz, acestea cuprind și rezultatele eventualelor lecții învățate din cooperarea anterioară.

(3) Comisia adoptă programele de acțiune, măsuri individuale și măsuri speciale în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 11 alineatul (2). Comisia poate revizui și prelungi programele de acțiune și măsurile urmând aceeași procedură.

(4) Prin derogare de la alineatul (3), procedura de examinare menționată la articolul 11 alineatul (2) nu este necesară pentru:

- (i) măsurile individuale pentru care asistența financiară din partea Uniunii nu depășește 5 milioane EUR,
- (ii) măsurile speciale pentru care asistența financiară din partea Uniunii nu depășește 5 milioane EUR,
- (iii) modificările de ordin tehnic aduse programelor de acțiune, măsurilor individuale și măsurilor speciale.

În sensul prezentului alineat modificările de ordin tehnic înseamnă adaptări cum cele referitoare la:

- prelungirea duratei de punere în aplicare;
 - realocarea fondurilor între acțiunile cuprinse în programele de acțiune anuale, măsurile și proiectele individuale și speciale cu până la 20 % din bugetul inițial, fără a depăși 5 milioane EUR; sau
 - majorarea sau reducerea bugetului aferent programelor de acțiune anuale, măsurilor individuale sau speciale cu până la 20 % din bugetul inițial, fără a depăși 5 milioane EUR,
- cu condiția ca aceste modificări să nu afecteze în mod substanțial obiectivele măsurilor și programelor de acțiune inițiale.

Măsurile adoptate în temeiul prezentului alineat sunt comunicate Parlamentului European, Consiliului și comitetului menționat la articolul 11 alineatul (1) în termen de o lună de la adoptarea lor.

(5) În cazul unor motive imperative de urgență, justificate corespunzător, referitoare la necesitatea unui răspuns rapid din partea Comunității în vederea atenuării consecințelor unui accident nuclear sau radiologic, Comisia adoptă sau modifică programele de acțiune sau măsurile prin intermediul unor acte de punere în aplicare imediat aplicabile, în conformitate cu procedura menționată la articolul 11 alineatul (3).

(6) Comisia poate decide să se ralieze oricărei inițiative lansate de organizațiile internaționale și principalii donatori care urmăresc obiective similare, în măsura în care respectiva inițiativă respectă obiectivul general menționat la articolul 1. Decizia de finanțare corespunzătoare se adoptă în conformitate cu procedura menționată la alineatele (2) și (3) din prezentul articol.

*Articolul 8***Coerență și complementaritate**

Orice programare sau revizuire a programelor care are loc după publicarea raportului intermediar menționat la articolul 17 din Regulamentul (UE) nr. 236/2014 ține seama de rezultatele, constatările și concluziile acestuia.

*Articolul 9***Punerea în aplicare**

Prezentul regulament este pus în aplicare în conformitate cu articolul 1 alineatele (3) și (4), precum și cu articolele 3, 4, 5, 7, 8, 9, 12 și 17 din Regulamentul (UE) nr. 236/2014, în absența unei dispoziții contrare în prezentul regulament.

*Articolul 10***Raportare**

Comisia examinează progresele înregistrate în punerea în aplicare a măsurilor întreprinse în temeiul prezentului regulament și înaintează Parlamentului European și Consiliului un raport anual privind punerea în aplicare a cooperării. Raportul trebuie să conțină informații referitoare la anul precedent despre măsurile finanțate, informații despre rezultatele acțiunilor de monitorizare și evaluare și despre executarea angajamentelor și plăților bugetare, detaliate pe țări, regiuni și tipuri de cooperare.

TITLUL IV

DISPOZIȚII FINALE*Articolul 11***Comitetul**

(1) Comisia este asistată de Comitetul de cooperare în materie de securitate nucleară. Comitetul respectiv reprezintă un comitet în sensul Regulamentului (UE) nr. 182/2011.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în statele membre în conformitate cu tratatele.

Adoptat la Bruxelles, 13 decembrie 2013.

(2) Atunci când se face trimitere la prezentul alineat, se aplică articolul 5 din Regulamentul (UE) nr. 182/2011.

(3) Atunci când se face trimitere la prezentul alineat, se aplică articolul 8 din Regulamentul (UE) nr. 182/2011, în coroborare cu articolul 5 din acesta.

*Articolul 12***Serviciul European de Acțiune Externă**

Aplicarea prezentului regulament este în conformitate cu articolul 9 din Decizia 2010/427/UE a Consiliului.

*Articolul 13***Valoarea de referință financiară**

(1) Valoarea de referință financiară pentru punerea în aplicare a prezentului regulament în perioada 2014 — 2020 este de 225 321 000 EUR.

(2) Creditele anuale sunt autorizate de către Parlamentul European și Consiliu în limitele cadrului financiar multianual.

*Articolul 14***Intrarea în vigoare**

Prezentul regulament intră în vigoare în cea de a treia zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Prezentul regulament se aplică de la 1 ianuarie 2014 până la 31 decembrie 2020.

Pentru Consiliu

Președintele

V. MAZURONIS

ANEXĂ

CRITERII APLICABILE COOPERĂRII ÎN MATERIE DE SECURITATE NUCLEARĂ

Prezenta anexă definește criteriile ⁽¹⁾ cooperării în temeiul prezentului regulament, inclusiv prioritățile.

Cooperarea ar trebui să se bazeze pe criteriile prezentate în cele ce urmează.

(1) Criterii generale și priorități**(a) Criterii generale:**

- cooperarea poate include toate „țările terțe” din întreaga lume;
- ar trebui să se acorde prioritate țărilor candidate la aderare și țărilor pentru care se aplică politica europeană de vecinătate, preferându-se abordarea pe țări. Abordarea regională ar trebui preferată pentru țările din alte regiuni;
- cooperarea cu țările cu venituri ridicate este menită să faciliteze relațiile dintre părțile interesate respective ale acestora competente în domeniul securității nucleare și al radioprotecției. Aceste relații exclud orice finanțare acordată de Comunitate țărilor cu venituri ridicate în temeiul prezentului regulament. Totuși, pot fi luate măsuri speciale, de exemplu în urma unui accident nuclear major, dacă este necesar și după caz.
- o înțelegere comună și un acord reciproc între țara terță și Comunitate trebuie să fie confirmate printr-o solicitare oficială adresată Comisiei, prin care guvernul respectiv își asumă obligații;
- țările terțe care doresc să coopereze cu Comunitatea trebuie să adere pe deplin la principiile neproliferării. De asemenea, aceste țări trebuie să adere la convențiile relevante, în cadrul AIEA, privind securitatea și siguranța nucleară, precum Convenția privind securitatea nucleară din 1994 și Convenția comună privind securitatea managementului combustibilului uzat și securitatea managementului deșeurilor radioactive sau să fi luat măsuri care să demonstreze un angajament ferm de aderare la convențiile respective. Acest angajament ar trebui evaluat anual, iar pe baza respectivei evaluări se va lua o decizie privind continuarea cooperării. Cooperarea cu Comunitatea ar putea fi condiționată de aderare sau de finalizarea măsurilor în direcția aderării la convențiile relevante. În cazuri de urgență, este necesar să se demonstreze, în mod excepțional, flexibilitate în aplicarea acestor principii;
- pentru a asigura și monitoriza conformitatea cu obiectivele de cooperare din prezentul regulament, țara terță beneficiară acceptă evaluarea acțiunilor întreprinse. Această evaluare ar trebui să permită monitorizarea și verificarea conformității cu obiectivele convenite și ar putea constitui o condiție pentru continuarea plății contribuției Comunității;
- cooperarea asigurată de Uniune în domeniul securității și garanțiilor nucleare în temeiul prezentului regulament nu are ca scop promovarea energiei nucleare și, prin urmare, nu ar trebui interpretată ca o măsură de promovare a acestei surse de energie în țările terțe.

(b) Priorități

Pentru a crea condițiile de securitate necesare în vederea eliminării riscurilor la adresa vieții și sănătății publice, cooperarea este orientată, în primul rând, către autoritățile de reglementare în domeniul nuclear și organizațiile de asistență tehnică ale acestora. Obiectivul acestei cooperări îl reprezintă asigurarea competenței tehnice și a independenței autorităților de reglementare, precum și consolidarea cadrului de reglementare, în special în ceea ce privește activitățile de autorizare, inclusiv revizuirea și urmărirea evaluărilor eficiente și complexe ale riscurilor și de securitate („teste de stres”).

Alte priorități ale programelor de cooperare care trebuie dezvoltate în cadrul prezentului regulament includ:

- dezvoltarea și punerea în aplicare a unor strategii și cadre responsabile pentru gestionarea responsabilă și în condiții de siguranță a combustibilului uzat și a deșeurilor radioactive;
- dezafectarea instalațiilor existente, reabilitarea fostelor amplasamente nucleare și a amplasamentelor vechilor mine de uraniu, precum și recuperarea și gestionarea obiectelor și materialelor radioactive scufundate în mare, atunci când acestea constituie un pericol pentru populație.

Se are în vedere cooperarea cu operatorii de centrale nucleare din țări terțe în cazurile specifice menționate la articolele 2 și 3, în special în cadrul măsurilor de urmărire a unei evaluări cuprinzătoare a riscului și a securității. Acest tip de cooperare exclude livrarea de echipamente.

⁽¹⁾ Criteriile iau în considerare Concluziile Consiliului privind asistența acordată țărilor terțe în materie de siguranță și de securitate nucleară (cea de a 2913-a reuniune a Consiliului Transporturi, Telecomunicații și Energie, Bruxelles, 9 decembrie 2008).

(2) Țările cu capacități instalate de generare a energiei nucleare

În cazul țărilor care au beneficiat deja de finanțare comunitară, cooperarea suplimentară ar trebui să depindă de evaluarea acțiunilor finanțate de Comunitate și de justificarea corespunzătoare a noilor necesități. Evaluarea ar trebui să facă posibilă determinarea cu mai mare precizie a tipului de cooperare și a sumelor care ar urma să fie acordate acestor țări în viitor.

În cazul țărilor care solicită cooperare, trebuie să se ia în considerare următoarele:

- (a) gradul de urgență al intervenției într-o anumită țară, ținând seama de situația în ceea ce privește securitatea nucleară și
- (b) importanța intervenției oportune, astfel încât să se asigure încurajarea unei culturi în materie de securitate nucleară, în special în ceea ce privește înființarea sau consolidarea autorităților de reglementare și a organizațiilor de asistență tehnică și punerea în aplicare a strategiilor și cadrelor pentru gestionarea responsabilă și în condiții de siguranță a combustibilului uzat și a deșeurilor radioactive.

Utilizarea Serviciului integrat de evaluare a sistemelor de reglementare (*Integrated Regulatory Review Service — IRRS*) și a misiunilor echipei AIEA de evaluare a siguranței în exploatare (*IAEA Operational Safety Review Team — OSART*) ar fi preferabilă, deși nu constituie un criteriu oficial pentru cooperare.

(3) Țările fără capacități instalate de generare a energiei nucleare

În cazul țărilor care dețin instalații nucleare în sensul definiției de la articolul 3 alineatul (1) din Directiva 2009/71/Euratom, dar nu doresc să dezvolte o capacitate de generare a energiei nucleare, cooperarea depinde de gradul de urgență, ținând seama de situația în ceea ce privește securitatea nucleară.

În cazul țărilor care doresc să dezvolte o capacitate de generare a energiei nucleare, indiferent dacă dețin sau nu instalații nucleare în sensul definiției de la articolul 3 alineatul (1) din Directiva 2009/71/Euratom, și pentru care se pune problema intervenției la momentul oportun pentru a asigura încurajarea unei culturi în materie de securitate nucleară în paralel cu dezvoltarea programului de generare de energie nucleară, în special în ceea ce privește consolidarea autorităților de reglementare și a organizațiilor de asistență tehnică, cooperarea ține seama de credibilitatea programului de dezvoltare pentru producerea de energie nucleară, de existența unei decizii guvernamentale privind utilizarea energiei nucleare și de întocmirea unei foi de parcurs preliminară, care ar trebui să țină seama de „Etapile importante ale dezvoltării unei infrastructuri naționale pentru energie nucleară” (Documentul NG-G-3.1 al AIEA din seria IAEA Nuclear Energy Series).

Pentru țăările din această categorie, cooperarea ar trebui să vizeze, în primul rând, dezvoltarea infrastructurii de reglementare necesare, a competențelor tehnice ale autorității de reglementare în domeniul nuclear și sprijinul organizației (organizațiilor) de asistență tehnică respective. Elaborarea de strategii și cadre pentru gestionarea responsabilă și în condiții de siguranță a combustibilului uzat și a deșeurilor radioactive trebuie, de asemenea, luată în considerare și, dacă este necesar, sprijinită, inclusiv în țările care nu au în vedere sau au decis să nu dezvolte capacități de generare a energiei nucleare.

În cazul țărilor care nu se încadrează în cele două categorii de mai sus, cooperarea se poate desfășura în cazul situațiilor de urgență în ceea ce privește securitatea nucleară. Țările respective ar trebui să poată beneficia de un anumit grad de flexibilitate în aplicarea criteriilor generale.

(4) Coordonare

Comisia ar trebui să își coordoneze cooperarea cu țările terțe, cu organizații care au obiective similare, în special organizațiile internaționale, printre care în primul rând AIEA. Această coordonare ar trebui să permită Comunității și organizațiilor în cauză să evite orice suprapunere a acțiunilor și finanțărilor în țări terțe. De asemenea, Comisia ar trebui să implice autoritățile competente ale statelor membre și operatorii europeni în îndeplinirea sarcinii sale, sporind astfel calitatea expertizei europene în domeniul securității și garanțiilor nucleare.

Comisia se asigură că nu există niciun fel de suprapuneri între cooperarea în domeniul garanțiilor, prin măsurile care pot fi întreprinse în conformitate cu articolul 3 alineatul (3) din prezentul regulament, și cooperarea care s-ar putea desfășura în domeniile siguranței și neproliferării în temeiul Instrumentului care contribuie la stabilitate și pace.

EUR-Lex (<http://new.eur-lex.europa.eu>) oferă acces direct și gratuit la dreptul Uniunii Europene. Acest site permite consultarea *Jurnalului Oficial al Uniunii Europene*, inclusiv a tratatelor, a legislației, a jurisprudenței și a actelor pregătitoare ale legislației.

Pentru mai multe informații despre Uniunea Europeană, consultați: <http://europa.eu>

Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene
2985 Luxemburg
LUXEMBURG

RO